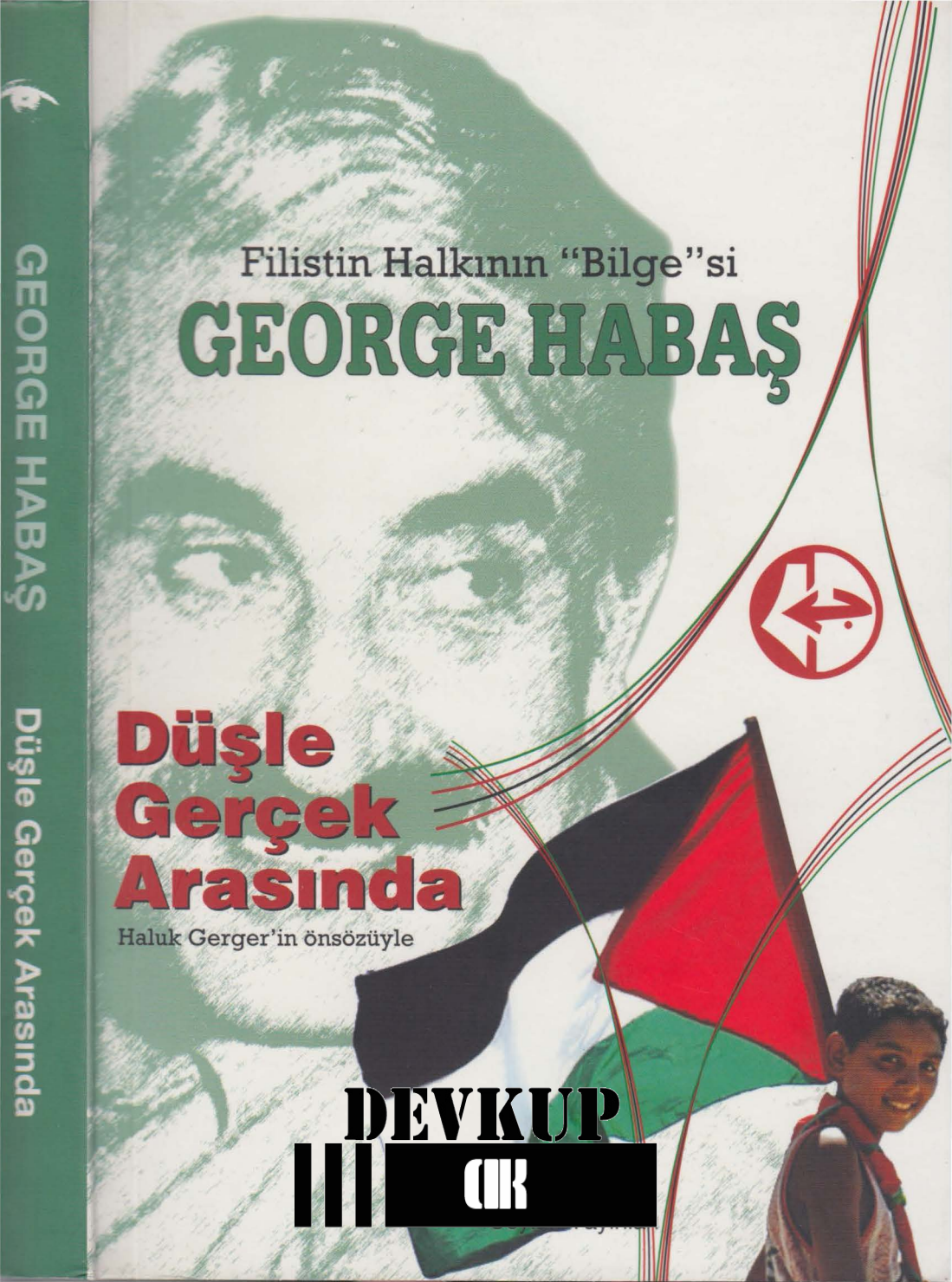

GEORGE HABAŞ
Düşle Gerçek Arasında
Filistin Halkının "Bilge"si
GEORGE HABAŞ
Düşle
Gerçek
Arasında
Haluk Gerger'in önsözüyle
DEVKUP

FİLİSTİN HALKININ 'BİLGE'Sİ

GEORGE HABAŞ

Düşle Gerçek Arasında

Çeviren: Özge Kelekçi

Bu kitap, Filistin Halkıyla Dayanışma Derneği'nin katkılarıyla hazırlanmıştır

FİLİSTİN HALKININ 'BİLGE'Sİ

GEORGE HABAŞ

Düşle Gerçek Arasında

www.DEVKUP.com

İÇİNDEKİLER

Önsöz 9
Bilge 17

GEORGE HABAŞ
Devrim Devam Etmeli 21
Her Adımımız Filistin'in Kurtuluşu İçindir 47
Devrim Bizim Ahlak Yasamızdır 49
Faşist İsrail Çökecektir 55
Topraklarımızda Büyük Eylemler
Patlak Verebilir 61
İşgal Sürdükçe Mücadele de Sürer 75
Demokrasi mi FHKC'nin Politik Çizgisi mi? 83
Filistin: Düşle Gerçek Arasında 87
Araplar Yenildi Siyonistler Kazandı 109
Cephe Kendini Yenileyerek
Yoluna Devam Edecektir 115
Filistin'in Yarısı Sürgünde İken Barış Olmaz 125
Arap Ulusunun Birliği Gerçekleşebilir 129
Sana Söz Ebu Ali Mustafa 143
Tutsaklar Hemen Serbest Bırakılmalıdır 147
İntifadayı Korumak Filistin'i Korumaktır 149
FHKC Genel Sekreteri Ahmet Sa'adat'a Özgürlük 155
Müzakere Masasına Geri Dönüş İhtimali Yoktur 159
Ulusal Arap İslami Direniş Cephesi 175
En Geniş Arap Halkları Cephesini Oluşturalım 183

ARDINDAN

FHKC: Şan Olsun El Hakim'e.....187
Filistin Halkı 'Bilge'sini Sonsuzluğa Uğurladı 189
Yolu Yolumuzdur.....193
Kendi Hikayemizi Kendimiz Anlatmalıyız 195
George Habaş'ın Filistin Mücadelesine Katkıları 203
Uğurlar Olsun, George Habaş 213
Düş Doğuran 217

EKLER

Zafere Kadar Direniş 225
Filistin'in Kurtuluşu Stratejisi 231

İkinci Cenin katliamının ardından kampa giden bir gazeteci, duygularını bir karikatürle anlatmıştı. Yıkıntıların arasında hep aynı sözcükleri tekrarlayan bir papağanın hikayesini... Arapça bilmeyen gazeteci, papağanın ne dediğini anlayamamıştı, ancak, sözcükleri zihnine kazınmıştı. Ve Türkiye'ye geri döndüğünde, papağanın söylediklerinin anlamını öğrenmiş, onu karikatürleştirerek sözcüklerini gerçek kılmıştı: Sesimi duyan var mı?

Türkiye topraklarında bu çığlık, depremle özdeşleşti. Bu soru, yıkıntıların arasında, bir can, bir insan bulmanın umudunu ve umutsuzluğunu yansıtır, tüm çıplaklığı ile hepimize. Papağanlar ise yalnızca yüzlerce/binlerce kez tekrarlanılanları söyleyebilirler. Cenin'de, Filistin'de yıkıntıların arasında yarım yüzyılı aşkın süredir tekrarlananları biz ne kadar duyduk; papağanların dahi ezberledikleri insanlık dramlarını, direniş destanlarını ne kadar gördük/görebildik?

George Habaş'ın mücadelesinin ayak izlerini sürerken, emperyalizm destekli Siyonist depremlerin ardından, bir halkın yüzlerce kez yeniden dirilişini, Anka kuşu misali taş generallerin ellerinde küllerini kanatarak yeniden doğuşunu Türkçe'leştirdik. Filistin mücadelesinin neredeyse her 'an'ını dolduran bir simge olarak El-Hakim'i 21 yüzyılda hatırla(t)mak, yeniden

okumak; yalnızca Filistin halkına karşı bir sorumluluğumuz değildi; tüm dünya halklarının mücadele deneyimlerini biriktirme, damıtma görevimizin de bir parçası idi.

Habaş'ın hayatını, mücadelesini anlatmak; bağrına İsrail hançeri saplanmış Ortadoğu'nun çarpıtmalarla dolu denkleminde yarım yüzyıllık bir direniş öyküsünü anlatmaktı. Yıkıntıların arasından filiz veren umudu, bir halkın düşlerini anlatmaktı. Emperyalist, siyonist kara çalmalara, terör demagojilerine bir taş atmaktı. Asıl teröre işaret etmekti. El-Hakim sonsuzluğa uğurlanırken, arkasından mücadele yeminleri eden Filistinlilerin 'unutmamışlığını', Türkiye halklarının kolektif hafızalarında da yankılandırmaktı.

Kitabın eksiklikleri, onu hazırlayanlarındır; tamlıkları ise direnenlerin, taş generallerin ve onların bilincinde düşleşen El-Hakim'indir.

Uğurlar olsun sana, Filistin'in bilgesi!

Şenol Gürkan-Özge Kelekçi

BİREY, TOPLUM, HAYAT

Haluk Gerger

Bu kitapta yer alan 1997 tarihli söyleşisinde Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC) önderi Dr. George Habaş şöyle diyor:

> *"FHKC, her konferansında bir önceki konferansından bu yana geçen süreyi ve hatalarını değerlendirir. Cephe'nin genel sekreteri olduğum sürece, tüm bu hatalarda payım vardı. Ve bu hataların benim hatalarım olduğunu söyleyebilirsiniz. Bunlar FHKC'nin hatalarıdır, ama aynı zamanda benim hatalarımdır. Ancak, sorunuz hakkında düşündüğümde, bana öyle geliyor ki, bu sorunuz Filistin probleminin son yüz yıllık seyriyle de alakalı. Bu tarihsel süreçte yaşananlar o kişinin ya da bu kişinin değil, tüm Arapların hatalarıdır, bu hatalar kolektif yenilgimizi işaret eder."*

Hatalardaki bu ortaklık, "yenilginin kolektifliği" ve bu bağlamda ortaya çıkarılan "birey-örgüt-halk birliği," bana göre, elinizdeki kitabın temel özelliğini oluşturuyor. Bir (önder) bireyin perspektifinden bütün bir Filistin'in, Arap halklarının ve giderek bölgenin tarihsel seyrini içeren kitap, ancak çeşitli düzeylerdeki birliğin/bütünselliğin çözümü ile anlamlanabilir. Birey ile toplum arasındaki ilişki ve tarihsel süreçte bireyin rolü konusunda sağlam bir kavrayış zeminiyle ancak elinizdeki kitabın değerini ölçebilirsiniz.

Karl Marks, **Louis Bonaparte'ın 18. Brumeri**'nde diyor ki:

> *"İnsanlar kendi tarihlerini kendileri yaparlar ama bunu keyiflerince yapamazlar; tarihi, kendi seçtikleri koşullar altında değil, fakat doğrudan geçmişten gelen ve içinde bulundukları verili koşullar altında, yaparlar."*

Birey, özellikle de Habaş gibi önder birey, "tarihin başlangıç noktası" ile "tarihin sonucu" arasındaki uzun insanlık serüveni çizgisinde özel yer işgal eder. Ve, toplumla, tarihsel süreçle bireyin rolü diyalektik bir bütünsellik gösterir. Bireyle toplumun birbirlerinden bağımsız olarak var olamayacakları gerçeği üzerinden kurulan "zıtların birliği" giderek, "birey-yığınlar-insani eylem (praksis)-tarihi süreç, ilerleme, devrim bütünselliği"nde buluşur.

Bu kitapta Habaş ile toplum ve tarihsel süreç arasındaki bütün bu işlevsel bağlar her sayfada ortaya çıkıyor ve kitap asıl anlamını burada buluyor: Birey-toplum birliği; halk-örgüt-önder birliği; Filistin-Arap birliği; ulusal kurtuluş-toplumsal kurtuluş birliği; teori-pratik birliği; silahlı mücadele-politik-ideolojik mücadele birliği...

İşte bu noktada, elinizdeki kitap, sadece bir kişinin öznel bakışını, yaşamını, mücadelesini, düşünce ve pratiğini okura vermekle kalmıyor, bunları aşıp, Filistin'in, Arapların, bölgenin, uluslararası politika çerçevesi içindeki sosyal, politik, diplomatik, askeri tarihini içeren bir başyapıta dönüşüyor. Hemen belirtmek gerekir ki, kitabı çeviren Özge Kelekçi, kısa ama özlü dipnotlarındaki açıklamalarıyla, bu kitabı gerçekten bir kapsamlı tarih çalışması olmasına büyük katkıda bulunuyor...

Eski Roma'da, vahşetin simgesi gladyatör dövüşlerine karşı Hıristiyan hareketinde oluşan karşıtlığın ilginç bir öyküsü vardır. Roma'daki **Colessium**'daki bir gösteride yine kana susamış izleyicilerin, İmparator'un işaretiyle çılgınlaştığı bir anda, yenilen gladyatörün gırtlağına galibin mızrağı saplanacakken, bir papaz arenaya iner ve engel olmaya kalkar cinayet eğlencesine. Sonuç baştan bellidir elbet; protestocu papaz çıldırmış seyircilerin gazabına uğrar, hemen oracıkta linç edilir, yenilenin infazı ardından gerçekleştirilir. Ne var ki, bu vahşet ritüellerinin, "spor oyunları"nın sonunun da başlangıcıdır bu tekil eylem. İnsanın uygarlaşma sürecindeki, tarihsel ilerlemedeki, "özel yeri ve işlevi" bireyin böyle bir yer

tutar hayatta. Öyle olur ki, maddi üretimin, onun üzerinde inşa edilen ortak belleğin-tarihin, dilin, kültürün, kısacası, "toplumun ruhu"nun yaratıcıları ve giderek, ilerlemenin-devrimin nesnel dinamiklerinin öznel taşıyıcıları olan, kısacası halk deyip geçtiğimiz sıradan emekçi yığınların, o milyonların içinde erir birey ve milyonların kendisine dönüşür; sonra milyonlarla çarpımı, milyonların bireyle toplamı, tarih yapan milyonların bireyleştiği karmaşık süreç başlar. George Habaş artık böylesi bir sürecin ürünüdür...

Alman filozof Heinrich Heine, "her birey, kendisiyle birlikte doğan ve ölen bir evrendir" der. Bu doğrudur ama, elbette, boşlukta oluşmuş, boşlukta yüzergezer bir "evren" değildir bu; Marks'ın deyişiyle, "toplumsal ilişkilerin bütünlüğü"nün galaksisinde oluşan bir öze sahiptir. George Habaş, böylesi bir bütünlüğün ürünüydü...

İşte O'nun ağzından bir tarih dersi, bir yaman hesap kesme, derslerle dolu bir büyük muhasebe elinizdeki kitap. Ürdün'den Mısır'a, Filistin'e, Siyonist Devlet'ten emperyalizme, Lübnan iç savaşına, Hizbullah'a bir sosyal-politik döküm; yıkılan düşler, yenilgiler, kahramanlıklar, kazanımlar; devrimci teoriye ve pratiğe ilişkin eşsiz deneyimler; ulusal kurtuluş mücadelesinden sosyalizme, Arap birliğinden antiemperyalist savaşıma, ittifak ilişkilerinden azınlıklara, İslami güçlerle ilişkilerden İsrail'deki muhalif güçlere uzanan, teoriyle, pratikle güçlenmiş bilgi ve deneyim birikimi... Tarihsel süreç ve mücadele içinde değişen gündem, düşünceler, gerçekler, öngörüler, hatalar, başarılar, özeleştiriler... Devrimci pratikle, teoriyle Hayat arasındaki yaşanmış ilişkinin perde perde anlatımı, onlarca yılı kapsayan bir sosyal-politik panorama, taktik ve strateji sorunlarının, toplumsal güçlerin ilişkilerinin bir film şeridi gibi sayfalarda akıp giden serencamı... Filistin kalkışmasının görkemli günlerinden Büyük Ortadoğu Projesine uzanan Ortadoğu belgeseli... Devrimci mücadelenin el kitabı... Müthiş bir yaşamdan bize kalan, ışıklarla yol açan, bir miras...

Bu kitap, antiemperyalist, antisömürgeci ulusal mücadelelerin küçük burjuva ulusalcı akımları karşısındaki devrimci Marksist eksenin manifestosu, şu lanetli dünyanın lanetlilerinin de acılarla, sevgiyle, kahramanlıklarla dolu öyküsü aynı zamanda. Bir söyleşisinde, "Hizbullah, bizim kanlı ve acı deneyimimizin mükemmel bir eseridir" derken, Habaş, bölgenin tarihsel seyrini, Devrim'in serencamını, mazlumların ve Büyük Direniş'in gerçekliğini ne güzel özetlemiş...

Bu kitabı yayımlamak, dağıtmak, okumak, tanıtmak ve tartışmak, bence, bir bakıma, Filistin'i anlamak, Filistin Devrimi'ni, sözcüğün bütün anlamlarıyla, tanımak, bu yanıyla da bir eylem, bir dayanışma pratiği Filistin halkıyla ve yüzleşmek kendimizle, dersler çıkartmak geleceğin zorlu savaşım günlerine ilişkin, kurtuluşa dair...

Bernard Shaw, "gerçekçi (akılcı-*reasonable*) insan, dünyaya uyum gösterir; gerçekçi olmayansa, dünyanın kendisine uyumu için ısrar edendir. Dolayısıyla, bütün ilerleme gerçekçi olmayan insana dayanır" demişti. Habaş, dünyanın zalim gerçekliğini değiştirmeye girişmişti, düzenin akılcılığına, gerçekçiliğine başkaldırmıştı.

Dr. George Habaş, devrimciydi...

Amerikalı edebiyatçı Nataniel Hawthrone ise, "dünya, ileriye yönelik bütün dürtülerini, huzursuz insanlara borçludur" diyor. Habaş, sermayenin zehirlediği bu dünyadan mutsuz ve huzursuzdu, onu değiştirmeye girişmişti.

Dr. George Habaş, devrimciydi...

***

George Habaş'ın yurt ve insan sevgisiyle örülmüş güzel yüreği durdu ama yürüyüş sürüyor. İnsanlar yürüyorlar, teker teker ve hep birlikte yürüyorlar, özgürlüğe, eşitlik ve adalete yürüyüş dün-

yanın dört bir yanında sürüyor, tek tek ırmaklar kurtuluş okyanusuna akıyorlar...

Habaşca, Nazımca yürüyor insanoğlu...

Yürüyor adım adım,
Yürüyor ağır ağır
yürüyor.
Rüzgar deniz gibi köpürüyor,
esiyor deniz rüzgar gibi.
Akıyor iki yandan ışıklar
düşen yıldızlar gibi.
Sesler geliyor derinden
kalbin uzak sahillerinden:
Nereye gidiyorsun yavrum benim, nereye?
Dön sevgilim,
dön kardeşim,
dön evimin erkeği, dön geriye!
Yürüyor o,
ıslıkla kızgın bir ölüm marşı çalarak
Yürüyor o,
gövdesi bir gemi gibi yükselerek, alçalarak.
Yürüyor adım adım
yürüyor ağır ağır
yürüyor...
İşitmiyor artık
hep aynı tahta masanın başında akşamlayan
hasta topal dostların
kalbe karanfil gibi damlayan
sözlerini.
Çıplak
iki bıçak
gibi çekmiş yüzünde gözlerini,
yürüyor düşmana doğru...

Filistin, yalnızca Filistin değildir. Çocuk generallerin Siyonistlere attıkları taşların, yalnızca taş olmadığı gibi. Bir çağrıdır Filistin; insanlığa, insan olana. Bir umuttur atılan her taş, insanlık için geleceğini arayana.

BİLGE

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin, Dr. George Habaş'ın ölümünden sonra yayınladığı hayat hikayesidir. Metnin orijinal başlığı, 'El-Hakim'in Yolculuğu: 1925-2008'dir.

El-Hakim (Bilge-ç.n.) yoldaş, 1 Ağustos 1925'te Filistin'in El-Lidda kentinde doğdu. O yıllarda, Filistin, İngiliz mandası altında İngiliz sömürge yönetiminin kontrolündeydi ve Filistinliler bugün İsrail olarak bildiğimiz sömürgeci yerleşimciler projesinin baskısı altında idi. Dr. Habaş, Anglikan okulunda ve El-Lidda ilkokulunda okudu, sonrasında ise Jaffa Ortodoks okuluna ve Kudüs'te ortaokula devam etti. Lise eğitimini 1942'de tamamladı. Çocukluk yılları boyunca, Filistin'in somut koşullarından ve 1936-1939 yılları arasında İngiliz sömürgeciliğine ve Siyonist dayatmalara karşı patlak veren Filistin devriminden çok yoğun biçimde etkilendi. Liseden mezun olduktan sonra Yafa'ya dönen Habaş, iki yıl aynı okulda öğretmenlik yaptı ve 1944 yılında Beyrut'ta Amerikan Üniversitesi'nde tıp okumaya başladı.

Habaş yoldaş, 1948 yılında Beyrut'ta öğrenci iken El-Nak-

ba (Büyük Felaket) gerçekleşti. El-Nakba'da, Dr. Habaş'ın ailesi de dahil olmak üzere 700 bin Filistinli evlerinden/anavatanlarından sürülerek mülteci haline getirildiler. Dr. Habaş, diğer Filistinli ve Arap yoldaşları ile birlikte, El-Nakba'ya karşı Arap Ulusal Hareketi'ni kurdu. Bu hareket, Arap dünyasında gençler, öğrenciler, aydınlar arasında kısa sürede yaygınlaştı ve sömürgeciliğe karşı bir cephe oluşturarak işgal altındaki Arap topraklarını özgürleştirmeyi hedefleyen ve silahlı mücadeleye dayanan ilk pan-Arap hareketi olarak tarihe geçti. Tıp okulundan mezun olduktan sonra, Habaş yoldaş, Arap Ulusal Hareketi'ndeki liderliğini sürdürürken, aynı zamanda Ürdün'de Filistinli mültecilere hizmet veren kliniklerde şehit yoldaş Dr. Wadi' Haddad ile birlikte çalışmaya başladı.

1967 yenilgisinin ardından, Habaş ve yoldaşları Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'ni kurdu. O dönemlerde Filistin devrimi, yalnızca İsrail'in ve emperyalizmin saldırıları ile değil, Arap dünyasının gerici rejimlerinin ve gerici güçlerinin de saldırıları ile kuşatılmış durumdaydı. Ürdün'de Filistin hareketi, gerici rejimin kendi elleri ile gerçekleştirdiği katliamlarla karşı karşıya kaldı ve Filistin devriminin yeni bir tabanının oluşturulacağı Lübnan'a göç etmeye zorlandı. Lübnan'da iç savaş ve İsrail işgali boyunca Dr. Habaş, FHKC önderliğini sürdürdü. 1982 yılında ise, FKÖ ve FKÖ eylemcileri Lübnan'ı terk etmeye zorlandı. El-Hakim ve yoldaşları bu sürgünün ardından Şam'a gitti. Sözde 'barış süreci'nin başlaması ile birlikte ABD Başkanı Ronald Reagan, Suudi Kralı Fahd'm inisiyatifleri ve sözde Amman 1985 anlaşmasıyla ortaya çıkan tehlike ve tehditlere karşı Habaş yoldaş, Filistin içerisinde kurumlaşmasının korunması ve geliştirilmesi kadar Filistin devriminin varlığının sürdürülmesi üzerine de odaklandı.

1987 yılında, Büyük İntifada'nın patlak vermesi ile birlikte, Dr. Habaş, Filistin ulusal birliğinin sağlanması ve Cezayir'de Filistin Ulusal Kongresi'nin toplanması için mücadele etti. El-Ha-

kim yoldaş, gerek Beyrut'taki Filistinliler arasında gerçekleşen iç mücadeleler sırasında gerekse de sonrasında, her zaman, ulusal birliği, mücadelenin ve ulusal kurtuluş hareketinin devamı için gerekli bir koşul olarak algıladı. Habaş, Filistinlilerin iç çelişkilerinin askeri mekanizmalarla çözülemeyeceğini ve bu sorunun ancak ulusal kurtuluş hareketinin demokratik süreçleri ile çözümlenebileceğini belirtti.

1993 yılında Oslo anlaşması imzalandığında, El-Hakim yoldaş, anlaşmaya karşı kitlesel bir muhalefet çağrısı yaptı ve FKÖ geleneksel liderliğinin bir yenilgi içerisinde olduğunu belirledi. Dr. Habaş, Oslo anlaşmasının temelde Filistin ulusal hareketinin merkezi önemli konularından biri olan geri dönme hakkını hedef aldığını söyledi. 1994 ve 1995 yıllarında Dr. Habaş, Oslo anlaşması süreci ile birlikte ortaya çıkan tehditlere karşı, geri dönüş hakkını savunmak için her yerde El-Awda komiteleri (geri dönüş komiteleri-ç.n.) ve başka geri dönüş örgütleri kurulması, kampanyalar düzenlenmesi ve sürgündeki Filistin liderleri ve eylemcilerinin toplantılar örgütlemesi çağrıları yaptı.

FHKC, Dr. Habaş'ın genel sekreter olarak katıldığı 6. Kongresi'ni 2000 yılında düzenledi ve Dr. Habaş, genel sekreterlikten ayrıldı. Dr. Habaş, genel sekreterlikten, bir örgütte demokratik süreçler kapsamında liderliğin değişiminin örgütleri ya da hareketleri zayıflatması bir kenara, güçlendirecek bir hareket tarzı olduğunu göstermek hedefi ile ayrıldı. FHKC, Dr. Habaş'ın varisi olarak Ebu Ali Mustafa'yı seçti.

2000'den 2008'e kadar, Dr. Habaş, El-Ghad El-Arabi Merkezi'ni kurarak çalışmalarını Amman'da sürdürdü. Amman'da eşi ile birlikte kızının yanında yaşadı.

El-Hakim yoldaş, tüm yaşamı boyunca, halkına yalnızca büyük bir adanmışlık ve dikkat göstermekle kalmadı, aynı zamanda sürekli ve açık biçimde devrimin geleceği ile halkının düşmanlarının planları ve tehditleri karşısında bilimsel bir bakış açısı ve analiz yeteneği geliştirdi. Filistin özgürleşene kadar yolun-

da yürüyeceğimiz El-Hakim, bize yararlanabileceğimiz ve öğrenebileceğimiz pek çok zengin deneyim, miras bıraktı.

Dr. George Habaş'ın FHKC 6. Kongresi'nde yaptığı konuşmadan:

"Yoldaşlar! Militanca yaşanan onyıllardan ve yaşadığım zengin deneyimlerden elde ettiklerim bana, bahşedilmiş bir şey değildir. Bu deneyimlerin içeriğini ve derslerini tüm başarı ve hataları ile birlikte gözden geçirmek sizin ve gelecek nesillerin hakkıdır. Tarihin esiri olmak için değil, geleceği kurabilmek için gerekli ön koşul olarak ondan yararlanabilmek amacıyla tarihimizi en doğru biçimiyle okumalıyız. Bugün, dünün nitel bir genişleme halidir ki aynı zamanda, dün, yarının materyalist ve entelektüel kuruluşunu meydana getirir."

DEVRİM DEVAM ETMELİ

Filistin Çalışmaları Enstitüsü Beyrut yöneticisi Mahmut Soueid tarafından Ekim 1997'de Suriye'nin başkenti Şam'da gerçekleştirilen röportaj. Röportajın tamamı IPS Beyrut tarafından bir kitap olarak yayımlanmıştır. Röportajın orijinal başlığı 'Hesapları Çıkarmak'tır.

Lidda'dan ayrıldığınızda kaç yaşındaydınız? Erken yaşta da politik bir bilince sahip miydiniz?

1936-39 Büyük Ayaklanması[1] sırasında ilkokuldaydım ve Filistin ulusalcıları tarafından örgütlenen grev ve eylemleri,

(1) 1900'lerin başlarında sırtını İngiliz emperyalizmine dayayan Siyonistler, silahlı çeteler kurarak Arap halkını anavatanlarından kovmak için yıldırma ve katletme operasyonları düzenliyorlardı. Bunun karşısında Filistinliler de örgütlenerek, illegal örgütler (1920-Ulusal Filistin Hareketi- Arap Yürütme Konseyi) aracılığıyla mücadele etmeye başladılar. Filistin Komünist Partisi de yürüttüğü faaliyetlerle halkı vergi ödememeye, Siyonist ve Arap mal sahiplerinin topraklarına el koymaya çağırmıştı. Halka, "İngiliz Hükümeti, Siyonistler ve Arap 'Efendiler' kanlarımızı emmektedirler. bu üçlü sömürünün baskısından silah ve kılıç sizleri kurtarabilir" çağrısını yapmışlardı. FKP, devrim mücadelesinde köylülüğü, kırlan esas almıştı. İşçi-köylü hükümetini hedefliyordu. 1936-'39 yılları arasında sömürgeciliğe karşı büyük bir Arap isyanı yaşandı. FKP, 1936'daki halk ayaklanmasında sınıfsal ve ulusal savaşımı birleştirme yönünde hareket etti. (ç.n.)

"Kahrolsun sömürgecilik", "Kahrolsun Balfour Deklarasyonu"[2] gibi sloganları çok net hatırlıyorum. Okulumuzun müdürü Tevfik Ebu el-Suud ateşli bir milliyetçiydi. Bir gün öğrenciler arasında kavga patlak verdiğinde, "Kendi aranızda kavga edeceğinize Yahudilerle kavga edin" dediğini hatırlıyorum. Bir gün matematik öğretmenimiz bir dakika sessiz kalıp ortalığı gözlememizi rica etmişti. Ne hakkında olduğu üzerine hiçbir fikrim yoktu, kimsenin de olduğunu sanmıyorum. Dakika sona erdiğinde, öğretmenimiz, "Tam da bu dakikada, genç insanlarımız anavatanları için darağacına gidiyorlar"[3] dedi. Bundan çok etkilenmiştim. Evet, en geniş anlamıyla bir milliyetçiydim, ama bir politikanın içinde yer almayı düşünmüyordum.

13 yaşımda iken, ilkokulu henüz bitirdiğim dönemlerde, ailem Lidda'dan Jaffa'ya taşındı.

Orada Yunan Ortodokslarının okuluna kayıt oldum. Fakat orası tam bir ortaokul olmadığı için ikinci yıldan sonra Kudüs'teki Terra Sancta'ya (Ortaokul seviyesinde özel bir Katolik okulu) geçiş yaptım. Mezun olduktan sonra Jaffa'ya geri döndüm ve burada iki yıl öğretmen olarak çalıştım. Boş zamanlarımda Ortodoks Kulübü'ne gidiyor, Mısır dergileri okuyor, özellikle de edebi ve kültürel konulara odaklanıyordum. 1944'de ise Amerikan Üniversitesi'nde okumak üzere Beyrut'a gittim.

Politikayla ilgilenmeye Beyrut Amerikan Üniversitesi'nde mi başladınız?

Tıp eğitimimin içine dalmış durumdayken tarihi olaylar be-

(2) Balfour Deklarasyonu, İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Arthur Balfour'un 2 Kasım 1917'de, uluslararası Siyonist hareketin önderlerinden Lord Rotschild'a gönderdiği, Filistin'de Yahudilere bir "ulusal yurt" kurulması çabasının İngiliz Hükümetince destekleneceğini belirten mektubudur. Balfour Deklarasyonu, "Halksız bir toprağın topraksız bir halka verilmesi" adı altında Filistinlilerin yok sayılması, Siyonist politikasının temellerinin oluşturulması adımıdır. Bu adımı, 1948'te İsrail devletinin kurulması adımı izleyecektir. (ç.n.)

(3) İngilizler, Büyük Ayaklanma sırasında 112 Filistinli'yi idam etti. (ç.n.)

ni derinden etkiledi. Örneğin, 1947 BM Taksim Planı[4]. Anavatanımın parçalanmasını kabul etmek çok zordu. Filistinliler 1948'de anavatanlarından sürülmeye başlandığında ise Arap dünyasının tüm büyüklüğüne ve gücüne karşın bir avuç çeteye nasıl yenildiğini düşünmeye başladım.

Tıp eğitimimin ikinci yılında, Ma'tuk El-Asmar isimli Nablus'lu bir sınıf arkadaşım, Profesör Konstantin Zurayk'ın[5] örgütlediği 20-25 kişilik kapalı öğrenci seminerlerinden söz etti. Zurayk'ın, Arap milliyetçiliği, Arap ulusu ve Rönesans gerekliliği üzerine konuşmalar yaptığını anlattı. Bunun üzerine ben de bu seminerlere katılmaya başladım. Ma'tuk, bana ayrıca, Arap birliğinin nasıl sağlanabileceği ve Filistin'in kurtuluşu üzerine tartışmak için Ramiz Shihadeh isimli başka bir AUB öğrencisi ile buluşmayı önerdi. Ancak o sıralar, Lidda'ya geri dönmeye odaklanmıştım. Dolayısıyla bu görüşmeler gerçekleşmedi.

Yani, 1948 savaşı sırasında Lidda'ya döndünüz, öyle mi?

Evet, Haziran 1948'di. Akademik dönem sona ermiş, üniversite kapanmıştı. O zaman Siyonist güçler, Jaffa nüfusunu göçe zorlamıştı ve Filistin'den sürgün doruk noktasındaydı. Ailem de dahil olmak üzere pek çok kişi Lidda'ya gelmişti. Ailemin ekonomik durumu iyiydi -babamın bir dükkanı vardı, tüccardı diyebiliriz- ve benden Beyrut'ta kalmamı talep ederek para gönderiyordu. Annem benim için hep endişeleniyordu.

Bu yüzden beni Lidda'da gördüklerinde çok telaşlandılar. Bu koşullar altında hiçbir yararımın dokunmayacağına inanıyorlardı.

---

(4) İngiltere, Siyonist-Arap sorununu çözme sorumluluğunu 1947'de Birleşmiş Milletler'e devretti. BM'nin kurduğu özel komite, bölgeyi Filistin ve Arap devletleri arasında bölmeyi önerdi. Arap Yüksek Komitesi diye anılan Filistinli temsilciler, teklifi reddederken, Yahudi temsilciler kabul etti. BM Konseyi'nde Sovyetler Birliği ve ABD'nin de desteğini alan paylaşım/taksim planı, Filistin'in yüzde 56,47'sini Yahudi devletine, yüzde 43,53'ünü de Arap devletine bırakıyordu. Kudüs ise uluslararası bir idare altında olacaktı. (ç.n.)

(5) 1909 yılında Şam'da doğan Zurayk, önemli bir tarihçi ve laik pan-Arabizm hareketinin bileşenlerinden biri idi. 1948 yılında yayımladığı 'Felaketin Anlamı' (The Meaning of the Disaster), Arap aydınları arasında güçlü bir etki yarattı. (ç.n.)

Ben de içinde bulunduğum durumu gözden geçirdim. Savaşabilir miydim? Tıp çalışmaya başladığım için bu alanda hizmet verebileceğimi düşündüm. Tıp eğitimime başladığımdan beri halkıma bu alanda hizmet edebileceğimi düşünüyordum. Lidda Hastanesi'nde Zahian ailesinden bir doktor vardı. Böylece, burada Dr. Mustafa Zahian'ın asistanı olarak çalışmaya başladım.

Lidda'da o zaman durum nasıldı?

Yahudilerin eline geçmemiş diğer kent ve köylerde olduğu gibi Lidda'da da olağanüstü bir tedirginlik vardı. Hava akınları halkı terörize ediyordu ve kent, Siyonist çeteler tarafından kuşatılan alanlardan gelen mültecilerle dolup taşıyordu. Arap Yüksek Komitesi'nin Hajj Amin el-Hüseyni tarafından yönetilen Lidda Şubesi, göç dayatmaları karşısında halka yerlerinden kımıldamama çağrısı yapmıştı. Halkın bazısı, kent yakınlarında konumlanan Arap lejyonlarının[6] Yahudilerin kitlesel saldırıları[7] karşısında kenti savunabileceklerini düşünerek rahatlıyordu.

Saldırı sırasında siz neredeydiniz?

Hastanede, Dr. Zahian'a yardım ediyordum. Hastane, yaralı ve ölülerle dolup taşıyordu. Durum endişe verici boyutlardaydı.

Annemin teyzesi bana bakmak için hastaneye geldiğinde yaralılarla ilgileniyordum. Annemin benim için endişelendiğini söyleyerek eve gelmemi söyledi. Elbette reddettim. En sonunda, çok sevdiğim ablamın öldürüldüğünü söylemek zorunda kaldı. [kendini toplamak için ara veriyor]. Sokağa doğru koştum, büyük bir karmaşa vardı. Yaralılar, ölüler, tanıdıklarım/tanımadıklarım yol kenarlarında kanlar içinde yatıyorlardı. Ablamı evimizin yakınına gömdük, çünkü bir mezara bile gidemiyorduk. Üç saat sonra

Yahudi savaşçılar ansızın eve saldırdılar, "Dışarı, dışarı çıkın" diye bağırıyorlardı. Annem ve ablamın çocuklarıyla birlik-

(6) Lidda ve Ramla arasında 100 askerden oluşan küçük bir birlik konuşlanmıştı. (ç.n.)

(7) Dani Operasyonu, 9-10 Haziran 1948'de gerçekleştirildi. Kent halkının sürülmesi, 14 Haziran'da neredeyse tamamlandı. (ç.n.)

te -kucağımızda taşımak zorunda olduğumuz küçük bir çocuk da dahil olmak üzere- diğer akrabalarımızın ve komşularımızın yaptığı gibi koşmaya başladık. Nereye gideceğimize dair en ufak bir fikrimiz yoktu. Yahudi askerler bize "Yürümemizi" emretmişti. Yürüdük. Ramazan ayının sıcak bir günüydü. Bazıları bunun mahşer günü olduğunu, bazıları ise zaten cehennemde olduğumuzu söylüyordu. Kentin sınırına ulaştığımızda, kentten ayrılanların üzerlerinin arandığı bir Yahudi arama noktası ile karşılaştık. Silahımız yoktu. Ancak komşumuzun oğlu, Amin Hanhan, üzerinde bir miktar para taşıyordu ve aranmak istemiyordu. Bir Siyonist asker, onu gözlerimizin önünde vurarak öldürdü. Annesi ve kız kardeşi ona sarılıp haykırmaya başladı. Erkek kardeşi Bishara, ilkokuldan arkadaşımdı ve çok yakın arkadaştık. Beraber ders çalışır ve beraber oynardık. [Yeniden duygulanıyor.]

Bu yolu neden seçtiğimi soruyorsunuz, neden bir Arap ulusalcısı olduğumu... Sebebi, Siyonizm'dir. Tüm bunlardan sonra, barış hakkında konuşuyorlar! Ben, Siyonizm'in ne olduğunu kendi gözlerimle gördüm!

Ailenize ne oldu?

Ramallah'a gittik. Ailem daha sonra Amman'a taşındı ve ben de Beyrut'ta tıp eğitimime devam ettim.

Üniversitedeki geri kalan yıllarınızda neler yaptınız? Hangi arkadaşlarınızı hatırlıyorsunuz?

Hani al-Hindi[8], Wadi'Haddad[9], Ahmet Al-Katip[10], Saleh Sibel, Hamed al-Juburi ve elbette bir çoğunu daha. Hepimiz,

---

(8) Hani al-Hindi, Suriyelidir. Habaş, Haddad ve al-Katip ile birlikte Milli Arap Hareketi'nin kurucularından biridir. Al-Hindi, daha sonra 1958 yılında kurulan ve 1961 yılında dağılan Mısır-Suriye Birleşik Arap Cumhuriyeti'nde (BAC) bakanlık yapmıştır.(ç.n.)

(9) Hristiyan Ortodoks bir Filistinlidir. Haddad, Habaş gibi Beyrut Amerikan Üniversitesi'nde tıp tahsili yapmıştır. Habaş'ın sağ koludur. Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin operasyon komutanıdır.(ç.n.)

(10) Ahmet al-Katip, Kuveytlidir. Beyrut Amerikan Üniversitesi mezunudur. Kuveyt'te milletvekilliği ve muhalefet liderliği yapmıştır.(ç.n.)

Lübnan çapında üyelere sahip olan politik öğrenci hareketinin bileşenleri idik.

O dönem öğrenci hareketinin/eylemlerinin ötesine geçmeyi düşünüyor muydunuz?

Elbette. Wadi'Haddad, Ahmet al-Katip ve Hani al-Hindi ile birlikte, doğrudan eylem -hızlı ve etkili eylem- fikrinin cazibesine kapılmıştık. O zaman gençtik. Hani al-Hindi, Suriye'de bizim gibi düşünenlerin olduğunu söylemişti. Bu, Kata'ib al-Fida'al-Arabi'nin (Arap Komando Müfrezesi) doğuşu oldu. Ben, Hani, Cihad Dahi[11], Mısır'dan Hüseyin Tevfik, Kata'ib al-Fida'al-'Arabi içerisinde aktiftik. Öncelikli hedeflerimiz işbirlikçi hainlerdi, sonra İngilizler ve son olarak da İsrail'di. Fakat Hüseyin Tevfik, Suriye Devlet Başkanı Şişhakliye[12] yönelik başarısız bir suikast girişiminde bulunduktan sonra -Hani, Cihad ve benim onayım olmaksızın gerçekleştirilmişti bu suikast, büyük ihtimalle diğer partilerin emri ile- Filistin'in bu tür taktiklerle kurtulabileceğini umut etmenin mantıksız olduğunu düşünmeye başladım ve siyasi bir hareket başlatmanın zamanının geldiğini düşündüm.

Okuduklarımızın ışığında, Hani'nin ve benim zihnimde Arap birliğini sağlamaksızın Filistin'in kurtuluşunun mümkün olamayacağı fikri iyice belirginleşmeye başladı. Zihnimizde kurguladığımız örgüt, yalnızca kendini davaya adamış ve kişisel kariyerlerinden vazgeçmiş insanlarca yönetilebilirdi. Böylece, Arap Milliyetçi Hareketinin (MAH) çekirdeği oluşmaya başladı.

Elbette yaygın bir Arap ulusalcı eğilimi vardı bizden önce. Fakat MAH'ı diğerlerinden ayıran, karakterize eden şey, Filistin'in kurtuluşunun Arap Birliği'nden geçeceği fikri idi. Bu yüzden örgütün çok sağlam örülmesi gerektiğini düşünüyorduk.

Çekirdek grubun ideolojik bir zemini var mıydı?

Nakba üzerine yazan Zurayk ile Arap milliyetçiliğinin kuru-

(11) Cihad Dahi, Suriyelidir. Birleşik Arap Cumhuriyetinde bakanlık yapmıştır.(ç.n.)

(12) Edip al-Shishakli, 1953-'54 yıllarında Suriye başkanı idi.(ç.n.)

cusu olarak bilinen Sati'al-Husari'nin[13] düşünceleriydi ideolojik zeminimiz. Bir defasında Husari'ye, 1948 savaşını neden kaybettiğimiz hususunda bir soru sorulduğunda şöyle cevaplamıştı: "Çünkü yedi devlettik." Ama tabi ki, bizim için Zurayk ve Husari'yi okumak yeterli değildi. Siyasi bir hareket örgütlemeye karar verdiğimizde, her şeyi okumak zorunda olduğumuzu gördük. Siyasi bir vizyona (o dönemin siyasi vizyonundan bahsettiğimizi unutmadan) ve sadece kendini söylemleri ile değil, kendini eylemleri ile de kanıtlayan çelikten bir örgüte sahip olmadan bir hareket inşa edemeyeceğimize karar vermiştik.

İdeoloji konusuna dönecek olursak; Marksizm henüz görüş alanımıza girmemişti. Marksizm'e karşı negatif bir tavrımız vardı, çünkü Sovyetler Birliği taksim planını desteklemişti. Her durumda, öğrenmek için çok çaba gösterdik ve çok okuduk. Hani, Wadi'Haddad ve ben, tarih üzerine çok okuduk, İtalyan ve Alman birlik hareketleri, Fransız Devrimi üzerine okuduk. Ben, Kur'an üzerine de çalıştım. Wadi de. Wadi ile Hani'nin okurkenki halleri hâlâ zihnimde canlıdır.

Öncelikle kendimize dürüst olma konusunda ısrarcıydık. Örgütün kuruluşu, onun hakkında düşünmeye başlamamızın üç yıl sonrasına denk geliyor. 1951'de örgütlenmeye başladık. Ben Amman'a gittim, Wadi de benimle geldi[14], ancak daha sonrasında harekete tüm zamanımızı vermek zorunda olduğumuzu, bundan daha büyük bir adanmışlığın olamayacağını fark ettik. Kuveyt'e giden Ahmet al-Katip, ilk 100 dinarını kazandı ve bize 90 dinar gönderdi. "Artık başlayabiliriz" dedik.

MAH'ı yeniden inşa edecek olsaydınız, neleri değiştirir, neleri eskisi gibi bırakırdınız?

---

(13) 1940'larda Irak'ta eğitim direktörlüğü yapan Sati al-Husari, Arap milliyetçiliğinin teorik öncüsüydü. Husari'nin, '50'li ve '60'ı yıllardaki Arap milliyetçi düşüncelerinde kurucu bir etkisi olmuştur. (ç.n.)

(14) Habaş ve Haddad, 1957'ye kadar Amman'da halka ücretsiz tedavi sağladıkları bir "halk kliniği" çalıştırdılar. (ç.n.)

Demokrasiyi temel bir şiar olarak önerirdim; aileden, okuldan başlamak üzere, topluluklara, kulüplere, politik örgütlere, etkinliklere, partilere ve devlet kurumlarına kadar her yerde demokrasi. Yani, sizin anlayacağınız, Filistin'in kurtuluşu mücadelesine, demokrasi mücadelesini eklerdim.

Ayrıca bütünsel ve anlık birliğin paradigmatik bir örneği olarak, Cemal Abdül Nasır'ın etkisi ile uygun hazırlıklar gerçekleştirilmeden 1958'de oluşturulan Mısır ve Suriye birliğini anlamaya çalışırdım. Şimdi bu birliği daha farklı algılıyorum. Birleşme, öncelikle birbirini tamamlama şeklinde anlaşılmalı ve ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda birleşmeyi sağlayacak adım adım uygulamaların birikimlerinden oluşan bir süreç olarak görülmelidir.

Bunun şimdi bölgesel birimler ve yakınlaşmalarla bazı derecelerde başarıldığını görüyorum. Sözgelimi Magrip devletleri, Mısır ve Sudan, Arap yarımadası ve Körfez ülkeleri.

Bir bölgede komşulara doğru yakınlaşma, benzer ya da farklı süreçlerle de olsa diğerlerini etkiler. Sonunda, ABD'de olduğu gibi bölgesel birimler arasında federasyonlar kurulabilir. Bu döneme kadar, pan-Arap düzeyinde, bölge ülkeleri arasında bireylerin serbest dolaşma hakkı olmalı, Araplar arası ticaret geliştirilmeli, toplumsal önlemler alınmalı, Arap üniversiteleri arasında koordinasyon sağlanmalıdır. Yani, uzun ve birleşik bir sürece girmeliyiz.

Bir de sosyalizm konusunu açalım. Başlangıçta, sosyalizm gündemimizde değildi: Şiarımız "Birlik, Kurtuluş ve İntikam"dı. -Filistin'de yaşananların intikamı- Sosyalizm fikri, daha sonrasında parti içerisindeki etkileşim sonucu oluşturuldu.

Bu noktada şunu vurgulamalıyım; ilkesel fikirlerim, olaylara yanıt olarak şekillendi. Düşünce tarzımı gerçek olaylar belirledi. Okumak ve parti içi tartışmalar bir rol oynadı, ancak eğer George Habaş'ın fikrini etkileyen temel faktörü sorarsanız, yanıtım olaylar olacaktır; Mısır-Suriye Birleşik Arap Cumhuriye-

ti'nin 1961'de parçalanması, 1967 savaşı, 1973 savaşı[15] ve İntifada. Önce olaylar gerçekleşir, ardından ne olduğuna dair tartışmalar yürütülür ve biri tüm bunları -olayları, etkileşimleri, okumaları- bu sıra ile değerlendirir.

Sosyalizm konusuna geri dönebilir miyiz?

Söylediğim gibi, kitlelerin her şeyin temeli olduğunu bilmemize karşın sosyalizm başlangıçta gündemimizde değildi. Bu anlamda, ilericiydik.

Sonrasında, sosyalizmin somutlaştırılabileceği, çok önemli aşamaları belirleyen, kapsamlı çerçeveler oluşturduk. Hareketin ideolojisi göz önünde tutulduğunda bu, demokrasiye doğru atılmış büyük bir adımdı. Bugünlerde, bölünmeler yaşanmadan gelişip değişebiliyorduk. Bu ilişki biçimi devam etseydi, MAH yok olmayacaktı.

Suriye ile birlik günlerinde, Nasır'ın sosyalizm savunusu parti içinde bir tartışma yarattı. 1959'un ilk günlerinde Muhammet el-Zayyat, Joseph Mughaizel[16], Abd al-Hamid Sharaf[17] ve Ahmad Staitiyya ile birlikte, Beyrut'ta Muhsin İbrahim'in[18] yönettiği bir kültürel komite kurduk. MAH yönetimi ve kültürel komite arasındaki bir tartışmanın ardından sosyalizmin gündeme

---

(15) Altı Gün Savaşı olarak da bilinen 1967 Savaşı'nda büyük bir yenilgi alan Mısır, Suriye ve Ürdün, 1973 yılında Sina Yarımadası ve Golan Tepeleri'ndeki İsrail kuvvetlerine saldırdı. 6 Ekim 1973 günü başlayan bu savaş, 1967 Savaşı'nın yarattığı tepkinin bir sonucuydu. İsrail, Altı Gün Savaşı'ndan, işgalindeki toprakları yaklaşık üç kat genişleterek çıkmıştı. Golan Tepeleri, Kudüs'ün tümü, Batı Şeria, Sina Yarımadası ve Gazze, İsrail'in eline geçmişti. 1970 yılında Nasır'ın ölmesi ile yerine geçen Enver Sedat, 1967 yılında İsrail'in işgal ettiği toprakların geri kazanılması için bir Arap karşı saldırısı üzerinde durmaya başladı. 6 Ekim 1973'te başlayan savaş, Müslümanların kutsal ayı olan Ramazan ve Yahudilerin kutsal günleri olan Yom Kippur'a denk gelmişti. İsrail birlikleri, Sina Yarımadası'ndan ve Golan Tepeleri'nden çekilmeye zorlandı. Bu savaşta, ABD emperyalizmi İsrail'e, Sovyetler de Arap devletlerine silah yardımında bulundu. Başlangıçta Arapların lehine gelişen savaş, daha sonra karşı saldırıyla İsrail lehine sonuçlandı. (ç.n.)

(16) Joseph Mughaizel, Lübnanlı bir hukukçudur. Pan-Arap görüşler doğrultusunda Lübnan'da çalışmalar yürüten Arap Kültür Kulübü'nün başkanlığını yürütmüştür.(ç.n.)

(17) Abd al-Hamid Sharaf, Irak Haşimi kraliyet ailesinin bir üyesidir. Ürdün başbakanlığı yapmıştır. (ç.n.)

(18) Lübnanlı bir Şii olan Muhsin İbrahim, MAH içerisinde solcu bir bölünme örgütledi. Lübnan Komünist Eylem Örgütü lideri oldu.(ç.n.)

alınması ve "intikam" teriminin "Filistin'in kazanılması" ile değiştirilmesi kararları alındı. Böylece MAH'ın şiarı, "Birlik, Kurtuluş, Sosyalizm ve Filistin'in Kazanılması" oldu. Son değişiklik, kültürel komitenin "intikam" teriminin halkçı olmadığı yönündeki eleştirisi üzerine geldi. Komite ayrıca, Yahudiler ve Siyonistler arasındaki farklılığın da göz önünde bulundurulmasını istedi.

Birleşik Arap Cumhuriyeti'nin parçalanmasının sosyalist düşüncenizi derinleştirdiğini ve sizi Marksizme yönelttiğini söylemiştiniz...

Birliğin çöküşü gözlerimi açtı, beni, bu birliği oluşturan güçleri analiz etmeye zorladı. Toplumumuzda hangi sınıf mücadelelerinin yaşandığına dair daha derin bir algılayış geliştirmemi gerektirdi. Vietnam'dan da dersler çıkardım. Arap milliyetçisi olmak ile gerçek bir sosyalist olmak arasında bir çelişki görmüyorum.

Ancak Marksizm'le asıl bağlantım, 1967 savaşının ardından gerçekleşti. Suriye'de cezaevindeyken Marksizm konusunda derinleştim. Marksizm'de derinleşmemi, beni mücadeleden döndürebileceğini düşünerek 9-10 ay boyunca tecrit eden gardiyanım Abd al-Karim al-Jundi'ye borçluyum. Tüm bu süreci, Marks ve Engels'in, Lenin'in toplu eserlerini, Ho Chi Minh ile Mao'nun eserlerini okuyarak geçirdim. Halk Cephesi'nin ikinci ulusal kongresinin deklarasyonunu yazdım.

Şu anda silahlı mücadele bakımından El-Fetih ile FHKC arasında nasıl bir ilişki var?

Silahlı mücadele, Abu Ammar (Yaser Arafat) teslim olana ve Oslo Antlaşması'nı imzalayana kadar bizi El-Fetih ile birleştiren ortak payda idi. Ancak temel konularda her zaman farklıydık. Örneğin biz, her zaman Filistin ve Arap ulusalcılığının karşılıklı birliğini ve dayanışmasını öne çıkardık, çünkü Filistin'in kurtuluşu bu dayanışma olmadan kazanılamazdı. El-Fetih'in vahim hatası, -ölümcül bir hata idi- Filistin sorununu Arap ulusal

sorunundan ayrı tutmaktı.

Farklılıklarımızdan ikincisi, sınıfsal boyutludur. Burjuvazi, sınıfsal hedeflerine ulaştığında savaşı sona erdirir. Şimdi Oslo müzakereleri ile bir başarı kazandığını düşünenler, tam olarak sınıfsal bir ayrımı ifade ediyorlar. Kitleler ne olacak? Kitlelerin menfaati ne olacak?

Kitlelere ne olduğuna bakalım. El-Fetih'in kitleler üzerinde yarattığı yozlaşma etkisi akıllara durgunluk veriyor. Tüm savaşlara, onları marjinalize etmeye, yok etmeye çalışan tüm çabalara karşın ayakta kalan, işgal altındaki topraklarda ve dışarıda Siyonist savaş makinesine karşı direnen aynı kitleler, 30 yılın ardından burjuva liderliğin onların ulusal kazanımları ve örgütlerini yok etmesi, baskıcı devlet aygıtları ile demokrasiyi alaşağı etmesi nedeniyle şimdi umutsuz ve bedbaht! Mafya yükselişte, günlük yaşamın ihtiyaçlarını tekel altına alanlarla işgalciler arasındaki ilişkiler ortada.

Filistin Yönetimi'nin mevcut ilişkilerinden duyduğum utancı dile getirmeme karşın, deklare edilen programlara ve amaçlara bağlı kalınması için mücadele etmeyen muhalefeti de eleştiriden muaf tutmuyorum.

Silahlı mücadele konusuna gelirsek, FHKC, intifadaya kadar hep silahlı mücadeleyi savundu. Silahlı mücadeleyi başlangıçta savaşan fedailer yürüttü, ancak intifada koşullarında bütün halk bu sorumluluğu üstlendi; çocuklar, kadınlar, sanatçılar, herkes silahlı mücadele yürüttü.

Şimdi, silahlı mücadeleyi, kutsal bir törene/bir ayine dönüştürenler olduğunu biliyorum. Biz bunun ötesine zaten geçmiştik ve silahlı mücadeleyi yaygın politik savaşın bir parçası olarak görüyorduk. Birinin silahlı mücadeleyi kabul edip etmemesi bilinç sorunu değil, düşmanın doğasının ve eylemlerinin bir sonucudur. Ayrıca Filistin halkının hedefleri de bu tercihte rol oynar. Hedefler sadece diplomatik faaliyetler sonucu elde edilemez. Kapsamlı mücadeleyi sağlayan devrimci şiddetin de hedefleri el-

de etmede özel bir yeri vardır. Silahlı mücadeleyle siyasi, kültürel ve ekonomik mücadele arasında bir çelişki yoktur.

Ancak Oslo Antlaşması, silahlı mücadelenin kazanımlarını telef ettiği gibi intifadanın başarılarını da yok etti. Zaten İsrail'in, Oslo Antlaşması'nı imzalamasının temel nedenlerinden birisi de intifadayı sona erdirmek istemesidir.

Ama FKÖ müzakerelere başladığında intifada zaten can çekişmiyor muydu?

Abu Ammar o dönemden çok önceleri, ilk olarak Cezayir Konferansı'nda uzlaşma aramaya başlamıştı. Bu, İsrail'in daha fazla imtiyaz istemesine sebebiyet verdi. Abu Ammar, hangi açıdan bakarsanız bakın -ister Filistin, ister Arap, ister uluslararası açıdan- mümkün olabilecek en kötü şartlarda müzakere masasına oturdu.

FHKC, uçak kaçırmalar ve rehine alma eylemleri nedeni ile sıkça eleştirildi. Bu konuda ideolojik açıdan neler söylemek istersiniz?

1960'lardan başlayarak İsrail'in nükleer kapasitesi ile ilgili pek çok endişe vardı, çok şey söylendi. Örneğin bu konuda, Nasır ile konuştuğumuzu hatırlıyorum. Bu nükleer soruna dünyanın dikkatini çekmek için Filistinli profesörlerden ve başka dostlarımızdan bir danışma kurulu oluşturmuştuk. Eş zamanlı olarak Wadi ve ben, dünyanın Filistin'in yaşadığı haksızlık konusunda nasıl uyandırılabileceği üzerine düşünüyorduk. Wadi, uçak kaçırma fikrini ortaya attı ve eylemleri gerçekleştirenlere tekrar tekrar kimseyi yaralamamaları emrini verdi. Dünyanın ilgisini bazı eylemlerle çekmeye çalıştık, hepsi buydu.

Sivilleri kaçırmanın Filistin davasına destek sağladığını düşünüyor musunuz? Birkaç kişinin desteğini sağlamışsa da birkaç kişinin desteğini de yitirmeye neden olmamış mıdır?

Bu eylemlere 1972'de son verdik. Ancak bu eylemleri gerçekleştirdiğimiz üç yıllık sürece bakarsak, büyük bir etki yarattıklarını söylemek zorundayız. Eylemlerimizi, tek tek yolcuların

acı deneyimlerinden ziyade daha geniş bir perspektiften değerlendirmek zorundayız. Bu eylemler, dünyanın halkımızın çektiği acıların farkına varmasını sağlamıştır.

İsrailli sivillere yönelik eylemlere gelirsek; bir görüş, tüm İsraillilerin yerleşimci ve gaspçı olduğunu söyler. Ben bu görüşün altına imzamı atarım. Buna karşın biz orduya odaklandık. Mücadelede etik bir boyutun olduğuna katılıyorum, ancak tekrar tekrar ısıtılarak önümüze sürülen kınamaların, hep İsrail destekçilerinden geldiğini belirlemek de önemlidir bence. Nitekim, Siyonist düşmanın katlettiği Filistinlileri, Lübnanlıları ve diğer Arapları sayarsanız, bu sayının öldürülen İsrailli sivillerin sayısından kat be kat fazla olduğunu görürsünüz.

İntihar saldırıları ve rasgele bombalamalar konusunda ne düşünüyorsunuz?

Cephe olarak, işgalin/işgalcinin bütünlüğünü bozan her tür eylemin davamıza ve mücadelemize yararlı olduğunu düşünüyoruz. Elbette, amacımız sivillere zarar vermek değil. Bizim için mücadele, bir vandalizm pratiği değil, gasp edilmiş haklarımızın geri alınması için bir yoldur. Düşman, bu hakları tanımamak konusundaki tavrı ve bu hakların kazanılmasını engellemek için başvurduğu zulüm politikası ile yalnızca Filistinlilere olanlardan değil, İsraillilere olacak olanlardan da sorumludur.

Bu eylemleri kınayanlara şunu soruyorum: Ne yapmalıydık? Sorumlu olan biz değiliz. İsrail'in sorumluluğunun altını bir kez daha çizmek istiyorum. Sorunun kökenine inilmeli ve sorumluluk burada aranmalı.

Ürdün ve Lübnan direnişlerinin acılarından, çilelerinden hangi dersler çıkarılabilir?

Silahlı mücadele, 1967 yenilgisinin doğal sonuçlarından biri olarak karşımıza çıktı.

Bu, tüm dünyada diğer sömürgeci girişimler yıkılırken anavatanın kaybı ve sürgünlere duyulan kitlesel ve örgütlü bir tepkinin sonucuydu.

Ürdün ordusu 1967 savaşında çöktü ve ABD, onu hızla karşıdevrimci bir güç olarak yeniden inşa etti. Öyle ki, direniş, güçlü bir İsrail ordusunun yanı sıra Ürdün ordusu ile de karşı karşıya kaldı. Direniş, İsrail ordusu ile Ürdün ordusu arasında sıkıştı kaldı. Ürdün ordusu, İsrail ordusu gibi düşman bir ordu değildi, fakat devrimci güçlere karşı oluşturulan düzenli bir ordu idi.

Direniş kendisini çok zor bir konumda buldu. Şayet kelimenin tam anlamıyla gerçek bir ulusal birlik oluşturulabilseydi, Filistinli kitleler harekete geçirilebilseydi ve pan-Arap eğilimlere sahip olan Ürdün halkı ile bir ittifak yapılabilseydi direniş kendini koruyabilirdi. Ama Fetih, Ürdün'deki Arap unsurları tamamıyla göz ardı etti, yok saydı.

Bir de, komşu Arap devletleri ile askeri ittifaklar sorunu var: Ürdün'de bir Irak ordu birimi vardı ve yan kapıda Suriye ordusu vardı. Ancak durumu değerlendirecek kapsamlı bir Filistin bakış açısı yoktu. Belki Filistin solu düşünüldüğünden daha iyi bir konumdaydı ama o da görev başında değildi.

Ürdün'deki direnişin[19] izah edilemez hatalarını küçük göstermek istemiyorum. 1970 Şubat'ında, Haziran'ında ve Eylül'ünde çok ölümcül hatalar yaptık, fakat diğer hatalar, halk arasındaki bölünmeleri arttırmak ve direnişe karşı gerçekleştirilecek güçlü bir saldırıyı meşrulaştırmak ve direnişe olan kini artırmak amacıyla üretildi.

Ürdün'de ulusalcı bir rejim ve ordu olsaydı farklı olur muydu?

(19) 7 Haziran 1970'de Ürdün Kralı Hüseyin, İsrail ve ABD'den aldığı destekle, Filistin mülteci kamplarını yoğun top ateşine tuttu. Kral Hüseyin'e bağlı 'Bedevi Milisleri' tarafından gerçekleştirilen bu katliam, tarihe 'Kara Eylül' olarak geçti. Bu katliam sırasında on binlerce Filistinli hayatını kaybetti. FKÖ, bunun üzerine 1 Eylül 1970'te, Ürdün kralı Hüseyin'e suikast teşebbüsünde bulundu. Filistinli gerillalar, ayrıca 6 Eylül 1970'de Ürdün'e ait bazı uçakları yaktı. Ürdün askerleriyle Filistinli gerillalar arasındaki çatışmalar 17 Eylül 1970'de daha da şiddetlendi. Suriye, kuzeyden Ürdün'e girerek, 20 Eylül 1970'de çatışmalara müdahale etti. 23 Eylül 1970'de Ürdün yönetimi, Filistinli gerillalar karşısında ateşkes ilan etti. 27 Eylül 1970'de taraflar arasında anlaşma imzalandı. Bir yıl sonra FKÖ, Ürdün'den sürüldü ve Lübnan'a yerleşmek zorunda bırakıldı.(ç.n.)

Aynı topraklarda iki otoritenin bir arada olmasının zor bir durum yaratacağı doğrudur. Ancak ulusalcı bir rejimin, kendi otoritesini yitirmeden devrimin taleplerini ve amaçlarını anlamaya çalışacağı ve kendi tabanını oluşturmasına izin vereceği de söylenebilir. Bunun için, elbette, bu iki otoritenin faaliyet alanlarının ve ilişkilerinin dikkatle örgütlenmesi gerekir.

Yalnızca bir iç savaş olarak adlandırılamayacak Lübnan savaşı[20] boyunca, ülkenin tümünün savaş alanına döndüğünü, Arapların ne olup bittiği konusunda hiçbir sorumluluk almaması yüzünden Lübnan'ın tümüyle yıkıldığını söyleyebiliriz. FHKC'de, Lübnan'da olanları yeniden masaya yatırdınız mı?

Lübnan'da olanları düşünmek çok acı verici ve orada verilen mücadelelerden, çekilen acılardan dersler çıkarmak bizim görevimiz.

Lübnan'da yaşananlar, FHKC konferanslarımızda, yönetimsel toplantılarımızda değişmeyen konulardan biridir. Lübnan'da neyin esas olduğuna dair tüm görüş yitirildi ve her şey sekter, politik ve bölgesel içgüdüsel tepkiler yığınının altına gömüldü. İlişkilerin bu düzeyde ahlaki ve akli çürümeye uğradığı noktada, önce kendini, ardından da diğerlerini yanlışlamaya başlarsın. Bunun için, bu muğlaklığa odaklanan "Lübnanlı Filistinliler ve tarihi uzlaşma seçeneği" adı altında bir çalışma yayımladık. Yani, Lübnanlıların onuru ve menfaatleri Filistinlilerin onuru ve menfaatlerinin parçasıdır ya da tam tersi. Birliğin ahlaki ve yaratıcı temelleri birlik çerçevesinin dışında, hiçbir anlamı olmayan çeşitlilik ve bireysel farklılıkların tanınmasında yatar. Sırasıyla, birlik, pek çoğu halkı oluşturan temel elementler olmak üzere çeşitliliği ve bireyselliği hesaba katmadıkça meşruluk kazanamaz.

---

(20) Direniş, 1973'te Lübnan ordusunun saldırılarına, 1975-'76'da iç savaşta Falanjistlerin, 1978-1982'de İsrail'in saldırılarına karşı kendini savunmak durumunda kaldı. 1982'de ise, tüm Lübnan İsrail işgali altına girdi. Ve Filistinli örgütler, Lübnan'dan, başta Tunus ve Suriye olmak üzere birçok Arap ülkesine sürgün edildi.(ç.n.)

Bu düzenleyici ilke olmadan, bireysel farklılıklar iç mücadelelerin ve kanamaların kaynağı konuma gelirken; halkın kendisi de aynılığı ve tek sesliliği dayatan baskıcı bir güç haline dönüşür. Bu, özgürlük ve demokrasiyi boğan dinamiklerin nasıl durmadan yeniden üretildiğini açıklar.

Eğer Lübnan Ulusal Hareketi (LUH)[21] kontrol altında olsaydı, olayların seyrinde bir değişiklik olur muydu?

O dönemde LUH'un zayıflığını ve ciddi sorunlarını bildiğim için çok büyük değişiklikler olurdu diyemeyeceğim. Amaçları yüce ve haklıydı, ancak sosyo-politik gündemlerinde bir netlik yoktu. Ve örgütsel yapılarında bir zayıflık vardı. Gerçekte, LUH, var olan krizi aşacak bir bakış açısı ve program ortaya koyamadı. Tepkisel/gerici davranmaya devam etti, politik, toplumsal ve örgütsel eylemlerinde hakim kültürünü aşamadı. Lübnan formülü politik ve toplumsal kuvvetler tarafından bir noktaya takılı bırakıldı, Lübnan'da günah çıkarma mantığı ve kültürü o kadar derin ve köklüydü ki, ancak çok güçlü ve olgunlaşmış bir hareket ciddi değişiklikler yaratabilirdi.

Bu durum, LUH'un neden hep dış kuvvetlere bağımlı olduğunu açıklıyor. Bu, Filistin sağının, LUH'un tüm bağımsızlığını elinden alarak kendi sağcı, dar ve yanlış stratejilerini uygulamaya zorlaması ile Lübnan'da hegemonya kurmayı denemesini de açıklıyor. LUH'u sömürerek Filistin sağcıları, Lübnan'da da Ürdün'de düştükleri ölümcül hataya düştüler.

FHKC olarak bizim bakış açımız; İsrail'e karşı sabit bir cephe oluşturmak ve LUH'la onun demokratik planlarına sınırsız destek vermektir. Bu yüzden, liderliğin tamamen LUH'un elinde olması gerektiğini ifade ediyoruz. Ve LUH, Siyonist düşman-

(21) Arap milliyetçisi ve komünist örgütlerin oluşturduğu, Kemal Canbolat'ın sözcülüğünü yaptığı Lübnan Ulusal Hareketi, Lübnan topraklarında yaşayan tüm unsurların "Lübnan Vatandaşı" kimliği ile anılmasını, Lübnan'daki mezhepçi politik sistemin tasfiye edilmesini ve demokratik-laik bir Lübnan'ın kurulmasını savunuyordu. FKÖ, Lübnan içindeki çatışmalarda Lübnan Ulusal Hareketi'nin partneriydi. Ama Suriye, bunu engellemek için Lübnan'ı işgal etti. (ç.n.)

la karşı karşıya gelmek için net bir perspektif oluşturmalı, aynı zamanda Lübnan'ın çelişkilerini çözebilmek için sosyo-politik vizyonunu geliştirmelidir.

Size göre Hizbullah'ın[22] başarısının sırrı nedir? Bu, Lübnan'da Filistin direnişinin deneyiminden nasıl farklılaşıyor?

Dört temel unsur var: Öncelikle, Hizbullah, kendi topraklarında kendi halkının içinde örgütleniyor. İkinci olarak, askeri kanadını ve önderliğini çevreleyen bir illegalitesi var ki, bu stratejik ve taktik amaçlarına ulaşmak için, çetin koşulların dayatmalarına karşı koymasını sağlayan yüksek bir manevra kabiliyeti yaratıyor. Üçüncü olarak, Hizbullah, birleşik bir önderliğe sahip. Ve dördüncü olarak, Hizbullah, bizim olumlu ve olumsuz deneyimlerimizden faydalanıyor. Dolayısıyla, bizim düştüğümüz hatalara düşmüyor. Hizbullah, bizim kanlı ve acı deneyimimizin mükemmel bir eseridir.

1982 Beyrut[23] Savaşı'nın sonraki olayları etkilediğine inanıyor musunuz? Örneğin, intifadanın başlamasında etkili oldu mu?

Hiç şüphe yoktur ki, Filistin dışında silahlı mücadele yürütülürken, Filistin içinde kitleler devrimin sürüyor olduğunun farkındalığı ile memnundu. Dış cephe kapandığında, Filistin dışın-

---

(22) Hizbullah (Allah'ın Partisi), hem sivil hem de askeri kanadı olan Şii inançlı siyasi bir partidir. 1982 yılında İsrail'i, o zamanlar işgal etmekte olduğu Güney Lübnan'dan çıkartmak amacıyla kurulmuştur. Hizbullah'ın şu andaki genel başkanı Hasan Nasrallah'tır. Lübnan İç Savaşı boyunca Hizbullah, ABD ve Avrupa askerlerinin Lübnan'dan atılması amacıyla birçok bombalama eylemi gerçekleştirmiştir. 1983 yılında ABD Elçiliğine yapılan bir intihar eylemi sonucu, 17'si Amerikalı 63 kişi ölmüştür. Aynı yıl içinde ABD kışlalarına yapılan saldırıda 241 Amerikalı asker ölmüştür. Bu saldırılardan kısa bir süre sonra ABD, bütün askerlerini Lübnan'dan çekmek zorunda kalmıştır. İsrail ise 15 Mayıs 2000'de Lübnan'dan tamamen geri çekilmek zorunda kalmıştır. (ç.n.)

(23) Ağustos 1982'de ABD elçisi Philip Habib'le anlaşan Filistin Kurtuluş Örgütü liderliği, Beyrut'u terk ederek Tunus'a yerleşti. 14 Eylül günü, Lübnan'ın Hristiyan devlet başkanı Beşir Cemayel öldürüldü. Yerine kardeşi Amin geçti. Ariel Şaron'un komutasındaki İsrail Ordusu, Filistin direniş güçlerini ülkeden çıkarmak için 16 Eylül 1982 gecesi Beyrut'a girdi. Falanjistler aracılığıyla Filistinli sivillerin kaldığı Sabra ve Satilla kamplarında, büyük bir katliam gerçekleştirdi. İsrail'in eski bakanlarından Ariel Sharon'un gözetiminde gerçekleştirilen katliamda bir gecede binlerce kişi katledildi. Şaron'a, bu katliamlardan sonra "Beyrut Kasabı" lakabı takıldı. (ç.n.)

da devrimin bir çıkmaza girdiği netleştiğinde intifada başladı. Bu yüzden, intifada, Lübnan savaşından bağımsız düşünülemez.

Filistin ve Arap düzeyinde, iki temel eğilim netleşti: biri intifada ile yola devam etmeyi önerenler, diğeri ise "yolun sonundayız ve yirmi yıllık mücadelenin meyvelerini korumak için politik bir seçenek bulmalıyız" diyenler... Ancak bu ikinci eğilim, deneyimlerimizi menfaate dönüştürmek için değil, biriktirdiğimiz kazanımları feda etmek ve ne yaşadıysak ne umut ettiysek bırakarak düşmanın bize verdikleri ile yetinmek anlamına geliyordu.

Lübnan savaşının son günlerinde Abu Ammar, beni FHKC'nin merkezi yayın organı Al-Hadaf'ın bürosunda görmeye geldi. Özel konuşmak istedi. "Buradan birlikte ayrılmaya ne dersin?" diye sordu. "Nereye?" dedim, "Tunus ya da Kıbrıs'a" dedi. Ne düşündüğünü anladım. Ona, "Eğer devrimin tükendiğini düşünüyorsan, seninle aynı görüşte değilim. Devrim devam etmeli, koşullar ne kadar zor olursa olsun. Biz, burada kalmalı; ulusal birliği ve bizi destekleyebilecek kapasitedeki tek güçle, Suriye'yle olan bağlarımızı korumalıyız" dedim. Daha sonrasında o Lübnan'ı terk etti, ancak ben onunla gitmedim. Onun hangi yolda yürümek istediği açıktı. Lübnan savaşı, onun bu kararında önemli bir rol oynadı.

Batı Şeria'nın ve Gazze'nin çoğu ile birlikte Batı Kudüs'ün başkenti olduğu bir Filistin devletinin kabul edilebilir bir çözüm olduğunu düşünüyor musunuz?

Her şeyden önce, hiçbir yerde böylesi bir öneri ile karşı karşıya değiliz. İsrail'de İşçi Partisi tekrar iktidara gelse bile, Kudüs, yerleşimciler, geri dönme hakkı, sınırlar ve su kaynakları sorunları devam edecektir. Eğer kabul edilebilir bir geçici çözüm mümkün olursa, kitlelere deriz ki: Bu geçici bir çözümdür ve sorun bitmemiştir.

Filistin sorununun Oslo öncesinde şimdi olduğundan daha iyi bir durumda olduğunu mu düşünüyorsunuz?

Elde edilen sonuçlara kabaca baktığımızda bile, Oslo'da kazandığımızdan çok daha fazlasını kaybettiğimiz ortadadır. Bunun karşısında İsrail, kaybettiğinden çok daha fazlasını kazandı. Bizim kayıplarımız İsrail'in net kazancıdır. Bu, Oslo'nun bizi ve işgal edilmiş topraklarda ve diasporadaki Filistin halkını sürüklediği çıkmazın bir yansımasıdır.

Arap ülkeleri ile koordinasyon içerisinde uluslararası meşruluğumuza dayanmalıydık. Suriye ile ittifak içerisinde işlerimizi düzene koymalı ve bize açılan tüm kanallarda mücadele etmeliydik.

İsrail toplumunda Filistin halkının ulusal haklarını tanıyanlarla diyalog geliştirme fikrine katılıyor musunuz? Bu güçlerle birlikte çalışmak yararlı olur mu?

Taktiksel perspektifle, İsrail'de var olan her bölünmeyi kullanmalıyız. Ancak, İsrail'de Filistin halkının ulusal haklarını savunanlarının çok marjinal olduklarını ve etkili bir konumları olmadığını da aklımızdan çıkarmamalıyız. Bu gruplar, kamuoyu görüşü olmasından ziyade, İsrail'in, "iyi niyetleri"nin bir göstergesi olarak kullanabileceği, gösteriş yapabileceği bir zemindir. İşin aslı bu marjinal gruplar, itaatkâr Filistinli yaratmak isteyenler tarafından kullanılmışlardır. Bizim görüşümüze göre güvenilir bir Filistin-Arap cephesi İsrail'i kaçındığı zor tekliflerle köşeye sıkıştırmadığı sürece İsrail içerisindeki bölünme bir ciddiyet arz etmeyecektir.

Bugünün Arap dünyasına dair değerlendirmeleriniz nelerdir?

Bugünler, Filistin sorununun en karanlık günleri. 1936, 1948 olaylarını düşündüğümde, '50'lerin, '60'ların, '70'lerin olaylarını göz önüne aldığımda, tüm bunların arasında en kötü dönemin bu dönem olduğunu görüyorum. Çünkü; yapıp yapabileceğiniz en kötü şey, teslim olmaktır. Çiğnenen onurunuzu ve vatanınızı geri almak için mücadele ettikçe her şey iyidir. Rejimlerin, partilerin teslim alınabileceğine inanıyorum. Ama, Arap

halkının -geri adım atsalar ya da bir süre için atıl kalsalar da- hiçbir biçimde vatanlarının işgal altında kalmasına, haklarının gasp edilmesine izin vermeyeceklerine inanıyorum. Filistin'de, Mısır'da, Ürdün'de, Lübnan'da ve hatta Magrip'te bile olumlu örnekler var. Pek çok Arap ülkesinden gençlerle bir araya geldiğimde, onların ulusal davalarına nasıl bağlı olduklarını hissedebiliyorum.

Körfez Savaşı'ndan bu yana ortaya çıkan durum üzerine ne söylemek istersiniz?

Körfez'de ne olduğunu düşünürsek, elbette bir Arap ülkesinin bir diğerini işgal etmesine karşıyım. Bunu pek çok kez net biçimde ifade ettik, birliğe giden yolun demokratik bir yol olması gerektiğini pek çok kez ifade ettiğimiz gibi. Birlik, bir özgür tercih meselesidir, şiddet meselesi değil. Tehditler, keyfi yöntemler, kültürel etkileri ve ekonomik, politik, toplumsal gerçeklikleri bastırma eylemleri zaman içerisinde ayrı devletlere bölünmemize neden olmuştur. Birlik için kademe kademe ve uzun döneme yayılmış biçimde mücadele edilmelidir.

Savaşın olumsuz sonuçları ile nasıl başa çıkılabileceği sorusuna gelirsek. Arap dayanışması örmeliyiz. Örneğin, üç Arap ülkesi -Libya, Sudan ve Irak- ABD'nin ambargosu ile karşı karşıya. Tüm Arap ulusu, buna son verilmesi için mücadele etmeli. Karşı ittifak, Arap dünyasının zayıfladığı ve bölündüğü her konuda düşmanca saldırılarını iki katına çıkarmaktadır. Şayet Araplar kimi anlaşmazlıkların üstünden gelmeyi başarabilirse, bir takım meydan okumalarda bulunurlarsa -savaş kastetmiyorum fakat en azından ciddi ekonomik gelişmelerle ve medya kampanyalarıyla bunu yaparlarsa- düşmana karşı konumlarını güçlendirecekler ve dünya ulusları içerisinde saygınlık kazanacaklardır.

Birçok Arap ülkesinde aktif olan İslami güçlerle ilişki kurmayı nasıl bakıyorsunuz?

Bu konu, Arap ulusal kurtuluş hareketinin, pan-Arap düzey-

de her ülke içerisinde karşılaştığı en büyük çıkmazlardan biridir. İlk olarak, tüm İslami güçler aynı kefeye konularak onlarla işbirliği yapma ya da yapmama gibi keyfi kararlar alınamaz. İkincisi, tartışmalı bağlantıları olan birkaç hareket ya da grup dışında, bu güçler kendi toplumlarının yerlisi oldukları için, bunlarla anlaşma yapılması zorunludur. Bu demektir ki, biz ve İslami güçler belli ve öngörülebilir koşullar altında birlikte iş yapmamıza izin verecek ortak paydalar yakalayabiliriz.

İdeolojileri ve toplum çözümlemeleri temelinde mücadelenin içerisinde yer alan İslami güçler -Lübnan'da Hizbullah: Filistin'de Hamas[24] ve İslami Cihad[25], Ürdün'de Jama'a İslamiyya[26]- ile eylemleri insani, etik ve İslami değer ve gerekçelerle bağdaştırılamaz ve haklı çıkarılamaz olanları -Mısır ve Cezayir'de olduğu gibi- ayrıştırmalıyız.

İslami güçlerle ilişkilerimizde tüm kartlar açık olmalı ve her şeyden önce ulusumuzun ortak düşmanına karşı mücadele içerisinde derin bir ittifakla karakterize olmalıdır. Böylesi bir ittifak

---

(24) Hamas (Harakat al-Muqawama al-Islamiya, İslami Direniş Hareketi), Arapça'da "gayret" anlamına gelen, Filistinli Sünni İslami örgüttür. 1987'de Şeyh Ahmed Yasin tarafından Mısır'daki Müslüman Kardeşler örgütünün Filistin kanadı olarak kuruldu. İlk başlarda, İsrail tarafından direnişi bölmek için desteklendi. Örgütün kuruluş amacı; 1948 öncesi İsrail, Batı Şeria ve Gazze Şeridi'ni kapsayan topraklarda Filistin İslam devletini kurmaktı. Örgütün askeri kanadı, İzzeddin el Kassam Tugaylan'dır. Hamas, 2005'te yapılan son seçimlerin galibi olmuştur. Ancak Filistin halkının iradesi çiğnenmiş, komplolarla ve ambargo ile Hamas hükümeti devrilmek istenmiştir. (ç.n.)

(25) Filistin İslâmi Cihad Hareketi'nin lideri Dr. Fethi Şikaki, Filistinlilerin sınır dışı edilmesi işleminin durdurulması için Kaddafi'yle görüşmede bulunmak üzere gittiği Libya'dan dönerken uğradığı Malta Adası'nda, 26 Ekim 1995'de İsrail Siyonizmi'nin cinayet şebekesi MOSSAD'ın paralı katilleri tarafından öldürüldü. İslami Cihad, ideolojik olarak İmam Hasan el-Bennâ, Seyyid Kutub ve İzzettin Kassam'ın fikirlerinden etkilenmiştir. Hareket, İran devriminden de etkilenmiştir. Hatta hareketin kurucusu Dr. Fethi Şikâki, "Humeyni, İslâmî Çözüm ve Alternatif" adlı bir kitap yazmıştır. 1986'da kurulan örgüte İslâmi anlayışlan dolayısıyla el-Fetih'ten ayrılan bazı gruplar da katılmıştır. Hareket, İsrail işgaline karşı halen aktif silahlı mücadele yürütmektedir. (ç.n.)

(26) George Habaş, 1970'lerin sonunda aynı adla Mısır'da kurulan örgütle Ürdün'dekini ayrıştırmaktadır. Çünkü Mısır'da İslami bir devlet kurmayı amaçlayan al-Islamiyya, devlet binalarını, polisi ve ordusu olduğu kadar azınlıkları, turistleri ve laik kurumları da hedef almaktadır. (ç.n.)

için kilit nokta, ittifakın demokratik temellerde gerçekleştiriliyor olmasıdır.

Azınlıklar sorunu giderek hassaslaşmaya başladı. Örneğin, Mısır'da Kıpti'lerin[27] özel statü hakkına sahip olması gereken bir azınlık olduğunu düşünenler var. Bazı Lübnanlı Maronitler,[28] Lübnan'ın kültürel olarak farklı iki topluluktan oluştuğunu ve bu toplulukların üyelerinin kendi yaşam biçimlerine göre yaşama hakları olduğunu söylüyor...

Bazı şeyleri birbirine karıştırmama noktasında dikkat etmeliyiz. Ulusal azınlıklarla kültürel, dilsel, kimliksel, dinsel azınlıklar arasında fark vardır. Arap Hristiyanları ile, onlar Arap ulusunun kültürel ve toplumsal kaynakları değilmiş gibi ilişkilenmek kabul edilemez. Onlar, yerli Araplardır ve onların dini inançları, ulusal ve kültürel kimliklerini etkilemez. Lübnan'da Hristiyan Arap aydınlarının Arap diline ve Arap kültürüne sağladıkları katkıları unutabilir miyiz? Onların kökenleri, tarihleri, uygarlıkları ve kültürleri Araptır, onlar bu gerçeğin rahatlığıyla hareket etmeliler.

Bu iki koşul gerektirir. İlki, Arap Müslüman çoğunluk bu gerçeğin farkında olarak davranmalıdır. Tarihi olarak İslam, çeşitliliğin korunması ilkesini ve dini inanç özgürlüğünü korumayı başarmıştır. Ve sonuç olarak çoğunluk; demokratik tarzı tam eşitlik, bireyler ve topluluklar için inanç özgürlüğü kapsamına oturtmak zorundadır.

İkinci nokta ise, dinsel azınlıkların, kendilerinin Arap ulusunun otantik bir bileşeni olduklarının farkındalığı ile hareket etmeleri zorunluluğudur. Müslüman ya da Hristiyan, Sünni ya da Şii, Kıpti ya da Maronit, Ortodoks ya da Katolik olmaları fark etmez, ulusal kimliklerine bağlı kalmak gibi bir görevleri var.

Filistin devleti konusunda sizin pozisyonunuz nedir?

---

(27) Mısır'ın yerli Hristiyanları. (ç.n.)

(28) 4. Yüzyılda yaşamış Maron isimli rahibin takipçisi olan Lübnan Hristiyanları. (ç.n.)

Şu an Filistin devletinin safındayım. Ve bunun tüm safhalarda somutlanması gereken bir konu olduğunu düşünüyorum, çünkü ben Filistin'in tümünü istiyorum. Tümünü!

Herkese eşit hakların tanındığı demokratik bir devlet olarak Filistin?

Evet.

Arapçılık ve İslam arasındaki uygun ilişki biçimine dair görüşleriniz nelerdir?

Arapçılık, verili bir zaman ve mekanda ulusal inşa için bir çerçevedir. Arap dünyasının mevcut bölünmüşlük ve ulusal kurtuluşun tökezlemesi, sömürgecilik ve kültürel tahrife karşı duyarsızlık koşullarında Arapçılık, hareket ve ilerlemeyi ifade eder.

İslam öncelikle bir dindir. Ancak İslam bakımından din; ayetlerden, ritüellerden, ibadetlerden daha fazlasıdır. İslam, bir dinin ötesine geçerek daha kapsamlı ve derin bir düzeye ulaşmıştır. İslam; kültürün, uygarlığın, kimliğin, ulusal mirasın harcıdır. Bu bağlamda, İslam, Arap ulusunun, eğer temel demeyeceksek, en temel unsurlarından biridir. Benzer olarak, Hristiyan bir Arap'ın kültürünün İslam olduğu söylenebilir. Arapçılık ile İslam'ın kavramları arasında bir örtüşme, etkileşme olduğu da söylenebilir.

Pakistan'da Arapçılıktan bahsedilmeden İslam'dan söz edilebilir, ama Arap yurdunda Arapçılıktan bağımsız bir İslam'dan söz edilemez. Aynı biçimde, İslami ruh, kültür ve uygarlıktan kalpten söz edilmeden Arapçılıktan da bahsedilemez. Bu bağlamda, çerçeveyi resimden ayıramayız.

Terörizme karşı bakış açınız nedir?

Terörizm üzerine kurulu olan İsrail'in terörizm konusunda bu kadar riyakar olması, beni gerçekten dehşete düşürüyor. Ben neden Lidda'da değil de, buradayım? Çünkü terör kullanılarak göçe zorlandım. Suriye çok yerinde bir öneri getirdi ve bugün ulusal kurtuluş hareketlerini ima etmek için kullanılan terörizm

kavramı ile neyin kast edildiğinin tanımlanması için uluslararası bir konferans düzenlenmesi çağrısı yaptı.

Takip ettiğiniz çizgiyi nasıl değerlendiriyorsunuz? Nerede yanıldınız; nerede haklıydınız? Bugün ve yarın için gündeminiz nedir?

FHKC, her konferansında bir önceki konferansından bu yana geçen süreyi ve hatalarını değerlendirir. Cephe'nin genel sekreteri olduğum sürece, tüm bu hatalarda payım vardı. Ve bu hataların benim hatalarım olduğunu söyleyebilirsiniz. Bunlar FHKC'nin hatalarıdır, ama aynı zamanda benim hatalarımdır.

Ancak, sorunuz hakkında düşündüğümde, bana öyle geliyor ki, bu sorunuz Filistin probleminin son yüz yıllık seyriyle de alakalı. Bu tarihsel süreçte yaşananlar o kişinin ya da bu kişinin değil, tüm Arapların hatalarıdır, bu hatalar kolektif yenilgimizi işaret eder. Elbette, yenilgimizi getiren dışsal faktörleri de hesaba katmalıyız. Ama daha önemli olan, kendi kendini incelemek/eleştirmek ve insanlara zafer için umut veren kuvvetlerin karşı karşıya kaldığı sorunları düzeltmektir.

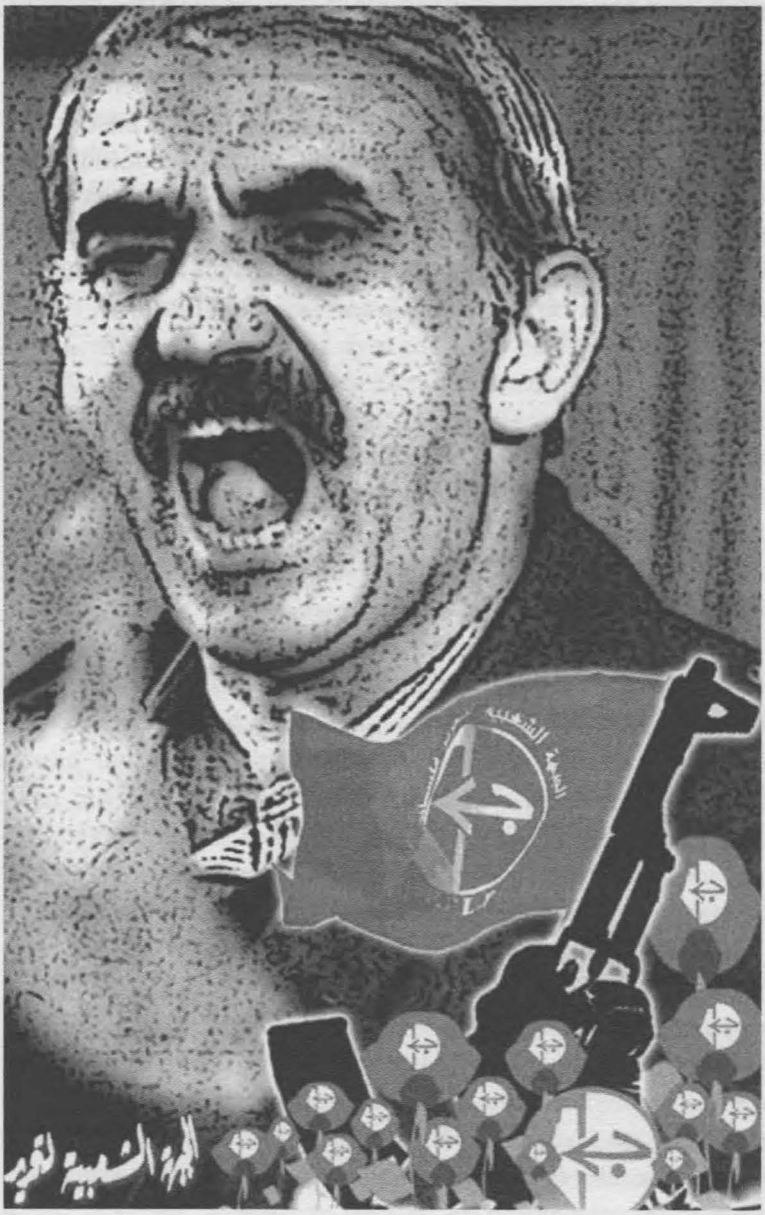
Bu noktada, korkarım ki, biz beyinlerimizi yeterince kullanmadık. Öncelikle kaslarımıza, sonra yüreklerimize dayandık. Çünkü haklıydık. Beyinlerimizi gerektiği kadar kullanmadık. Arap birliği için çağrı yaptık, isterseniz Şam'da bastığımız al-Ra'nın kopyalarına bakabilirsiniz. MAH da birlik için çağrı yaptı, ama bu birliğin nasıl sağlanabileceği ya da hangi zorlukların üstesinden gelmemiz gerektiği konusunda bir şey söylemedi. Aynı noktayı Filistin'e ya da başka konulara da uyarlayabiliriz.

Gelecek kuşaklar için mesajınız nedir?

Acı ve tatlı yanlarıyla yaşamın bana öğrettikleri üzerinden, insanlık tarihinin ileriye doğru gittiğine inanıyorum. Bunu tüm hatalara ve yenilgilere karşın umut ve güvenle söylüyorum. Karanlığın güçleriyle ilerlemenin güçleri arasındaki acı mücadelelere rağmen özellikle Arap bölgesinde gelecek ulusumuzundur. Ancak, umutlar, istekler ve rüyalar tek başına amaçlarımızı ka-

zanmamızı sağlamayacak ya da zaferi getirmeyecektir...

Tarihin tekerleği geriye doğru çevrilemez, ancak geçmişin derslerini de duygusal, yıkıcı tepkilerle tarihi inkar ederek de israf etmemeliyiz. Tarih, her kim orada yer almayı hak edecek kararlılık ve yetenekteyse, her kim sonraki yaprakları doldurmaktan onur duyarak iktidarda kalırsa, onların kayıtlarına açık bir defterdir. Çocuklarımızın ve torunlarımızın bizden daha parlak bir geleceğe sahip olacağına dair inancım büyük. Böyle düşünmekten de büyük bir haz duyuyorum.

الجبهة الشعبية
الجبهة الشعبية لتحرير

HER ADIMIMIZ FİLİSTİN'İN KURTULUŞU İÇİNDİR

Amerikan TIME Dergisi'nin 13 Haziran 1969'da Ürdün'ün başkenti Amman'da yaptığı röportajın kısaltılmış halidir. Başlık bize aittir.

Yönettiğiniz örgüt neden sabotajlara, El-Al uçaklarına ve bu tarz diğer eylemlere odaklandı?

Açıkçası, bir şoka ihtiyacımız var, sadece propaganda için değil, tüm Filistin sorunu için. Birbirinden hiç de farkı olmayan dünyayı ve demoralize olmuş Filistin ulusunu sarsmak zorundayız. Filistin'e geri dönüşü kapsamayan bir politik çözümün mümkün olmadığını herkese anlatmak zorundayız.

Eğer Arap hükümetleri geri dönüşü kapsamayan barışçıl bir yerleşim üzerinden anlaşırsa, İsrail kadar onlara da karşı çıkar mısınız?

Elbette. Herhangi bir hükümet bizi durdurmaya çalışırsa, Arap olsun ya da olmasın, kendimizi bu hükümete karşı savunuruz. Arap rejimlerine karşı bir savaş başlatmayacağız, ancak onlar bizim anavatanımızı kazanma mücadelemizi engellemeye kalkarlarsa çatışma/çelişki engellenemez.

Amerikan çıkarlarını hedeflediği söylenen petrol boru hattının havaya uçurulması eylemi, aynı zamanda Arap çıkarlarını da zedelemedi mi?

Olabilir, ancak bu bizi ilgilendirmiyor. Petrol zengini birçok Arap var, aynı zamanda Batılı şirketleri temsil eden pek çok Arap zengini var. Biz yoksul ve evsizken onların zengin olması hiç de hakça değil. Onlar, İsrail'in koşulsuz arkasında duran ABD'yi dolaylı olarak destekliyorlar. Boru hattının bombalanmasının Suudi Arabistan'ı etkilediğini biliyorum. Ancak Suudi Arabistan gerici bir rejimdir ve petrolünü İsrail'i destekleyenlere satıyor. Amacımız, direk olarak Amerika'nın çıkarlarına karşı duruştur.

Başka eylemler olacak mı?

Evet, olmalı. Halkımızı harekete geçirmeliyiz ve bunun için de şimdiki politikamızı sürdürmeliyiz. Attığımız her adım, Filistin'in kurtuluşu içindir. Eğer bunun için bir düzine El-Al uçağını patlatmamız gerekirse yapacağız. Kurtuluş, ancak kapsamlı ve ısrarlı bir halk savaşı ile kazanılabilir.

Kurtuluşun ne kadar sürede kazanılabileceğini düşünüyorsunuz?

10 yıldan daha az sürede, belki yirmi yılda başaracağımıza inanıyorum. Ancak ne kadar sürerse sürsün biz hazırız. Hedefimiz, demokratik ve tümüyle Siyonizm'den arındırılmış bir Filistin.

Ortadoğu krizinin bir dünya savaşma dönüşme riski sizi rahatsız ediyor mu?

Gerçekte hayır. Dünya, Filistin'i unuttu. Şimdi mücadelemize önem vermek zorunda. Arap dünyasına ya da tüm dünyaya ne olursa olsun evimize geri dönmek için savaşmayı sürdüreceğiz. Savaşımıza karşı çıkan herkes bizimle savaşmak zorunda kalacaktır. Eğer dünya gerilla hareketinin yapay olduğunu düşünüyorsa, bu yanlıştır. Bizi evimize götürecek tek yol budur.

DEVRİM BİZİM AHLAK YASAMIZDIR

Dr. George Habaş'ın, 12 Haziran 1970'de Ürdün Enternasyonal Otel'de rehine alınan turistlere hitaben yaptığı konuşmadır.

Baylar, bayanlar,

Size neyi neden yaptığımızı açıklamanın görevim olduğunu düşünüyorum. Elbette, liberal bir bakış açısıyla, 2-3 gün boyunca size yaşattığımız sorunlardan dolayı üzgünüm. Ancak bunu bir kenara bırakırsam, bizim neyi neden yaptığımızı anlayacağınızı, en azından anlamaya çalışacağınızı umut ediyorum.

Farklı koşullarda yaşayanlar, farklı biçimlerde düşünür. Biz, Filistin halkı, yıllardır yaşadığımız koşulların şekillendirdiği bir düşünce biçimine sahibiz. Çok temel bir gerçekliği gördüğünüzde düşünme biçimimizi kavrayabilirsiniz. Biz Filistinliler, 22 yıldır kamplarda ve çadırlarda yaşamaktayız. Ülkemizden, evlerimizden, topraklarımızdan sürüldük ve kamplarda insanlık dışı koşullara mahkum edildik. 22 yıldır, halkımız haklarını geri almayı bekliyor, ancak hiçbir şey olmuyor. Üç yıl önce, koşullar

uygundu ve halkımız kendi davasını savunmak için silahlandı, ülkesine geri dönmek, haklarını kazanmak ve ülkesini özgürleştirmek için savaşa başladı.

Haksızlıkla, insanlık dışı muamelelerle dolu kamplarda, kimsenin umurunda olmadan geçen 22 yılın ardından devrimimizi korumak konusunda tam haklı olduğumuzu düşünüyoruz. Devrimimizi koruma hakkına sahibiz. Devrim, bizim ahlak yasamızdır. Devrimimizi ne koruyacaksa, devrime ne yardım edecekse haklıdır, onurludur, gururludur, güzeldir. Çünkü devrimimiz, adalet demektir, evlerimize geri dönebilmek demektir, ülkemizi geri almak demektir. Bu noktaya dikkat etmek zorundayız. Eğer bizimle birlikte olmak, bizimle işbirliği içinde olmak istiyorsanız bizim bakış açımızı anlamanız gerekmektedir.

Bu sabah yataklarımızdan kalkıp elimize bir neskafe alıp aynanın karşısında İsveç'e gidip bir ay dinlenmeyi düşünerek bir buçuk saat geçirmedik. Amerika'da ve İngiltere'de sahip olduğunuz milyonlarca dolara sahip değiliz. Kamplarda yaşıyoruz. Eşlerimiz saatlerce su için bekliyor. Sizin kadar sakin olamıyoruz. Sizin gibi düşünemiyoruz.

Bu koşullarda, bir gün, iki gün, üç gün yaşamadık. Bu koşullarda, bir haftalığına, iki haftalığına, üç haftalığına yaşamadık. Bu koşullarda; bir yıldır, iki yıldır değil, tam 22 yıldır yaşıyoruz.

Herhangi biriniz kamplara gelirse ve bizimle birlikte bir ya da iki hafta kalırsa etkilenecektir. Kimse yaşadığı koşulların etkisinde kalmadan, onlar tarafından etkilenmeden düşünce yürütemez.

Devrimimiz üç yıl önce başladığında onu sona erdirmek için pek çok saldırı düzenlendi. Tüm gerilla örgütleri, Haziran 1967 yenilgisinin -bu tarihi iyi bilirsiniz- ardından ortaya çıktı ve işgal altındaki toprakları için mücadele etmeye başladı. Devrim sürdükçe, pek çok güç, pek çok düşman güç, devrimi yenilgiye uğratmak için pek çok plan yürürlüğe soktu. Amerika devrimimize

karşıydı. Bunu, çok iyi biliyoruz. Bunu, geçen yıl İsrail'e yapılan Fantom yardımlarından biliyoruz. Onlar, devrimimizi yenmek için savaşıyorlar.

Onlar, Ürdün'deki ve Lübnan'daki gerici rejimlerle birlikte çalışıyorlar. 1968'de(*) hep birlikte devrimi sona erdirmek için bir saldırı düzenlediler. Ancak, buradaki tüm eylemlerimiz aracılığıyla biz, işgal altındaki topraklarımızı koruduk. İkinci bir saldırı, dört ay önce, Şubat'ın 10'unda gerçekleştirildi. Bir üçüncüsünü de geçen hafta (5 Haziran 1970- ç.n.) yaşadık. Gerçekte, onlar her gün devrime karşı mücadele ediyorlar. Her gün!

Bu tarihler, saldırıların belli bir düzeyi aştığını belgeleyen doruk noktaları yalnızca. Her seferinde insan kaybediyoruz, kan kaybediyoruz, bedel ödüyoruz. Şubat'ın 10'unda yaklaşık 50 insanımızı kaybettik. Gerici rejimin devrimi vurmayı hedeflediği bu saldırıyı, Ürdün rejimi başlatmıştır, Ürdün halkı, bunu çok iyi bilmekte ve hissetmektedir. Devrimimizi yalanlar üzerine kuramayız. Burada size gerçekleri anlatıyorum.

(*) 5 Haziran 1967: İsrail, Mısır, Suriye ve Ürdün'e saldırdı. Sina Yarımadası, Golan Tepeleri, Batı Şeria, Gazze ve Doğu Kudüs'ü işgal etti.

15 Şubat 1968 (Ürdün Katliamı): İsrail uçakları Ürdün Nehri boyunca 15'ten fazla Filistin köyüne havadan napalm bombası yağdırdı. Saldırıda, resmi rakamlarla 56 kişi feci şekilde yanarak can verdi.

21 Mart 1968 (Karameh Savaşı): Ürdün'ün Karameh kasabasında bulunan El-Fetih karargahına bir istihbarat gelir. İsrail Savunma Bakanı Moshe Dayan, Ürdün Irmağı'nın kıyılarını işgal edip karargahı yok etmeye çalışır. 21 Mart 1968 günü İsrail ordusu, tank desteği ile 15 bin piyadesini Karameh'e doğru sürdüler. Ama birlikler. Ürdün'ün o küçücük kasabasında takılır kalırlar. Tüm silah ve teknoloji üstünlüğüne rağmen Filistinli gerillalar İsrail birliklerini püskürtür. İsrailliler, geride 28 ölü ve 27 imha edilmiş tank ve askeri araç bırakır.

4 Haziran 1968 (İrbid Katliamı): İrbid şehrini bombalayan İsrail uçakları, 30 Filistinlinin ölümüne neden oldu.

12 Şubat 1970 (Abu Za'abel Katliamı): İsrail uçakları, Mısır sınırındaki Abu Za'abel'i havadan bombaladılar. Saldırıda, hedef seçilen bir fabrikadaki 70 işçi öldü.

8 Nisan 1970 (Sha'a Katliamı): Mısır'ın başkenti Kahire'ye 80 kilometre mesafedeki Sha'a eyaletinde bir okulu bombalayan İsrail uçakları, 46 çocuğu katletti.

7 Haziran 1970: Ürdün Kralı Hüseyin, İsrail ve ABD'den aldığı destekle, Filistin mülteci kamplarını yoğun top ateşine tuttu. Kral Hüseyin'e bağlı 'Bedevi Milisleri' tarafından gerçekleştirilen bu katliam, tarihe 'Kara Eylül' olarak geçti. Bu katliam sırasında on binlerce Filistinli hayatını kaybetti.

Geçen cumartesi, Amman'da bir olay gerçekleşti. Pazar günü, Zerka'da başka olaylar oldu ve daha sonrasında eylemler patlak verdi. Size dürüst olmak gerekirse, bu çabaların, en azından kendi bakış açımızla, son denemeler olduğunu düşündük. Şunu demek istiyorum, bu kez, ne olursa olsun devrimi sona erdirmeye kararlı olduklarını, ne kadar kayıp verilirse verilsin, ne kadar kan dökerlerse döksünler bu devrimi sona erdirmeye kararlı olduklarını düşündük.

Bu nedenle, tüm dünyaya devrimimizi koruma konusunda haklılığımızı göstermemiz gerektiğini hissettik. Tüm kayıplarımızı, haksızlıkları, halkımızı ve onların yaşamak zorunda kaldığı koşulları, tüm dünyanın davamıza karşı takındığı duyarsız tavrı düşündük ve bizi yenmelerine izin veremeyeceğimize karar verdik. Kendimizi ve devrimimizi, her koşulu zorlayarak, her yöntemi deneyerek koruyacağız. Çünkü, biraz önce de söylediğim gibi, bizim ahlak yasamız devrimdir. Bu bizim düşünüş çizgimizdir. Bu nedenle, kazanmamızı sağlayacak karşı planlar oluşturduk.

Bu karşı planlardan bir tanesi sizdiniz, burada olanlardı. Gerici rejim üzerinde, Amerika üzerinde ve tüm güçler üzerinde baskı oluşturacak eylemler yapma hakkımız olduğunu düşünüyoruz. Ve bu da bizim elimizdeki kartlardan biri. Çok dürüstçe konuşuyorum, zaten size karşı dürüst olmak zorundayım. Çok kararlıyız. Şaka yapmıyoruz. Oyun oynamıyoruz.

İşlerin olması gerektiği gibi gitmesini istiyorum. Çünkü dürüst olmak gerekirse, kamplara girilmesi halinde, tüm bu binayı ve Philadelphia'yı havaya uçurma konusunda çok kararlıyız. Bu noktada çok eminiz. Neden? Çünkü biliyoruz ki, onlar bizi burada, Amman'da vursalar da, devrim devam edecek. Sizin hükümetlerinizin, şu an itibariyle Cephe ne söylüyorsa onu yapacağına emin olmalarını istiyoruz.

Bu oteli ve Philadelphia Oteli'ni yalnızca bir koşulda ve bir durumda havaya uçurmaya kararlıyız. Sinirlerimize hakim ola-

cağız. Onlar, tankları, uçakları ve tüm teçhizatları ile bizi vurmaya kararlılar. Siz, bizim halkımızdan daha iyi değilsiniz. Son saldırılarda en az 500 kişi yaşamını yitirdi. En az 500 kişi! İnanın!

Dün, doktorlar yalnızca bir hastanede 280 yaralının ve 60 ölünün olduğunu söylediler. Bunlar ölü savaşçılar.

Baylar ve bayanlar,

Köşeye sıkışmadığımızı söylüyorum ve olayların gelişmemesi için tek bir koşul olduğunu ifade ediyorum.

Liberal düşünce tarzını bilirim. Çok iyi bilirim. Sizi ikna etmenin ne kadar güç olacağını da biliyorum. Bazılarınızın "Bu durumda ne yapmalıyım? Bu çok haksız, kaba ve bencilce" dediğini de biliyorum. Pek iyi biliyorum.

İnsanların içinde yaşadıkları koşullar, onların düşünce tarzlarını ve ahlak yasalarını belirler.

Bu otelde olduğunuz sürece Cephe'nin koruması altındasınız ve sizi elimizden geldiğince korumaya çalışacağız.

Bu ilk otel yönetme deneyimimiz. Adamlarımız, savaşmayı çok iyi bilirler, ama bir oteli yönetme konusunda ne kadar iyi olabileceklerini bilmiyorum. Ancak kurallar çok net. Bunun başarılı olmasını umut ediyorum. Her birinizin, sinirlerimize hakim olmamız konusunda bize yardımcı olacağınızı düşünüyoruz. Geçen gün, El-Vahdet Kampı yarım saat boyunca bombalandı. Herhangi biriniz, El-Vahdet Kampı'na giderek olanları görebilir. Bu oteli patlatmak için yeterli bir neden olabilirdi aslında, ancak sinirlerimize hakim oluyoruz.

Baylar ve bayanlar,

İngilizcemin kusuruna bakmayın. Kişisel olarak, sizden özür dilememe izin verin. Üç ya da dört günlüğüne yarattığımız sorunlar için özür diliyorum. Ancak devrimci bakış açısıyla, biz, ne yapıyorsak ne yaptıysak, haklı olduğumuzu hissediyoruz ve hissetmeye devam edeceğiz.

Çok teşekkürler.

٧٧-٦٧
الذكرى العاشرة لتأسيس
الجبهة الشعبية لتحرير فلسطين
THE 10TH ANNIVERSARY OF THE
FOUNDING OF THE POPULAR FRONT
FOR THE LIBERATION OF PALESTINE
سنواصل النضال
في الأرض المحتلة
لاحباط
تآمر العدو والخونة
OUR PERSISTENT STRUGGLE
FOR THE TOTAL DEFEAT
OF OCCUPIERS
AND TRAITORS WILL CONTINUE.

FAŞİST İSRAİL ÇÖKECEKTİR

Amerikan Time Dergisi'nin, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın barış anlaşması yapmak için İsrail'e gitmesi karşısında, Libya'nın Tripoli kentinde düzenlenen bir zirvenin ardından 19 Aralık 1977'de yaptığı röportajdır. Röportajın orijinal başlığı "Habaş: İsrail çökecek"tir.

Hafız Esad, Mısır ile gerçekten kopuştu mu?

Şu an açık olan, Hafız Esad[1] ile Enver Sedat'ın[2] iki ayrı dalga boyunda yer aldığıdır. Esad, Suriye ile Mısır arasında ni-

(1) Hafız Esad, 1971-2000 yılları arasında Suriye devlet başkanlığı görevini yürüttü. Lazkiye'nin Kardaha Köyü'nde, bir Alevi ailesinin çocuğu olarak dünyaya gelen Esad, 1955'te Hums Askeri Akademisi'ni pilot subay olarak bitirdi. 1958'de havacılık eğitimini geliştirmek için SSCB'ye gönderildi. Daha sonra bir hava filosunun komutanlığına getirildi. Suriye'nin, Birleşik Arap Cumhuriyeti'nden çekilmesine karşı çıktığı için, 1961'de ->

(2) Mısır Kralı Faruk'a karşı 23 Temmuz 1952'de yapılan darbeye katılarak siyaset alanında kendini tanıtan, 1960-1969 yılları arasında meclis başkanlığı yaptıktan sonra, 1970'te başkan Cemal Abdül Nasır'ın ölümü üzerine, 5 Kasım'da onun yerine geçen ->

hai bir boşanma olamayacağını söylerken bunu kastediyordu sanırım. Ancak burada iki insanın kopuşmasından, Esad ile Sedat'ın kopuşmasından bahsedilebilir. Sanırım olan da budur.

Enver Sedat'ın İsrail ziyareti konusunda ne düşünüyorsunuz?

İsrail'in inadı hiçbir çözümü mümkün kılmıyor. Sedat'ın stratejisi doğal olarak bir felakete yol açacak. Bu, umutsuz bir adamın stratejisidir. 1973 savaşının ardından Sedat'ın stratejileri ödünlere dönüştü. Şimdi daha çok ödün veriyor. Ve yüzde yüz hatalı. Sedat'ın uzun ömürlü olabileceğini düşünmüyorum. Mısır dışında, bir Arap lideri olarak ömrünü tamamladı.

---

(1). Devamı: Silahlı Kuvvetler'den ihraç edildi. Baas Partisi'nin askeri kanadında kilit bir görev üstlendi ve 1963'te gerçekleştirilen darbede önemli rol oynadı. 1965'te Hava Kuvvetleri Komutanlığına getirildi, ardından Şubat 1966'da Savunma Bakanı oldu. 1969-1970 yılları arasında Baas Partisi'nin sivil ve askeri kanatları arasında baş gösteren iktidar mücadelesinde etkin biçimde yer aldı. Bu çatışmayı doruğa çıkaran Ürdün'deki iç savaşa müdahalenin ardından, 13 Kasım 1970'te kansız bir darbeyle iktidarı ele geçirdi. Mart 1971'de yapılan halk oylamasıyla Devlet Başkanı seçildi. Baas Partisi Genel Sekreterliği'ni de üstlenen Esad, öteki Arap ülkeleriyle ilişkileri geliştirerek Suriye'yi Arap dünyası içinde itildiği yalnızlıktan kurtarma yönünde adımlar attı. Bununla birlikte, Irak'taki Baas yönetimiyle çatışma politikasını sürdürdü. Ekim 1973'te, İsrail'e savaş açan Mısır'ın yanında yer aldı, ama savaştan sonra izlenecek politikalar konusunda Mısır yönetimiyle görüş ayrılığına düştü. Sonraki yıllarda SSCB ile ilişkilerini geliştirdi. 1980'de SSCB ile imzalanan 20 yıllık dostluk ve işbirliği antlaşmasını, 1982'de SSCB'den silah ve teknik yardım almayı öngören bir başka antlaşma izledi. 1984'te bu ülkeye yaptığı geziyle ikili ilişkileri daha da ileriye götürdü. Filistin Kurtuluş Örgütü'ne geniş destek verdi, ancak FKÖ yönetimiyle ortaya çıkan anlaşmazlık üzerine, bu örgüt içinde Suriye'ye bağlı yeni örgütler oluşturmaya çalıştı. 1991'de FKÖ lideri Yaser Arafat'la ilişkilerini düzeltti. Hiçbir zaman siyasi olarak tanımadığı ve Siyonist varlık olarak nitelendirdiği İsrail'e karşı politikasını 1980'lerin ortalarında bir ölçüde yumuşatarak, Batılı ülkelerle diyalog kurmaya önem verdi. Esad, 1978, 1985, 1991 ve 1999'da dört kez daha Devlet Başkanlığına getirildi. (ç.n.)

(2). Devamı: MısırDevlet Başkanı'dır. 1973 yılında meydanagelen Yom Kippur Savaşı'ndan sonra 1975'te Sovyetler Birliği ile ilişkileri kesmiş ve Siyonist İsrail'le, Kudüs'ü ziyaret ettiği 19 Kasım 1977 tarihinden itibaren iyi ilişkiler geliştirmiştir. 17 Eylül 1978'de ABD'nin arabuluculuğunda, İsrail'le masaya oturarak, Camp David Sözleşmesi'ni imzalamıştır. Bu antlaşma ile, İsrail tarafından Altı Gün Savaşı'nda ele geçirilen Sina Yarımadası, Mısır'a geri verilmiştir. Barış çabalarının sonucu olarak, emperyalistler tarafından Menahem Begin ile birlikte 1978 yılında Nobel Barış Ödülü ile ödüllendirilmiştir. 1981 yılında, Mısır'ın bağımsızlık günü kutlamalarında silahlı saldırıya uğrayarak öldürülmüştür. (ç.n.)

Mısır, eğer İsrail ile bir barış anlaşması imzalarsa ekonomik problemleri ile daha kolay başa çıkamaz mı?

Sedat, Mısır içinde özel zorluklarla karşı karşıya. Ekonomisi neredeyse çökmek üzere. Ama Mısır, Arap ülkelerine bağlı kaldığı sürece güçlü olabilir. İsrail'e giderek Sedat, kendi kendini tecrit ediyor ve politikası yıkım ile sonuçlanacak.

Tripoli zirvesi, Sedat'ı kontrol altına almak için neler yapabilir?

Bu konferans bazı adımlar atacak. Artık Sedat döneminin sona ermesi için bazı örgütlerin kurulduğu bir sır değil. O devrilecek.

Nasıl? Bir suikastla mı?

Politik yolları tercih ederiz.

Suudi Arabistan'ın anti-Sedat zirvesine geri dönmesini bekliyor musunuz?

Bir şey çok net: Suudi Arabistan kitleleri, Sedat'ı bir hain olmakla suçluyor. Suudi Arabistan yöneticileri ise, halkının ne hissettiğini biliyor ve Sedat'a açık destek veremiyorlar. Bu konferansın sonuçlarından biri ilerici Arap düşüncesini pekiştirmek olacaktır. Arap dünyasının gerici kuvvetlerinden destek beklemiyoruz. Ancak tüm dünyada ilericiler ve gericiler var. Gericilerin safında İsrail ve onunla yürüyen Araplar da yer alıyor.

Red Cephesi [1974 Haziran'ında FKÖ'nün ulusal yönetim fikri üzerinde anlaşmasına karşın FHKC önderliğinde kurulan Red Cephesi-ç.n] neden İsrail'in yıkımı için çağrı yapmaktan geri durmuyor?

Filistin kitleleri, haklı bir dava için mücadele ettiklerine inanıyor. Halkımızın yorulacağına inanmıyorum. İsrail faşist bir devlettir ve onun sürdürebileceğine inanmıyorum. Faşizme karşı mücadele kazanmalı. Yahudilerin ezildiğine inanıyoruz ve bir gün Yahudiler ve Araplar, Filistin'de yeniden yan yana yaşayacaklar.

Sedat, onun liderliği takip edilmezse Güney Lübnan ve Suriye'nin kan gölüne döneceğini söyledi. Buna katılıyor musunuz?

Suriye Sedat'ı reddettiği için Güney Lübnan ve Suriye'de sorun çıkacaktır. Sedat, nihai hedefi Filistinlileri yok etmek olan İsrail ile her türlü işbirliğine giderek pek çok sorun çıkarabilir. Sedat, Esat'ı tek başına yıkmak da isteyebilir. Sedat, İsrail'in desteği ile şimdi muhalifleri için çıkarabileceği kadar sorun çıkarmak konusunda net.

Barış müzakereleri için BM'nin 242 sayılı kararının[3] ve Cenova'nın[4] bir geçerliliği olduğunu düşünüyor musunuz?

Filistinliler için çözüm Sedat tarafından bloke edildi. Cenova rafa kaldırıldı. Cenova ve 242 çözümleri artık gündemde değil. Barış için başka politik ve stratejik yaklaşımlar gerekiyor, aksi takdirde savaş olacak.

Sizin barış yaklaşımınız nedir?

Cenova'ya giderek barışı elde edebilecek olsaydık tamam. Ancak durum böyle değildi. Bizim Cenova ve 242'ye dayanan politik mücadelemiz artık uygulanabilir değil. Rotadan sapıldı. Dolayısıyla yeni bir yol bulmalıyız. Ancak nasıl? Politik mücadelemizi kesmeden BM'de, ittifaklarla ve Tripoli gibi toplantılarla yolumuza devam edebiliriz.

Askeri çözüme yaklaşımınız nedir?

Eğer 1967 ve '73'ten bakarsak kimse savaş kararı veremez. İsrail bu çeşit savaşta çok güçlü ve kazanacaktır. Ancak savaşmanın başka yolları var. İsrail'in içinde savaşılabilir. Lübnan,

---

(3) Suriye'nin Ocak 1976'da BM Güvenlik Konseyi'ne sunduğu iki devletli bir çözüm karar taslağıdır. BM Güvenlik Konseyi'nin 242 nolu kararı, İsrail'e uluslararası sistem içinde herhangi bir devlet olarak varlığını sürdürme ve bunun yanı sıra Filistinliler'e de İsrail'in 1967'de işgal ettiği topraklarda bir devlet kurma hakkı vermiştir. Suriye'nin karar taslağı ABD tarafından veto edilmiştir. Önde gelen Arap devletleri tarafından ise desteklenmiştir. ABD emperyalizmi, hâlâ, İsrail'in 1967'de işgal ettiği bölgelerden geri çekilmesini öngören Güvenlik Konseyindeki 242 nolu kararın yürürlüğe sokulmasına yönelik bütün çabaları bloke ediyor. (ç.n.)

(4) Dördüncü Cenova Konvansiyonuna atıfta bulunulmaktadır. Cenova Konvansiyonu, savaş sırasında eserleri ve kültürü öldürmeyi bir savaş suçu kabul eder ve yasaklar. Birleşmiş Milletlerin 446 Sayılı kararında da Dördüncü Cenova Konvansiyonuna atıfta bulunulmakta, İsrailli yerleşimcilerin "Barış için ciddi bir engel olduğuna kararverir" denilmekte ve İsrail'e konvansiyon kararlarına uyma çağrısı yapılmaktadır. (ç.n.)

Suriye, Ürdün sınırlarında savaşabiliriz ve İsrail'e girebiliriz. Bu, uzun soluklu bir mücadele. 20 yıl içerisinde Hayfa'da, Kudüs'te, işgal altındaki tüm topraklarda savaşırken görebilirsiniz bizi. Bu savaşı kazanmamamız için bir neden göremiyorum.

Filistin halkının bugünkü durumu nedir?

Durumumuz çok zor. Halkımıza verecek hiç iyi haberimiz yok. Gelecek yıl ya da ondan sonraki yılda da olacağını sanmıyorum. Ancak bundan sonraki 20 yıl içerisinde İsrail çökmeye başlayacak. İsrail, kaldıramayacağı bir savaşın içinde olacak. Ve o vakit, halkımız için iyi haberler gelmeye başlayacak.

الذكرى العاشرة لانطلاقة
الجبهة الشعبية
لتحرير فلسطين ٦٧-٧٧

ثورة مستمرة لاقامة المجتمع الديمقراطي في فلسطين

THE REVOLUTION CONTINUES FOR THE LIBERATION OF MAN AND LAND

THE 10th
ANNIVERSARY
OF THE
FOUNDING
OF THE
POPULAR
FRONT FOR THE LIBERATION
OF PALESTINE 67-77

TOPRAKLARIMIZDA BÜYÜK EYLEMLER PATLAK VEREBİLİR

Filistin Çalışmaları Dergisi'nin, 14 Mayıs 1985'te Suriye'nin başkenti Şam'da yaptığı röportajdır. George Habaş'ın iki yıl sonra patlak verecek olan intifadayı sezdiğini belgeleyen röportajın orijinal başlığı, "George Habaş: Filistin Ulusal Hareketinin Geleceği"dir.

1982'de Beyrut'tan ayrılmayı takip eden süreçte, FKÖ iki akıma ayrıldı. Biri, Yaser Arafat'ın öncülüğünde Ürdün ve Mısır ile koordinasyon içinde kendine bir politik yer arayan ve gözlemciler tarafından ılımlılar olarak adlandırılan grup. Diğeri ise, radikaller olarak tanımlanan ve Suriye'nin desteğinin yanı sıra silahlı mücadelenin eski gücüne kavuşmasını savunanlar. Bu değerlendirmeye katılıyor musunuz? Filistin'in, Arap dünyasının ve uluslararası ilişkilerin somut koşullarında her iki akımın da potansiyellerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yanıt vermeden önce, soruda gözden kaçırılan önemli bir noktanın üzerinde durmak istiyorum. Şöyle ki; Filistin politik

sahnesindeki bu iki ana akım ayrılığı Beyrut'tan tarihlenmez. Bu iki akım, çok daha uzun yıllardır ayrı. Bu bölünme ya da ayrılık, Filistin devrimi kadar eski. 1948 sonrası ulusal hareketin ilk yıllarında, hareketler arasında iki kanat vardı. Sağcı kanat, devrimde ulusal burjuvazinin politikalarını temsil ediyordu. Ve solcu kanat, işçi sınıfı ile halkın politikalarını temsil ediyordu. Tümüyle olmasa da en yoğun biçimde ayrımlar, devrim tarihinin ve FKÖ'nün temel taşlarında da gözlemlenebilir.

Ayrılıkların şimdi olduğu gibi bir bölünme ya da nihai kopuş noktasına gelmediği doğrudur, ancak Filistin devriminin şimdiki durumunun, geçmişteki farklılıkların -ki daha önemlisi bu farklılıklar Filistin ulusal kurtuluş hareketini oluşturan çeşitli toplumsal ve sınıfsal bölünme ve çelişkileri yansıtıyordu- mantıksal ve doğal bir sonucu olduğu da bir o kadar doğrudur.

Bu noktada şunu da eklemeliyim; bu iki akım arasındaki ilişkiler, koşullara ve yüzleştiğimiz olaylara bağlı olarak, gerilim ve yumuşama süreçlerinden geçti. Temel konu, her şeye karşın, Filistin devrimi kendini tehdit eden tehlikelere -özellikle Beyrut'ta devrimi tasfiye etmek için gerçekleştirilen Siyonist saldırıya- karşı iç birliğini korudu.

Beyrut'tan önce belirtilmesi gereken nokta, bizim Filistin sağıyla farklılıklarımızın ulusal arka plana karşı gerçekleşmiş olmasıdır. Birlik ve mücadele aynı ulusal çerçevede meydana gelmişti. Beyrut'tan sonra ortaya çıkan yeni faktör, FKÖ içerisindeki baskın sağcı akımın kendini Amerikan koşullarına uyarlama konusunda ne kadar hazır olduğunu göstermeye başlamasıdır. Bu nokta, onların Reagan inisiyatifi karşısındaki karaktersiz tavrında açığa çıktı. Ek olarak, Mısır rejimi ile başlayan görüşmeler ve Ürdün rejimi ile yavaş yavaş sıkılaşan bağlar var. Bunlar, FKÖ'nün militan ulusal kimliğini tehdit etmeye başladı ve bu akımın FKÖ'nün ana çerçevesine bağlı kalarak Filistin'in temsiliyetini yürütmeyeceği, FKÖ'nün ulusal sözleşmelerine, geri dönüş hakkı, kendi kaderini tayin hakkı ve bağımsız bir devletin

kurulması taleplerinin özüne bağlı kalmayacağını ortaya çıkardı.

Bir ölçüde uzun tuttuğum bu giriş, bazı haber ajanslarının Filistin çelişkisini dönemsel olarak değerlendirmesine ve bu çelişkilerin Beyrut'tan çıkıştan sonra etkisi artan bölgesel faktörlerin sonucu olduğu tartışmalarına karşı net gerçekleri ortaya koymak için gerekiyordu.

Bu faktörlerin etkisi ve rolü olduğunu kabul etmekle birlikte, problemin özünü es geçemeyiz. Ayrılığın, FKÖ içerisindeki belli grupların ve kesimlerin Filistin ulusal kurtuluş hareketinin seyri içerisinde onları bir düşman kampında konumlandıracak imtiyaz ve teslim olma politikalarına yönelmelerinden bağımsız olduğunu söyleyemeyiz. Bu yönelim pek çok etmen tarafından dayatılıyor, en önemlisi onların burjuva ve uzlaşmacı sınıf karakteri ve onları geri adım atmaya zorlayan pek çok engelle karşılaşmaları.

Sorun, Ürdün ve Mısır ile koordinasyon içerisinde kendine politik bir yerleşim alanı arayan ılımlılar ile Suriye tarafından desteklenen radikaller derecesine indirgenemez. Sorun, Arap dünyasında ve uluslararası düzeyde de derin boyutlara sahiptir. Bizim cephemizden konuşursak, biz, Arap kurtuluş hareketi içerisindeki tüm örgüt ve rejimleri kapsamak üzere ulusal, ilerici, demokratik Arap ittifakının bir parçasıyız. Ancak, diğer tarafta, sapmış liderlik, Arap gerici kampı ile sıkı, yakın bağlarını korudu ve şimdi de onların bir bileşeni olmaya doğru gidiyor. Onlar, ABD üzerine oynuyorlar ve ABD'nin desteğini kazanmak gibi büyük umutları var. Biz ise, kendimizi, dostumuz Sovyetler Birliği'nin yönetimindeki dünya devrimci güçlerinin bir parçası olarak değerlendiriyoruz.

Var olan koşullarda, Filistin, Arap dünyası ve uluslararası çerçevede, iki akıma baktığımızda, sapma politikasının er ya da geç duvara toslayacağını belirtmek istiyorum. Bu politikanın savunucuları ılımlı görünmek için sarf ettikleri çabalar sonucunda hiçbir şey elde edemeyecekler.

Bu yolun sonunu çok iyi görebiliyoruz. Bu politika, tüm il-

kelerimizi hiçbir şey kazanmadan kurban etmek anlamına geliyor. Gerçekte böylesi bir politikanın mantıki sonucu, tam da şimdi olduğu gibi, halkımız ve devrimimiz tarafından kazanılanlardan geri adım atmaktır.

Değerlendirmemizin doğruluğuna dair örneklerden biri, Ürdün ile gerçekleştirilen Amman Antlaşması[1] sürecinde yaşandı. Rabat çözümlerini[2] elde edene kadar geçirdiğimiz on yıllık acı ve bedel dolu sürecin kazanımları bu anlaşma ile tersine çevrildi, elimizden alındı. Şimdi son dönemlerdeki olaylar, saatlerin geri alındığını ve Ürdün'ün inisiyatifi ele geçirdiğini gösteriyor.

Mısır cephesindeyse, bu akımın liderleri, Mısır'ın önemininden iki biçimde yarar sağlayabileceklerini düşünüyorlardı: Önce Washington ve Tel Aviv'e baskı uygulamak suretiyle, ikinci olarak ise "Filistin kartı"nı ortaya sürmek isteyen Ürdün üzerine baskı uygulayarak. Sonuç ne oldu? Mısır ve FKÖ arasındaki resmi ilişkilerin kurulmasının sonucunda Kahire (Mısır'ın başkenti-ç.n) ve Tel Aviv (İsrail'in başkenti-ç.n) arasındaki bağlar tarihte hiç olmadığı kadar sıkılaştı. Filistin sağı ve Arap gerici rejimleri Kahire'ye yanaştıkça, Kahire de Tel Aviv'e yanaştı.

Diğer taraftan, Arap etkisinin ağırlığının Ürdün ile ilişkiler çerçevesinde FKÖ safında olması yerine, Kral Hüseyin (Ürdün Kralı-ç.n), Hüsnü Mübarek (Mısır Devlet Başkanı-ç.n) ile ittifakını güçlendirme şansı yakaladı. Şimdi FKÖ, onu elinde kalan kartlardan da yoksun bırakmak isteyen Ürdün ile Mısır'ın çifte baskısı altında. Bu, Mübarek'in, Kral Hüseyin'in çok iyi bilinen inisiyatifinin de ötesine geçen teşebbüsleri ile ispatlandı.

---

(1) 1982 yılında ABD Başkanı Reagan, Batı Şeria'da Filistinliler ile Ürdün arasında federasyonu öngören bir tasarı ortaya attı. ABD'nin planı, Filistin'i Ürdün'e bağlı kukla bir devlet yapmaktı. Bunun şekli, Ürdün'le oluşturulacak Federatif birlikti. ABD'nin bu planı, 11 Şubat 1985'te gerçekleşti ve Ürdün-Filistin arasında 'Amman Anlaşması' imzalandı. Bu anlaşmaya, Arap ülkeleri de destek verdiler ve onayladılar. Ürdün'ün eskiden beri hedefi de buydu; kendine bağlı kukla bir Filistin Devleti. ABD ise bir taşla iki kuş vurmuştu. İşbirlikçi Ürdün yönetimi aracılığıyla Filistin'i dizginlemek planı böylece gerçekleşmiş oluyordu. (ç.n.)

(2) 1974 yılında Rabat Zirvesi'nde Arap Devletleri, Filistin Arap Devleti kurulması amacında birleştiler ve FKÖ'yü 'Filistin halkının yasal temsilcisi' olarak tanıma kararını aldılar. (ç.n.)

Böylece, sağcı liderler tarafından tercih edilen seçeneğin FKÖ'yü daha fazla krize ve ölü doğumlara sürükleyeceği açıktır. Bu liderler, Filistin halkının meşru haklarını en asgari düzeyde garanti edecek "politik anlaşmalar" yapmayı başaramayacaklar.

Filistin devrimindeki diğer akım için, onun eylem ve gelişmişlik düzeyi değerlendirilmeli. Mücadelesinde karşılaştığı zorluklara karşın, bu akım yeni ufuklar açtı ve devrimi ulusal haklarımız ve halkımızın düşleri gerçekleştirilene kadar sürdürmek için gerekli gücü elde etti.

Filistin düzeyinde, Amman Anlaşması'nın imzalanmasının ardından sağcı kanattan kitlesel kopuşlar var. Bu anlaşmaya karşı sendikal ve ulusal güçler arasında yaygınlaşan bir muhalefet ve bu güçlerin anlaşmaya karşı durmak için esaslı sloganları var.

Arap dünyası düzeyinde, Arap kurtuluş hareketinin karşı karşıya kaldığı güçlüklere rağmen, Arap anavatanında devrimci bir değişmenin ilk işaretleri olarak yorumlayabileceğimiz canlanmalar var. Bu işaretler, Lübnan'da Lübnan Ulusal Direniş Cephesi'nin zaferlerinde, Sudan'da ve Kuzey Afrika'da gözlemlenebilir.

Uluslararası düzeyde, Filistin cephesinin ilerici akımı, dünyadaki diğer ulusal kurtuluş hareketleri kadar Sovyetler Birliği'nin liderliğindeki sosyalist kampın yüreğine de ulaşmış durumda. Sağcı akımın ittifak yapmayı reddettiği bu uluslararası cephe, Filistin halkının ulusal haklarını ve devam eden devrimini destekleyecektir.

Kısaca, diğer kanat, düşman kampında yeni ittifaklar arayışına girerken, biz devrimimizin tarihi ve stratejik ittifaklarımıza dayanıyoruz. Onların tek düşüncesi, FKÖ'nün Ürdün tarafından absorbe edilebilmesi ve ABD çıkarlarının hizmetinde gerici bir karikatüre dönüştürülmesi için FKÖ'nün elinden tüm kartlarının alınmasıdır.

Bu iki akımın yazgısı bellidir ve bu yalnızca bugünün karışıklıkları ya da sorunları ile gizlenemez/açıklanamaz.

Filistin'in bu iki ana akımı arasında uzlaşmanın bir şansı var mı ve hangi koşullarda?

Yukarıda verdiğim yanıt doğrultusunda, çok yanlış biçimde "ılımlı" kanat olarak adlandırılan sağcı akımın politik duruşunu değiştireceğini düşünmüyorum. Bu akım, sınıfsal bağlılıkların ve mevcut ittifakların tutsağı olmuş durumda, özellikle de politikanın şimdiki liderlik kaldığı sürece terk edilemeyecek kişisel oyunların da alanı olduğunu hesaba katarsak, bu politikadan geri adım atacak gibi görünmüyorlar. Dahası, FKÖ içerisindeki sapkın liderliğin politikaları tarafından yaratılan sorunları düşünürsek, bugün karşı karşıya oldukları krizin baskısıyla Amman Anlaşması'nı iptal etseler bile, onların halkımız ve devrimimiz üzerinde yarattığı tüm acıların izlerini taşıyan sembollerini ve sağcı akımın hegemonyasını kabul edemeyiz. Bu nedenle, Amman Anlaşması'nın reddedilmesi mücadelesi ile bu anlaşmanın sembollerinin ve politikasının reddedilmesi mücadelesinin birleştirilmesi çağrıları yaptık. Ki bu, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin üzerinde durduğu temellerdir.

Bu bağlamda ifade edilmesi gereken önemli bir nokta da, sapkın liderlik ABD'nin alanına girdikçe, kitlelerimiz ve ulusal güçlerimiz onu o denli reddedecektir. Bu liderliğin, FKÖ içinde izole edilerek tüm desteğini ve popülaritesini yitireceğine inanıyoruz. Bu liderliğin yarattığı illüzyonun ortadan kaldırılması sürecinin hızlandırılması için çalışıyoruz.

Bu bizi başka temel bir noktaya getiriyor; bu iki akım arasında bir toplantının/birliğin ihtimalinin uzaklığı, hiçbir biçimde emperyalizmin saldırıları koşulunda Filistin ulusal birliğinin sağlanması ihtimalinin de uzak olduğu anlamına gelmez, gelmemelidir. Bu birlik bir gün başarılacaktır ve halkımızın en geniş parçalarını kapsayacaktır. Bu birlik, yalnızca ulusal haklarımız üzerine pazarlık yapanları ve halkımızın ve devrimimizin kazanımlarından uzaklaşanları dıştalayacaktır.

Halk Cephesi kendini FKÖ'nün vekili olarak değerlendi-

riyor mu? FKÖ örgütlerinin ve rolünün yeniden inşası nasıl başarılabilir?

Biz, FHKC olarak, kendimizi FKÖ'nün yerine konumlandırmıyoruz. Halk Cephesi'nin kuruluş belgeleri başta olmak üzere bu gerçekliği ve niyetimizi pek çok yerde ifade ettik. Bu bakış açısıyla, FKÖ'nün ulusal çizgisine dönmesinin gerekliliğine inanıyoruz. Öyle ki, Filistin halkını birleştirebilsin ve tek meşru temsilcimiz olarak hareket edebilsin.

Bize karşı sağcı ve gerici güçler tarafından yürütülen propagandaların tersine, biz Filistin halkının azami başarılarına en çok kilitlenen grubuz ve bu başarıları yok etmeye çalışanlara ya da şimdi sağcı liderlik tarafından yapıldığı gibi bu kazanımları gümüş tabaklar içinde gericilere sunmak isteyenlere karşı direneceğiz. Bu liderlik, Amman Anlaşması'nı imzaladığında ve temsiliyette Ürdün'ün katılımını kabul ettiğinde, FKÖ çerçevesi içerisinde Filistinlilerin temsiliyetinin birliği ilkesini yok saymış oldu.

Bizim bu bakış açımız, FKÖ'nün ulusal çizgisini koruması için oluşturulmuş geçici bir çerçeve olan FHKC belgelerinde ortaya konuyor. FKÖ'ye ve onun ulusal çizgisine olan bağlılığımızı pek çok kez ifade ettik. Yedek ya da paralel örgüt olarak görülme konusundaki karşı duruşumuzu da aynı biçimde pek çok kez dile getirdik.

Sorunuzun ikinci kısmına gelirsek; FKÖ'yü ulusal çizgisine getirmek için sapkın sağa karşı bir mücadelenin yükseltilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu, sapma politikalarına karşı duran ulusal kuvvetlerin en geniş biçimde harekete geçirilmesini gerektirir. Ancak böylece ulusal ve demokratik kurumlar üzerinden FKÖ'nün örgütlerinin yeniden inşa edilmesinden söz etmek mümkün olabilir.

Biz, FKÖ için yeni bir misyon oluşturmuyoruz. Onun ulusal çizgisine geri getirilmesinden bahsederken, en sonuncusu Cezayir'de toplanan ulusal ve yasama konseylerinin belirlediği çözümler tarafından ortaya konan ulusal rolünü geri kazanmasını

kast ediyoruz. Bu misyon, FKÖ'nün emperyalizme, Siyonizm'e ve gericiliğe karşı ulusal bir kurtuluş hareketi olarak kimliğinden türetilmiştir.[3]

Yeniden vurgulamak gerekirse, yeni FKÖ kurumları oluşturulması gibi bir fikrimiz yok. Sadece var olan örgütlerin, Yürütme Komitesi, Merkez Konseyi ve Ulusal Konsey gibi örgütlerin yeniden inşa edilmesini kast ediyoruz. Kolektif önderliği garantileyen, hegemonyayı reddeden ve Filistin'in demokratik ve ilerici güçlerinin aktif ve etkili rolünü ortaya çıkartan demokratik örgütlerden bahsediyoruz. Diğer bir deyişle, FKÖ'nün ulusal konseylerinde onaylanan örgütsel programlarının uygulanmasına çalışacağız. Örgütsel programların uygulanması, sapkın liderliğin ve onların karar alma mekanizmalarındaki tekellerinin sonucunda engellendi.

Gelecek dönemde, Filistin'in eylem stratejisinin nasıl olması gerektiğini düşünüyorsunuz?

Gelecek dönemde Filistin'in eylem stratejisi şu merkezi eksende ilerleyecek: Silahlı mücadele politikasının yerleştirilmesi ve bu politikanın Siyonist düşmana karşı mücadelede geliştirilerek ilerletilmesi.

Bugün hâlâ düşmanın lehine olmak üzere güçler dengesizliği ile karakterize olan bir dönemdeyiz. Bu demektir ki, a priori olarak Filistin ulusal mücadelesinin stratejik programın adım adım hayata geçirilmesini bırakın, en ufak bir hak kazanmak dahi mümkün değildir.

---

(3) FKÖ içindeki bölünme ve görüş aynlıklarını gidermek amacıyla örgüt içinde sürdürülen temaslar, 13 Temmuz 1984 tarihinde imzalanan ve Aden Antlaşması diye bilinen bir uzlaşma ile sonuçlandı. FHKC, FDKC, "Filistin Kurtuluş Cephesi" ve "Filistin Komünist Partisi"nden oluşan Filistin Demokratik İttifakı ile Arafat'a bağlı kanat arasında varılan bu antlaşmada; Ürdün'ün, Filistin halkını temsil edemeyeceği, Filistinlilerin her türlü forumda sadece FKÖ tarafından temsil edilmesi gerektiği belirtilerek, Arafat'ın yetkilerine bazı sınırlar getirildi. Bu antlaşma ile FKÖ içindeki gruplar, Ürdün'e kendi adlarına herhangi bir girişim veya müzakere yetkisi vermek istemediklerini ortaya koymuşlardı. Aden Antlaşması'nın akabinde, Cezayir'de Filistin Ulusal Konseyi toplandı. Ortaya çıkan çeşitli anlaşmazlıklar nedeniyle Arafat önce istifa ettiğini açıkladı. Ancak, istifasını geri alarak 29 Kasım 1984'te yeniden liderliğe seçildi. Konseyde, liderliğini çoğunluğun desteğiyle muhafaza eden Arafat, Kral Hüseyin ile yeniden temaslara başladı. İki lider, 11 Şubat 1985'te yukarıda tartışılan Amman Antlaşması'nı FKÖ içerisindeki karşı çıkışlara karşın ve FKÖ ilkelerini çiğneyerek imzaladılar. (ç.n.)

Bu yüzden, haklarımıza ulaşabiliriz diyebilmek için, Lübnan'da olduğu gibi Siyonist düşmanın geri çekilmesini sağlamak için silahlı mücadeleyi geliştirmek/hızlandırmak zorundayız. Silahlı mücadele, halk savaşı algılayışımıza göre devrimci kuvvetler tarafından yürütülen mücadelenin en gelişmiş biçimidir. Silahlı mücadele, harekete geçen, örgütlenen ve bilinçlenen kitlelerin bütünsel desteğini ifade eder. Her vatandaş olası tüm yollarla işgale karşı direnme şansı bulur. Silahlı mücadele teorileri daha önce pek çok kez sınanmış ve bilimsel karakterleri ispatlanmıştır. Beyrut'ta 1982'de yaşanan kahramanca direniş bunun bir kanıtıdır. Lübnan örneği hepimiz için önemlidir.

Bu bağlamda tanımlanan ve deneyimlerle aydınlatılan silahlı mücadele politikası, mücadelenin diplomatik, popüler, entelektüel ve politik biçimleri ile de yakından bağlantılıdır. Tümünün en üst biçimi olmasına ve düşmana karşı en etkili yol olarak tanımlanmasına karşın, mücadelenin hiçbir biçimi göz ardı edilemeyeceği için, silahlı mücadele de diğer mücadele biçimlerinin tamamlayıcılığına ihtiyaç duyar.

Diğer taraftan, Filistin halk mücadelesinin yükseltilmesi çabaları Arap kurtuluş hareketi ve yurtsever Arap rejimlerinin ittifakı ve koordinasyonu ile güçlendirilen bir Arap cephesine de ihtiyaç duymaktadır. Filistin faktörünün merkeziyeti ve önemine karşın, düşmana karşı mücadele hiçbir zaman tek başına Filistin-Siyonizm çelişkisi olmadı. Bu daha çok, Arap ulusunun tüm kaynaklarının harekete geçirilmesini gerektiren bir Arap-Siyonizm çelişkisi idi. Bu nedenle, biz her zaman Filistin ulusal hareketinin Arap kurtuluş hareketi ile ittifakı sorununa büyük önem verdik.

Bu bağlamda, Lübnan alanı, Filistin stratejisinde eşsiz bir yer işgal eder. Lübnan'da Siyonist düşmanla girilen mücadele çok açık ve nettir. Siyonist saldırılara karşı kamplarımızı korumak ve düşmana karşı savaşmak için hâlâ askeri varlığımız sürüyor.

Bugün Lübnan sahnesinde bir yıl öncesinden çok çok daha

iyi konumda olduğumuzu söylerken, bir sırrı açıklamıyorum. Lübnanlı ulusal kuvvetlerle ve Suriye ile tam koordinasyon içerisinde misyonumuzu geliştiriyoruz, böylece Filistinliler provoke olmadan ve 1982 öncesi koşullara dönmeden yeterli manevra alanına sahip olacaklar.

Özel coğrafik ve demografik özellikleri nedeniyle Filistin'in var oluşu ile bağlantılı olan Ürdün alanı, bu stratejide özel bir yere sahiptir. Değerlendirmelerimizi, işgal altındaki Filistin topraklarına sınırdaş olan ülkelerden birinde devrimimize destek sağlayacak üsler yaratma ihtiyacına dayandırıyoruz. Bu nedenle Ürdün'e en üst düzeyde önem veriyoruz. Ek olarak, gelecek dönem Filistin eylem stratejisini formüle ederken, bölgede ABD projesine karşı duran ve ABD'nin Lübnan'da ya da tüm Arap dünyasında yolunu tıkayan merkezi bir güç olması bakımından Suriye'yi de yakın bir ittifak olarak görmeden edemeyiz.

Uluslararası düzeyde ise, esas lideri Sovyetler Birliği olan Sosyalist Kamp ile ayrıca dünyadaki kurtuluş hareketleri, komünistler, demokratik ve ilerici partiler ile yakın stratejik ilişkiler kurmak olan bir politikaya sahibiz.

Gelecek dönemde, Filistin'deki, Arap dünyasındaki ve uluslararası düzeydeki ittifaklarımız bizim için gerekli güçler dengesini sağlayacaktır. Halkımız böylece ulusal haklarını kazanacak, dünya; geri dönüşe, Filistin halkının kendi kaderini tayinine ve bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasına şahitlik edecektir.

Bu strateji ile Suriye'nin stratejisi arasında bir bağlantı olduğuna inanıyor musunuz? Bu nasıl gerçekleştirilecek?

Hiç şüphe yok ki, Filistin ve Suriye stratejileri arasında düşmana karşı ortak bir mücadele yürütüyor olmaktan kaynaklanan özel bir bağlantı vardır. Aşağıdaki tüm eylemler, Suriye ve Filistin stratejisini birbirine bağlayan ana noktaları oluşturur: Camp David komplosuna[4] karşı politik aktivitemiz, Lübnan'da 17 Ma-

(4) Enver Sedat'ın Arap kurtuluş hareketini tasfiye sürecinde, 1978 yılında Camp David'de İsrail ile ilişkilerin kurulmasının ilk adımları atıldı ve Mısır ile İsrail arasında barışa ön hazırlık anlaşması imzalandı. (ç.n.)

yıs Anlaşması'nın[5] ihlali ve NATO ile Siyonistlerin Lübnan topraklarına girmesi ile doruğa ulaşan ortak mücadelelerimiz, faşist hegemonyayı kırmak ve onu kendi gettosunun içine hapsetmekte temel bir rol oynayan Lübnan ulusalcıları ile kazandığımız başarılar. Şu anda, Suriye'yi mücadele için temel bir noktada buluyoruz. Yapabilecekleri ile Suriye, Arap sebatkarlığının korunmasında ve Arap dünyasının yenilmesine karşı duruşta öncü roldedir.

Bu, elbette, iki stratejinin farksız olduğu anlamına gelmez. Filistin eylemi tarafından doğrulanan bir halk savaşı stratejisi ile stratejik dengelere ve konvansiyonel savaşa dayanan Suriye stratejisi arasında fark vardır. Ancak bu farklılıklar, karşılıklı menfaatleri ortadan kaldırmaz ya da daha ileri düzeyde koordinasyon ve operasyon biçimleri için kapıları kapatmaz.

Filistin eylem stratejisi çerçevesinde işgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinlilerin rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz? Güney Lübnan'daki ulusal direniş modeli Filistin'e uygulanabilir mi?

İşgal altındaki topraklarda yaşayan Filistinliler, Filistin eylem stratejisinde önemli bir yer tutmaktadır. Filistin halkının yarıdan fazlasının kendi anavatanlarında -işgal altındaki topraklarda- yaşadıklarını söylemek yeterlidir. Onların rolünün merkeziyeti ve önemi böyle açıklanabilir.

Siyonist düşman topraklarımızı haczetme silahını iyi kullandı, ancak şimdiye kadar tüm terörist politikalara, katliamlara ve zulme karşın, halkımızın bu kesimini topraklarından söküp atmayı başaramadı. Topraklarımızın elimizden tamamen alınması politikasına karşı yürüttüğümüz mücadelede en önemli silahımız, bu topraklarda halkımızın hâlâ yaşıyor olmasıdır. Dahası, işgal altındaki topraklardaki halkımız, FKÖ'nün bir yedeğinin

(5) Lübnan'daki mücadelenin bir kazanımı olarak 17 Mayıs 1983'te, İsrail bir anlaşma imzalamak ve Lübnan'dan tüm işgalci güçlerin geri çekilmesi şartını kabul etmek zorunda kaldı. (ç.n.)

oluşturulması konusunda da öncü rol oynadı. Düşman için, onlarla uzlaşmaya gönüllü birini bulmak imkansız hale geldi.

Tüm bu gerçekler, bütün Filistin ulusal güçlerinin ve örgütlerinin işgal altındaki topraklara hak ettikleri dikkati göstermesi gerektiğine işaret ediyor. Bu gerçekler ayrıca, işgal altındaki topraklarda kitlesel ve önderlik düzeyinde bir eylem programının hızla oluşturulması gerektiğini de ortaya çıkartıyor.

Ancak, mücadelemizin temel alanı olarak işgal altındaki toprakları görüyor olmamız, diaspora içerisindeki eylemlerin ya da Filistin devriminin yurtdışındaki örgütlerinin önemini bir an için bile olsa küçümsediğimiz ya da unuttuğumuz anlamına gelmesin. Filistin mücadelesinin çağdaş deneyimleri, FKÖ'nün işgal altındaki topraklarda kitlelerin uyandırılması için merkezi bir rol oynadığını ortaya çıkardı. Bu kitleler şimdi mücadelelerini birleştiren, ulusal çıkarlarını ifade eden ve onların adlarına konuşan bir odağa sahipler.

FKÖ, herhangi bir başarı kazandığında ya da bir gerileme yaşadığında bunun işgal altındaki topraklarımızda birebir yansımaları oluyor. FKÖ liderleri de dahil olmak üzere herkesi şaşırtacak denli büyük eylemler topraklarımızda patlak verebilir.

Sorunuzun ikinci kısmını yanıtlarsak, Lübnan ulusal mücadelesinin, halkımızın mücadelesine ilham kaynağı olacağına ve işgal altındaki topraklardaki durumu doğrudan etkileyeceğine inanıyoruz. İlk kez bir halk savaşı, düşmanı işgal ettiği topraklardan koşulsuz olarak tüm uzantıları ile birlikte söküp attı ve bu savaş düşmana çok büyük miktarda maddi ve insani kayıp getirdi.

Ama bu gerçekler, bizi Lübnan modelinin doğrudan işgal altındaki topraklara uygulanabileceği şeklindeki iyimserliğe sürüklememeli:

-İşgal altındaki Filistin toprakları Güney Lübnan'ın coğrafik ve demografik avantajlarından yoksundur. Bunun sonucunda askeri destek ve olanakların kıtlığı söz konusudur. Dahası, işgal altındaki Güney Lübnan, kurtarılmış ulusal topraklardan ve Suri-

ye'den destek aldı ancak, Ürdün, işgal altındaki Filistin topraklarına böylesi desteklerin geçişini dahi engelleyecek bir cephede yer almaktadır.

-Lübnan topraklarındaki işgal ile Filistin'deki işgalin koşulları arasında da farklılıklar vardır. Filistin'de işgal, Ürdün rejiminin hegemonyası altında kamu özgürlüklerinin kısıtladığı ve Siyonist düşmana karşı silahlı mücadele çabalarını yasakladığı bir dönemde başladı. Ancak Güney Lübnan'ın işgali neredeyse on yıllık bir iç savaşın ardından başladı; silahlar boldu ve Lübnan'ın her şehrinde, her köyünde deneyimli savaşçılar vardı. Bu savaşa bizim topraklarımızda mümkün olmayacak derecede yüksek bir katılım sağladı.

-Filistin'e yönelik Siyonist emellerle, Lübnan'a yönelik eylemler birbirinden farklıdır. İsrail'de büyük politik grupların hepsi Filistin'in "vaat edilmiş topraklar"ın bir parçası olduğuna ve asla vazgeçilemeyeceğine inanır.

Bu durumda, Lübnan modelinin Filistin topraklarında uygulanması, çetin mücadelelerin sonucunda, nesnel koşulların değişmesi ile mümkün olabilir. Bu nedenle, Ürdün gelecek dönemde stratejimizde önemli bir yer kapsamaktadır. Ancak Lübnan modelinin uygulanmasındaki zorluklar, Lübnan örneğinin değerini genelde Filistin halkı ve özelde işgal altındaki topraklar için hiçbir biçimde ve hiçbir oranda azaltmaz.

Filistinliler felç edici bir bölünme ile karşı karşıya iken İsrail 1967'de işgal edilen topraklarda koşulları ağırlaştırıyor. Arap dünyası ise tek bir pozisyon almayı engelleyecek güçlüklerle uğraşıyor. Gelecek müzakereleri için neredeyse hiçbir şey bırakmayan İsrail'e doğrudan yanıt olarak ne yapılmalı?

Filistin ve Arap dünyasındaki durum, düşmana, geniş çaplı saldırılar düzenleme izni veriyor, İsrail, bu yüzden günbegün Arap dünyasını ele geçirmeye hazırlanıyor.

Siyonist düşman, henüz yerleşimciler politikasını tam anlamıyla hayata geçiremese de, toprak işgal etmenin çok ötesine

geçti. Sömürgecilik, bildiğiniz üzere, Siyonist önderliğin bizi sömürmek için kullandığı bir silahtır. Bizim bakış açımıza göre, tüm olası yollarıyla direnmekten başka bir şansımız yok. Bu yüzden, hâlâ anavatanda yaşayan halkımız çok önemlidir. İsrail toprakları ele geçirmeye çalışıyor ancak halkımız orada yaşamaya ve anavatanını savunmaya devam ediyor. Gelecek onlarındır ve düşmanı korkutan da budur. Şimon Perez, örneğin bu korkuyu, 2000 yılı itibariyle Filistinlilerin nüfusunun İsraillilere eşit olacağını söyleyerek ifade etti. Bu, Perez'in neden Ürdün ile Ürdün seçeneği adı altında bir bölgesel uzlaşmaya gitmek istediğini çok iyi açıklar.

Bu nedenle, topraklarımızda askeri eylemleri artırmalıyız ki, yaşam İsrail için fazlasıyla zorlaşsın ve sömürgeci varlığını rahatlıkla sürdüremesin.

İsrail şu ya da bu toprağı işgal etti diye biz oradaki haklarımızdan feragat edecek değiliz. Aksi takdirde, Golan ve Kudüs taleplerimizi nasıl anlamlandırabiliriz ki? Daha önemlisi, Filistin'in kurtuluşu ve kendi ulusal topraklarımızda demokratik cumhuriyetimizi kurma sloganlarımızın ne anlamı kalır? Siyonist dayatmaların yeni sınırlar çizdiğini ve düşmanın bizim direnişimizi, direniş gerçeklerimizi kırmak için yeni durumlar yaratmaya çalıştığının farkındayız. Bizim, güçler dengesini korumak için tek seçeneğimiz sürekli direniştir. Ancak direnişle bu Siyonist dayatmaları söküp atmakla kalmayıp, dönemsel ve stratejik hedeflerimize de ulaşabiliriz.

Elbette, biz bu dayatmaların ağırlığını küçümsemiyoruz. Bu dayatmaların işgal altında yaşayan halkımız üzerinde korkunç etkileri vardır. Bunları aşmak, silahlı mücadelemizi yaygınlaştırarak tırmandırılması kadar geniş tabanlı bir direniş ile kitle eylemlerinin biçim ve yöntemlerinin geliştirilmesine dair de büyük dikkat gerektirmektedir.

İŞGAL SÜRDÜKÇE SİLAHLI MÜCADELE DE SÜRER

Free Arap Voice (Arapların Özgür Sesi) tarafından 15 Şubat 1998'de yapılan röportaj.

Oslo Anlaşması'na karşı çıkan ve Filistin Özerk Yönetimi'nin (FÖY) karşısında Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'ni destekleyen bazı Filistinlilerde, FHKC'nin pozisyonuna dair şaşkınlık var. Bir yanda, FHKC, kamuoyu önünde FÖY'ün dayandığı Oslo Anlaşması'nı itham ediyor. Diğer tarafta ise, bazı Filistinli gözlemciler, FHKC kadrolarının FÖY'ün yönetici kurumlarında ya da en azından bazı FÖY kurumlarında çalıştığını gözlemliyor. Bu doğru mu?

Yasama Konseyi ya da hükümet bir tarafta durur, daha alttaki örgüt ve kurumlar başka bir yerde. Bu farkı ortaya koymamız gerekiyor. Hayati nokta, Siyonist düşmanla birlikte politika yapan ya da tartışma yürüten herhangi bir kurumda yer almıyor olmamızdır. Çünkü biz, Oslo Anlaşması'nı ve FÖY'ün içinde durduğu yasal çerçeveyi kabul etmiyoruz.

Eğitim, sağlık, polis, medya, kültür, emek ve ekonomi gibi en genelde Filistin'in toplumsal alt yapısını oluşturan kurumlar içinse... Evet, halkımızın bu toplumsal kurumları, -bu kurumlarda biz her zaman aktif bir güç olarak yer aldık- bölünemez/birbirinden ayrılamaz parçalarıdır. Bu yüzden, yoldaşlarımız ve dostlarımız onların içinde ne yapabiliyorlarsa yapıyorlar. Bu kurumlar olmadan hiçbir toplum işlevlerini yerine getiremez.

Oslo Anlaşması'na karşı çıkmasına rağmen FHKC'nin FÖY bürokrasisi ile ilişki içerisinde olmasını eleştirenleri nasıl yanıtlıyorsunuz?

FHKC'nin Oslo Anlaşması'na karşı tutumu rasgele değildir, üstüne üstlük sürecin dikkatli bir okumasını/değerlendirmesini içerir. 'Filistin halkının ve Arap ulusunun hak ve menfaatleri' kriteri bizim ana çıkış noktamızdır. Bu anlaşmalar, halkımızın hak ve menfaatlerini karşılıyor mu ya da diğer anlaşmalarla farklılık gösteriyor mu?

Gerçekte, Oslo Anlaşması, Filistin halkı için olabilecek en kötü koşullarda imzalandı. Böylece güçler dengesini, Siyonist düşmanın yararına bozmuş oldu. Görüşmelerdeki kazanımların, güçler dengesine değil de, tartışma yetisi ya da uzmanlığına bağlı olduğunu düşünenler yanılıyorlar. İyi görüşmeciler, var olan güçler dengesinde kartları en iyi oynayanlardır.

Bu bağlamda, Filistin görüşme heyetinin vasat performansı en güçlü kartlarımızı ortalığa saçtı.

Örneğin:

-İntifadaya ket vurulması konusunda anlaşma, açık bir İsrail koşulu olarak saldırıya boyun eğmek demekti.

-Filistin halkının haklarını, kendi kaderini belirleme hakkını, başkenti Kudüs olan bağımsız bir devlet kurmayı, geri dönme hakkımızı tanıyan Birleşmiş Milletler ve Güvenlik Konseyi çözümleri ile sunulan uluslararası çerçeveyi terk etmek, Siyonist yerleşimcileri kabul etmeme ve direnme konusunda doğal ve devredilemez hakkımızı belirtmemekti.

Bu, İsrail'in uluslararası kurumaların aktif rolünü neden kabul etmediğini açıklar. Bakın, örneğin Avrupa, gözlemci statüsünde kaldı...

Sonuçta bu uluslararası çerçeve, İsrail yanlısı olduğu herkes tarafından bilinen ABD'li bir arabulucu tarafından by-pas edildi. Böylece, görüşmelerin referans noktası, görüşmeci tarafların da katılacağı üzere, bir kez daha güçler dengesi oldu; yani, orman kanunlarına dönüş.

Sanki tüm bunlar yeterince kötü değilmiş gibi, Filistin Oslo takımı, Filistin halkının ya da Filistin kurumlarının takip edemeyeceği gizli görüşme dayatmasını kabul etti. Böylece, Filistin sokaklarının eylem ve baskı ile ABD-İsrail dayatmalarına karşı durulmasını sağlayabilecek etkisini nötralize etti.

Buna ek olarak, Filistin sorununu Arap derinliğinden ve ortamından izole etmek, Siyonistler için kendi çıkarlarına uygun çözüm ve koşulları dayatmayı çok daha kolay hale getirdi. Sonuç olarak, mevcut FKÖ liderliği; başta Suriye ve Lübnan'ın desteği olmak üzere Arap desteğini, Filistin'in iç birliği ile ifade edilen Filistin desteğini yitirmiş oldu.

Sonrasında bu önderlik kendisini, daha da kötüleşen koşullarda, düşmanın Filistinlilerin haklarına açıkça karşı duran pek çok kararının ve imtiyazın ortasında şaşkınlık içerisinde tecrit edilmiş halde buldu.

Biz, FHKC, tüm bunları, yalnızca suçlamak ve kötümserlik yaymak için mi söylüyoruz?

Bu anlaşmanın maddelerinin iyi bir okumasını yaparsak; İsrail'in var olma hakkından başlamak üzere, Filistin Ulusal Statüsü'nün düzeltilmesi, geri dönüş, kendi kaderini tayin hakkı, bağımsız bir devlet, Kudüs, yerleşimcilerin taşınması ve egemenlik gibi Filistin sorununun en önemli konularının göz ardı edilmesi şeklinde kabul edilemez imtiyazların tanınması yolu ile gerçekler ifşa olmuştur.

"Bu anlaşma hiçbir çözüm getirmemiştir, hatta normal bir

görüşme süreci bile sayılamaz, güçlünün kendi şartlarını zayıfa kaba kuvvetle dayattığı bir anlaşmadır" derken, tüm bunları kast ediyorduk.

Filistin halkının hakları minimum düzeyde de olsa, nerede? Oslo Anlaşması'nın yol açtığı çelişki, resmi değerlendirmemizin sağlamlığının kanıtıdır. Anlaşmayı imzalayanlar, işgal altındaki topraklarımızda halkımızın bugün yaşadığı trajedileri ve felaketleri açıklasın bakalım!

Halkımızın günlük yaşamının sürmesi için gerekli kurumlarda yer almamız ile yukarıda sözünü ettiğim Oslo karşıtı konumumuz arasında bir çelişki var mı? Hiç zannetmiyorum. Sanırım bu açıklama, FHKC'nin konumu hakkında şüpheleri engelleyecektir.

Hepimiz biliyoruz ki, FHKC, Madrid ve Oslo anlaşmaları gibi ya da Filistin halkının haklarını korumayan diğer anlaşmalar gibi çözümlerle uğraşmak yerine, Filistin kurtuluş mücadelesinin sürmesi için hep çağrı yapmıştır, yapmaktadır. Ancak, yanı sıra FHKC'nin askeri pratiğinin neredeyse tamamen durduğunu gözlemliyoruz. Bunu nasıl açıklayabiliriz? FHKC, şu an için tüm askeri eylemlerini durdurdu mu?

Hayır, FHKC'nin askeri eylemlerini durdurmak gibi bir kararı yok. Filistin topraklarında işgal sürdükçe böyle bir karar alınamaz. Silahlı mücadele yolu, bireysel bir irade ve isteğin ifadesi olmadığı gibi, bir komitenin yönetimsel kararı da değildir. Silahlı mücadele çelişkinin niteliğini yansıtır; düşmanın niteliğini ve Filistin halkının amaçlarını yansıtır.

Şiddet ve terör, Siyonist ideolojinin temel direkleridir. Bu, İsrail'in yaklaşık 200 nükleer savaş başlığını, büyük askeri teçhizat depolarını ve pek çok geleneksel mühimmatı da kapsayacak biçimde şiddet ve askeri güç elementlerini hızla biriktirmeye devam ettiğini açıklamaktadır.

İsrail her gün, Filistin ve Lübnan halkının üzerinde silahlı terörünü uygulamaya devam ediyor. Diğer yandan da askeri teçhizatı ile bölgenin geri kalan halklarını tehdit ediyor. İsrail'in tehditleri, İran ve Pakistan'a kadar uzanıyor; bu devletleri geliş-

miş silahlara sahip olmalarını engellemek dolayısıyla, ABD desteği ile kendisini garantiye almak, bölgesel hakimiyetini ve kontrolünü garantiye almak istiyor.

Bunun karşısında, kendi topraklarından sökülüp alınan Filistin halkı, mültecileştirilen Filistin halkı, tarihin en korkunç katliamlarına maruz kalan Filistin halkı var. Nasıl bir mantık, en doğal hakları olan kendini savunma hakkını onlardan esirgeyebilir ya da nasıl bir mantık, onları gasp edilen ulusal haklarını geri almak mücadelesinden vazgeçmeye zorlayabilir?

Bu bakımdan böylesi bir mücadelenin içerisinde doğan ve yükselen güçlerin nesnel ve kapsamlı analizi yapıldığında görülecektir ki; silahlı mücadele, kişisel isteklerden ya da projelerden bağımsız biçimde, temel ve ilkesel direklerden biridir.

Biz, Siyonist düşmanın halkımızın ulusal hedeflerine yalnızca diplomatik yollarla ulaşmasına izin vermeyeceğine inanıyoruz. Eğer bu mümkün olmasaydı, bir çelişki var olmayacaktı. Bu, Siyonizm'in kendi doğasına ve Filistin halkının haklarını gasp etmek üzere oluşturulmuş yerleşim projesinin keskin gerçekliğine aykırıdır.

Böylece, FHKC'nin askeri eylemler alanındaki etkisinin düşüşünü değerlendirsek, bu, FHKC'nin inançlarında, politik bakış açısında bir değişimle ilişkilendirilemez. Bu durum, zor koşullar ile finansal ve fiziki eksikliklerle bağlantılıdır. Evet, topraklarımızda politik olarak yeni bir durum vardır. Bu noktada, her bakımdan zorluklar ve abluka söz konusudur. Tüm bunlar, FHKC'nin yeteneklerinde ve etkisinde iz bırakır, ama inançlarında asla iz bırakmaz. Çünkü inançlarımız, mücadelenin tarihsel ve kapsamlı analizine dayanmaktadır: Bu dinamikleri isteseler bile kimse kontrol edemez.

Peki askeri eylemleri bir kenara bıraksak bile, FHKC'nin geçmişte tek hakim Filistinli güç olduğu alanlarda -ABD'de yaşayan Filistinliler arasında ya da Batı Şeria'nın kimi bölgelerinde- bile büyük oranda bir politik ve örgütsel güç kaybı yaşadığı gözleniyor. Bu gözlenebilir boşluğun nedeni nedir?

Bu seviyede, FHKC, 6. Ulusal Kongresi'ni düzenlemeye hazırlanıyor. Şu an, tüm geçmiş deneyimimizi değerlendiren kapsamlı, eleştirel, analitik belgeleri de içeren ana dokümanları hazırladık. Bu değerlendirmenin temeli, kazanımlarımızı korumak, dersler çıkarmak ve son gelişmeleri de göz önüne alarak yeni bir entelektüel-politik-örgütsel görüş açısı ve yön belirlemektir. FHKC'nin bu krizi aşacağına ve kitlelerin FHKC ile özdeşleştirdiği tarihi başarılarına uygun bir görünüm kazanacağına inanıyoruz.

Önce Arap, sonrasında da Filistin düzeyinde pek çok büyük olayla dolu deneyimlerin biriktirildiği uzun yılların ardından El-Hakim, sizin daha önce yarattığınız ve sonrasında çözülen Arap Ulusal Hareketi'nin ya da modern bir biçiminin belki bu kez yeniden kurulabileceğini söyleyenlere ne söylemek ister? 1982 Beyrut göçünün ardından yalnız bırakılmış FKÖ mücadelesinin Oslo ile sonuçlanan hüzünlü yenilgisinden çıkarılacak temel ders nedir?

Bir ilke sorunu olarak, özgür, ilerleyen ve demokratik bir Arap toplumuna katkı sağlayacak, Siyonist fethe karşı duracak ve işgal altındaki tüm Filistin ve Arap topraklarını kurtaracak, Arap birliğini sağlamaya gayret gösteren birleşmiş bir Arap partisinin gerekliliğine inanıyorum.

Bunlar yalnızca sığ talepler ya da genel hayali istekler değildir. Bu istek, Arap ulusunun tarihsel deneyimi -ulusumuzun parçalanmasının, zenginliklerimizin yağmalanmasının ve insanlığımızın yok edilmesinin hangi trajedilere ve felaketlere yol açacağını biliyoruz- ile somutlanan tutkuları yansıtır.

Ancak bu inanç, pek çok zorluğa çarpıyor. Bu zorlukların içinde belki de en önemlisi, sömürgeci bölünmelerin dayatıldığı, politik, ekonomik ve hatta kültürel yapılarla tamamlanmış Arap taşralılığının (provincialism) (el-Qutreyah) ilerlediği yöndür. Bu farklılıkları by-pas etmek, kelimenin bütün anlamları ile kümülatif bir tarihsel süreç gerektirmektedir.

Benzer biçimde, bir ulusu birleştirmek artık tek hamlede

mümkün olmadığı gibi, birleşik bir Arap politik partisi kurmak da tek hamlede başarılamaz.

Bu bize, gerçekliği gerekli olana evriltmek için tüm yolları kullanmamızı emreder. Farklı Arap grupları öncelikle kendi içlerinde etkileşimin ve iletişimin daha üst biçimlerini oluşturmayı önceleyecek biçimde koordinasyona geçmelidir. Bu, duygusal bir özlem olarak düşünülmemelidir. Her Arap'ın ayrı ayrı Arap devletlerinde karşı karşıya geldikleri sorunlar birbiriyle kesişmekte ve birbirini sarmalamaktadır. Bu sorunları köylü dar bakış açısıyla çözmeye çalışmak, her ne kadar politik, ekonomik, kültürel ve sosyal çözümler olsalar da, imkansız hale gelmiştir. Dahası, Arap ulusuna karşı emperyalist-Siyonist plan koordineli ve birleşik biçimde işletilmektedir. Bu durumda, biz bu saldırılara daha üst düzeyde birleşik bir yanıt vermeliyiz. Burada, Arap ulusunun kültürü, toprakları ve halkı üzerinde ABD ve İsrail'in bölünme elementlerini büyütme çabalarını da göz önüne almalıyız.

Bu, kesinlikle her Arap grubun kendini lokal düzeyde var etme gerekliliğini dıştalamaz, ancak belli bir strateji içinde kendi destekçileri ile ve genel Arap ulusalcı beklentileri ile yakın bir temas sağlanması gerektiğine işaret eder. Bunu geçmiş deneyimlerinden çıkardığım önemli bir ders olarak söylüyorum; yerel eylemlerle Arap ulusalcılığının bağlantısı gereklidir.

Ve FKÖ?

Biz, FKÖ'yü de bu bakış açısıyla değerlendiriyoruz. FKÖ'nün bireylerin hegemonyası ve kurallarının geçerli olduğu dar örgütsel perspektiften başka bir noktaya evrim geçirmesi gerekiyor. FKÖ'nün rolü ve işlevi elden geçirilmeli, böylece FKÖ, Filistin halkının gerçek birliğini demokratik temeller üzerinden ifade edebilir hale gelir. FKÖ kurumları, tüm idari birimlerini denetlemeli ve örgütün, Filistin halkının haklarını ve menfaatlerini korumak için Filistin ulusal referans çerçevesi işlevi korunmalıdır.

March 8,
2008
International
Women's
Day
Salute to the Palestinian Woman

DEMOKRASİ Mİ, FHKC'NİN POLİTİK ÇİZGİSİ Mİ?

Arapların Özgür Sesi (Free Arap Voice) için İbrahim Alloush tarafından gerçekleştirilen 15 Ekim 1999 tarihli röportajdır.

Arafat ile diyalog konusunda konumunuz nedir? FHKC böylesi bir diyalogda pozisyonunu neden değiştirdi? Barak'ın seçimi ile ilgisi var mı?

Filistin sorununun girdiği bu kritik aşamada diyalog, rasyonel hiç kimse tarafından ilkesel olarak reddedilemez. Ancak bu sorun yalnızca soyut düzlemde ele alınamaz. İlkeler düzeyinde diyalog bir şeydir, Arafat ile diyalog başka bir şey. Biz, FHKC olarak yıllar önce Netanyahu başbakan olduğunda Arafat'ı da kapsayacak biçimde herkesle diyalog çağrısı yapmıştık. Ancak Arafat'a bu içten diyalog çağrımız yanıt bulmamıştı.

Bu nedenle, Arafat bizim ile diyalog geliştirmeye hevesli olduğunda, kendimize bu pozisyon değişiminin nedenini sormak durumundayız. Benim ve FHKC Politbürosunun yanıtı, ABD

hükümetinin Filistin sorununun bir biçimde çözülmesi gerektiğini kavramamış olmasıdır. Arafat'ın kişiliğini bildikleri için, içeriğinden bağımsız olarak ona devlet olarak adlandırabileceği bir şey vermeye karar verdiler. Böylesi bir durumda, Arafat temel tavizleri vermeyi kabul edecekti.

Bu devlet için alışverişte, Arafat çok temel tavizler vermek zorunda kalacak, özellikle de Kudüs ve beş milyon Filistinlinin geri dönüş hakkı konusunda. "İsrail", bu iki hayati konuda ödün vermek için sahneye çıkmıyor. Yerleşimciler, su, "küçültülmüş devlet"in sınırları belki müzakere masasında olabilir. Ancak Kudüs ve geri dönüş hakkı olmayacak. Arafat, bu tavizleri kabulü koşullarında Filistin halkına karşı bir suç işlemiş olacağını biliyor. Filistin halkı, Kudüs'ten ve geri dönüş hakkından nasıl feragat edebilir ki?!

Bu, Arafat'ın neden bizimle aniden diyalog geliştirmeye çalıştığını açıklıyor. Böylesi bir suçu işlemek için maske arıyor. Bu noktada, Arafat ile diyaloğa karşı çıkmamın temel nedeni budur. Tavizlerine maske olmamız için bizi kullanmak hedefinde çünkü.

Ama eğer siz Arafat ile diyaloğa karşı iseniz, neden FHKC'nin görüşmelerden çekilmesi için bütün ağırlığınızı kullanmıyorsunuz?

Şu anda, FHKC'nin görüşmeler konusundaki tavrını değiştirmesi için elimden geleni yapıyorum. Hayatımın bu döneminde zor bir safhaya girdim. Kendi içimde de ciddi çelişkiler yaşıyorum. Bir yanda, FHKC'nin benim de tanımlanmasına yardımcı olduğum politik çizginin korunması sorunu var, diğer yanda ise FHKC'nin iç demokrasisinin korunması sorunu. Çünkü son tahlilde, FHKC Merkez Komitesi içinde yoldaşlarımın çoğunluğu Arafat ile diyaloğu onayladı. Bu beni keskin bir çelişkiye sürükledi: Demokrasiye mi öncelik vermeliyim, FHKC'nin politik çizgisine mi? İlki ikincisinden daha az önemli değildi. Sonunda, FHKC'nin politik çizgisini korumayı, Filistin mücadelesinin de-

gişmezlerini korumayı, taviz vermeyen konumumuzu korumayı tercih ettim.

Bu yüzden, Merkez Komite'de bazı yoldaşlarım, "Dr. Habaş, FHKC'nin Genel Sekreterliği'nden ayrılmak istediğinizi söylediğiniz FHKC'nin 6. Kongresi gerçekleşeceği için, size Arafat ile diyalog konusunda görüşlerinizi halk içinde tartışma özgürlüğü tanıyalım, ancak 6. Kongre'ye kadar siz FHKC Genel Sekreteri olarak kalın" dediler. Bu, benim de yapmayı seçtiğim ve şu an da yaptığım şey.

Yani, politik aktivitelerden emekli olduğunuz doğru. Geleceğe dair planlarınız nelerdir?

FHKC'nin Genel Sekreterliği'nden ayrılmak başka bir şey, politik aktiviteden emekli olmak bambaşka. Genel Sekreterlik'ten pek çok nedenle ayrılmak istiyorum:

-Genel Sekreterlik'te sonsuza kadar kalmanın hiç kimse için yararı olmadığını gösterecek bir örnek teşkil etmek istiyorum.

-Politik deneyimimin dersleri üzerine çalışmak ve onları gelecek kuşaklar için yazılı hale getirmek istiyorum. Bunu geçmişte denedim ancak zamanım olmadığı için başaramadım.

-Filistin ve Arap mücadelesi ile ilgili bir araştırma merkezi kurmak istiyorum.

Özetle, Genel Sekreterlik'ten ayrılmak ile politik eylemi bırakmak arasında büyük fark var. İkincisini bırakmak mümkün değildir.

Sağlığınızın bu kararınızda etkisi var mı?

Hayır, sağlığımın bu kararı almamda hiçbir etkisi olmadı ve sağlığım hâlâ iyi durumda.

Yalnızca Genel Sekreterlik'ten mi yoksa FHKC'den de mi ayrılıyorsunuz?

Politik mücadeleyi bırakmayacağım, hele sağlık nedenleri ile hiç bırakmayacağım. FHKC 6. Kongresi'nde, Genel Sekreterlik'ten neden ayrıldığıma dair ve kendimi neye adayacağıma dair bir konuşma yapacağım.

Son bir soru, FDKC Genel Sekreteri Naif Hawatme'nin, Weisman (İsrail Cumhurbaşkanı Ezer Weisman-ç.n.) ile el sıkışması konusunda ne düşünüyorsunuz?

Bu noktada pozisyonum çok net.

Yani?

Kesinlikle kınıyorum.

Filistin: Düşle gerçek arasında
YAKLAŞTIK MI, UZAKLAŞTIK MI?

Bu makale, Ocak 2000'de FHKC'nin merkezi politik yayın organı El Hedef'te yayımlandı.

Gerçeklik; hem şu anda, hem de ne olmakta olduğu şekilde okunmalıdır. Gerçekliğin içinde barındırdığı çelişkileri ve nereye doğru yol aldığını gözlemleyerek, şimdiyi ve nelere gebe olduğunu anlamak mümkündür. Filistin meselesi gibi uzun, çok boyutlu bir hikâye, bir makalede ele alınamayacak kadar geniş bir konudur. Bu da büyük sorunumuza seçici cevaplar vermeye zorluyor bizi: "Filistin, düşle gerçek arasında: Filistin'e yaklaştık mı, yoksa ondan uzaklaştık mı?"

Bu sorulara yanıtlar verip bazı konuları aydınlatırken, diğerlerini yok saymak durumundadır elbette.

I.

Feodal Ortaçağ boyunca Yahudilerin Avrupa krallıklarında yaşadığı dinsel baskının, Fransa'nın Arap bölgesindeki mızrak başı olacak bir Yahudi üssü kurma projesiyle birlikte, 1830'larda tersine döndüğünü artık biliyoruz. Bu proje, 19. Yüzyıl başında Napoleon Bonaparte'ın Mısırlı orta sınıf kesimlerle ittifak ça-

basının başarısızlığı sonrasına denk geliyordu. Ve Mısır'da Muhammed Ali ve oğlu İbrahim dönemlerinde Arap birliğine yönelik bir eğilim yaşanırken oluştu.

İzleyen on yıllarda, Avrupa ulusal kapitalizminin emperyalizme dönüşmesi ve Siyonist hareketin temellerinin fiilen atılması, eski projeye olan ihtiyacı artırdı. 1880'lerde ilk Yahudi yerleşimlerinin kurulması ve Theodore Herz'in[1] özlemleri ve iddialarının Der Judenstaat (Yahudi Devleti) adlı kitabında yayımlanmasından sonra, 1879 Basle Konferansı, Avrupa kapitalizminin ileri müfrezelerinden biri ve artan sömürgeci özlemlerinin bekçi köpeği olarak Siyonist hareketi fiilen görevlendirdi. Siyonist devlet, Batıda Asya'daki Arapları, Doğuda Afrika'daki Araplardan ayıran bir duvar ve Britanya tacının incisi Hindistan'a geçiş yolunu güvenceye alan bir polis karakolu işlevlerini görerek, sömürgeci çıkarlara hizmet edecekti.

Kasım 1917 Balfour Deklarasyonu, Siyonist hareketin sahada kaydettiği başarıların bir tasdikiydi. Daha fazla Filistin toprağının Yahudileştirilmesinin ve Filistin'deki sınai üretim ilk görüngülerinin Siyonist tekelleştirilmesinin başlangıcı olan Deklarasyon, Yahudi göçmen akınını hızlandırdı.

ABD'nin yükselişiyle birlikte Siyonist ittifakın merkezi Avrupa'dan Amerika'ya kaydı. Bu durum, Başkan Franklin Roosevelt'in[2], 1945'te, yarım milyon Yahudi'nin Filistin'e göçünü kolaylaştıran talimatında somutlaştı. Amerikan kurumlarında o zamandan beri gittikçe artan Yahudi nüfuz ve faaliyeti, Kabine'de beş, Ortadoğu'yla ilgili işlerde ise kırk koltuğu Yahudile-

---

1) Theodore Herz, Siyonizm'in fikir babasıdır. İsviçre'nin Basel kantonunda 1897'de toplanan Birinci Dünya Siyonist Kongresi'nin başkanıdır. (ç.n.)

(2) Amerikan tarihinde Yahudilerin altın çağ Başkan Franklin Roosevelt (1939-1945) dönemidir. Roosevelt'in ailesi, 1920 yılında önce Avrupa'ya, oradan da Amerika'ya göç etmiş Yahudi ailesidir. Eşi Sare de Yahudi idi. Başkan olduğu dönemde bütün kritik görevlere Yahudi asıllı danışmanlarını getirmiştir. Başkan Roosevelt, İngiliz hükümeti tarafından 17 Mayıs 1939'da yayımlanan Beyaz Kitap'ı reddetmiştir. Zira bu kitap, 5 yıl içinde sadece 75 bin Yahudi'nin Filistin'e göçüne izin vermekteydi. Bundan sonra göç için

->

rin işgal ettiği Clinton[3] yönetimi döneminde zirveye ulaştı.

Siyonist liderler, dünyadaki durumu okuma ve emperyalist merkezlerle ilişkilenmede eski ustadırlar. Bugünün İsrail hükümeti, Amerikan tekelci kapitalist küreselleşme zincirinin bir halkası gibi davranmaktadır. Amerika, bir yandan, dünyanın en ücra köşelerini yağmalamaya, yurtsever bağımsızlık hareketlerini parçalayıp kazanımlarını yok etmeye, insan toplumunu birleştiren bağları koparmaya uğraşırken, diğer yandan da, emperyalist plan ve emellerle uyuşan yeni kurallar koymasına olanak sağlayan psikolojik, enformel, siyasi ve iktisadi hegemonyasını artırmaya çabalamaktadır. Elbette bu, ABD'nin Batı Avrupa'ya üstünlük kurmasını ve tek kutuplu bir dünyanın hâkimi statüsüne erişmesini gerektirmektedir. Bu amaçla ABD, bir dizi önemli aracı kullanmaktadır: Serbest ticaret anlaşmaları, Dünya Bankası ve IMF ile kâh savaş, kâh müzakere biçimlerine bürünen, krizleri çözmek yerine yönetmeyi hedefleyen siyasi programlar. Amerika'nın bütün faaliyet ve operasyonları, insan düşüncesini neredeyse tamamen egemenliğine alan güç ve bağdaşıklığa planlı propaganda kampanyalarıyla örtülür. Gerçekten de küreselciliğin hedeflerinden biri, kültürün ve hakikatin yerini propagandanın almasıdır.

Küreselleşmecilik, Arap ulusunu bir deney alanı olarak görmektedir. Sadece siyasi rejimlere ve liderliklere boyun eğdirme peşinde olmayan küreselcilik, faaliyetleri ve halkın en derin katmanlarına kadar nüfuz eden toplumsal ve kurumsal güçleri kendine çekerek halka günlük geçim ve onları pençesine alan piya-

---

(2) Devamı: herhangi bir bahane olmayacak, herhangi bir yükümlülük altında buna izin verilmeyecekti. Roosevelt, 6 Mart 1944'te bölgeye gönderdiği özel temsilcisi aracılığıyla Filistin'e yönelik Yahudi göçünün kapılarının sonuna kadar açılmasını istedikten sonra, bir de bildiri yayımlamıştır: "Bizler, Filistin kapılarının, göçe ve Yahudi yerleşimcilere kayıtsız şartsız açılmasını destekliyoruz. Orada hür ve demokratik bir İngiliz Milletler Topluluğu üyesinin oluşmasını sağlayacak böyle bir siyaseti teyit ediyoruz." (ç.n.)

(3) ABD Başkanı Bill Clinton, seçim programında, şu ifadelere yer vermişti: "Amerika'nın temel çıkarı, sadece İsrail'in güvenliğinde değil, aynı zamanda Amerikan ve İsrail halklarının Ortadoğu bölgesindeki stratejik işbirliğindedir." (ç.n.)

sa yasaları düzeyinde de ilişkilenmeye çalışmaktadır. Hedef, halkın özgürlük, bağımsızlık, yurt, toplumsal ahlak gibi daha büyük kaygıları ve davaları unutarak onları bireyleri metaya, toplumu da sırf piyasa fiyatını yükseltmek için diğerleriyle rekabet ederek egoları peşinde koşan aptal, metalaşmış bireyler yığınına dönüştürmektir.

1991 Madrid Konferansı'nda başlayan Ortadoğu barış süreci, Siyonistlerle Arapların ilişkilerini normalleştirmeye ve Arap toplumu, ekonomisi, siyaseti ve kültürünü Amerikan çıkarları ve İsrail yayılmacılığına uygun olarak yeniden yapılandırmaya koyulurken; küreselciliği, bütün engelleri dümdüz eden bir buldozer gibi kullanmaktadır.

Bu bakımdan, hem Arap-İsrail düşmanlığını sonlandırıp İsrail'i bölgesel bir lider yapacak (Şimon Peres'in Yeni Ortadoğu adlı kitabına bakınız) Yeni Ortadoğu programını ve hem de benzer (daha az çirkin olsa da) Akdeniz programını, küreselciliğin dosyasındaki iki başlıktan ibaret görebiliriz. Birincisi, Amerikan-Siyonist görüşleriyle daha uyumluyken; ikincisi, Avrupa kapitalist görüşlerine daha paraleldir. Birinci programın baskın ve yürürlükte olduğunu belirtmeliyiz. Artık herhangi bir yurttaşlık veya milliyete sahip olmayan dünya sermayesinin farklı kanatları arasındaki bağlantının da farkında olmamız gerekiyor.

Kapitalist küreselcilik, halkların ve emekçilerin ayrımsız, tümünün birden karşısında olan ilk düşmandır. İlerici gericiden, kalkınma bağımlılıktan, insanlık için savaşan onu köleleştirmeye çalışandan bu çatışma temelinde ayırt edilir. Küreselcilik, kendini askeri (Irak ve Sırbistan'da yaşandığı gibi), siyasi (bir Ortadoğu barış programı gibi) ve ekonomik olarak (Asya kaplanı Endonezya'nın göz açıp kapayıncaya kadar yıkılması gibi) ifade eder. Küreselcilik, enformasyon medyasında (dünya enformasyonunun yüzde 85'inin kontrolü dört haber ajansının elindedir) ve güvenlik güçlerinin faaliyetinde de (Abdullah Öcalan gibi militanların izlenmesi ve yakalanması gibi) görülür.

İsrail, nükleer kulübe girmeyi ve bütün bölgeyi boyunduruğa almak için Türk faşizmiyle Amerikan himayesinde ittifak kurmayı başarmış modern bir orduya ilaveten, gelişkin teknolojisi ve yılda 87 milyar dolara ulaşan üretkenlikteki ekonomisiyle uluslararası değişmelere kendisini iyi hazırlamıştır. Su kaynakları üzerindeki mücadelenin "pimi"nin, suyun ülkeler arasında eşitsiz bölündüğü bu bölgede çekilmeye yaklaştığını da özellikle kaydetmeliyiz. Batı Şeria'nın su havzasının yüzde 80'ini çalan Siyonist varlık, bununla su ihtiyacının ancak yüzde 40'ını karşılayabilmektedir. Bu nedenle, Litani Nehri'nin akış yönünü değiştirme, Akdeniz ve Ölü Deniz arasında bir kanal inşa etme ve benzeri başka projeler oluşturulmuş ve kullanıma hazır halde bekletilmektedir.

Ortak Arap-İsrail ekonomik projeleri oluşturulmasını tartışan Doha Kongresi'nin toplanması; İsrail'in, çiftlikler, fabrikalar kurarak ve şirket hisseleri satın alarak Mısır ve Ürdün'e gittikçe daha fazla sızması; iktidarda ister Likud, ister İşçi Partisi olsun Filistin toprağının tedricen yutulması; çok taraflı komitelerin faaliyetleri ve Arap ticaret odalarıyla İsrail gizli toplantıları, bütün bunlar, güya barıştan sonra ekonomik ve coğrafi yayılmacı Siyonist eğilimin yürürlükte olduğunu göstermektedir.

İsrail planı, süreklidir, tırmanıştadır ve hücumdadır. Araplar taviz verdiği her sefer, İsrail planı daha sertleşerek kibrini ve taleplerini artırmaktadır. İsrail gözlerini, Arap petrol ve su kaynakları ile teknolojiye ve tüketim mallarına eşit derecede susamış Arap pazarlarına dikmiştir. Bütün bunlar olup biterken, Arap başkentlerindeki belli asalak sınıf oluşumları, İsrail'in büyüyen hırsında tehditkâr bir şey algılamıyor. Avrupa'nın sunabileceği her şeyin İsrail'de bulunduğunu, aradaki tek farkın Tel Aviv'le mesafenin kısalığı olduğunu düşünüyorlar.

Entelijansiyanın bir kesimi de, İsrail'le ilişkilerin normalleşmesine güdümlüdür. Bunların sesleri, tarihsel sosyoekonomik ön koşullardan tek kelime etmeksizin, Batı liberal kapitalizmini

göklere çıkartan ilahileri dizmekten kısılmıştır. Bunlar, İsrail'le barış kampına tabi olma ve barışın getireceği faydalar fikrini yaymada hiçbir çabadan kaçınmazlarken, dış çelişkiye muhalefetinde birleşmiş İsrail toplumunun "haritası"na hiç dikkat etmiyorlar. İsrail toplumsal birliği, Yahudiler için ekonomik gelişme, toplumsal refah ve liberal demokrasideki başarılarla pekişmiştir. Bunun yanında, orada, ortak kaderlerinden (Masada[4] ve Holocaust'la[5] meşguliyetleri) duydukları korku faktörü ve Torah kültürünün[6] imbiğinden süzülmüş sömürgeci hedefler manzumesi vardır.

Yine de, bütün toplumlar gibi Siyonist varlık da türlü türlü iç çelişkilerle maluldür. Çatışmanın çözümünün laik bir demokratik devlette yattığını düşünen, Filistinlilerin 1948'de uğratıldığı felaketi görüp evlerine dönüş hakkını tanıyan ve işgali ve yerleşimlerin Batı Şeria ve Gazze'ye yayılmasını kınayan çevrelerin varlığına rağmen İsrail toplumunun iç çelişkileri, Siyonist girişim aracılığıyla zapturapt altında tutulmaktadır. Bu türden çevre ve insanlarla ortak paydalar kurulabilir, çünkü her Yahudi, Siyonist değildir.

II.

---

(4) Milattan sonra 73 yılında, Zeealet olarak bilinen 900 Yahudi savaşçı, Romalıların eline düşmemek için, sığındıkları Masada Dağı'nın uçurumlarından tek tek aşağı atlayıp intihar etmişlerdi. Yahudiler, bu toplu intihan, 'Masada kompleksi' olarak tanımlıyorlar. (ç.n.)

(5) Holocaust'un kelime kökeni, Yunanca 'holókauston'tur. Holos 'tamamen', kaustos 'yanmak' anlamına gelir. Genellikle İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda 6 milyon Avrupa Yahudisinin Adolf Hitler tarafından soykırımdan geçirilmesini anlatmak için kullanılır. (ç.n.)

(6) Yahudilerin peygamberi Musa'ya, Sina'da indiğine inanılan ve Türkçe'de Tevrat olarak bilinen kutsal metinlerdir. Tevrat'ın el yazması metnine "Sefer Torah" denir ve Yahudilikte kutsallık derecesi yüksektir. 248 sütun halinde yazılmış tek bir uzun sayfadan ibarettir. Fakat daha sonra gelen peygamberlerin yorumlamalarına dayalı olan diğer kitaplar da vardır. Bunlar "Neviim" ve "Ketuvim" olarak tanınırlar. Torah kültürü, seçilmiş kavim inancıdır. Yahudiler, Tevrat'a dayanarak kendilerini üstün kavim olarak görürler. (ç.n.)

Benim kuşağım 1948 felaketini yaşadı. Halkımızın geri kalanıyla birlikte evlerinden ve yurtlarından sürülmüş olma aşağılanmasını yaşadı ve etkileri günümüze kadar süren ve daha da kötüleşen kanlı bir etnik temizlik operasyonu sırasında binlerce insanla birlikte açık arazilerde, mağaralarda ve çadırlarda oradan oraya dolaştı. Bugün 4 milyon kadar mülteci, hayatlarının kalan kısmını sürgün acılarını yaşayarak geçirmektedir.

Ataları, Kenan Arap diyarlarında binlerce yıl öncesine kök salmış bu mülteciler, eve dönüş haklarından hâlâ mahrum bırakılmaktadır. Mülklerine el konmuş, yurtları gasp edilerek adı değiştirilmiş ve Ben Gurion'un[7] 1949'daki yüz bin Filistinliye dönüş izni verileceği sözü hiçbir zaman yerine getirilmemiştir.

"Filistin, halksız bir topraktır; Yahudiler, topraksız bir halktır."

Yerlilerin sürülerek topraklarının kolonileştirildiği Amerika ve Avustralya'daki Avrupa sömürgecilik pratiğinden ilham alan bu sloganda cisimleşen Siyonist görüş, ötekini sürmeye, yerlileri ülkeden kovmaya dayanıyor.

Yine de Filistin nüfus dağılımı, Siyonistlerin boğazına takılan bir kılçık misali orta yerde duruyor. Yahudi tarihçi Baruch Kimmerling'in yazmış olduğu gibi; Filistinliler, 1930'ların ilkel kabilelerinden, 1960'larda huzursuz bir unsura, 1980'lerde ise direnen ve ayaklanmaya girişen bir halka dönüşmüştür.

1993 Oslo Anlaşması, Filistin ayaklanmasını gemleyip ehlileştirmeyi, yurtsever girişimin belkemiğini kırmayı ve halkı parçalamayı hedefledi. Halkın umutsuzluğu tatması, yenilgi hissine kapılması ve bozgunculuk, bireycilik ve bencilliğin yaygınlaşması gerekiyordu. Oslo'dan beklenebilecek azami sonuçlar bütünüyle ortaya çıkmıştır. Bu, Filistinlileri etnik temelde ayrıştırmak, dışarıdan kopuk dar odacıklara hapsederek, açlıktan öl-

(7) Ben Gurion'un asıl adı David Grün'dür. İsrail devletinin kurucusudur. İsrail'in ilk başbakanı ve ikinci savunma bakanıdır. İsrail Parlamentosu Knesset'ten ayrıldıktan sonra 'Ulusun Atası' payesi ile onurlandırılmıştır. (ç.n.)

mekten dış yardımla ve Yahudi projelerinde çalışmakla kurtulabilen bir halka indirgemektir. Bu düzenleme ile iki büyük siyasi parti Likud ve İşçi Partisi'nin anlaştığı üzere, Filistin topraklarının yutulmasının sürdürülmesini kolaylaştırması hesaplanmıştır. Bu partiler, Yigal Allon'dan beri, İzak Rabin üzerinden ve İsrail araştırmacı Benvenisti'nin yazdıklarına göre, toprağın yüzde 75'ini yutmuş olan Ehud Barak'a kadar Batı Şeria ve Gazze'deki sömürgeleştirme programının yürütücüleri olmuşlardır. Bütün bunlar, Doğu Kudüs'ün 1981'de İsrail Parlamentosu Knesset'in kararıyla "yasal" olarak ve şu anda 170 bin Yahudi'ye karşılık yerleşimcilerle kuşatılmış parsellere dağıtılmış halde 160 bin Filistinlinin yaşadığı kentte Yahudi nüfusunu Filistin nüfusu karşısında artırarak pratik olarak ilhak edilmesinin ardından geliyor.

Peres'in, İsrail'in Ürdün'le 1994'te Wadi Arabah'ta imzaladığı barış anlaşmasını kastederek ilan ettiği gibi; "Oslo, Wadi Arabah[8] Anlaşması'nın yolunu hazırladı." İsrail, Filistin kompradorlarını (ticaret burjuvazisini-ç.n.) Arap pazarlarında bir köprü olarak kullanma emelleri besliyor. Ortaya çıkmakta olan Ortadoğu düzeni çerçevesinde, bu kompradorları kullanma fırsatları çoğalıyor. Eriha'da inşa edilen kumarhane bunun bir örneğidir ve bir merkez olarak diğerleri tarafından izlenecektir. Halkımız, ülkemize gerçekleşen ilk Yahudi öncü dalgasının amaçlarını anlayamamıştı. Ama Yahudiler, toprağı satın almaya koyulduğunda halkımız tehlikeyi kavrayarak, toprak satışına direnmeye başladı. Halkımız, grevler ve gösterilerle başlayıp Burak Ayaklanması (Kudüs'ün Ağlama Duvarı denilen yere bitişik kısmının kontrolünü ele geçirme Yahudi çabaları karşısında 1929'daki çatışma), 1936 grev ve isyanına uzanan bir mücadeleler dizisini ateşledi.

Bu sırada Britanya'yı neredeyse yeniyorlardı, çünkü Londra o zamanlar Hitler'in 1933'deki seçim zaferi ve komşu ülkelere

(8) Ürdün ve İsrail arasında 1994 yılında imzalanan Barış Antlaşması. İki ülke arasında siyasi ilişkilerin başlangıcı olmuştur. (ç.n.)

yönelik hareketleriyle meşguldü. Ama geleneksel Filistin liderliği, "kitlelere sükûnet çağrısı yapan dost Britanya"nın vaatlerine, Britanya'nın Siyonist harekete ta başından kucak açtığını ve Siyonist girişinin gizli cankurtaran halatı olduğunu bilmesine rağmen güvendi. Bugün, düne ne kadar da benziyor değil mi? ABD, bütün alan ve toplantılarda İsrail'in destekçisi olmuştur. Camp David'den bugüne barış sürecinin başını çekmiştir. Batı Şeria ve Gazze'yi işgal altındaki topraklar değil de "ihtilaflı arazi" saymaktadır. Yine de Filistinli müzakereciler, ABD'ye bel bağlamayı ve daha fazla müdahale çağrısında bulunmayı sürdürüyorlar. Ardından da baskı, tam tepelerine iniveriyor. Ve kendilerini zaten müzakere etmiş oldukları şeyler üzerinde yeniden müzakereye ve öncekilerden daha kötü olan ve Filistinlileri daha da alt düzeye, düşman İsrail lehine müthiş kaymış güçler dengesinin gölgesinde, yeni anlaşmalar imzalamaya mecbur buluveriyorlar. Yahudi yerleşimlerinin çoğaltılmasını durdurmak bile, İsrail tarafının hiçbir zaman kabul etmemiş olduğu bir şeydir! Buna rağmen, kendi payına Filistin Yönetimi, İsrail karşıtı "tahrik" ve "terörizm"le mücadele etmeyi kabul etmiştir.

Bu durumda, ortaya birtakım sorular çıkıyor: Filistin Yönetimi Madrid-Oslo süreçlerine niye bulaştı ki? Bunun nedeni, yurdu kurtarmak mı, yoksa kendi dar seçkinci ve klikçi çıkarlarını yurdu parça parça teslim ederek güvence altına almak mıydı? Eğer değilse, İsrail'in, yani bütün Filistin'in yüzde 78'i üzerindeki Siyonist programın tanınmasının anlamı nedir? El Hacı Emin el-Husay-ni'den[9] beri Filistin liderliği böyle utanç verici bir eylemi ilk defa işlemektedir. İşgal edilmiş yerlerin Filistin

(9) Hacı el-Hüseyni, bugün Filistinlilerin, adını unutmasalar da hiç anmadıkları kişidir. Zira, Yahudi göçüne karşı başlatılan en geniş çaplı ilk hareket, 15 Nisan 1936'da Kudüs müftüsü Emin el-Huseyni'nin öncülüğünde gerçekleştirilen genel grevdir. Altı ay süren grevden sonra, Hacı Emin, Arap devletlerinin de baskısıyla Yahudi göçünü durdurma sözü veren İngilizlerle anlaşmıştır. Ama İngilizler, beklendiği üzere sözlerini tutmamışlardır. Grevde öncülük edenleri de ya öldürülmüş, ya sürgün edilmiş, ya da hapse atılmışlardır. İngilizler, Filistin'in her tarafına askerlerini yerleştirmişler, Yahudi göçmenlere yeniden kapıları sonuna kadar açmışlardır. Hacı Emin el-Huseyni de 14 Ekim 1936'da Lübnan'a kaçmıştır. Hacı Emin, 1948'de İsrail devleti kurulunca halkı tarafından lanetlenmiştir. (ç.n.)

toprağı olduğuna ve yerleşimcilerin buralardan tahliye edileceğine dair hiçbir beyanda bulunmayan Oslo Anlaşması'ndaki imzaların anlamı nedir? İsrail'in yıllık değeri 400 milyon dolar olan kuyu sularına el koymasından Oslo'nun hiç bahsetmemesi ne anlama geliyor? Filistinlileri süren 1948 felaketinden, yurtlarının çalınmasından, mültecilerin evlerine dönüş hakkından ve benzeri meselelerden bahsetmeden bir siyasi anlaşma imzalamış olmaları dikkate değer değil midir?

Filistinli güçlerin uğradığı yenilgi haline işaret eden birçok soru ve kör nokta vardır. Burada yurtsever teşebbüsün bir yenilgisinden bahsetmiyoruz. Çünkü yurtsever ruh hâlâ sürüyor ve gelecek kuşaklar ve davamızın haklılığı tarafından taşınacak. Resmi propagandacılar bizi ikna etmek için ne kadar çok uğraşırlarsa uğraşsınlar, halkın mevcut siyasi çözümden ve işgalin sürmesinden, çürümenin kurumsallaşmasından, toplumun militarizasyonundan vb. hoşnut olduğuna kimseyi inandıramazlar. Eleştirilerin günbegün artmasından da görülebileceği üzere inandıramıyorlar da.

Elverişli bir zamanda bu eleştiriler, "Tek bir kıvılcım bozkırı tutuşturabilir" ilkesi uyarınca, devrimci pratiğe veya değişim sorunu eşliğinde bir halk patlamasına dönüştürülebilir. Gerçekten de birkaç on yıl önce devrimin patlamasına yol açan neden ve etkiler hâlâ ortada duruyor: Bir halk+ çalınmış bir yurt+ yerinden edilmiş mülteciler+ artan bilinç+ bilgi ve beceri+ sıcak, öfkeli bir tutku. Yanı sıra, Filistinlileri süren, canlı ve güzel ne varsa yok olmanın eşiğine getiren kanserli, sömürgeci ve zalim bir işgal...

Ülkenin liderliği pas tutmuş olabilir, ama kitlelerin ruhu canlıdır. Baştan aşağıya hazırdır ve sadece gerçek uygun anı kollamaktadır. Kudüs'te Harem ül Şerif etrafındaki tüneller üzerindeki isyan ve 1948 felaketinin 50. yıl anısına düzenlenen yürüyüşler, liderliğin dar bakış açısının ötesine geçen bu faal ruhun bir işaretidir. Terk edilmiş, gizlenmiş yahut tereddüde boyun

eğip geri çekilmiş olsa da... Bu ruh, faal güçlerde de görülebilir. Bu ruh, kitleleri sarıp sarmalamaktadır. 1948 tarihli sınırlar içerisindeki bir milyondan fazla Filistinli, farklı kimlikleri ve düşmanların ırkçılığı nedeniyle Yahudi devleti ile bütünleştirilmeyi reddediyor. Yarım yüzyıllık yürüyüş, Siyonist devletin ırkçı yapısını ortadan kaldırmanın veya sakinlerinin eşitliğini sağlamanın imkânsız olduğunu göstermiştir. Bu tür şeylere yönelik çağrılar, gündüz düşlerine varıyor. Bir milyondan fazla Filistinlinin ulusal kimliği, bir ulusal siyasal talep düzeyine yükselmiştir ve sadece bireysel medeni haklar meselesi ile sınırlı değildir. Siyonist partilere oy veren veya Knesset (İsrail parlamentosu-ç.n.) seçimlerine katılan Filistinlilerin sayısındaki azalma, bu gerçeğin belirtilerinden sadece biridir.

III.

Suriyeli Arap Şeyhi İzzettin el Kasım[10], 1936 İsyanı'nın tohumlarını atarken, Britanya'ya bağlı Arap liderleri onun aleyhine tezgâh kurmakla meşguldü. 1948'de bütün Arap başkentleri, Yahudi istilacılara Filistin'in yüzde 56'sını veren paylaşım planını reddeden halk inisiyatifleriyle yankılandığında, Arap rejimler, çürümüş savunma kuvvetlerini yönlendirerek halkçı kutsal savaşın kontrolünü gasp etti ve Filistin halkının başına bu korkunç felaketi getirdi. Bir halk olarak parçalandılar ve toprakları da İsrail, Ürdün ve Mısır yönetimleri arasında parsellendi.

1950'lerden 1967 yenilgisine kadar Filistinli öncüler, Arap siyasi partilerince emildi. 1967'den sonra Filistinli gerilla kimliği sahneye çıktı ve geniş bir Arap sempatisi toplandı. Ancak Filistinli gerillalar, faşist güçler ve rejimlerin elinde Eylül 1970 (Ürdün) katliamını ve Lübnan'daki diğer katliamları yaşadılar.

Filistin direnişinin Arap halk hareketleriyle ilişkileri hep

(10) Suriye'de İngilizlere ve Filistin'de Siyonistlere karşı savaşmıştır. İngiliz emperyalizmine karşı gizli silahlı mücadele grupları örgütlemiştir. İzzettin El Kasım, 1935'te "Cenif' Dağı'nda şehit düşmüştür." (ç.n.)

inişli çıkışlı olmuştur. Bu yüzden Filistin direnişi pek çok hata yapmıştır. Ama bunlar, İsrail'in yayılmacılık iştahının Filistin'in ötesini, diğer Arap topraklarını kapsaması ve İsrail'in birliği veya kalkınmayı hedefleyen herhangi bir Arap projesine düşmanlığını açıkça dile getirmesi gerçeği karşısında gölgede kalmaktadır.

Haziran 1967 Savaşı, Ekim 1973 Savaşı, 1982 Savaşı (Lübnan'ın işgali) ve Irak'a karşı NATO saldırganlığı, Filistin ve Arap mücadelelerinin, emperyalist-Siyonist ittifakla çatışmada iç içe geçmiş tek bir mücadele olduğunu bütün çıplaklığıyla gösteriyor.

Resmi Arap rejimleri, kitleleri korumaktan ve kitlelerin reddedişini (Siyonist yerleşimcilere) bütün içeriğinden arındırmaktan bıkıp usanmamışlardır. Aynı zamanda rejimler, direnişin yükselmesi ve ulusal canlanışı önleyebilmek için yabancı şirketlere, yabancı sermayeye ve Batı kültürel saldırısına kırmızı halı sermişlerdir. Bir rejim, kendisini kitlelerle aynı siperde ancak nadiren bulacaktır. Yine de özgürlükleri inkârları, demokrasi rüzgârlarını engellemeleri, alternatif fikirleri kovuşturmaları ve alternatif düşünürlere işkencelerini meşrulaştırmak için tekrar ve tekrar sarıldıkları bahane, İsrail ile savaş halinin bunu gerektirdiği şeklinde olmuştur.

Böylece Arap yenilgileri defalarca tekrarlanırken, İsrail zafer ardına zafer kazanmıştır.

Sadece tek tek Arap devletleri düzeyinde çizilen planlar, ilerici karakterini yitirmiş ve iki on yıldan fazladır herhangi bir önemli başarı elde edememiştir. Kitlesel işsizlik, ağır borç yükü ve sınırsız bağımlılık olmaksızın halka iş fırsatları ve makul bir hayat standardı sağlayan teknolojik ve ekonomik gelişmişliğe sahip tek bir modern Arap devleti kurulamamıştır. Faal bir sivil toplum, gerçek yasama kurumları, bağımsız ve ehil bir adli yapı ve otoritenin bir liderden diğerine barışçıl geçişini tek bir Arap devleti dahi yaşamamıştır. En kötüsü de, gerçek bir bağımsızlık ve egemenliğe erişmemiş olmalarıdır.

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), bu rejimlerin bir eleştirisi

ve yadsınması olarak öne çıktı, ama onların bir kopyası haline gelmesi çok sürmedi. Beyrut'tan ayrıldıktan sonra (1982), FKÖ'nün kendi ülkesi ve bir pazarı olmadığı halde, yıkım, çürüme ve özel ayrıcalık unsurları arttı. FKÖ'nün siyasi sisteminde ciddi kusurlara, alıp başını gitmiş bürokrasisine, şişmiş boş çalışan ordusuna rağmen Filistin Yönetimi'nin kurulması, bu önceki durumdan bile geri bir adımdı. Çünkü bütün bunların üzerine, siyasi iddialar, yönetimin bir çalışanı olma kariyerist cazibesi, dizginsiz anarşi, idari ve mali çürüme ve güvenlik kuruluşlarının sayısının artması eklenmiştir. Şu anda dokuz tane güvenlik kuruluşu vardır ve hükümet kesiminde çalışanların yarısı buralarda istihdam edilmektedir. Bütün bunlar, Filistin halkını birleştiren ve halkın tarihsel pratiğinin (ulusal sözleşme, çerçeve, program ve militan çizgi) liderliğini iddia eden örgütleyici gövdenin eriyip dağılmasına yol açmıştır. Bunun sonucunda, düşmanın planı, tek bir ekonomik pazarın koruyuculuğundan, uzlaşımsal bir siyasi projeden yeya kültürel bir projeden vb. yoksun olan halkın birliğini parçalamada belli bir başarı sağlamıştır.

Halkın hayal kırıklıkları her geçen gün artmaktadır. Başımıza gelen şeyler, Arapların ne bir geleceğe, kurtuluşa veya özgürleşmeye ne de kalkınmaya sahip olamayacağını söylemek zorunda bırakmaktadır. Bunun aksi, birliğe ve birliği hedefleyen faaliyetlere yönelik adımlar empoze eden, yapısal benzeşmezlikleri ve karakter bakımından ister burjuva ister halkçı olsunlar yerel devlet yapılarını aşan uyanışçı bir pan-Arap projesiyle mümkün olacaktır. Gerçekten de Arap Birliği'nin iktidarsızlık ve iflasın pençesine düşmüş ve Arap dayanışmasının parçalanmış olduğu artık sır değildir. Buna ilaveten, Arap Halkları Kongresi dağılmıştır ve yerini tutan oluşumlar zayıf kalmıştır. Bütün bunlar, devrimci ve özgürlükçü siyasal projelerin genelde bayraktarı olan entelijansiyanın geniş kesimlerinin mızraklarını köreltme rolünü mükemmelleştirmeleri olanağını rejimlere veriyor.

Sovyetler Birliği ve sosyalist kampın dağılmasıyla birlikte

Arap Solu'nun henüz kendi ayakları üzerinde duramadığı ortaya çıktı. Arap Solu küçülüp parçalandı. Öte yandan, İran'da Şah'ın düşüşü ve İslam devriminin zaferi, İslami Hareket'in hem militan hem de geleneksel kesimlerinin gücünde fırtınalı bir tırmanışa yol açtı.

Arap toplumu ağır hastadır. Hâkim güçler, ilişkiler ve fikirler eskimiştir, devrimin alternatif güçleri ise doğmayı başaramamıştır. Bu bir iktidarsızlık ve yenilgi evresidir. Ama toplumun hasta olması ölçüsünde, siyasi, ekonomik, toplumsal ve kültürel çelişkileri keskinleşmiş ve çıkış yolunu çizecek toplumsal kurtarıcı talepleri daha ısrarlı olmuştur. Bu özellikle doğrudur, çünkü büyük entelektüel akımların (ulusal burjuvazi, sol ve İslam) yanı sıra onurunu ve yurdunun onurunu arayan geniş halk akımları da ortak paydalara ulaşma fikrine daha duyarlı hale gelmiştir. Gerçekten de akımları, bu Yeni Dünya Düzeni, küreselcilik ve İsrail yayılmacılığı evresinde, birbirlerini tanıyarak farklılaştıkları meseleler üzerinde, buluşma ve işbirliği fırsatlarını yıkmadan çekişerek, önümüzdeki on yıllar için bir araya getirecek kültürel, toplumsal ve ulusal ortak paydalar vardır.

Arap Ulusu'nun yaşamakta olduğu gerileme, kapsamlı bir halk uyanışının yolunu hazırlıyor. Her şey karşıtını doğurur. Küreselciliğin planladığı şey (üreten bir merkez ve tüketen bir çevre, düşünen bir Amerika ve tekrarlayan bir dünya) ister "dünyanın Amerikanlaştırılması" (Alexander Haig), ister "dünyanın Amerika liderliğinde küreselleşmesi" (Zbigniew Brzezinski), "tarihin son evresi olarak Amerikan kapitalizmi" (Francis Fukuyama) veya "Doğuyu ve mirasını yıkmaya ve özgüllüğünü tanımamaya Batıyı zorlayan kültürlerarası mücadele" (Samuel Huntington) olsun, bütün bunlar, büyük bir açgözlülüğün sadece girişidir.

Küreselciliğin rüşvetle ayartıp çürütebileceği, politik otoritenin ve diğer kuruluşların konumlarından faydalanan, çıkar peşinde koşan yöneticiler azınlığıdır. Bu, kapitalist Batı, Arap entelektüellere nüfuz etmeye özel önem vermesine ve kozmopolit

bir asalak tabakayı yörüngesine almış olmasına rağmen böyledir. Kapitalist Batı, Arapların Amerika'yı efendileri, İsrail'i de iyi bir komşuları olarak görmeleri için Arap zihniyetine, "normalleşme"yi dayatmaya çalışıyor. Üçüncü dünyadaki sivil toplum merkezleri üzerinde daha kolay hâkimiyet kurmak için Batı kapitalizminin elinin altında, çoğu resmi fonlamaya bağımlı geniş çeşitlilikte sivil toplum kuruluşları ve küreselciliğin kırıntılarından beslenen halkla ilişkiler, akademi ve kültür sözcüleri vardır.

Ama eleştiri silahını teslim eden kültür ve eleştirel düşünceyi bir kenara bırakan entelektüeller, kimliklerini kaybediyorlar. Askeri-siyasi güç dengesinin müthiş aleyhimizde olduğu, ülkelerimizin ekonomik, teknolojik temelinin geriliği ve toplumsal yapının, düşünce sisteminin gelenekselciliği ile nitelendiği bir zamanda, kültürün ve kültürel cephenin önemi muazzam boyutlara ulaşıyor. Kültür, zekâyı ve rasyonel düşünceyi canlandırır, yabancı düşünüşe karşı mücadele eder. Kültür, kimliğimizi savunur, hedeflerimizi formüle eder ve halkın güçlerini yenilmezlikle donatır. Onlara yarınlar için gerekli söz, umut ve inancı verir. Kültür, zemini hazırlar ve siyasi çalışma ve devrimci siyasi pratiğin ön gereklerini döller.

Bu temelde, kitlelerin, ilerleme, adalet, demokrasi ve Arap birliği davalarına adanmış entelektüellerin rolüne büyük saygı duyuyorum. Çarmıhı sırtlayıp bütün tehlikelerin, şaşaalı tertipleriyle küreselci ve Siyonist projelerin karşısına dikiliyorlar.

IV.

Siyaset ve kültür, birleşip kaynaşır. Bunlar, bir madalyonun iki yüzü gibidirler. Aralarındaki ilişki bozulursa, pratik faaliyet de bozulur. Kültür, Jaffa portakal bahçeleri ve Akka surlarıyla tarihi Filistin'i düşler. Geçmiş kuşakların anılarının hoş kokularını duyumsar. Arap birliğini, Ömer ve Mutasım devirlerinin[11] Arap canlanış çağını düşler. Ali ve Abu Dharr'ın[12] radikalliklerini, Ömer

(11) 508 yıl yaşayan Abbasoğulları devletine gönderme yapılmaktadır. (ç.n.)

ibn Abdülaziz'in[13] dürüstlüğünü, Vaftizci Yahya'nın[14] asilliğini hatırlatır. Bütün yağma ve talanın sonunun geleceğini düşler.

Siyasi kişi, bu düşlerle yanıp tutuşur. Bu düşleri bir kenara bırakırsa, cehenneme yuvarlanır. Yaşadığımız Arap-Filistin gerçekliğini uzun uzadıya tarif etmeye gerek yok: Bölünme, bağımlılık, gerilik, çoğu resmi rejim biçimlerinin çöküşü, geçim sıkıntılarının ağırlaşması, kültürel yozlaşma. Ama bütün bunlara rağmen ışıklar var. Çok önemli bir tanesi, İsrail'le normalleşmeyi - siyasi-ekonomik elit arasında daha çok, kültürel elit arasında daha az- savunanlara söven halkçı bir duygu ve bilinçtir. Bir diğeri, güney Lübnan'da Hizbullah'ın sağlıklı faaliyetidir. Bir başkası, sermaye birikimiyle ilişkili özgün eğitim birikimidir.

Hoşnutsuz insanların, düşünce ve ifade özgürlüğü ile serbest parlamento seçimleri isteyen insanların sayısı artıyor. Kentleşme büyüyor. Kentler doğulu ve kırsal karakterde olmasına rağmen,

---

(12) İslamı kabul eden ilk kişilerden biri olan Abu Dharr ve 4. Halife Ali'ye gönderme yapılmaktadır. Jundub İbn Junadah İbn Sakan, daha çok bilenen ismi ile Abu Dharr, Abu Dharr al-Ghafari veya Abu Tharr Al-Ghefari İslamı ilk kabul eden kişilerden biridir. Dördüncü ya da beşincisi olduğu kabul edilmektedir. İslamı kabul edince Muhammed peygamber, kendisine Abdullah ismini vermiştir. Aşiretine döndükten sonra onlara da İslam'ı kabul ettirmiştir. Aşireti ile birlikte, Medine'ye hicretten sonra Muhammed'e katılmıştır. Abu Dharr, kendini Allah'a adamasıyla ve halife Osman'a (Uthman Ibn Affan) karşıtlığı ile tanınır. Muhammed peygamberin ölümünden sonra patlak veren politik çatışmalarda Ali halifenin (Ali İbn Abi Talib) safında yer almıştır. Şiiler tarafından Ali halifeyi izleyen dört rehberden biri olarak görülür ve saygı ile anılır. Osman karşıtlığı, halifenin yakınlarını devlet görevlileri olarak atamasından ve onlara devlet bütçesinden para vermesinden sonra başlamıştır. Abu Dharr, bunu İslam'dan sapma olarak görür ve mahkum eder. Halkın parasını özgürce kullanan Osman'a arka çıkan Ka'ab al-Ahbar'a sözlü bir saldında bulunur. Halife Osman, bunun üzerine Abu Dharr'ı azarlar ve Şam'a gönderir. Ama o, Şam'da da Osman'ın yeğeni ve Suriye yöneticisi Muawiyah'a lüks yaşımı ve özgür harcamaları için açık sözlülükle eleştirir. Bunun üzerine Medine yakınlarındaki al-Rabadha çölüne sürgün edilir. Ve burada ölür. Osman'ın askerleri tarafından gördüğü işkenceveya açlıktan öldüğü şeklinde iki görüş vardır. Halife Ali, Osman'a karşı çıkmış, Abu Dharr'a haksızlık yapıldığını belirtmiştir. (ç.n.)

(13) Ömer ibn Abdülaziz. Emevilerin sekizinci halifesidir. 717-720 tarihleri arasında yaklaşık iki buçuk yıl süren Ömer dönemi, Emevi tarihinde ayrı bir yere sahiptir. İslam dünyasına büyük bir huzur ve sükunetin getirildiği iddia edilmektedir. Ömer'in sadeliğe önem verdiği anlatılmaktadır. (ç.n.)

(14) Yahya peygamber. Vaftizci Yahya olarak da bilinir. Hristiyanlar, Müslümanlar, Sâbiîler (Mandenistler) ve Bahailer tarafından peygamber kabul edilir. M.S. 27 yılı civarında İsa'yı Şeria Nehri'nde vaftiz ettiğine inanılır. Hristiyanlıkta İsa'nın müjdecisi kabul edilir, bu yüzden 'Müjdeci Yahya' ismi ile de anılır. (ç.n.)

bugün 40 milyon Arap kentlerde yaşıyor. Bu rakam, 20. yüzyıl başlarından onlarca kez fazladır. Bu muazzam insan yığınlarının öfkesi patlar ve ayağa kalkarsa, umut ve özgürlüklerine kavuşma yolunda her şeyi tuzla buz ederler.

Üst sınıfların had safhadaki kibrinin kısmi bir ifşası, sömürü ve hırsızlıklarını gizlemekte kullandıkları örtünün kısmi bir aralanışı da gerçekleşmiştir. Bütün bunlar, karışık ve belirsiz bir tablo çıkartıyor ortaya. Ama yükselen çelişkilerin dinamikleri, tek bir şeye yöneliyor: Değişime.

Toplumu yüzyıllardır yöneten geçmişin geleneksel güçleri artık miyadını doldurdu. Toplumu on yıllardır yöneten sağ kanat burjuva güçler de öyle. Geriye, yönetmemiş, henüz direksiyon başına geçmemiş halk güçleri kalıyor sadece. Bugün halk güçlerinin önü tıkanmış; halk güçleri bölünmüş, ama değişim sorusunun cevabı da yine onlarda. Onlar, değişimin özneleri ve araçlarıdır.

19. yüzyılın ikinci yarısında Japonya deneyimini ve ulaştığı kapitalist gelişmişliği, 20. yüzyılın ilk yarısında Çin deneyimini ve beraberinde halk güçlerinin çıkarına getirdiği gelişmeyi inceleyen herkes, umutlanmak için sebepler bulur ve kötümserliği tamamen bir kenara atabilir.

Arapların mevcut durumu hayli kötüdür. Ama Araplar hâlâ sınırsız potansiyeller taşımaktadırlar. Kalkınma ve canlanma önündeki büyük kapıların açılması için halk güçlerinin, kitlesel, demokratik, yurtsever görüşleri ile isyan etmeleri ve siyasi iktidarı ele geçirmeleri yeterlidir. Camp David'i her yönüyle genişletmeyi hedefleyen barış düzenlemeleri, çatışmayı sürükleyen unsurları söküp atma kabiliyetinde değildir son tahlilde.

Örneğin, büyük örnek olarak Mısır...

Mısır rejimi, 1978'de Camp David barış anlaşmasını imzaladı. Başı ölmesine rağmen rejimin kendisi sürdü. Ama halkla, sivil toplumla, halk örgütleriyle, kültür şahsiyetleriyle barış, ilerleme kaydetmedi. İsrail'le ticaret hacmi nedir? Her Mısırlı aileye bir ev ve bahçe getireceği varsayılan barış nerede? İsrail'in Mısır'ı Arap çevresinden yalıtma planı sona erdi mi?

Barışı imzalayan ve ilişkileri normalleştirenler, komprodor burjuvazi ve asalak bürokrasiden (Truva atları oldukları söylenebilir) oluşan dar çevrelerdi, ama çatışmanın köklerini parçalayacak güçleri yoktu. Aslında sosyal ve ulusal sorunlar arasındaki bağlantıyı ortaya sermiş oldular. Boyun eğenler ve teslim olanlar, Amerika'nın arzularını yerine getirenler, halkın yiyeceğini tüketerek zenginleşenlerdir.

İsrail, "soğuk barış" ve Mısırlı turistlerin azlığından şikâyet ediyor. Mısır rejimi, İsrail'in bölgesel hırslarından, nükleer silah tekelinden ve Filistin Yönetimi'yle anlaşmalarını uygulamaktaki yavaşlığından şikâyet ediyor. Ama her iki taraf da silah harcamalarını sürekli arttırıyor.

Mısır'daki halk baskısının düzeyi yükselecek olsa, böyle bir barış sürer mi? Burada, Camp David ve Sina'nın geri verilmesiyle uğraşıyoruz. Tarihi Filistin'in yüzde 2'sine denk gelen Batı Şeria ve Gazze'nin yüzde 6-7'si üzerine yerleşen işgal güçlerinin durumu ne olur? Filistin yönetiminin toprakları (ç.n) Filistin'in yüzde 10'una ulaşsa ve yüz bin Filistinli daha evlerine dönse, Filistin asgari talepleri; yani toprak, geri dönüş hakkı, gelişme (devletin kurulması-ç.n.), ayaklar altına alınmış onurlarının tamiri, karşılanmış olacak mıdır? Asla!

Uluslararası irade, barışı desteklemekte birleşmiş ve Filistin Yönetimi güvenlikle ilgili olanlar da dahil bütün yükümlülüklerini yerine getirme sözü vermiş olsa da, kentler ve yoğun nüfuslu alanlar Yahudi yerleşimleriyle kaplı iken Filistin'in içindeki ve dışındaki (Filistin halkının yarısından fazlasını oluşturan) mülteci sorunu çözümsüz kalacaktır. Oysa, Haziran 1967 yenilgisinden sonra silahlara sarılanlar bu mültecilerdi. Ayrıca yine bir çözüme kavuşmamış, 1948 sınırları içerisinde kalıp yaşayan saatli bomba bir milyon Filistinli vardır. Kırsal alanlarda, yerleşimcilerden kurtulmayı ve topraklarını yeniden kazanmayı bekleyen halk vardır. Halkın bağımsızlık ve egemenlik arzusu vardır. Bu arzu, onların ister toplumsal veya siyasi netleşme bakımından, ister ekonomik hayatlarının gereksinmeleri karşılamak bakımından olsun

gelişmişlik düzeyini yansıtmaktadır. Son olarak, halkın kendi gelişme yollarını örgütleme, koruma ve seçmenlerin temel ön koşullarını güvenceye alacak bir hukuka ihtiyacı vardır.

Şu an gerçekleşmekte olan barış değil yerleşimdir. Aslında yerleşim de değil, sadece kriz yönetimi. Bu yüzden çatışmanın yeniden patlak vermesi kaçınılmaz, tıpkı Filistin hayalinin Arap birliği hayaliyle, Filistinli yurtsever mücadelenin Arap ulusunun mücadelesiyle, ulusal özgürlük amaçlarının toplumsal değişim ve demokrasinin amaçlarıyla örtüşmesi gibi...

V.

Aslında metinlerinin içeriklerinden çok daha fazlasına işaret eden Camp David-Oslo-Wadi Arabah anlaşmalar dizisinin imzalanmasıyla Amerika-İsrail ittifakının bu aşamada zafer kazandığını kabul etmekten başka çaremiz yok. Arap-Filistin öznel faktörü koşulu ve daha somut olarak, örneğin Vietnamlıların kendi koşullarını koyup elde etmelerine karşıt olarak, müzakereye oturan ve boyun eğen siyasi önderlikler ve rejimlerin bireyci sınıf doğası olmasaydı bu zafer gerçekleşmezdi. Bunun yerine, on yıllar boyunca halklarımızın ağzı tıkandı, faaliyetleri felce uğratıldı. Sanki anayurt, konuyla hiçbir toplumsal bağlantısı bulunmayan hükümdarların özel mülküymüş gibi.

Karşıt emperyalist-Siyonist kampın ve onun uysal, gerici Arap uşaklarının gücü, bu faktörden kendiliğinden çıkıyor. Elbette buna ek olarak, Siyonist girişim, Yahudi göçü ve yerleşimlerinden başlayarak; sınai bir temel, bir ordu ve bir idare yapısı inşa aşamasından; devlet ilanından ve bir süre tarıma bir süre sanayiye yoğunlaşmasından; enformasyon ve teknoloji dönemine ve bununla birlikte hizmet sektörünün genişletilmesine kadar ve bütün bu zamanda ordunun gücünü ve (İsrail Savunma Güçü şeklindeki adına karşın) saldırgan stratejik doktrinini sürekli pekiştirerek, emperyalist merkezlerle daimi ve organik bir ittifak kurmadaki becerisini kanıtlamıştır.

Arap dostu eski Sovyetler Birliği'nin çöküşü, üçte biri üni-

versite diplomasına sahip 800 bin kadar Yahudi'nin İsrail'e göçünü teşvik etmiştir. Ayrıca Filistinlilere ve diğer Araplara karşı zehirli, saldırgan politikasıyla Amerika, dünyadaki tek kutup olarak yoluna devam etme fırsatı yakalamıştır.

Yine de bu manzara, resmin öteki yüzünü karartmamalıdır. Arap mücadelesinin parlak noktaları da vardır: 1936 Devrimi, Süveyş Kanalı'nın ulusallaştırılması[15] ve Port Said çarpışması[16], Filistin gerilla operasyonlarının başlatılması, Arap askerlerinin Ekim 1973 Savaşı'nda İsrail ordusunun yenilmezliği efsanesini yerle bir eden kahramanlığı, 1982 Beyrut direnişi, Filistin intifadası, Güney Lübnan'daki kahramanca direniş, halkın teslimiyeti reddi ve bazı Arap resmi çevrelerinin Amerikan barışına boyun eğmeyi ve bu sürece katılmaya reddi.

Siyonist girişimin bütün evrelerini tamamladığı ve henüz yolunun üzerindeki bütün engelleri ortadan kaldıramadığını da belirtmeliyiz. Ekonomik yayılma ve su kaynaklarına el koyma rüyası, bayrağına da işlediği üzere Nil'den Fırat'a İsrail sloganı, dünyadaki Yahudilerin daha fazlasının İsrail'de toplanması, bütün bu meseleler, İsrail gündeminin hâlâ üst sıralarındadır.

Siyonist girişim, ayrıca ne Filistin nüfus dağılımının üstesinden gelebilmiştir ne de direniş ateşini söndürebilmiştir. Mültecileri yeniden iskâna ve zararlarının tazminine yönelik planların hiçbiri, onların tarihsel yurt belleği ve özlemini ortadan kaldırmamıştır. Suriye'nin Golan Tepeleri'nin ve Lübnan'ın da iş-

---

(15) Mısır Devlet Başkanı Cemal Abdül Nasır, 26 Temmuz 1956'da Süveyş Kanalı'nı ulusallaştırma kararı aldı. Süveyş Kanalı'nın ulusallaştırılması üzerine İsrail, Mısır'a saldırdı. Sina Yarımadası'na giren İsrail'i, Süveyş Kanalı'nı kontrol eden İngiltere ve Fransa destekledi. Ancak, Sovyetler Birliği ve ABD, İsrail'in ilerleyişine izin vermedi. Sovyetler Birliği, Mısır'dan çekilmemeleri durumunda *Paris ve Londra'ya nükleer* saldırı düzenleme tehdidinde bulundu. İngiltere ve Fransa ateşkes ilan edip geri çekilmek, İsrail de saldırılarını durdurmak zorunda kaldı. Hegemonya mücadelesinde üstünlüğü ABD ele geçirdi. İngiltere, Filistin'i terk ederken, bölgeye ABD birlikleri yerleştirildi. Süveyş Krizi sonrasında Nasır yükselirken, İngiltere'de başbakan Antony Eden istifa etmek zorunda kaldı. Bu tarihten sonra bölgede Sovyetler Birliği'nin prestiji de hızla artmaya başladı. (ç.n.)

(16) Süveyş Krizi'ndeki bir çarpışmaya göndermede bulunuluyor. Port Said, Suveyş Kanalı'nın bir limanıdır. (ç.n.)

gal altındaki güneyinin geri verilmemesi konusundaki ısrarlarından bahsetmiyoruz bile.

Gelecekteki olaylar zinciri bubi tuzaklarıyla doludur. Küreselciliğin planları, ayağa dikilip birleşmedikleri takdirde Arapların yıkılıp mahvolmasına yol açacaktır. Bu gerçek, İsrail'in varlığı ve planlarıyla kaçınılmaz bir çatışma demektir ve tarihsel çarpışmanın sürdürülmesinin yolunu açmaktadır.

İsrail, özümsemeyi reddeden bir varlıktır. Irkçı ve şovendir; 'öteki'yi dışlamaktadır ama buna rağmen Yahudi sorununu bile çözememiştir. Çünkü, Yahudileri dört savaşa sürüklemiştir. Bizzat İsrail haritası, yabancı, bölgenin tarihine ve dokusuna uzak doğasını ele veriyor. Egemenliği, kendi içerisinde saldırganlık ve kibir eğilimlerini tutuşturmaktadır.

İsrail'le mücadele şunları gerektiriyor:

a) Çelişkilerinin kapsamlı bir incelemesinin yapılarak faydalanılması. Buradaki en önemli sonuç, içerideki sınıf farklılıklarına ve düşük yoğunluklu sınıfsal çelişki görünüşlerine rağmen, mücadelede tayin edici faktörün sınıfsal değil, ulusal çelişki olduğudur. Aynı şey, yine ikincil olan diğer çelişkiler için de söylenebilir (Doğulu ve Batılı Yahudiler, köktenciler ve laikler arasındaki gibi).

b) Arap ulusumuzun mücadelenin bir yönüne hapsolmadan, yerel yurtseverliği Arap ulusçuluğuyla, ulusal kurtuluşu toplumsal kurtuluşla, siyasal meseleleri kültürel meselelerle, teorik konuları entelektüel ve bilimsel uğraşlarla, aydınları kitlelerle birleştirebilecek öncülere ihtiyacı. Ve her koşulda, tarihsel düzeyi yakalamış bir önderlik şart.

c) Taktikler ve strateji arasında sağlam bir bağlantı bulunmalıdır, çünkü oportünizm ve gaflet, stratejik ve programatik olan karşısında taktiğe ve kısa vadeli faydaya öncelik vermekten kaynaklanır.

d) Halkımızın genel ve özgül hedeflerle tek bir mücadele ve tek bir yumruk oluşturabilmesi için, genel ve özgül hedeflere sahip tek bir halk akımı halinde Filistinli grupları birleştirme mü-

cadelesi.

Tarihsel Filistin'de, ulusal, etnik, dinsel veya cins ayırımcılığı olmaksızın, geniş bir Arap çerçevesi içerisinde demokratik bir devlet... Bu, halkımızın en büyük ortak hedefi ve Filistin ve Yahudi sorununun, dolayısıyla da nefret ve savaş etkinliklerini ortadan kaldırmanın radikal çözümüdür.

Bu amaca bizi eriştirecek merdivenin basamakları, 1967'de işgal edilmiş topraklardan çekilme, Filistin egemenliğinin eksiksiz tesisi, dört milyonu bulan göçmenin geri dönmesi ve Siyonist ırkçılığa karşı koymayla başlar. Bütün bunlar, mevcut barış sürecinden kendimizi ayrıştırmamızı ve sürüncemeye girmiş kurtuluş yürüyüşünü tekrar başlatmamızı gerektiriyor.

Nihayet sorumuza geldik: Filistin'e yaklaştık mı, uzaklaştık mı? Buna benim yanıtım, mücadelenin açık uçlu olduğu ve siyasetin yıllarla değil, değişimlerle ölçüldüğüdür.

İsrail'in askeri zaferleri, Beyrut'un işgaliyle zirvesine ulaştı. Ama bu gerilemesinin ve Güney Lübnan'da sınır bölgesine çekilmesinin de bir işareti oldu. Bu elle tutulur, gözle görülür bir gerçektir, ideolojik retorik değil.

Diğer ulusların başarılarına baktığımızda, Arapların 20. Yüzyıl sonundaki durumunun, kat ettikleri yenileşme ve modernizme rağmen 1948'dekinden kötü olduğuna kuşku kalmıyor. Ama bunun, şafaktan önceki koyu karanlık olduğu söylenebilir. Arap toplumsal güçlerinin, artan düşmanca saldırılara karşı direniş sergilemeyeceğini düşünmek imkânsızdır. Bu yüzden, geleceğin asıl sorusu, canlanma, direniş ve iktidar yolları üzerinde nasıl ustalaşılacağıdır. Canlanışlarıyla Araplar, tıpkı Lübnan'daki direniş hareketinin yapmış olduğu gibi, İsrail yayılmacılığını bitirmek için emperyalist merkezlere bütün basınçlarını uygulayacaklardır.

İsrail'in gücü, her şeyden önce bizim zayıflığımızda yatıyor.

ARAPLAR YENİLDİ SİYONİSTLER KAZANDI

Mısır'da yayın yapan Al-ahram Dergisi'nin 18 Mayıs 2000'de yaptığı röportajdır.

En son ne zaman Mısır'daydınız?

Mısır'a, 1969'un ortalarında Cemal Abdül Nasır ile buluşmak için geldim. Mısır'ı yalnızca Filistinliler için değil, tüm dünya için bir tehlike olan Siyonist projeye karşı gelebilecek bir üs olarak görüyorum. Filistinliler, İsrail'in sahip olduğu 200 nükleer bombanın hedefi değildir. İsrail, Arap topraklarını nükleer silahlar kullanmadan işgal etti ve işgal altında tutuyor. İsrail'in nükleer teçhizatı, bölgeyi bütünüyle tehdit eder, ama özelde Mısır'ı. Siyonist proje bütünsel bir hegemonya arıyor. Bu nokta, Şimon Perez'in kitabında çok açık; sözler aynı olmayabilir ancak içerik aynıdır: İsrail hegemonyasına en büyük engel Mısır'dır.

Mısırlı görevlilerle görüşmeleriniz nasıl geçti?

Camp David tamamlandığında İsrail, Suriye ve Lübnan gibi diğer parçalar üzerindeki etkisini sağlamlaştırana kadar Mısır'ı

Siyonist gündemine almadığı ortaya çıkmıştı. Sonrasında Mısır'la bir kez daha ilgilenmeyi önüne koyduğu anlaşılmıştı. Bu fikrim, Mısırlı yetkililerce anlaşıldı. Siyonist projeye karşı durmak için yaptıklarından memnunum. Yetkililer, İsrail'in nükleer silahları sınırlayan bir anlaşma için masaya oturtulması konusunda oldukça niyetliler ve oldukça büyük bir çaba sarf ediyorlar.

Sizi bu zamanda Mısır'a ne getirdi?

Mısır'ı çok seviyorum. Her zaman Filistin, Lübnan ve Mısır benim anavatanımdır derim. Ayrıca, Mısırlı yetkililere diğer Filistinlilerin bakış açısını iletmek istedim. Tüm görüşmelerimde, yetkililere hikayenin diğer tarafını göstermeye çalıştım. Neden Mısır, FHKC'nin görüşlerini de göz önüne almasın?

Genel Sekreterlik'ten neden ayrıldınız?

Bunu neredeyse 10 yıldır düşünüyordum. Hatta 1993'te FHKC'nin Beşinci Kongresi'nde neredeyse ayrılıyordum, ancak işgal altındaki topraklardan ve İsrail cezaevlerinden bunu yapmamam konusunda mektuplar aldım ve vazgeçtim. Şimdi kararımı uygulama zamanı geldi.

Nedenlerine gelince, Arap rejimleri için ve en genel bakış açısı ile herkes için bir örnek oluşturmak istedim. İktidarın rotasyonu olmalı, FHKC'de bu görevi yerine getirebilecek başkaları varken, benim kıyamet gününe kadar sekreter kalmam hiç de realist bir bakış açısı değildi.

İkinci olarak, otobiyografimi yazmak istiyorum. Deneyimlerimin genç kuşakların ilgisini çekeceğini düşünüyorum ve bunu, Genel Sekreterlik görevimi sürdürürken yapamazdım. Politik yaşamdan istifa etmiyorum ve zaten bunu yapamam, ancak politik eylemle dolu onca yıldan sonra gerçekleştirmek istediğim başkaca hedeflerim var. Siyonist projeyle mücadele için bir araştırma merkezi kurmak istiyorum. Bu merkezin adını, Arap Geleceği Çalışmaları Araştırma Merkezi koymak istiyorum. Merkez, Siyonist projenin potansiyelini ve neden başarılı olduğunu araştıracak. Ayrıca Arap ulusunun rolünü nasıl geliştirebileceğimiz

sorusuna da yanıt arayacağız. Coğrafik potansiyelimiz var, tarihsel mirasımız var, hepsinden öte, hepimiz Muhammet peygamberin oğullarıyız. Öyleyse neden, Siyonist proje ile mücadelede yenildik?

Vekiliniz Abu Ali Mustafa'nın, geçen ağustosta burada, Kahire'de başlayan ulusal diyaloğa devam edebilmesi için mi görevinizden ayrılıyorsunuz?

El-Fetih ile diyaloğa karşı değilim, ancak bunun gerçek bir diyalog olması gerektiğini düşünüyorum, kolektif tartışmalar gibi. Ancak Abu Ammar'a (Yaser Arafat-ç.n.) artık güvenmiyorum. Onca zaman birlikte mücadele ettik ve sonrasında onu Oslo'ya giderken gördük. Böylesi keyfi bir yönetim kabul edilemez.

[Ebu Ali Mustafa, Filistin Yönetimi ile görüşmeler başladıktan iki ay sonra işgal altındaki topraklara gitti. Ama zaten ondan sonra da bir görüşme olmadı.]

Bir keresinde "Eğer haklarımızı uluslararası meşrulukta elde edemezsek devrimci meşruiyet tek çözümdür" demiştiniz. Bunun şimdi mümkün olduğunu düşünüyor musunuz?

Şu an için bir halk devrimi olası görünmüyor. Ancak Filistin sorununun çözümünün yalnızca demokratik bir devletin kuruluşu ile mümkün olduğuna inanıyoruz. Yahudiler için de bu böyledir, demokratik bir varlık olmanın yolu budur.

Yahudiler yüzyıl boyunca iki ana ekole ayrıldı. İlki, yaşadıkları devlet içerisine entegrasyonu savundu. İkincisi bağımsız bir devlet çağrısı yaptı. Bugün bu devlet var, ancak onun Filistin'e yaptıklarına bakın, Araplara ve tüm bölgeye yaptıklarına bakın. Arap rejimlerinin kendilerini bu durumun içine hapsedip etmeyeceklerine karar vermeleri önemli bir mesele. Ben bunun imkansız olduğuna inanıyorum.

Eğer Abu Ammar'ın yerinde olsaydınız (Sovyetler Birliği yok, minimum düzeyde Arap desteği var, İsrail'i destekleyen tek kutuplu bir dünya var) ne yapardınız?

Öncelikle, bu politika tarzını reddederdim, Abu Ammar bu politikayı bütünüyle reddetmeliydi. Onun yerinde olsaydım, Filistin sorununu yoluna koymaya odaklanırdım. Eğer bölünmüş olursak asla Siyonist proje ile mücadele edemeyiz.

Abu Ammar, Siyonist projenin ne demek olduğunu biliyor ve eğer ki ulusal birlik yoksa, onunla mücadele edemeyeceğimizin de çok iyi farkında. O zaman, uluslararası hukuka başvurabilir. "Çözüm"ler çağrısı yapmıyorum, ancak ABD'nin, Çin'in, Avrupa'nın katılacağı uluslararası bir konferans düzenlenebilir. Bu öneri daha önce Sovyetler Birliği tarafından getirildi, fakat İsrail bunu reddetti. Sovyetler Birliği uluslararası arenadan çekildiğinde "uluslararası konferansı unutun, dünyanın tek süper gücü ABD tarafından desteklenen tek çözüme bakın, barış görüşmelerine" denmeye başlandı.

Arapların yenildiğini söylediniz. Araplar Siyonist projeye karşı neden etkili, ulusalcı ya da Marksist bir çıkış yaratamadı?

Bu çok büyük bir mesele. Yalnızca somut durumu ele alıp inceleyemeyiz, tüm hikayeye ve geçmiş yüzyıla bakmak zorundayız. Çok önemli ve olumlu olaylar da oldu. 1936 devrimi, intifada... Bu gelişmeleri de kaydederek sonuca ulaşmalıyız. Ancak açık sonuç, Siyonist projenin başarısıdır.

Siyonist plan başarılı olurken, Arap projesinin neden yenildiğini bilmek zorundayız. Bana göre, bu demokrasi sorunudur. Abdül Nasır'ı severim ve buraya geldiğimde ilk yaptığım şey onun mezarını ziyaret etmek oldu. O, yalnızca Mısırlılar için değil tüm Araplar ve uluslararası cephe için de bir gurur kaynağı idi. Nasır, Mısır'ı pan-Arap projesine doğru yöneltti, ancak maalesef ki 1967'de Siyonist projeye karşı mücadelede yanıldı.

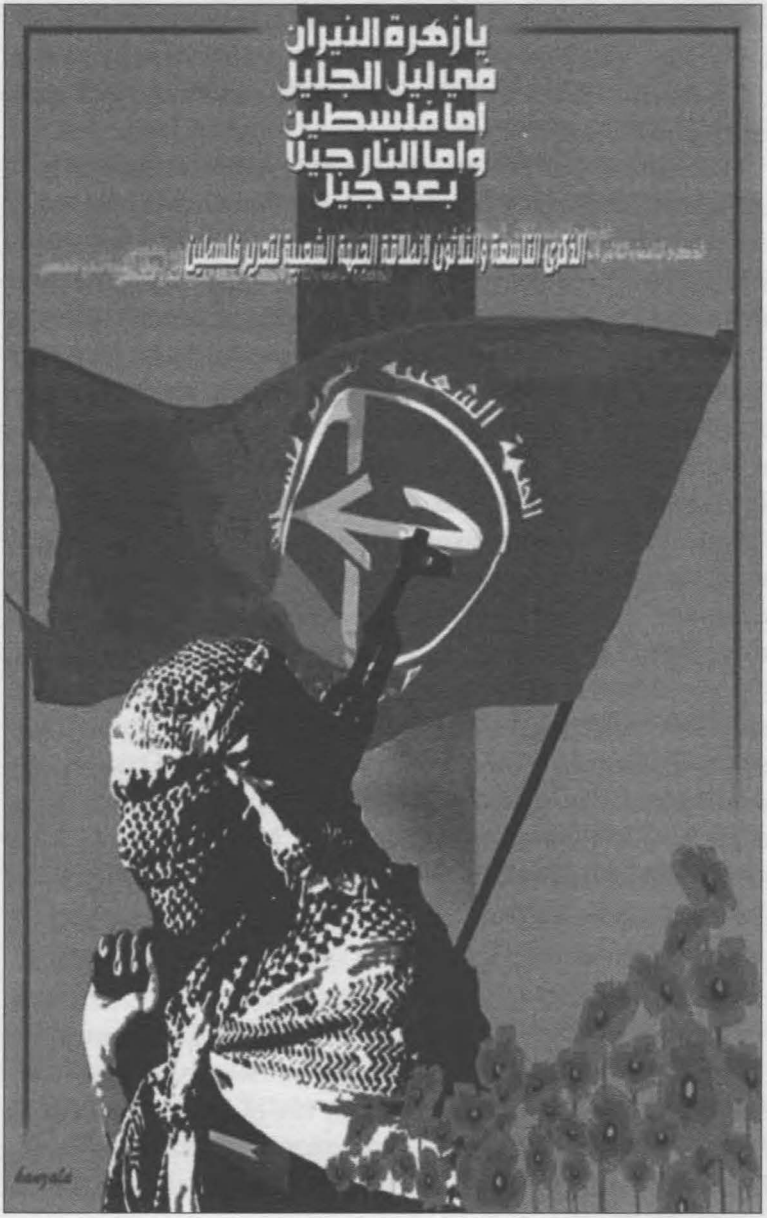
Arap-İsrail sorunu ve Filistin-İsrail barış süreci konusunda değerlendirmeleriniz nelerdir?

Sovyetler Birliği'nin çöküşü ve Arap düzeninin disentegrasyonu Arap kurtuluş hareketini olumsuz etkiledi. ABD ve İsrail, bunun hegemonyalarını geliştirmek ve İsrail projesini dayatmak

için bir şans olduğunu gördü. Buradan "barış süreci" olarak adlandırılan, ancak gerçekte bölge üzerinde tamamen hegemonya kurma süreci doğdu. Filistin'e Siyonist projeyi dayattılar ve tüm dünyaya kelimenin tam anlamı ile İsrail'in varlığının yasal olduğunu kanıtlamaya çalıştılar.

Bir Filistin mücadelesi var ve artık ABD ve İsrail'in bile reddedemeyeceği bir Filistin sorunu var. Bu sorunu reddedemeyeceklerini kavrayınca daha pratik bir yol buldular kendilerine. Filistin liderliğinin doğasını sömürmek çok temel bir yaklaşımdı. Ne yazık ki, Filistin liderliği Abu Ammar'dan oluşuyordu. Abu Ammar, şekli ve içeriği ne olursa olsun bir devlet istiyordu. ABD ve İsrail bunu kavradılar ve ona bir devlet vaat ettiler, ancak bu devlet, Filistinlilerin ve genel olarak Arapların temel olarak vazgeçilmeleri pahasına oldu. Filistinlilerin yüzde 57'sinin sürgünde yaşadığı bir Filistin düşünün! Ben dışındayım, eşim dışında, Halk Cephesi'nden yoldaşlarım dışında, Filistinlilerin çoğunluğu sürgünde! Onlar Abu Ammar'a "Devletini al, ama dört ana konuyu unut!" diyorlar; "Kudüs, mülteciler, yerleşimciler ve devlet toprağı."

Abu Ammar, devlet fikri ile takıntılı hale gelmiş. Kırmızı halılar ve başkanlık protokolü hayalleri kuruyor. Korkarım ki bunlar uğruna diğer tüm şeylerden feragat edecek. Oysa bu çerçeve Filistinlilerin çoğu tarafından reddediliyor. Arap görevliler de böyle bir politikayı benimsememeli. Mısır, büyük bir ülke. Ben ve tüm Araplar, Mısır'ı bölgesel merkezi bir güç olarak görüyoruz.

يا زهرة النيران
في ليل الجليل
أما فلسطين
وأما النار جيلا
بعد جيل
الذكرى التاسعة والثلاثون لانطلاقة الجبهة الشعبية لتحرير فلسطين
الجبهة الشعبية

CEPHE KENDİNİ YENİLEYEREK YOLUNA DEVAM EDECEKTİR

Dr. George Habaş'ın Haziran 2000'de FHKC 6. Kongresi'ndeki konuşmasıdır.

Yoldaşlar! Militanca mücadelelere sahne olan on yıllardan ve zengin deneyimlerimden elde ettiklerim yalnızca bana ait değildir. Bu deneyimlerin içeriğini ve derslerini tüm başarı ve hataları ile birlikte gözden geçirmek, sizin ve gelecek nesillerin hakkıdır. Sadece tarihin esiri olmamak için değil, geleceği kurabilmek için de tarihimizi en doğru biçimiyle okumalıyız. Bugün, dünün nitel bir genişleme/sıçrama halidir. Ama aynı zamanda, yarını materyalist ve entelektüel olarak kurmanın bir aracıdır.

Tam da bunun için, söyleyecek çok şeyim var. Ve bunu liderliğin zincirlerinden azade olursam ancak daha iyi ifade edebilirim. Tarihi okumak, günlük parti yaşamının detaylarına boğulduğu müddetçe elde edilemeyen bir nesnellik gerektiriyor. Örneğin, geçmiş deneyimimize derinlemesine bakarsak, tüm adanmışlığımıza ve başarılarımıza karşın –bu başarılar hiçbir biçim-

de azımsanamazlar- deneyimimiz sıklıkla konumumuzun getirdiği sloganların ve duyguların ifadesini almış olduğunu görürüz. O zamanlar için bu sloganlar ve sözcükler anlamlı olsa da, nihai başarıyı getirmede yeterli olmadıklarını görmemiz gerekir. Bilimsel olarak biliyoruz ki, sloganlar ve stratejik hedefler kendi başlarına mücadeleyi yönetmeye ve zaferi getirmeye muktedir değildirler. Tam tersine, ekonomik, sosyal ve politik hareket üzerinde derin entelektüel analizler gereklidir. Böylesi bir analiz, salt kendi partimizi ve halkımızı değil, hasmımızın geçirdiği değişiklikleri de çözümleme kapasitesine sahip olmalıdır. Bu yolla, düşmanımızın zayıflıkları kadar gücünü ve zaferlerini getiren nedenleri ve faktörleri de bilebilmeliyiz. Görüş açımıza, programımıza, ideallerimize denk düşen en uygun mekanizmaları oluşturabilmek için...

Bu gerçekliğin farkına varmak beni bir araştırma merkezi kurma fikrine yöneltti. Bu tarz bir enstitü, böylesi kusurlarımızla yüzleşmek için faydalı olsa da elbette tüm sorularımızın yanıtı olmayacaktır. Bu, yalnızca elverişli bir anda atıldığında anlamlı bir adım olacaktır. Açıktır ki, böyle bir projenin başarısı gerekli fonların, fikirlerin, örgütlenmenin varlığına bağlıdır ve umuyorum ki projenin başarısı için gerekli alt yapıyı oluşturabileceğim. Bana göre, bu konu, politik ve militan ulusal çalışmanın organik bir bileşenidir. Bu çalışma, benzer Arap ve Filistin enstitülerinin mevcut çabaları ile bütünleştirilebilir. Bu merkezin temel amacı, geçmiş Arap ulusal ve Filistin yurtsever hareketlerinin deneyimlerine odaklanmak olmalıdır. Arap ulusal ve Filistin yurtsever hareketlerinin yenilgi ve hatalarının üzerinde duracağı gibi, aynı önem Siyonist hareketin sürekliliği ve kazanımlarının nedenlerine de verilmelidir.

Geçmişten bugünümüze ve oradan da geleceğe uzanan, gerçeklik duvarlarımıza çarpan basit bir soru var: "Tüm adanmışlığımıza, acılarımıza ve çektiklerimize karşın Cephe, kurtuluş hareketi, Arap devletleri ve bir bütün halinde Arap ulusu olarak neden

yenildik?" Çok önemli bir soru olmasına rağmen, yanıtlanması kendimize eleştirel bakmaya hazır olmayı ve tarihi yeniden okumayı gerektiriyor. Bu soruyu yanıtlamaya hazırlanmak, yolun geri kalanını kimin ve nasıl alabileceğini gösterecektir bizlere.

Kimse bu soruyu yanıtlamanın kolay ve mekanik bir mesele olduğunu düşünmesin. Bu mesele, çok boyutludur ve diyalektiktir. Etrafı da zorluklar ve tehlikelerle çevrilidir. Kendi içerisinde bu soru, politikanın, ekonominin ve örgütlenmenin alanlarına/kapsamına giriş yapar. Aynı zamanda, tüm bu alanların, toplumsal hareket ile olan bağlantısını da kapsar. Ve diyalektik düşünceye, görüş açısına ve pratiğe işaret eder.

Bir taraftan sorunun yanıtı, entelektüel bir lüks ya da yüzeysel bir karşılık olmaktan ziyade, toplumsal ve pratik derinliğiyle düşünsel bir sorundur. Diğer tarafta ise, soruyu yanıtlamak için harcanan çaba, ulusal amaçlarımız, görevlerimiz ve düşlerimiz ile bağıntılı olmalıdır. Eğer böyle olmazsa, kolayca yanılacak ve akışın içerisine kapılarak karşıtına dönüşecektir. Ayni zamanda, bu çabalar, toplumdan izole olan ütopik bir fantezi haline gelmesin diye gerçekliğe de sıkı sıkıya bağlı olmalıdır.

Yukarıdakilerin ışığında, yanıt, üç boyutlu bir doğaya sahiptir; yatay, dikey ve derinlemesine. Bu, düşüncenin gerçeklikle ve her ikisinin de toplumsal eylemle (bir topluluğun hareketi düzeyinde ya da toplumsal partilerin hareketleri düzeyinde) olan etkileşiminin somutlanmasıdır. Bu bağlamda, soruyu yanıtlama işini üzerine alanlar birey ya da bireyler olsa da, bu soru yalnızca bir bireyin ya da bir örgütün ya da bir cephenin sorusu olmadığı için herkesin çabasını gerektirir. Filistin-Arap sorumluluğu gerektirir. Daha da doğrusu, tüm dünya ilerici hareketlerinin sorumluluğunu gerektirir. Bu, gerçeklik tarafından ortaya atılan sorulara bazı yanıtlar verebildiği ve yeni soruların ortaya çıkışını hızlandırdığı ölçüde devam eden, birikerek ilerleyen bir çabadır. Pratik bu çabayı, yeni bakış açıları ve çalışma alanları ile zenginleştirir. Yenilgimizin nedenlerini tanımlamak; yenilgiler ülkesi-

ni terk ederek zafere daha da yakınlaşmak, başarı ve kazanımlar dünyasına açılan yolda bir başlangıç adımıdır.

Bu noktada, düşünce adamlarının öneminin altını çizmek ihtiyacı hissediyorum. Arap ve Filistin düşüncesinin rolünü olması gerektiği gibi oynama zamanı artık geldi. Ancak bu rol, bu zihin/düşünce sosyo-politik gerçekliğin ve bu gerçekliğin hareketinin bir parçası olmadıkça gerektiği gibi oynanamayacaktır. Kişisel olarak, bu uzun militan deneyimin ardından, bu merkezi soruya yanıt verme çabalarının içerisinde yer alacağım.

Bu bağlamda, aşağıdaki noktaları belirtmek istiyorum:

1. Mücadele yüzyılı üzerine, özellikle de son elli yıl üzerine derslerimizi gözden geçirmeliyiz. Bu konuyu, "El-Hedef"te yayımlanan iki makalede ele aldım. İlki, gözden geçirmenin/eleştirinin biçimi ve nasıl icra edilebileceğine dair bir çalışma idi. İkincisi ise, bir tarafta Arap kurtuluş hareketi ve Filistin Devrimi'nin, diğer tarafta ise yurtsever rejimlerin deneyimlerinin temel hatalarını analiz ediyordu.

2. Tüm ön koşullarına sahipken, bir araştırma merkezi kurmalıyız. Bu merkezin önemi, onun başta Filistin sorunu gelmek üzere, Arap ulusal sorunuyla ilgilenen Arap ve Filistin entelektüelleri için bir çekim merkezi olması kapasitesinde yatmaktadır. Bu merkez, kapasitesi, eylemleri ve çalışmaları ile Arap-Filistin kurtuluş hareketinin ve elbette Halk Cephesi'nin yaygınlaşmasını sağlayacaktır. Bildiğim ve umduğum kadarıyla, araştırma merkezi, örgütlere ve partilere entelektüel girdi sağlayacaktır. Bu merkez onlara uygun, anlamlı çözümler ve politik duruşlar konusunda yardım edecektir. Merkezin hazırlık komitesi, Mısır'da "Neden yenildik?" sorusunu tartışacak bir konferansın düzenlenmesi için biraz zaman harcadı. Ancak konferansı orada düzenlemek mümkün olmadı. Umuyoruz ki, konferansta sunulan çalışmalar bu çok önemli sorunun yanıtlanması için çabalarla bağlantılı hale gelir. Bu konu üzerine hazırlanan çalışmalar, konferansı gerçekleştiremesek de basılacak. Bu merkez için temel

direği oluşturmak umudundayım. Daha sonrasında, projenin ve tüm bu çabaların sürekliliği ile ilgili sorumluluk, bugünün ve geleceğin Arapları ve Filistinlilerin omuzlarındadır.

Zaferi yakınlaştırmak için tüm silahlarımızı -ilki ve en önemlisi akıl olmak üzere- kullanmak zorundayız. Gerçekte, kazanmak zorundayız çünkü haklı bir davanın militanlarıyız.

Kadın sorunu üzerine

Filistin kadını, uzun mücadelenin deneyimleri boyunca, öncü ve aydınlatıcı bir rol oynadı. Anneydi, kardeşti, eşti, yoldaştı. Silah kullandı, savaştı. Pek çok durumda, erkeklerden çok daha fazla örnek oluşturdu. İşgal altındaki topraklarda, kahraman Filistin intifadası döneminde Filistin kadınının görüntüsü hâlâ zihnimde canlıdır. İntifada, kadının gizli kalmış ve bastırılmış yaratıcılığını ve enerjisini serbest bıraktı. Kadınlar, savaş alanlarında direnişin, sebatkarlığın, üretimin, azmin, hünerin ve şehitliğin destanlarını yazan büyük bir güç gösterdi.

Şimdi tüm bunlara rağmen, Filistin kadını, baskıların her çeşidine maruz kalıyor. Filistin ve Arap baskısı, sınıf baskısı ve toplumsal erkek baskısı. Kadın sorunu üzerine, kadınların özgürlüğü ve hakları için ne yaptık? Teorik düzeyde çok fazla şey söyledik. Ancak pratiğe baktığımızda, söylediklerimizle eylemimiz arasındaki boşluğu görebiliyoruz. Her birimiz, kadınlara karşı sergilenen davranışların 'talihsiz' hikayelerini duymuşuzdur, biliyoruzdur.

Kadınların kurtuluşu ve enerjilerinin ortaya çıkması, temel olarak sosyoekonomik ve tarihsel bir sorundur. Böylesi sorunlarda çözüm sırf biz söylüyoruz diye hemen gerçekleşmez. Bu sorun, gerçekte, sonuna kadar sürecek bir mücadelenin alanıdır. Toplumsal yapı ve üretken emeğin gelişimi ile ilgili bir sorun olmasına karşın, biz, kendini ilerici ve solcu öncüler olarak adlandıranlar ne yaptık? Günlük toplumsal pratiğimizde daha iyi bir örnek oluşturabildik mi? Kendimizi kadınların efendisi olarak

gören rollerimizden sıyırabildik mi? Halkımızın yarısı köle ise ve enerjisi yok sayılıyorsa, gerçek bir gelişmeden ve ulusal amaçlarımıza yaklaşmaktan nasıl söz edebiliriz? Burada, zafere ulaşmış diğer halkların ve devrimlerin deneyimlerinden söz etmek istemiyorum. Bu alanda, Küba'nın öncü deneyimlerini hatırlatmak yeterlidir. Bu çok geniş ve kompleks bir konu. Bu soruna yaklaşımımız, programımızın ve toplumsal görüşümüzün güvenilirliliği hakkında bir kriter oluşturuyor. Bu noktada herhangi bir hata, görüş açımızda ve örgütlerimizde de yapısal bir hata olduğunu gösterir.

Gençlik konusu

Gençlik gelecektir. İstatistiklerin de gösterdiği gibi toplumumuzun yarıdan fazlasını gençler oluşturuyor. Gençlikle ne kadar ilgili olduğumuz, gelecekle ne kadar ilgili olduğumuzu gösterir. Gençlik, süreklilik ve gelişme veya duraklama ve yok olma potansiyelimizi gösterir. Gençler, toplumumuzun enerjisi ve mayasıdır. Aşağıdaki örnekleri hatırlayalım.

-İntifada sırasında genç neslin ve aslında çocukların rolünü,

-Öğrenci hareketinin rolünü (Filistinli Öğrenciler Genel Birliği) ve işgal edilmiş topraklardaki öğrenci hareketinin rolünü. Öğrenci hareketi her zaman mücadeleyi ısıtan ve ateşleyen bir rol oynadı.

-Avrupa'da '60'larda o dönem için toplumsal hareketlerin yüzünü ve biçimini değiştiren öğrenci ve gençlik hareketinin rolünü.

Gençlik bu nedenle, programımızın, örgütlerimizin ve eylemlerimizin test edildiği başka bir alandır. Bu hayati grubun ihtiyaçları ile buluşabilecek miyiz?

Şimdi Cephe'de kendi durumumuza bakalım. Genç üyelerimizin oranına ve önderlik kurumlarında ne ölçüde temsil edildiklerine bakmaya çalışalım. Ne ile karşılaşıyoruz? Yoldaşlar, kadınlar ve erkekler, partinin yaşlanmasına asla izin vermeyin;

bu, pratikte ölüme sürüklenmek demektir. Eğer gerçekten zafer için ön koşulları korumak istiyorsak, asla ve asla gençliğin umutsuzluğa sürüklenmesine izin vermemelisiniz.

Bu iki konu, işçileri, eğitimi, demokratik talepleri, gelişim seyrimizi, köylülerin ve memurların haklarını, konuşmanın başlarında sözünü ettiğim gibi özellikle küreselleşme kavramı içerisinde insan hakları ve ifade özgürlüğünü de içeren kompleks bir toplumsal bakış açısının basit iki örneğidir.

Bu konularla ve düzinelerce başkası ile ilgilenmek, Halk Cephesi'nin yaratıcılığını ve dinamizmini, aynı zamanda onun program, örgüt ve yapılarını yenileyebilme kapasitesini yansıtır. Bu sorun, özellikle de halkımız arasında Filistin Yönetimi'nin örgütleri kadar programına yönelik şikayet ve eleştirilerin de yükseltildiği bir zamanda çok önemli bir yer tutmaktadır. Halkımızın çıkar ve haklarına zarar verecek tüm saldırıların karşısında toplumsal hareketler içerisinde yer almamız gerektiğinin altını özenle çizmeliyiz. Bu, bizim ilerici düşünme tarzımızın diyalektik doğasını gösterir.

Finansal sorunların önemi

Biliyorsunuz ki yoldaşlar, 1990'lardan bu yana pek çok ağır finansal krizler yaşadık. Bu, Cephe'nin tarihinde ilk değildi, ancak bu kez diğerlerinden ayrı olarak daha uzun sürdü ve yaşamlarımızda ve parti olarak çalışmalarımızda derin ve olumsuz izler bıraktı. Programımızı hayata geçirmemize ve görevlerimizi yerine getirmemize büyük ölçüde engel oldu. Bu noktada, bu çok özel zor koşullar altında her birinizin sabrı ve tahammülü karşısında duyduğum onuru ifade etmeme izin verin. Doğal olarak, finansal sorunlar derin tedaviler gerektirir. Bizi çevreleyen tüm zorluklara rağmen kapasitemizi artırmak için gerçekleştirdiğimiz çok ciddi çalışmalara ve çabalara karşın finansal blokajın politik nedenlerle süreceğini düşünüyorum. Bu durumda, geçmişteki olumsuz deneyimlerden dersler çıkararak kendi gücümü-

ze dayanmamız ve bu krize son vermek için partinin kolektif aklını kullanmamız gerekmektedir. Kongre'nin yalnızca bu konuya odaklanarak durmasını istemediğimin altını çizmeliyim. Ama bu yeni önderliğin görevlerinden biridir. Yeni önderliğin öncelik vereceği sorunlardan birinin finansal sorunlar olacağını umut ediyorum. Pratiğin de bize gösterdiği gibi finansal sorunlar politik duruş üzerinde de açık bir etki bıraktıkları için yeni önderliğin bu konuda etkin çözümler getireceğine inanıyorum.

Şimdi, konuşmanın sonuna gelirken, Cephe'nin şehitlerini, Filistin'in şehitlerini, Arap ulusunun şehitlerini hatırlamak istiyorum. Wadi` Haddad, Gazze'nin Guevara'sı Muhammed El-Aswad, Ghassan Kanafani, Shadia Abu Ghazzala, Khalil al-Wazir'i anmak istiyorum. Tüm şehitlerimizi anıyorum, hiçbirini atlamadan. Şehitlere sonsuz borcumuz var, onlar için mücadeleye devam etmeli, düşlerimize ve umutlarımıza sıkı sıkıya bağlı kalmalı, uğruna canlarını feda ettikleri halkımızın haklarını korumalıyız. Şehitlerimizin çocukları ve ailelerine saygı duymalı; özel dikkat göstermeliyiz. Bu, anavatanımızın göğünde parıldayan yıldızlarımız için yapabileceklerimizin en azıdır.

Burada, ayrıca, işgalcilerin ve Filistin Yönetimi'nin hapishanelerindeki kahraman tutsaklarımızı da anmak istiyorum. Bu militanlar, demir parmaklıkların ardında olmaları ve işgalcinin hâlâ boğazlarını sıktığı gerçeği ile, bize her gün ve her gece yurtsever görevlerimizi hatırlatıyorlar. Her tutsak, en onurlu saygıyı hak etmektedir.

Genel Sekreter olarak görevimi ve işlerimi tamamladım, ancak bu sizlerden uzak olacağım anlamına gelmez. Dahası, sizin yürüyüşünüzü izleyerek hep sizinle kalacağım. Halk Cephesi, halkı için çok çalıştı ve çok biriktirdi. Cephe, nerede yaşarlarsa yaşasınlar Filistinlilerin haklarını ve çıkarlarını korumak için mücadele eden cesur ve ilerici bir örgüt olarak tüm zorlukların üzerinden gelecek enerjiye, potansiyele, beyinlere sahiptir.

Hayatımı ve enerjimi uzun yıllar boyunca Cephe'ye verdim

ve memnuniyetle biliyorum ki, Cephe, kendini yenileyerek ve gerçeklikten kopmadan yoluna devam edecek. Çok iyi biliyorum ki, Cephe'yi tüm bu yıllar boyunca ilerleten militanlarının mayası, geleneklerinin derinliği ve önemi, etik değerleridir. İnanıyorum ki, gelecek kuşakların bu bayrağın taşıyıcısı olması ve yürüyüşün devam etmesi için gerekli olan bu ulusal hazineyi boşa harcamayacaksınız. Emin olun ki, sıfırdan başlamıyorsunuz. Tam tersine, küçümsenemeyecek bir enerji ve güç birikimine sahipsiniz. Bu nedenle, duyduğum büyük güvenle sizlere bu militan mirası koruma yükünü devrediyorum.

Şimdi, Milli Arap Hareketi'nde ve Halk Cephesi'nde birlikte çalıştığım tüm yoldaşlarıma minnettarlığımı ifade etmeme izin verin. Onlar, en zor zamanlarda, en karanlık zamanlarda benim yanımda oldular ve bana büyük yardım ve destek sundular. Onlar olmadan, sorumluluklarımı yerine getirmem mümkün değildi. Onlar, kelimenin tam anlamı ile gerçek yoldaşlardı. Bu yoldaşlar, gerekenleri yerine getirebilmem için sıcacık bir atmosfer, uygun politik, teorik ve entelektüel ortamı yarattılar. Bu yoldaşlar, kalbimde ve zihnimde büyük bir yere sahip. Her birine ayrı ayrı teşekkürlerimi ve minnettarlığımı sunuyorum. Ek olarak, yıllarca beni koruyan, bütün bu uzun yıllar boyunca güvenliğimi sağlayan yoldaşlarıma da şükranlarımı belirtiyorum.

Ayrıca kadın sorunu üzerine tüm söylediklerimden sonra, kırk yıl boyunca tüm büyük olaylara, krizlere, zor zamanlara büyük bir adanmışlıkla, sabır ve azimle göğüs geren kadından bahsetmeme izin verin. Um Maysa'nın hayatımı ve mücadelemi paylaşması büyük bir onurdu. Onun başkaldıran ruhu hâlâ ayakta. O, hâlâ benimle birlikte ve bana adanmışlığı, sadakati ile kararlılık ve enerji veriyor. Ona aşkımı, derin sevgimi ve saygılarımı gönderiyorum.

Son olarak, uğruna mücadele ettiğim amaçlara hâlâ ulaşılmadığını söyleme ihtiyacı hissediyorum. Bunların ne zaman ve nasıl gerçekleşeceğini söyleyemem. Ancak, diğer taraftan tari-

hin, özellikle de Arap ve Filistin tarihinin ilerleyişi hakkındaki çalışmalarımın ışığında biliyorum ki, bu amaçlar gerçekleştirilecek. Bu gerçeğe rağmen, Genel Sekreterlik görevimden memnuniyetle ve açık bir bilinçle ayrılıyorum. Memnunum, çünkü görevimi elimden gelenin en fazlasıyla yerine getirdim ve bunun için büyük çaba sarf ettim. Memnunum, çünkü çalışma yıllarım boyunca hep kendime karşı özeleştirel oldum. Benim Genel Sekreteri olduğum dönem boyunca Halk Cephesi üzerine yapacağınız değerlendirme ve gözlemlerinizi büyük dikkatle takip edeceğimi söylemeliyim. Ayrıca, Filistin ve Arap halklarının benim rolüme dair değerlendirmelerine de aynı dikkati göstermeye çalışacağım.

Bu kapanış konuşmasında size, aynı zamanda, tüm tutsaklara, şehit ailelerine, şehitlerimizin çocuklarına, gazilere söylemek istediğim bir şey var; adanmışlığınız boşuna değildir. Uğruna mücadele ettiğiniz amaçlara er ya da geç ulaşılacaktır. Yeniden söylüyorum, ne zaman bilemeyiz ama bu amaçlara ulaşılacak. Yeniden ve yeniden, tüm Filistinlilerin ve Arapların menfaati için, ki tüm ezilenlerin menfaatinin somutlanması olduğu için haklı ve meşru bir menfaattir, halkımızın korunması için mücadelede ısrarın altını çizmek istiyorum. Her zaman serinkanlı ve bilinçli olmak zorundasınız, çelikten bir irade ve güçlü çözümleme yeteneği göstermelisiniz. Çünkü siz, adalet ve gelişmenin safındasınız. Haklı ve meşru hedeflerinize ulaşacaksınız. Tüm bunlar, tarihin ve gerçeğin dersleridir; uğrunda mücadele edecek bir kişinin bile olduğu bir dava asla kaybedilmez.

FİLİSTİN'İN YARISI SÜRGÜNDE İKEN BARIŞ OLMAZ

Dr. George Habaş'ın New York'ta 7 Nisan 2001'de, 'Filistin'e Geri Dönüş Hakkı' eylemine gönderdiği mesajdan alıntıdır.

Savaş suçlusu hükümetin, tüm diğer Siyonist partilerle birleşerek Filistin halkına yönelik faşist ve ırkçı saldırıları yoğunlaşırken, takdire şayan eylemleriniz devam ediyor. Dolayısıyla, bu emperyalist ve sömürgeci hegemonya çağında sizin eylemleriniz, çalışmalarınız ve mücadele programınız, bambaşka ve özel bir anlam taşıyor. Eylemleriniz, tüm dünyaya, Siyonist düşmanın halkımızı köşeye sıkıştırmasına ve tecrit etmesine; kitle katliamları, cinayetler, açlık, ambargo ve kitle imha silahları ile halkımızı kuşatmasına asla izin vermeyeceğinizi açık bir biçimde gösteriyor.

Dahası, sizin geri dönüş hakkı kapsamındaki eylem programınız, bu hakkımızı marjinalize etmeye, parçalamaya, erteleme-

ye, yok saymaya yönelik tüm boş ve anlamsız çabalar karşısında halkımızın mücadelesine bağlanıyor. Geri dönüş hakkımız, zorla sürüldüğümüz, çıplak ve açık bir terör dalgası ile köksüzleştirildiğimiz topraklarımıza geri dönüş hakkımız, üzerinde pazarlık edilemez bir haktır ve tüm mülksüz Filistinliler, geri dönüş üzerine tüm bireysel ve kolektif haklarımız tanınana kadar mücadeleye devam edecektir.

ABD'deki mücadelenizin ve eylemlerinizin değeri; ayrıca sürgündeki Filistinlilerin acıları namertçe yok sayılırken, ABD/İsrail'in kendilerini demokrasinin, uluslararası kanunların ve insan haklarının koruyucusu ilan ettiği yalanlarının ortaya çıkarılmasında da özel ve hayati bir yer tutuyor. Gerçekte, başarılı ABD yöneticileri, Siyonist varlığın, garnizon devletin biricik destekleyicisi ve organik bağlaşığıdır.

Bizim kahraman ve inatçı intifadamız, direnişin, ulusal onur ve savunmanın sistematik kampanyası halkımızın asla yorulmayan ve yok edilemeyen adanmışlığı ile ulusal haklarımızın marjinalize edilmesi çabalarına karşın açık ve yüksek bir yanıttır. Bu; Siyonist varlığı bizim topraklarımızda pazarlama çabalarına karşı, mücadelemizi yok etme ve parçalama çabalarına karşı; gerçek, somut ve cüretkar yanıttır. Bu bir kez daha, ABD'nin arabulucu ve barış-adalet için referans olarak kabul edilmesi de dahil olmak üzere halkımızın geri çekildiği ve susturulduğu şüphelerine karşı halkımızın bir haykırışıdır.

Halkımızın yarısı sürgünde ve mülksüzken barış olamaz.

Kudüs ve geri dönüş hakkı da dahil olmak üzere ulusal haklarımızın tümü kabul edilene kadar Batı Şeria ve Gazze'de halkımız, mümkün olan tüm yollarla kahraman ve azimli direnişlerini sürdürecekler.

48 ülkede yaşayan insanlarımız, Filistinli Araplar olarak ulusal kimliklerini savunmaya devam edecekler.

Sürgündeki Filistinliler; direnişi, halkımızın en ön cephede yürüttüğü direnişi tüm biçimleri ile desteklemek görevi ile karşı

karşıyadır. Siz, geri dönüş hakkına yönelik bireysel ve kolektif inancınızı kuvvetlendirerek, Filistin olarak kolektif var oluşumuzun, evlerimizin ve mülklerimizin geri alınması konusundaki devredilemez haklarımızın, anavatanımızın ana sütunlarının dikilmesine yardımcı olmuş olacaksınız.

Sizi ayrıca, Amerikan kamuoyunun eğitilmesi ve ABD emperyalizmi ile sömürgeci devletlerin jeopolitik çıkarlarının tanımlanması konusundaki çabalarınızı yoğunlaştırmaya çağırıyorum.

الجبهة الشعبية
ج

ARAP ULUSUNUN BİRLİĞİ GERÇEKLEŞEBİLİR

Filistin gazetesi El-Ayyam'ın Mayıs 2001'de yaptığı röportajdır.

Madrid Konferansı'ndan[1] sonra 10 hareketli yıl geçti. Madrid Konferansı'nı reddettiğinizi de göz önüne alarak, bu süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

Madrid'de 1990'da başlayan barış süreci, bu süreç inşa edilmeye başlandığı zamanki temel dengesizliği yansıtan bir çıkmaza girdi. Çünkü bu, Arap-İsrail çelişkisine son vermek ve Filistin sorununu İsrail/Amerika çıkarlarına uygun biçimde çözmek hedefinde bir Amerikan projesi idi. Bu dengesizlik, Sovyetler Birliği'nin çökmesi ve Körfez Savaşı'nın bir sonucu olarak Arap bölünmesi ile daha da büyüdü. Bizim bu süreci reddetmemiz

(1) Mısır'ın İsrail ile bir barış antlaşması imzalamasının ardından İsrail ile ilişkilerin 'normalizasyon'u süreci/projesi çerçevesinde 1991'de Madrid'de, diğer Arap ülkelerinin de İsrail ile kendi barış anlaşmalarını imzalamasını hedefleyen bir konferans düzenlendi. Konferansa, İsrail ve Mısır'ın yanı sıra Ürdün, Lübnan ve Suriye de davet edildi. Konferansta Filistinliler, ancak Ürdün ile ortak heyetin bir parçası olarak temsil edildi.(ç.n.)

keyfi bir karar değildi, ya da Filistinliler, Filistinli politik partiler ilkesel olarak barışa karşı değildirler. Bu karar, sürecin koşullarının barış getirmeyeceği yönündeki kanaatimize ilişkindir. İsrail/Amerikan işbirliğinin günlük pratikleri de barışın nasıl 'özel' anlamları olabileceğini ortaya çıkarttı. Adını koyarsak, onlar için barış genelde Araplara, özelde ise Filistin'e politik teslimiyeti dayatmak anlamına geliyor.

Son on yılı hızla gözden geçirmek, ABD'nin dayatması bu projenin boyutlarını ve bölge üzerindeki etkilerini ortaya çıkartır. Bir barış sürecinin oturtulmasının kimi imtiyaz ve ayrıcalıklar doğurabileceğini kabul ederim. Ancak bu imtiyaz ve ayrıcalıklar, adaletin, ulusal ve uluslararası temel değerlerin de ihlal edilmesine varıyorsa, bu süreç, baskı ve teslimiyet süreci olur. Filistin sorununun temelleri ve Filistin ulusal hakları nettir. Uluslararası kararlar nettir. Tüm bunlara karşın herkes neredeyse 10 yıldır Amerikan barış projesinin çamurunda yuvarlanıp duruyor. Bunu nasıl açıklayacağız?

Bu süreç boyunca 6 İsrail başbakanı saydık (Shamir, Rabin, Peres, Netanyahu, Barak ve Şaron). İşçi Partisi ve Likud Partisi, dönüşümlü olarak hükümetteydiler, kimi zaman azınlık hükümeti kimi zaman ulusal hükümet. Peki, İsrail hükümetinin politikalarının ya da pratiklerinin değiştiğini söyleyebilir miyiz? Politik tercihlerimizi değerlendirirken samimiyetle ve açıkça konuşmak zorundayız. Ticaretin basit bir konusu ile uğraşmadığımız için özenle hareket etmeliyiz. Çok temel insan haklarıyla ve çıkarlarıyla uğraşıyoruz; yaralanan, işkence gören, tutsak edilen ve öldürülen insanları hesaba katmamız gerekiyor. Bu, bütün bir ulusun özlemidir.

İsrail, barış sürecini, Likud Partisi ve İşçi Partisi'nin konsensüsü olmak üzere, kendi gerçeklerini tabana empoze etmek için kullandı: Mültecilere geri dönüş hakkı yok! Haziran 1967 sınırlarına geri çekilme yok! Yerleşimcilerin tasfiyesi yok! Ürdün nehrinin batısında 'yabancı' ordu yok! Ve son olarak, İsrail'in

birleşik başkenti Kudüs'tür! Bu, içinde İsrail politik eylemini düzenleyen konsensüstür ve bu konsensüs etrafında manevra yapılabilecek çok az boşluk vardır. Bunlar verili iken, Filistin halkının ulusal haklarının meşruiyeti için geriye ne kalıyor?

Madrid'den beri İsrail işgalcilerinin stratejisi, özellikle de Filistin görüşme heyeti, 1948'de Filistin'in İsrail tarafından işgalini resmi olarak tanıdıktan sonra, daha fazla imtiyaz elde edebilmek için genelde Arapları, özelde ise Filistinlileri sessizleştirmektir. Filistin görüşme heyeti, Filistin Ulusal Sözleşmesi'nin (statüsü) çok anlamlı parçalarının değiştirilmesi konusunda uzlaşmaya vararak stratejik planından vazgeçmiş oldu. Müzakereler "nihai hedef"lerden uzaklaşarak, "geçici hedef"lere yöneldi. Bu çerçevede, İsrail işgali, ABD'nin tam desteği ve açık bir Arap konsensüsü ile Filistinlilerin beklentilerini düşürme amacına ulaştı. Böylece, müzakere süreci, geçici bir dönem için Filistinlilerin görüş açısının temellerini yıkmakta kullanılan bir politik araca dönüştü.

Bu stratejik hata, müzakerelerin nihai statüsünün değiştirilmesinin kabul edilmesi ve bir pazarlık meselesi haline getirilmesi ile Filistin görüşme heyeti 1993'te Oslo'da iken yapıldı. Bu noktalar, Filistin ulusal haklarının (mültecilerin geri dönüş hakkı, başkenti Kudüs olmak üzere bağımsız, egemen bir devlet kurma hakkı ve yerleşimcilerin tahliyesi) çok çok azını yansıtıyordu. Politikanın gerçek konularının konuşulmasını engellediği sürece, müzakerelerin ölü doğacağı belliydi. Bu durumdaki çelişkiler karmaşık biçimde ilerledi; Şaron, Eylül 2000'de El-Aksa Camii'ne girdiğinde patlayan bombalar noktasına kadar ilerledi. Bugün kanlı çarpışmalar biçiminde yaşadıklarımız, hatalı bir sürecin doğal sonuçlarıdır. Bu süreç, Filistin sorununda problemin kaynaklandığı noktaları reddederek bir son vermeyi tasarlayan bir süreçti. Şu an tüm partilerin içinde olduğu çelişkinin kökleri, bu barış sürecindeki dengesizlikten kaynaklanmaktadır. Çünkü bu barış süreci, göstere göstere bölgede ABD hakimiyetinin ku-

rulması ve yeni ve farklı taktiklerle de olsa İsrail işgalinin sürmesi için bir araç olarak kullanıldı.

Size göre Filistin intifadasını tehdit eden faktörler neler, intifada bugüne kadar neler başardı?

Yedi aydır süren intifadaya yönelik en büyük tehlike, intifadayı yok etmeye çalışan (özellikle İsrail ve ABD tarafının) politik niyet ve kasıtların arkasında yatmaktadır. İntifadanın politik amaçları, Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin FKÖ'nün politik belgelerinde yazılı olanlarla (mültecilerin geri dönüş hakkı, başkenti Kudüs olmak üzere bağımsız, egemen bir devlet kurma hakkı ve yerleşimcilerin tahliyesi ile) aynıdır.

İntifadanın patlak vermesinin en büyük nedeninin, Filistin halkının Oslo Anlaşması'nın sonuçlarının farkına varması olduğunu hatırlatmalıyız. Filistin halkının tarihi talepleri sözde nihai statü müzakereleri adı altında paramparça edilmenin kıyısına gelmekle kalmadı, aynı zamanda İsrail-ABD ittifakı tarafından tüm bu koşullar son hızla dayatılmaya başlandı. Diğer bir deyişle, Filistin halkı, ABD'nin amacının ve İsrail'in eylemlerinin Filistin sorununu onu tüm örgütleri ve kazanımları ile birlikte yok ederek "çözmek" olduğunu kavradığı anda intifada patlak verdi. İntifadanın en temel amacı, denklemi yeniden formüle etmek ve Filistin sorununu hatırlatmak ve savunmaktı.

Bu çerçevede, İsrail'in işgal koşullarının ve taktiklerinin üzerini hangi sloganlarla örtmeye çalıştığını belirtmemiz gerekiyor: Şiddeti durdurun; güvenlik koordinasyonuna geri dönüş; 28 Eylül 2000 öncesi koşullara geri dönüş; Şarm el-Şeyh'i[2] uygulayın. Bu taktikler, İntifadanın gerçek anlamı üzerinde spekülasyon yaratmak ve Filistin halkının adanmışlığını ve sebatkarlığını göz ardı etmek amaçlarına hizmet ediyordu. İsrail işgal güçle-

(2) Mısır'ın Kızıl Deniz kıyısındaki Şarm el-Şeyh kentinde, 16 Ekim 2000 tarihinde BM öncülüğünde zorlama bir Ortadoğu zirvesi düzenlendi. Zirveye Arafat ile Barak'ın yanı sıra, dönemin BM Genel Sekreteri Kofi Annan, ABD Başkanı Clinton, Mısır Devlet Başkanı Mübarek, Ürdün Kralı Abdullah da katıldı. Bu zirve ile Filistin tarafına, silahlı Filistin direniş örgütlerine ve intifadaya yönelik saldırılar dayatıldı. (ç.n.)

ri, halk ayaklanmasının yalnızca stratejik bir askeri tehdit olmadığını (askeri dengenin geleneksel tanımı içerisinde) kavramıştı. İşgalci güçler, sadece sınırları zaten bilinen Filistin'in askeri gücünden korktuğu için değil, asıl olarak intifadanın politik hedeflerine ulaşmasını engellemek amacıyla tüm askeri savaş makinelerini, roketleri, savaş uçaklarını, suikastları, coğrafi izolasyonları kullanıyor. Şu an karşı karşıya olduğumuz şey, silahsız bir halka karşı yürütülen açık savaş uyarınca, askeri tuzakları ile birlikte bir politik savaştır. Müzakerelerin başarısızlığı nedeniyle İsrail'in, politik amaçlarını dayatmak için, Filistin halkına zorla boyun eğdirme çabalarıdır. Filistin Yönetimi'nin, ulusal kuvvetlerin, İslami güçlerin ve en genelde Filistin halkının karşı karşıya kaldığı asıl tehlike bunun arkasında yatar.

Filistin halkının mevcut ayaklanması pek çok başarı elde etti:

a) İntifada, Filistin halkının ulusal haklarını kazanmak konusunda ne kadar inançlı olduğunu bir kez daha gösterdi.

b) İntifada, Filistin sorununu alt etmek için yürütülen ABD-İsrail planına kesin bir darbeydi.

c) İntifada, Filistin ulusal programında sözü edilen ve uluslararası konvansiyonda belirtilen haklara dayanmayan herhangi bir anlaşmanın kaybetmeye mahkum olduğunu ispatladı.

d) İntifada, İşçi Partisi ya da Likud Partisi yönetimindeki İsrail'in kartlarını ortaya sermesine ve yerleşimciler politikasının kavranmasına neden oldu. Siyonist projenin doğasını gözler önüne serdi, İsrail'in görüş açısının işgalin yeni biçimler altında devam ettirilmesi ve Filistin halkının bugününü ve yarınını kontrol altına alacak bir ayrımcılık sistemini öngören bir barış anlayışı olduğunu ortaya çıkarttı.

e) İntifada, Filistin halkının küçümsenemeyecek bir potansiyel enerjisi olduğunu ispatladı. Bu enerji "normalizasyon", "birlikte yaşama", "barış ortakları" gibi yalanlarla sürdürülen on yılın ardından patladı ve Filistin halkının sebatkarlığını, ulusal onurunu ve itibarının yeniden tanınmasını ve onaylanmasını getirdi.

f) İntifada, güçler dengesizliğine ve Filistinlilerin ödediği ağır bedellere karşı, hem Filistinlilere hem de diğer Araplara bu çelişkide eşit bileşenler olarak haklı konumlarını geri verdi.

g) Çağımızdaki en önemli kurtuluş mücadelesi olarak Filistin mücadelesi Arap dünyasında ve tüm dünyada hak ettiği yeri korudu.

h) İntifada, Filistin halkına, geçen on yılı yeniden değerlendirmek için büyük bir olanak sağladı. Olanağın avantajları iyi kullanılabilirse, bu, Filistin halkının İsrail işgaline karşı direnişe dayanan politik stratejilerini daha açık biçimde ortaya koyabilecekleri bir hat ve meşru hakların yeniden kazanılması için bir mücadele yolu gösterebilir. Çünkü intifada, on yıllık iç sürtüşmeler ve bölünmelerin ardından Filistin halkının birliğinin yeniden oluşturulmasını sağladı. Ancak bu önemli kazanım, tanımlanmış örgütler ve demokratik eylemlerle net bir politik programa dönüştürülmezse, kaybedilme riski ile yüz yüzedir. Bu nedenle, tüm partiler daimi bir hareketliliğin sağlanabilmesi için ulusal birliği politik bir birliğe dönüştürme sorumluluğuna sahiptir.

Yurtdışında yaşayan Filistinlilerin rolü nedir ve onların mevcut hareketini örgütleyebilecek politik ilkeler nelerdir?

Filistinli mülteciler konusu, Filistin sorununun ve onun tarihi ve politik derinliğinin açık bir manifestosudur. Filistinli mülteciler, katliamlarla, sınır dışı etme politikaları ile Siyonist ve sömürgeci çeteler tarafından yaratıldı. Tüm bunlar dolaylı sürgünler ve toprakların gasp edilmesine ek olarak, 1948'de 470 köyün yıkılması ve 800 binden fazla Filistinlinin sürülmesi, 1967'de ise ikinci bir sürgün ile hayata geçirildi.

Mevcut İsrail politik programı, Filistinli mülteciler sorununu yok sayma çabalarına dayanır ve bu, politik müzakerelerde bir çıkmaz yaratmaktadır. Mülteci sorunu var oldukça ve milyonlarca Filistinli mülteci kamplarında yaşamaya devam ettikçe, bunu dıştalayan herhangi bir politik çözüm çabası, er ya da geç

çıkmaza girecektir. Mültecilerin zorla sürüldükleri topraklarına geri dönme hakkı birey olarak ya da kolektif olarak kutsal bir haktır. Kimse, ne bir liderlik ne de bir yönetim, bu haktan feragat edemez. Mültecilerin geri dönüş hakkı sınırlamalara konu olamaz ya da müzakerelerde unutulmaya mahkum edilemez.

Bu bağlamda, Filistinli mültecilerin -ki bu, Filistin halkının yarıdan fazlası anlamına gelir- rolü, tarihi, politik ve stratejik olarak tanımlanabilir. Mülteciler, ulusal kurtuluş hareketinin geçici ve nihai hedeflerini birbirine bağlayan bir köprüdür. Bu konuyu tanımayan herhangi bir anlaşma yenilmeye mahkumdur.

Filistin mülteci sorununu yok saymaya çalışan ABD ve İsrail çabaları karşısında biz, yurtdışındaki Filistinlilerin politika, medya, ulusal hareket ve genel kamuoyu düzleminde hayati önemini daha da iyi kavradık. Filistin düzeyinde stratejik ve dönemsel hedefler arasında köprü rolü oynamanın yanı sıra, mülteciler, çelişkinin Arap dünyasındaki yansımaları bakımından da eylem köprüsü konumundadır. Arap ulusal boyutu, gerçekte, politik, toplumsal ve ekonomik çeşitliliğin bir ifadesidir.

BM Çözümü, 194'e[3] göre geri dönüş hakkını kutsal ve vazgeçilmez bir hak olarak görmek, yalnızca milyonlarca mülteciyi değil tüm Filistin halkını örgütleyen bir ilkedir. Bu hakkı engelleyen, kısıtlayan ya da boşluklarla bu haktan feragat eden anlaşmalar konusunda uyanık olmalıyız. Aynı bakış açısı, birkaç bin mültecinin nihai statü anlaşmasının bir parçası olarak geri dönmesine izin veren ya da mültecilerin başka yerlere yerleştirilmesine odaklanan, tehciri öven ya da kimi batı ülkelerindeki mülteciliği doğallaştıran çabalar için de geçerli olmalıdır.

Geri dönüş hakkı, sadece yurtdışında yaşayanlar için değil, Batı Şeria ve Gazze'de kamplarda yaşayanlar için de uygulan-

(3) BM, Aralık 1948'de, "Mümkün olan en yakın tarihte, evine dönmeyi ve komşularıyla beraber barış içerisinde yaşamayı isteyen mültecilere izin verilmesi ve dönmeyi reddedenlere malları karşılığı tazminat ödenmesi gerektiğini" belirten 194 sayılı Karar Tasarısı'nı kabul etti. Ancak bu Karar Tasarısı asla uygulanmadı. (ç.n.)

malıdır. Filistin halkı, Siyonist varlığın "demokratik dengesizlik" biçiminde yansıttığı problemlerini "çözmek" ya da İsrail'in "nasıl bir Yahudi devleti olarak korunacağı" sorununu çözmek için hiçbir biçimde haklarından feragat etmek zorunda değildir. Siyonist hareketin İsrail devleti biçiminde somutlaştırdığı ırkçı politikalarını korumak için Filistin halkının tarihi, politik ve insani haklarını feda etmesi beklenemez.

1948 Filistinlilerinin[4] Filistin'in bağımsızlığı ve Şaron'la mücadele konusundaki rolü ne?

1948 Filistinlileri, ulusal kurtuluş hareketi içerisinde istikrarlı, stratejik bir güçtür. Onların sebatkarlığı ve topraklarında yaşamaya dair kararlılıkları, Siyonist projenin, politik ve ideolojik örgütleri ile tarihsel çıkmaz içerisine girmesinde büyük etkisi olmuştur. 1948 Filistinlileri, ırkçılığın demokrasisinin olmayacağını çok net biçimde ortaya koydu. Onların direnişte efsanevi azmi ve inisiyatifleri ile hareket etmeleri, Siyonist projeye karşı gelebilmelerini sağladı. Bu proje, Filistin halkını ekonomik, politik, demografik ve kültürel olarak yok etmeye kilitlenmişti. Tüm hakaret ve sabotaj yollarını kullanarak onların ulusal kimliğini yok etmeye çalıştı. Filistin halkının buna karşı direnişi ve ulusal-kültürel kimliğini koruma/geliştirme konusundaki yaratıcılığı, Siyonist projenin yenilgisinin başka bir kanıtıdır. Şimdiki intifada kadar, 1976'daki Toprak Günü'nde[5] de İsrail, kendini ulusal kimlikleri için mücadele eden ve bedel ödemeye hazır bir halkın karşısında buldu. Batı Şeria ve Gazze'deki Filistin-

(4) 1948 yılında işgal edilmiş topraklarda işgal yönetimine tabi olarak yaşayan Filistinliler. (ç.n.)

(5) 30 Mart tarihi, Filistin'de her yıl Toprak Günü olarak kutlanmaktadır. 30 Mart 1948'de, Siyonist işgal devletinin resmileştirilmesi için ilk önemli adım atılmıştı. Bu yüzden 30 Mart tarihi, Filistin topraklarının bütünlüğünün yeniden gündeme getirilmesi, Siyonist devletin bir işgal devleti olduğunun vurgulanması ve Filistin topraklarında Siyonistlerin meşru bir haklarının olmadığının dile getirilmesi amacıyla, Toprak Günü olarak kutlanmaktadır. 30 Mart 1976'da ise İsrail'in Filistin'e ait bir kısım topraklara el koyma çabalarına karşın, el-Celil, el-Muselles ve el-Nakab'da büyük çatışmalar meydana gelmişti. (ç.n.)

lilerle dayanışma eylemlerinde 1948'de işgal edilen topraklarda yaşayan Filistinlilerden 13'ü öldürüldü. Bu, genelde Filistin halkının birliğinin ve özelde de ulusal ve politik özlemlerin ihtişamlı bir ifadesiydi.

Belki, 1948 Filistinlilerinin en önemli rolü, Yahudi sorununun Siyonist ideoloji uyarınca çözülmesi için oluşturulan Siyonist projenin başarısızlığını ortaya çıkarmak olmalıdır. İsrail'in adaletsizliği sürdüren ve başkalarının haklarını tanımayı reddeden eylem, bakış açısı ve ideoloji üzerine kurulduğu gerçeği üzerinden, 1948 Filistinlileri, onun bir devlet olarak ne kadar antidemokratik olduğunu ve kendi vatandaşları için de adil bir devlet olmayı başaramadığını gözler önüne serme konusunda da işlevlidir. Biliyoruz ki, İsrail, dinsel ve ırksal ayrım üzerinden kurulmuş bir devlettir.

Şimdiki mücadeleyi göz önüne alarak, bazıları Filistin gerçeğinin askeri eylemlerin bedelini kaldıramayacağını söyleyerek, Filistin halkının kitlesel eylemlerine odaklanılması gerektiğini düşünüyorlar. Bu görüşe katılıyor musunuz?

İsrail işgali ile onun askeri gücü, yerleşimcileri ve politikaları ile mücadele açık ve kapsamlı bir görevdir. Bu açıdan, Filistin halkı intifadanın en geniş kapsamda sürdürülmesi için sistematik ve uygulanabilir bir strateji oluşturmak durumundadır. Silahlı mücadele, düşmanı zayıflatmak ve İsrail'in terör ve baskı politikalarını sürdürmesini engellemek için kullanılmalıdır. Sonuçları çok iyi bilinen askeri mücadele bakımdan direk karşı karşıya gelmeyi engellemek için uygun araç ve yöntemleri bulmak kritiktir. İsrail işgal güçleri, zaten çelişkiyi iki eşit ordu arasındaymış gibi yansıtma çabasındadır. Diğer bir deyişle, askeri vuruşları kullanmak, hedeflerin nasıl seçileceği, zamanlama ve uygun araçlar bakımından yeni bir taktik oluşturulmasını gerektirmektedir. İntifadanın bütünlüğünün korunması ve işgale karşı etkili araçların kullanılması için tüm mücadele araç ve biçimleri, birbirinin tamamlayıcısı olmalıdır. Bu başarılırsa, intifadayı yok

etme çabaları engellendiği kadar güçlü bir Filistin varlığı da garanti altına alınacak, işgalcilerin durumu dengesizleştirilecektir.

Bunu söylerken, Filistinlilerin işgal altındaki topraklarda yaşadığı trajediyi bir kez daha anlıyorum. Bir kez daha, halkımızın haklarını, onurlarını ve vatanlarını korumak için ödediği bedellerin farkına varıyorum. Ancak, terör karşısında, İsrail'in faşist ve ırkçı politikaları karşısında ya da Arap komplosunun ve uluslararası sessizliğin gölgesinde başka bir seçenek yoktur. Direnişten ve azimden daha başka bir seçeneğimiz var mı?

Filistin halkı tarafından intifada süresince kullanılabilecek birincil stratejiler nelerdir?

İlk görev, Filistin ulusal programı ile aynı hedeflere sahip olan intifadanın amaçlarına bağlı kalarak, intifadayı politik olarak korumak olacaktır. Bu, İntifada tarafından şimdiye kadar elde edilen kazanımların korunması ile eşit derecede önemli bir görevdir. İsrail ve ABD tarafından dayatılan çeşitli ket vurma ve baskı altına alma politikalarına ve intifadanın amaçlarını saptırma ve yok etme hedefli tüm politik ya da askeri emirlere karşı durmalıyız. Bu görev, ayrıca Filistin halkının aşağıdakiler üzerinden azmini geliştirme politik misyonu ile de örtüşür:

a) İntifadanın devamı için gereken ekonomik koşulların sağlanması. Filistin halkının işgal altında olanaklarının çok kısıtlı olduğunu biliyoruz. Söz verilen Arap yardımı henüz gelmedi. Bağış yapan ülkelerin paraları Filistin halkına boyun eğdirmek için bir araç haline getirildi. Arap finansal desteğine duyulan ihtiyaç acildir.

b) Ulusal birlik programının Filistin ulusal programına bağlı kalınarak ve demokrasi temeline oturtularak zenginleştirilmesi. Bu çağrı, politik tutuklamaların durdurulması kadar, FKÖ kurumlarının ve demokratik kitle örgütlerinin yeniden aktifleştirilmesini ve ayrıca demokratik süreçlerin somut biçimde işletilmesini de kapsar.

c) Finansal ve idari çürüme ile yüzleşme. Filistin halkının

insani ve maddi potansiyeli, yanlış yönetim ya da yozlaşmadan kazanan zenginlere heba edilemez.

d) Yurtdışındaki Filistinlileri (en genelde Arap kamuoyu kadar) politik arenada ve medyada kendi rollerini oynamaya çağırmak.

e) Arap kamuoyu üzerinde baskı oluşturarak onların da kendi cephelerinden Arap rejimleri ve hükümetleri üzerinde sessizliklerini sona erdirmeleri ve Filistin halkını desteklemeleri için daha aktif rol oynamalarını sağlamak.

f) Tüm politik güçlerden ve demokratik kitle örgütlerinden işgalin durdurulması ve süre giden barış sürecinin İsrail/Amerikan hegemonyasının güç mantığından uzaklaştırılarak, uluslararası konvansiyonun ilgili alanlarına aktarılması konusu üzerine tepkilerini yükseltmeleri kadar, uluslararası kamuoyu, medya ve uluslararası örgütlerle ilişkileri aktifleştirmek ve sağlamlaştırmak

g) İntifadanın halkın yaşamını ve onların ekonomik ve eğitimsel süreçlerini felç etmemesi için toplumsal yaşamın, eğitimin ve temel hizmet alanlarının işlemesini sağlayacak pratik adımları atmak.

Gelecek için iyimser misiniz? Genç nesil için tavsiyeniz nedir?

Kesinlikle evet! Ve bunu yalnızca kibar olmak için söylemiyorum. İyimserim; çünkü tarihin ve gerçekliğin hareketini anlayabiliyorum ve halkımın iradesine, sebatkarlığına ve ulusal bilinçlerinin derinliğine dokunabiliyorum. Arap ulusunun ve onun uluslararası arenada oynayabileceği tarihi rolün olanaklarını görebiliyorum. Gerçekliğin zor olduğunu biliyorum ve bölünen, zayıflayan kuvvetlerin pek çoğu için bunun düş kırıklığı yarattığının da farkındayım. Ama bunların geçici olduğunu düşünüyorum. Özünde Arap insanının, Arap dünyasının içinde şu an için gizli olsa da insani, ekonomik ve kültürel potansiyel var. Bu gerçeklik Arap ulusunun modern ve politik rolü ile potansiyelinin birçok çeşidi arasındaki dengeyi yeniden kazanmasına yardımcı olacaktır.

Evet, kabul ediyorum, bu değişiklik bir gecede olmayacak, ancak mücadeleye bağlılık ve deneyim birikimi ile derece derece gerçekleşecek. Bu mücadele, emperyalist ülkelere körü körüne bağlılığın sona erdirilmesi kadar ekonomik, politik ve kültürel gelişimi hedefleyen Arap dünyasının ulusal kurtuluş programının çabalarını içerir. Aynı zamanda, Arap dünyasını bütün boyutları ile hedefleyen Siyonist proje ile de karşı karşıya gelinmelidir. Ulusal ve politik görevlerin yanı sıra, demokratik değerlerin elle tutulabilir biçimde işletildiği duyarlı bir toplumun yaratılması konusuna da öncelik vermeliyiz.

Potansiyel iç çelişkilerin üstesinden gelmede anahtar, toplumun her seviyesinde demokratik süreçlerin işletilmesi, insan haklarının, onurun, Arap insanının özgürlüğünün korunması, her bir bireyin temel yaşamsal ihtiyaçlarının karşılanması, toplum içerisinde kültürel, dinsel, politik ve toplumsal çoğulculuğun korunmasıdır. Böylece çoğulculuk, bölünmenin bir aracı ya da sömürgeci girişimlere bir davetiye değil, kültürel ve toplumsal zenginliğin kaynağı haline gelir.

Bu, benim bakış açım ve Arap ulusunun birliğinin gerçekleşebilir olduğuna ve onun uluslararası arenada insani ve çağdaş rolünü oynayabilecek olduğuna tamamen inanıyorum.

Bölgesel gelişme projelerinin ulusal sorunlar karşısındaki mevcut iktidarsızlığı, Arap Birliği seçeneğinin tek stratejik ve duyarlı çözüm olduğunu kanıtlamaktadır. Bunu gerçekleştirmek için, Arap halkı, liderleri ve toplumsal örgütleri arasında entelektüel, kültürel ve politik gelişim için diyalog ve etkileşim başlamalıdır. Bölgesel izolasyon reddedilmeli ve Arap derinliğine kapı aralayan pratik planlara öncelik verilmelidir. Diğer şeylerin arasında, tüm bunlar, Arap örgütleri arasında, Arap Ligi, Arap zirveleri ve tüm Arap ülkelerini içerecek bir Arap Pazarı gibi örgütlerin geliştirilmesi adına koordinasyon çabalarının artırılmasını gerektirir. Bu ayrıca, Körfez İşletme Konseyi, Morocco Birliği, Nil Vadisi, Bilad a-Şam gibi dönemsel ittifakları da içermektedir.

Bu hedefleri, görevleri, yüksek amaçları gerçekleştirmek, Arap genç neslinin sorumluluğundadır. Ne ben ne de herhangi başka biri onların rollerinin özel boyutlarını ya da pratikte neye ne kadar önem vereceklerini belirleme hakkına sahip değildir. Geçmiş kuşaklar başarılarını ve yenilgilerini yaşadılar. Genç kuşaklar aynı hataları tekrarlamamak için bu deneyim birikimini değerlendirmek/yeniden okumak zorundadır. Yeni kuşağın omuzlarında kurtuluş hareketini sürdürmek ve yeni bir toplum inşa etmek gibi ağır bir sorumluluk var. Bu, genç erkek ve kadınların misyonlarının bilincinde olmaları kadar, Arap ulusunun tarihi, uygarlığı ve kültürü bakımından eşsizliğinin farkına varmaları ve kendilerini eğitmelerine de bağlıdır. Genç kuşaklar, bireysel ve ulusal saygının, onurun korunmasının yollarını geliştirmek ve tüm bunların elle tutulur biçimlerde toplumsal yansımalarını oluşturmak bakımından yaratıcı olma sorumluluğu ile karşı karşıyadır.

Eğitim sorununun temel önemine ve nasıl geliştirilip zenginleştirilebileceğine gelirsek... Eğitim süreci, kendi başına birinin kültürünü ve diğer kültürleri kavramasındaki derinliktir. Bu bakımdan genç kuşaklar, kendilerini "kültürel yozlaşma" sürecinden korumak zorundadır. Kültürel yozlaşma, kapitalist kavrayışa dayanan küreselleşmenin bir sonucudur. Küreselleşme, kültürel hırsızlıktan ayrıştırılarak, olumsuzlama ve hegemonyaya değil, kültürler ve halklar arasında bir etkileşime dönüştürülmelidir.

Genç kuşaklara, kendi kültürlerini koruyanlara ve diğer kültürlere de kucak açanlara yaklaşmalarını öneriyorum. Bu, Arap insanlığının ve onun politik, kültürel ve ekonomik haklarının korunması bilinci kadar kolektif aklın gelişimini, gerçekliğe dayanan eleştirel araçların devredilmesini de getirir.

Bu zorlu görevler karşısında ulusumuza, gençliğimize ve geleceğimize güven doluyum. Arap gençliğinin bilimsel ve sosyal alanda gerçekleştirdiklerinden, Filistin ve Lübnan'da ve tüm Arap dünyasındaki kahramanlık örneklerinden onur duyuyorum.

نعليك فينا خالداً أبدا

القائد الوطني والمناضل الأممي الشهيد الرفيق أبو علي مصطفى

نعليك فينا خالدا أبدا أبا علي يا أسطورة الشهدا.. أبا علي يا فخر أجيالنا مذ
الدروب وضيئت الخنادق ولدا.. المجد يزف سيرة بحر لما أتاك فأبا بالمجد قد سجدا- وإذ بك بالمجد أكون قد صلحت سواك

الجبهة الشعبية لتحرير فلسطين

SANA SÖZ EBU ALİ MUSTAFA

Dr. George Habaş'ın, FHKC Genel Sekreteri Ebu Ali Mustafa'nın katledilmesi üzerine 27 Ağustos 2001'de, Filistin halkına, Arap kitlelerine verdiği söylevdir.

Filistin Halkına... Arap kitlelerine...

Önder Ebu Ali Mustafa(*)'nın Şaron ve Siyonist çetesi tarafından katledildiği haberini büyük bir üzüntü ile almış bulunmaktayım. Yarım yüzyılı aşkın bir süre boyunca kesintisiz biçimde mücadele eden önderimizi hedef alan bu canavarca suikast, hepimize bir kez daha Siyonist düşmanın umudumuzu kırmak için devrimimizin liderlerine yöneldiğini kanıtlamaktadır.

(*) Asıl adı Mustafa Ali el-Ali ez-Zuberi'dir. Ancak, Ebu Ali Mustafa adıyla ünlenmiştir. Filistin'in Batı Yaka bölgesinde bulunan Cenin'in Urabe kazasında, 1938'de dünyaya gelmiştir. Ürdün'ün başkenti Amman'da eğitimini tamamlamıştır. 1955'te Arap Milliyetçi Hareketi'ne katılmıştır. Ürdün-İngiltere İttifakı'na karşı çıkarak. Ürdün ordusunun İngiliz subaylardan arındırılması yönünde yoğun çalışmalar yürütmüştür. 1957'de tutuklanmıştır. Ebu Ali Mustafa'nın karşı çıktığı, İngiliz sömürgecilerin Ürdün'deki askeri güçleri, hükmetmeleri ve bu yüzden Ürdün askeriyesinin İsrail işgal devletinin tampon gücü

–>

Açıktır ki, düşman, tarihten ders çıkarmamaktadır. Düşman hâlâ binlerce savaşçısını, yüzlerce liderini şehit vermesine karşın Filistin halkının, umutsuzluğa boyun eğmeyeceğini ve diz çökmeyeceğini öğrenememiştir. Bu saldırganlık karşısında diz çökmek bir yana, Filistin halkı, haklarını ve bir ulus olarak haklarımızı kazanana değin ne kadar sürerse sürsün mücadeleye devam edecektir. Siyonist ve sömürgeci proje yenilene kadar, zafere kadar tüm azmimizle mücadele edeceğiz.

Tam da şu anda, Gazze'nin Guevara'sı Muhammed El-Aswad'ı, Ghassan Kanafani'yi, Al Amassi'yi, Abu Jihad'ı, Abu Iyad'ı, Faysal Hüseyin'i ve Filistin kavgasında şehit düşen adları burada sayılamayacak kadar çok militanı bir kez daha anıyoruz. Onların adanmışlığı ve hatıraları, bizi mücadelemizde daha da ısrarlı olmaya yönlendiriyor.

(*). DEVAM: gibi kullanılmasıydı. Askeri Mahkeme tarafından 5 yıl hapis cezasına çarptırıldı ve el-Cifr adlı çöl hapishanesinde yattı. 1961'de serbest kaldı. 1965'te fedai subayların yetiştirilmesi için açılan bir gizli askeri okulda eğitim görmek üzere Mısır'a gitti. Oradan fedai grupları oluşturmak üzere Filistin'e geçti. Fakat 1966'da, Ürdün hükümetinin Filistin'in kurtuluşu için mücadele eden grupların aktif elemanlarını ve fedai gruplarının mensuplarını elegeçirmek için başlattığı tutuklama kampanyasında ikinci kez tutuklandı. Sonra, Zerka Askeri Hapishanesi'nde gözetim altına alındı. Burada birkaç ay tutulduktan sonra Amman İstihbarat Merkezi'ne gönderildi, fakat mahkemeye çıkarılmadan birkaç arkadaşıyla birlikte serbest bırakıldı. 1967 Savaşı'ndan sonra birkaç arkadaşıyla birlikte Dr. George Habaş'la irtibat kurarak İsrail işgal devletine karşı silahlı direnişi başlatmak için bir örgüt oluşturma konusunda görüşmeler başlattı. Bu görüşmelerden sonra Filistin Halk Kurtuluş Cephesi ortaya çıktı. Ebu Ali Mustafa, Cephe'nin kurucu liderlerinden biri oldu. Ürdün nehri üzerinden geçerek İsrail işgal güçlerine yöneliksaldırı eylemleri düzenleyen Cephe'nin ilk gruplarının kumandanlığını yaptı. Ayrıca Batı Yaka ve Gazze'de özel direniş ve eylem hücreleri oluşturdu. Bu çalışmaları öğrenilince İsrail işgal kuvvetleri onun peşine düştü ve bu yüzden bir süre kendini saklamak zorunda kaldı. Daha sonra örgütün Filistin içindeki faaliyetlerinin sorumluluğunu üstlendi. 1968'de Filistin Ulusal Meclisi'ne seçildi. 1987 ve 1991 yıllarında da FKÖ'nün Yürütme Kurulu üyeliği yaptı.

1971'de, Ürdün'de örgütün askeri faaliyetlerini organize etme görevini üstlendi. Ürdün yönetiminin, İsrail işgal devletini rahatsız eden Filistinli gerillaları Ürdün topraklarından çıkarıp Siyonist işgalcileri rahatlatmak için başlattığı Kara Eylül Hareketi esnasında, Ebu Ali Mustafa, örgütünün askeri kanadının liderliğini yapıyordu. Ebu Ali Mustafa, 1971'de gizlice Lübnan'a geçmek zorunda kaldı. 1972'de düzenlenen 3. Kongre'de, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin genel sekreteri Dr. George Habaş'ın yardımcılığına seçildi. 2000 yılına kadar da bu görevi yürüttü. 2000 yılındaki 6. Kongre'de ise George Habaş görevini bırakınca Genel Sekreterliğe seçildi. 27 Ağustos 2001'de, Batı Şeria'nın el-Bire şehrinde siyonist işgal güçlerinin ABD yapımı Apaçi saldırı helikopterlerini kullanarak, çalışma bürosuna üç adet roket fırlatmaları sonucu şehit düştü. (ç.n.)

Halkımıza ve Arap ulusuna kararlılığı, cesareti ve gücüyle yıllardır varlığını hissettiren Ebu Ali Mustafa'yı kaybettiğimizi ilan ederken, dökülen kanının anlamsız olmadığını da söylemeliyim. Yoldaşları ve halkı onun ruhunun kararlılığını soluyarak/miras alarak özgürlük ve bağımsızlık mücadelelerinde daha güçlü ve daha kararlı olacaklardır.

Ebu Ali Mustafa'nın ölümüne kadar, bize her fırsatta "Şaron'un savaşının bizi korkutamayacağı"nı söylediğini hatırlamaktan onur duyuyoruz. Bu saldırılar, bizi ne diz çökmeye ne de devrim yolundan, özgürlük ve zafer yolundan sapmaya zorlayamayacaktır.

Büyük bir liderini ve öğretmenini kaybeden halkımız, Ebu Ali Mustafa'nın büyük önder karizmasına sahip müstesna bir insan olduğunu biliyor. Halkımız ondan ve onun direniş ruhundan, tutkusundan, kararlılığından, işgalcilere karşı koyma gücünden, geri dönüş ve başkenti Kudüs olan özgür ve egemen bir Filistin devletinin kuruluşuna dair umutla doluluğundan öğrenmeye devam edecektir.

Bu kederli durumda, FHKC'nin ve Filistin devriminin anavatandaki ve yurtdışındaki tüm cesur yoldaşlarına sesleniyorum ve onları sadece Ebu Ali Mustafa'ya değil, Filistin ve Arap sorunu uğruna canlarını feda eden herkese bağlı kalmalarını söylüyorum.

Sana söz Ebu Ali, direniş ruhunun oluşturulmasında büyük emek harcadığın Halk Cephesi, ne kadar uzun ve tehlikelerle dolu olursa olsun ve ne kadar bedel ödemek zorunda kalırsa kalsın aynı yolda yürümeye devam edecektir. Düşmanın yıkıcı darbeleri bizim azmimizi ve direnme irademizi yok edemeyecektir.

الحرية لرواد فجر الحرية

TUTSAKLAR HEMEN SERBEST BIRAKILMALIDIR

Dr. George Habaş'ın, Filistin Yönetimi'ne tutsakların serbest bırakılması için yazdığı 20 Kasım 2001 tarihli mektuptur.

İntifadayı korumak ve Filistin halkının taleplerini yasallaştırmak için mücadele ettiğimiz şu günlerde, FHKC ve diğer politik partilerin kadrolarının tutuklanması ulusal birliğimiz kadar, bir bütün olarak intifada hareketini de zedeleyecek bir tutum olarak görüyoruz. Tutsak yoldaşlarımızın açlık grevinde olduğunu bilmelerine karşın politik tutsakları serbest bırakma sözlerini tutmayan Filistin Yönetimi ve onun güvenlik güçlerinin bu tavrını kınıyoruz.

Filistin Yönetimi'nden Filistin'in birliği için, tüm siyasi tutsakların hemen serbest bırakılmasını talep ediyorum. Filistin güvenlik güçlerinin uyguladığı dayatmaları halkımız şiddetle kınamaktadır ve bu dayatmalar yalnızca ve yalnızca İsrail ile Amerika'nın çıkarlarına hizmet etmektedir.

Bu tutuklamalar, ulusal mücadele ve dayanışma mirasımızla hiçbir biçimde uyuşmamakta ve Filistin Yönetimi'ndeki kafa karışıklığını ortaya koymaktadır. FKÖ'nün kurucu amaçlarına zarar veren bu dayatmacı uygulamaların sona erdirilmesi gerekmektedir. Filistin Yönetimi amaçlarını gerçekleştirmek için halkına karşı değil, halkı ile birlikte hareket etmelidir.

Gelecek bize, Filistin halkı özgürlüğünü ve bağımsızlığını yeniden kazanana kadar, intifadanın ve direniş hareketinin sürdürülmesi için tüm çabalarımızı birleştirme sorumluluğunu yüklemektedir.

İNTİFADAYI KORUMAK FİLİSTİN'İ KORUMAKTIR

Dr. George Habaş'ın, FHKC'nin 34. kuruluş yıldönümü nedeniyle 11 Aralık 2001'de yayımladığı mesajdır.

Sebatkar halkımıza;

Halk Cephesi'nin kuruluşunun, intifadanın yıl dönümü ve çağdaş Filistin devriminin başlangıcı vesilesi ile sözlerime başlarken, öncelikle ne kadar övgü dolu olursa olsun hiçbir konuşmanın halkımızın intifadada ve direniş mücadelesinde geldiği seviyeyi anlatmaya kafi gelmeyeceğini belirtmek istiyorum. Bu hadiseler, özgürlük ve bağımsızlığın kazanılmasının; ulusal ve insani kurtuluşun beklenen sonuçlarına ulaşılana ve Arap Birliği sağlanana değin çağdaş devrimlerin ve intifadaların tarihi çabalarını bütünlemenin ve devam ettirmenin yepyeni bir biçimidir.

Başlarken, intifada şehitlerinin ve intifadanın sunaklarında kendilerini kurban edenlerin ailelerine en derin şükran ve saygılarımı göndermeme izin verin. Filistin'in 1948'te işgal edilen topraklarında intifada ateşi harlandığından beri şehit düşenleri, Aksa intifadasında, özgürlük ve bağımsızlık aşklarının intifada-

sında şehit düşenleri selamlıyorum. Kölelikten, sömürgeci işgalden, Siyonist karanlıktan kurtuluşu simgeleyen daha onurlu, daha yüksek bir amaç var mı?

Bu vesile ile, İsrail hapishanelerinde ve zindanlarındaki tutsaklarımıza da selamlarımı göndermek istiyorum. Onlar, özgürlüğün sonsuz gökyüzünü hayal ediyorlar. Tutsak, zincirlerini kıracak ve onu özgür bırakacak olanları bekler.

Her gün işgalin korkunç gerçekleri ile yüzleşen her Filistinli çocuğa da bir selam göndermek istiyorum. Çocuklarımız, çocukluklarını Siyonist canavarın pençelerinde bırakmak zorunda kaldı. Çocuklarımız, dört bir yana dağılmış mülteci kamplarında anavatanla aydınlık yarınları düşlediler.

Bu vesileyle, önce şehit analarının ve militan Filistin kadınının önünde başımı eğmek istiyorum. Onların acılarına dokunabiliriz. Filistin kadınının mücadele yolunda her zaman ne fedakar ve dayanıklı olduğunu kanıtlamasından başka ne umudumuzu daha fazla bileyebilir ki? Ve son olarak da sizleri, militan, sebatkar halkımın çocuklarını, anavatan uğruna, Filistin uğruna her şeyini veren sizleri selamlamama izin verin.

FHKC'nin kuruluşunun yıl dönümünde, acı dolu bir yılı uğurlarken, istek, irade ve kararlılık ruhu ile dolu yeni bir yılı da selamlıyoruz. Geçmişi hatırlıyoruz, savaşımızı sürdürüyoruz ve geleceğin Filistin'inin ufuklarını düşünüyor ve planlıyoruz. Daha birkaç gün önce okul yolunda şehit edilen çocuklarımızı hatırlıyoruz. Filistin yolunda şehit düşen Arap ulusu şehitlerini ve daha iyi/daha aydınlık bir geleceği hayal ederek dünyanın dört bir yanında şehit düşenleri anımsıyoruz.

Halkımın kızları ve oğulları, intifadayı tehdit eden ve Filistin halkının haklı ve tarihi tüm haklarını yok etmek isteyen tüm tehlikeleri alt etmek ve bu Şaronist, terörist, Siyonist saldırıları yanıtlamak için ne yapmamız gerektiğini belirleyecek kritik bir noktadayız.

Biz Filistinliler, politik görüş birliğinin ulusal birliğin temel

noktası olduğunu her zaman hatırlamalıyız. Burada, bizi ulusal temel ve ilkelerde bir araya getiren doğru politik birliği sağlayan şeyi tanımlamakta yarar var. Birlik, iç demokrasi demektir. Bu da, politik karar alma mekanizmalarında ve uygulamalarında yer almak anlamına gelir. Bu kilit sorunda, netlik ve açıklık değişmez ilkelerimizin korunmasının garantisidir.

Filistin'in hedeflerinin ufkunu açan intifadadır, intifadayı korumak; Filistin'in amaçlarını, meşru haklarımızı da korumaktır. İntifadayı korumak; İsrail'in gözleri ile görülen Amerikan rüyasına karşı çıkmaktır.

Burada bir kez daha hatırlatmak gerekirse, Filistin devleti gayesi, özgür bir halkla var olabilir, ki bu da tam ve yoğunlaştırılmış ulusal egemenliği ön sayar. Gerçek egemenlik ise işgalci devletin güvenliğine ilişkin ya da onunla bağlantılı olamaz. Bizim de bildiğimiz ve uluslararası hukukun çözümlerinin de tanımladığı gibi, dışarıdan dayatılan kısıtlamalar ve koşullar, haklı gerçeklerimizi yok etmeye hizmet eder. Uluslararası hukukun bir anlam kazanabilmesi için, bu çözümün yerleşim hakkını, halkımızın uluslararası alanda korunmasını ve Filistin sorunu dosyasının Amerika'nın dıştalayıcı kontrolünden uluslararası katılımın aktif olduğu bir alana aktarılmasını (örneğin, işgalcilerin koşulsuz ve sınırsız geri çekilişi ve yerleşimcilerin bütünüyle nakledilmesini gerektirecek uluslararası bir konferansın düzenlenmesi) ön koşar.

Kahramanca intifada gibi, umudumuzu yeşerten muhteşem olayların ruhu, halkın ayaklanmasıdır. Ve bu ayaklanma gerçekliği bizi, Filistin'in, intifada halkı tarafından seçilen araçlarla yeniden inşa edileceği fikrine götürür. İşgale karşı direniş ve mücadele, Filistin'in kendi topraklarında var olabilmesi için en doğru ifade biçimidir.

Kökünü kesin kes intifadadan alan dayanma gücümüzü, geçen zaman karşısında ispatladık. Oslo'da imzalanan hakaret ve küçük düşürme anlaşmasının ardından görüşme masalarında te-

vekkülle harcanan yedi yıl, istenen sonucu getirmedi. Oysa intifada, tam ve azaltılmamış ulusal egemenliğe dayanan temel bağımsızlık sorununun yanıtını, altını kalınca çizerek verdi.

İkinci görev, meşru direniş ve intifada ile kazanılanların korunmasıdır. İntifadanın korunması stratejik görüşünün bileşenleri olarak, intifadanın sürdürülmesi, geliştirilmesi, İsrail-ABD emirleri ve şartları yerine aktif bir savunma programına bağlı kalınarak güçlendirilmesi gerekmektedir. Amerikan küresel hegemonyası, hâlâ kendi çözüm rüyasını empoze etmeye çalışıyor. Burada özellikle belirtmek isterim ki, temel amaçları intifadayı tuzağa düşürmek olan İsrail-Amerikan avcılarına imtiyaz sağlayarak, intifadaya bir süre mola verilmesini talep edenler, sürecin yeni zorluklarına ek olarak gerçek bir tehlikedir.

Gelecek dönemde sıkı sıkıya sarılmamız gereken en önemli amaçlarımızdan biri de, uzun zaman önce Siyonist tecavüzcüler tarafından köyleri, kentleri talan edilen mültecilerin geri dönme hakkıdır. Ayrıca tüm yabancı yerleşimcilerin geri çekilmesi ve ardından başkenti Kudüs olmak üzere bir Filistin devletinin kurulması konusunda da çok kararlı bir duruş sergilemeliyiz.

Şimdi Amerikan inisiyatifi olarak tanımlanan ve Powell tarafından temsil edilen şey, halkımızı kandırmaya çalışmaktan başka bir şey değildir. Gözüne toz atmaktan başka bir şey değildir. İnisiyatif, muğlaklıkla çerçevelenmiştir. İnisiyatifte, Amerikan hegemonyasına adanmaktan ve Amerika'nın herhangi bir çözümde tek kontrol merci olma hedefinden başka yeni bir görüş yoktur.

Bu durum, bizi soruyu yeniden formüle etmeye götürüyor: Nereye gidiyoruz? Yol nerede? Dış sorunlarla mücadelede, Filistin'in politik belirsizliği retoriğini temizlemede ve Filistinlilerin politik kararlarının yaygın ve halkın katılımı ile alınması için atılması gereken yeni adımlar nelerdir?

Filistin Yönetimi kurumları, çürümüşlükten temizlenmelidir, tüm Filistin güçleri FKÖ kurumlarına katılmalı ve politik

temsiliyet hakkına sahip olmalıdır. Bu bakış açısı, Filistin toplumunun değişen koşulların farkında ve intifadanın yükselen seviyesinin sorumluluğunu üzerine alarak daha birleşik ve dimdik durmasını sağlayacaktır.

Üçüncü görev, 1948'de işgal edilen Galilee, Triangle, Negev topraklardaki Filistin halkını ve oralardaki demokratik politik güçleri desteklemek, onlarla koordineli bir çalışma yürütmektir. İsrail ırkçılığına ve halkımızı absorbe etmeye/İsrailileştirmeye çalışan tüm çabalara karşın durmaksızın mücadele etmenin gerektiğini bir kez daha belirtiyoruz; savaş, halkımızın Arap Filistin kimliği için sürdürülmelidir.

Araplar söz konusu olduğunda, bizim stratejik amaçlarımızdan olan ve intifadanın savunulması için bir nefes özelliği taşıyan Arap kitleleri ile dayanışma ağının geliştirilmesi konusunda kararlılığımızı bir kez daha belirtmek gerekiyor. Bu konuda Arap rejimleri cephesinden politik bir geri çekilme/uzlaşma olduğunun farkındayız ve tüm Arap güçleri/partileri bu noktada kendi gerçekleri ile yüzleşmeli. Arap kitle eylemleri, resmi Arap rejimleri üzerinde söylemlerini netleştirmeleri ve kurtuluş mücadelesinin mevcut seviyesi üzerindeki sorumluluklarını hatırlamaları için baskı oluşturuyor. Amerikan-Siyonist saldırılar karşısında Arapların saflarını belirlemeleri, zaferimiz için en önemli koşullardan biridir.

Uluslararası alanda, küreselleşmeye karşı eylemlerin artışını desteklediğimizi belirtmek çok önemlidir. Bu hareketler, bizim halkımız gibi sömürgeciliğin ve Amerikan hegemonyasının pek çok biçiminden hâlâ zarar gören halklar için muazzam bir destek sağlayabilir. Filistin halkı, her zamankinden daha fazla kendini, öncülüğü ABD tarafından yapılan ve İsrail ile daimi işbirliği içerisinde olan küreselleşmeye karşı duruşun içinde konumlandırması gerektiğinin bilincindedir. Burada bizim için önemli olan Filistin mücadelesi ile dayanışmalarını belirten güçlerle ilişkide inisiyatifi ele almak ve Filistin halkının taleplerinin

daha iyi anlaşıldığı uluslararası bir atmosfer yaratmaktır.

Filistin halkının bağımsızlığı ve özgürlüğü için işgalin sona ermesi gerekir. Şimdi ihtiyaç duyulan şey, işgalciler kovulana, İsrail terörü sona erene ve özgürlüğümüzü elde edene kadar, intifadaya ve meşru direnişimize devam etmektir. Filistin, anavatan ve halkımız için birleşerek savaşa devam edelim!

Her zaman; devrim için, intifada için, özgürlük ve bağımsızlık için!

Yoldaşınız,
Dr. George Habaş
Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Kurucusu

FHKC GENEL SEKRETERİ AHMET SA'ADAT'A ÖZGÜRLÜK

Dr. George Habaş'ın, FHKC Genel Sekreteri Ahmet Sa'adat'ın tutuklanması üzerine 17 Ocak 2002'de yayımladığı mesajdır.

Dün, Filistin güvenlik güçleri tarafından hem de Yaser Arafat'ın doğrudan emri ile gerçekleştirilen bir gözaltı haberi ile şok oldum. FHKC Genel Sekreteri Ahmet Sa'adat*, Ramallah'ta Halk Güvenlik Şubesi'nde bir görevli ile toplantı halinde iken gözaltına alındı.

(*) *Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC) Genel Sekreteri Ahmet Sa'adat, 2002'den bu yana tutsak. Sa'adat, faşist "İsrail Transfer Partisi"nin Genel Başkanı ve Turizm Bakanı Rehavam Ze'evi'nin, FHKC tarafından ölümle cezalandırılması eyleminden dolayı 2002'den beri cezaevinde tutuluyor. Sa'adat, Arafat'ın karargahına yönelik İsrail kuşatması esnasında, emperyalistlerin de devreye girdiği bir pazarlık sonucunda üç yoldaşıyla birlikte 1 Mayıs 2002'de cezaevine konulmuştu. Uzun süre, Filistin Özerk Yönetimi'ne bağlı Eriha Cezaevi'nde Amerikan ve İngiliz askerlerinin gözetimi altında tutulmuştu. Filistin Yüksek Mahkemesi bir ay sonra Sa'adat'ın serbest bırakılması yönünde karar alsa da, İsrail'in suikast tehdidi üzerine Sa'adat'ın tutsaklığı hiçbir yargılama ya da yargı kararı olmaksızın sürmüştü. Son seçimlerde, Ahmet Sa'adat halkının verdiği* ->

Bu adım; intifadaya ve Siyonist, ırkçı işgale karşı eşi görülmedik bir cesaret ve kahramanlık örneği göstererek direnişe önderlik eden yurtsever ve İslami güçleri yok saymanın, büyük bir politik körlük ile halkımızın duygularının küçümsenmesinin bir göstergesidir.

Filistin Yönetimi'nin, Şaron-Eliazar-Mufaz'ın İsrail liderliğinin baskısı altında Ahmet Sa'adat'ı yakalamak için tuzaklar kurması, namertçe eylemler içerisine girmesi başka hiçbir şeyi değil, Siyonist düşmanın planlarına biat etmeyi getirir. Tüm bu eylemler; Filistin halkı ve onun yurtsever ve İslami güçlerinin yan yana, İsrail işgalcilerine karşı, özgürlük ve dayanışma için, halkımızın hedeflerine ulaşabilmesi için yürütülen acı dolu mücadelenin 15 aylık deneyimleri ile elde edilen Filistin ulusal birliğinin temellerini yıkma amaçlıdır.

Filistin Yönetimi'nin Siyonist-Amerikan şartlarını ve emirlerini kabul etme politikasını ileri taşıma konusundaki büyük ihtimamı, Filistin'in iç ilişkileri bakımından çok tehlikeli bir emsal oluşturmaktadır. Bu durum, dereceli olarak intifadayı sona erdirerek, halkımızın işgale karşı direnişine büyük zarar verecektir. Korkarım ki, bu adım uzun yıllar boyunca yurtsever Filistin kuvvetlerinin hep birlikte savunduğu ve koruduğu Filistin Kurtuluş

(*) Devamı: oylarla Filistin Ulusal Meclisi'ne girdi. Böylece Sa'adat'ın serbest bırakılma süreci başladı. Ancak Siyonist İsrail, hem Sa'adat'ı seçen halk iradesini, hem de uluslararası hukuku ayaklar altına alarak, FHKC Genel Sekreteri ve milletvekili Ahmet Sa'dat'ı Eriha'dan kaçırdı, İsrail'de bir cezaevine koydu. Sa'adat, 28 Mart'ta çıkarıldığı askeri mahkemede yargılayanları yargıladı. Mahkemeye getirilirken sol yumruğunu kaldıran ve "Ben İsrail işgaline karşı mücadele eden bir savaşçıyım" diyen Sa'adat, salonda ise mahkemenin meşruluğunu tanımadığını ilan etti.

Ahmet Sa'adat, Moskobiyya Cezaevi'ndeki hücresinden Filistin halkına hitaben yazdığı ilk mektupta da İsrail Siyonizmi'ni yargılayarak, kaçırılmasında suç ortağı olan ABD ve İngiltere emperyalizmini kınadı. Sa'adat, "Dörtlü (ABD, AB, Rusya ve BM), işgale bir örtüdür. Eriha'da yaşananlar, ABD ve İngiltere'nin çatışmadaki taraflarını açıkça belli etti ve 'tarafsızlıkları' hakkındaki son yanılsamaları da toprağa gömdü" dedi. Sa'adat, Filistin'in halkına ise şöyle seslenmişti: "Filistin halkını ve mücadelesini selamlıyorum. Bu halkın kurtuluş amacına ulaşacağına tam güvenimi belirtiyorum. Yaşamımız, çalışmalarımız ve mücadelemiz sürüyor. Nerede olursam olayım, savaşmayadevam edeceğim."

Örgütü'nü yok etmeyi hedefleyen pek çok adımın ilkidir.

Bu rezilce adımı kınar ve Filistin Yönetimi'ni ve onun Filistin halkının liderlerine, militanlarına, savaşçılarına karşı baskıcı uygulamalarını lanetlerken, Filistin Yönetimi ve Başkanı Yaser Arafat'a da, büyük militan Ahmet Sa'adat'ı ve Hamas'ın, İslami Cihad'ın, FHKC'nin tüm militan ve savaşçılarını serbest bırakması çağrısı yapıyorum. Bu çağrıyı, El-Aksa intifadasında, onur savaşında, özgürlük savaşında, bağımsızlık savaşında her şeyini feda etmiş olan yüzlerce şehit ve binlerce gazimize saygı duyacaklarını düşünerek yapıyorum.

İntifadanın önderliğine, tüm yurtsever ve İslamcı güçlere ve Filistin halk kitlelerine, Filistin Yönetimi'nin baskıcı eylemlerini ve uygulamalarını sona erdirme, hangi örgütten olursa olsun bütün politik tutsakların serbest bırakılması konusunda çağrı yapıyorum. Halkımıza ve onun en önemli militanlarına, topraklarımızın ve haklarımızın korunması için intifada yoluna, işgalcilere karşı direniş ve mücadele yoluna devam etmesinin önünü açması için Filistin Yönetimi'ne politik baskının bütün biçimlerini uygulama çağrısı yapıyorum. Ancak böyle, en saldırgan, en tiksindirici Siyonist eylemler karşısında halkımız geri dönme, kendi kaderini belirleme ve başkenti Kudüs olmak üzere bağımsız Filistin'in kurulması amaçlarına ulaşabilir.

الجبهة الشعبية لتحرير فلسطين
الانطلاقة
39
إنا
باقون
على
العهد
تصميم ASQALAN.COM

MÜZAKERE MASASINA GERİ DÖNÜŞ İHTİMALİ YOKTUR

Filistin Geri Dönüş Merkezi tarafından 29 Haziran 2002'de yapılan röportajdır.

Deneyimlerinizin ve uzmanlıklarınız ışığında, dünyanın teknolojik olarak en ileri gücüne ve en acımasız ordusuna karşı halkımızın yürüttüğü mücadeleyi ve intifadayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Siyonist işgale karşı Filistin ulusal mücadelesi, daha önce görülmedik bir nitelik seviyeye ulaştı. El-Aksa İntifadası[1], kitle mü-

(1) Beyrut kasabı Ariel Şaron'un 28 Eylül 2000'de Mescid-i Aksa'ya provokatif bir ziyaret düzenlemesi ile patlak veren ve ikinci Filistin intifadası olarak da bilinen intifada. İsrail, 29 Mart 2002 tarihinde başlattığı Cenin, Nablus, Ramallah, Kalkilya, Beytüllahim de dahil olmak üzere pek çok Filistin kentini işgal etmeye ve buralarda El-Aksa İntifadası'nı sonlandırmayı hedefledi. Ancak İşgal devleti buralarda hiç ummadığı bir direnişle karşılaştı. İşgal güçleri, Cenin mülteci kamplarına girebilmek için tam 12 gün savaşmak zorunda kaldı. Oysa, 1967 Haziran Savaşı'nda 6 günde üç büyük Arap ülkesinin ordularını dağıtmıştı. Son operasyonda işgalciler en büyük kayıplarını Cenin'deki çatışmalarda verdiler. Bu çatışmalarda 40 askerleri öldürüldü, 200 civarında askerleri yaralandı. 16 tankları imha edildi ve iki adet Apaçi helikopterleri düşürüldü. Ayrıca İsrail, ilk üç günde başarı gösteremeyen yedek güçlerini geri çekerek özel timlerini sevk etti. Cenin ve Nablus başta olmak üzere tüm Filistin kentlerinde ise soykırıma varan insanlık suçları işlendi. Yalnızca Cenin'de (kesin sayı bilinmemekle birlikte) bin Filistinlinin şehit edildiği katliamlar yaşandı. (ç.n.)

cadelesi ve silahlı mücadeleyi de kapsayan yüksek düzeyde militan bir mücadele. Filistin halkının en geniş kesimlerini kapsayan kitlelerin intifadası devam ederken, işgalci orduya ve Batı Şeria ile Gazze Şeridi'ndeki İsrail yerleşimcilerine yönelik askeri eylemler de kitle eylemleri ile birlikte ve onlara paralel olarak sürüyor.

Buna ek olarak, 1948'de işgal edilen topraklarda feda eylemleri de sürüyor. Siyonist işgal güçlerinin barbarca katliam, baskı ve terör eylemlerine, düşmanın tüm şehirlerde, köylerde, mülteci kamplarında halkı terörize etmek için sürdürdüğü saldırılara, Filistin'in tüm kurumları, mülkleri ve tüm alt yapısını yıkmaya yönelik çabaları karşısında bu eylemler, bir yanıt ve kendini koruma biçimidir.

İsrail'in askeri saldırganlığının genişleyen kapsamına ve vahşetine, tanklar, uçaklar, roketler gibi ağır ve modern silahların yanı sıra uluslararası arenada yasaklanmış pek çok silahın kullanılmasına karşın Filistin halkının mücadeleci ruhunun büyüdüğünü ve yaygınlaştığını belirlemek çok önemlidir. Bugün, Filistin direnişinin daha şiddetli ve yaygın olduğu çok açık bir gerçekliktir. Ve Filistin direnişi yeni araç ve yöntemlerle düşmanla karşı karşıya gelmekte, onun sınırlarını ve güvenlik dayatmalarını zorlamaktadır.

Filistin halkının, bugün, geçmişteki herhangi bir zamandan daha çok, işgale daha fazla dayanmayacağı açığa çıkıyor. Filistin halkının, düşmanın dayatmalar, oyalamalar, ertelemeler, tuzaklar ve ön koşullar politikası izlediğinin bilincine vardığı uzun ve acı deneyimlerin ardından artık Oslo Antlaşması temelinde müzakere masasına geri dönüş ihtimali yoktur. Filistin halkı, bu anlaşmaların yanlış ve zararlı olduğunu anladı, Filistin tarafında bu anlaşmayı imzalayanlar da anlaşmanın gerçekliğinin farkına vardılar. Filistin halkı artık bu işgale katlanmayacaktır. Halkımız, özgürlük ve bağımsızlık hedeflerine ulaşana kadar mücadeleye devam etme konusunda büyük bir kararlılık gösteriyor. Tüm baskı, dayatma, açlık, katliam, terör biçimlerine karşın; düşmanlarının aldığı tüm politik ve propagandif Amerikan yar-

dımlarına karşın; Arap rejimlerinin emsali görülmemiş iktidarsızlığına ve yenilgi ruhuna karşın; Filistin halkı İsrail'in, Amerika'nın, Avrupa'nın ve resmi Arap rejimlerinin politik, psikolojik ve askeri baskılarına pabuç bırakmadan çok boyutlu mücadelesine tereddütsüz devam ediyor.

Halkımızın yaygınlaşan kavgacı ruhunu ve direnişinin yüksek seviyesini gösterebilmek için bir noktayı daha fazla aydınlatmama izin verin. Bu noktayı yeterince tartışabilirsek, tüm dünya, tüm zorluklara, tüm acılara, Siyonist şiddet eylemleri ile tüm kanlarının dökülmesine karşın Siyonist askeri makinenin gücünden önce Filistin halkının azminin efsanevi karakterini daha net görebilir. İkinci olarak; Filistin silahlı mücadelesi niteliksel bir gelişim yaşayarak mevcut koşullarda farklılaşmıştır. Bu gerçek, İsrail'in kayıplarının artışında görülebilir. Silahlı eylemlerin cesaretleri ile farklılaşan yeni nitelik seviyesinin sonucunda İsrail ordusu, yerleşimcileri, güvenlik güçleri ve istihbari personeli daha fazla kayıp veriyor. Burada, İsrail'in insan kaybının da çok yüksek olduğunu belirtmek uygun olacak. Siyonist varlık savaşın hiçbir döneminde, geçmiş on yılların hiçbirinde böylesi yüksek bir kayıp oranı yaşamamıştı. Son haberlere göre, her üç Filistinli şehit için bir İsrailli öldürülüyor. Bu, güçler arasındaki büyük dengesizliğe ya da farka ve Filistin halkının yetersiz ekipman ve silahlarına karşın gerçekleştiriliyor.

Düşmanın bu insan kayıplarına ekonomik kayıplarını eklersek, Filistin'in silahlı eylemleri yaygınlaştıkça ve Filistinlilerin mücadele ruhu geliştikçe, Siyonist varlığın karşı karşıya kaldığı büyük güçlüğü de görmüş olacağız. Doğal olarak, Siyonist varlık daha önce hiç olmadığı biçimde, kendini tehdit eden tehlikenin muazzamlığını fark ediyor. Bu gerçek, Siyonist varlıktan göçlerin de gösterdiği üzere, işgalcilerde panik, korku ve yılgınlık yaratmış durumda.

Cenin Mülteci Kampı'nda ve Nablus'ta yazılan kahramanca destanlar teslimiyete karşı baş eğmezliği bir kez daha gösterdi. Aynı çizgi, Bitounia'da ya da Ramallah'ta Filistin

Yönetimi tarafından ya da Beytüllahim'de, Kutsal Doğuş Kilisesi'nde izlenmiş olsaydı sonuç ne olurdu?

Cenin Kampı'nda ve Nablus'ta yazılan kahramanlık destanının, çok büyük politik ve askeri anlamları vardı. Bu kahramanlık destanları bir kez daha Filistin halkının direnmeye ve mücadele etmeye ne kadar hazır olduğunu gösterdi. Bu direnişlerle Filistin halkı, bastırılan enerjisinin büyüklüğünü ve Filistinli savaşçıları da adanmışlık düzeylerini eşsiz bir biçimde ispatlamış oldu. Herkesin bildiği gibi, bir kilometre ve birkaç yüz metrelik alanı ile Cenin Kampı, tüm güç dengesizliklerine, su ve elektrik kesintilerine, açlığa ve tüm yıkıma rağmen on iki gün boyunca doymak bilmez bir savaş makinesinin karşısında dayandı.

İsrail, kampa ve Nablus'a boyun eğdirmek ve yenilgiye uğratmak için uçaklar, tanklar, büyük toplar da dahil olmak üzere tüm silahlarını kullandı, pek çok kez askerlerini ve komutanlarını değiştirdi. Tüm bunlara rağmen İsrail ordusu, Filistin direniş savaşçılarının cephanesi tükenene kadar kampı işgal edemedi. Savaşçıların cesareti, kahramanlığı ve adanmışlığı ile işgal ordusunu yaralamayı ve kadere karşı gelmeyi başardılar. İsrail liderliği bile, 23 adamlarının öldüğünü ve yüzlercesinin yaralandığını açıklamak zorunda kaldı.

Cenin Kampı'nda ve Nablus'ta yürütülen savaşlar, Siyonist düşmana karşı mücadele tarihinde, 1948'te Siyonist varlığın kuruluşundan önce ya da sonra olmak üzere ilk değildi. 1920, '30 ve '40'lar, sınırlı askeri kapasiteleri ve oldukça ilkel silahlarına karşın Filistinlilerin sınandığı pek çok teste tanıklık etmiştir. 1948 sonrası Filistin silahlı mücadelesi ve özellikle Haziran 1967 yenilgisi[2] sonrası mücadele yılları Filistinli savaşçıların, Filistin ulusal haklarının, anavatanın ve ulusal onurun korunma-

(2) 5 Haziran 1967, Ortadoğu tarihi bakımından dönüm noktalarından birisidir. Arap ittifakı ile İsrail arasında 5 Haziran'da başlayan ve sadece 6 gün sürdüğü için '6 Gün Savaşları' olarak anılan bu savaş, Arap ülkelerinin yenilgisiyle sonuçlandı. 1967'nin en önemli sonucu, Filistinlilerin topraklarından sürülmesi ve Kudüs'ün işgali oldu. 1948'de İsrail ->

sı için bedel ödemeye ne kadar hazır olduklarına, müstesna savaşçı ruhlarına, cesaretlerine ve soğukkanlılıklarına tanıklık etmiştir. Güney Lübnan'da, Ürdün Nehri'nin ötesinde, Siyonist güçlerin 1982'de Beyrut'u kuşatması süresince Filistinliler cephesinden pek çok destansı cesaret örneği vardır. Çağdaş Filistin devrimi[3] boyunca sınırların içinde ya da ötesinde Filistinli savaşçıların, İsrail ordusuna karşı gerçekleştirdiği yüzlerce, binlerce saldırı vardır.

Bu tarihsel ve güncel olay ile gerçekleri değerlendirdiğimde, eğer resmi Filistin liderliği; illüzyonları ortadan kaldırmış olsaydı, direnişe tüm biçimleri ile hazırlanmış olsaydı, Filistin ulusal askeri enerjisini ve kapasitesini birleştirecek uygun bir zemin hazırlamış olsaydı, ki böylece savaşa mümkün olan en iyi koşullarda girilmiş olurdu, örgütlü askeri çarpışmaların Filistin kentlerinde pozitif yönde farklılıklar arz edebileceğini söyleyebilirim.

Cenin ve Nablus'daki savaşçılar; Gazze, Refah, Han Yunus, Hebron, Tulkarm, Kalkilya ve diğer Filistin kentleri ve mülteci kamplarındaki savaşçılarla aynı irade ve kararlılıkla donatılmıştır. Eğer Cenin ve Nablus'taki gibi düşmanla savaşma yönünde bir çizgi izlenseydi, İsrail'e büyük kayıplara mal olacak ve onlara gününü gösterecek kahramanlık destanları oralarda da yazılabilirdi. Öyleyse sorun, savaşçılarla ilgili değildir, savaşın kurgulanışı ile de ilgili değildir. Sorun, Filistin önderliğinin hâlâ Amerikan ve Avrupa arabuluculuğunu içeren politik bir alan içinde kumar oynamasındadır. Önderlik, anlaşma sürecinin arkasından gelen uzun ve acı deneyimlere rağmen, Oslo Anlaşması'na ve

---

(2) Devamı: devletinin kuruluşu ile büyük bir göçe maruz kalan ve o günleri Nakba (Büyük Felaket) olarak adlandıran Filistinli mülteciler, '67 Savaşı'ndan sonra topraklarından kovuldu. 1967'de yaklaşık 250 bin Filistinli mülteci durumuna düştü. Sadece Batı Şeria değil; Ürdün ve Lübnan'daki mülteci kampları da o günlerde oluştu. (ç.n.)

(3) 1965 Ocak'ında işgalci İsrail'e karşı, 1964 yılında kurulan FKÖ önderliğinde silahlı eylemler başladı. Çeşitli Arap ülkelerinde sürgün yaşayan Filistinliler, bu eylemlerle birlikte Filistin mücadelesine katıldı. Dünya, Filistin devriminin uzun ve çetin mücadelesinin ilk kıvılcımlarına tanıklık etti. (ç.n.)

müzakere masasına geri dönmek için mücadele ediyor. Tüm deneyimler, İşçi Partisi ya da Likud Partisi'nden hangisi tarafından yönetilirse yönetilsin İsrail'in işgali sona erdirmeye ya da anlaşmalara bağlı kalmaya yanaşmadığını gösterdi. Filistinlilerin geri dönüş hakkını, kendi kaderini tayin hakkını ve bağımsız devlet kurma hakkını tanıyan BM çözümünü uygulamayacaklarını açık açık deklare etti. İsrail, yalnızca kendi çıkarları uğrunda gerçekleri değiştirmek için uğraştı. Bu durum; işgale karşı mücadeleye devam edecek tüm yurtsever, demokratik, İslami güçleri Filistin Yönetimi'nin yanılsamalarını ortaya çıkarmak, onu Filistinlilerin enerji ve potansiyellerini birleştirmek için önlemler almaya zorlamaları gerekmektedir.

FHKC'nin Genel Sekreter Vekili tutuklandı. Bundan önce, Abu Ali Mustafa katledildi. Ahmet Sa'adat hâlâ tutuklu. Özellikle terörist Ze'evi'nin[4] öldürülmesinin ardından yürütülen bu özel saldırıların FHKC'nin aktivitesini ne ölçüde etkilediğini düşünüyorsunuz? Ve ayrıca, FHKC liderliğinin bu ölçüde Filistin içinde bulunuyor olmasının doğru bir karar olduğuna inanıyor musunuz?

Her şeyden önce, Halk Cephesi'ne yönelik geçtiğimiz aylarda ve özellikle Ze'evi suikastından sonra gerçekleştirilen bu suikastlar, takipler, tuzaklar ve tutuklamalar ilk değildir. '70'ler ve '80'ler, ayrıca '90'ların ilk yıllarında, Siyonist düşman, Halk Cephesi'nin politik ve örgütsel varlığını tehdit edebilmek için gerek Filistin içinde gerekse de dışında tüm askeri eylemlerini, katletmelere, öldürmelere ve tuzaklara yöneltmişti. Herkesin '70'lerin başında Cephe'ye karşı yürütülen kitle kampanyasını, yüzlerce tutuklamayı ve FHKC Politik Büro üyesi 'Gazze'nin Guevara'sı Muhammed El-Aswad yoldaş ile FHKC Merkez Komite üyesi Muhammed El-Amsi yoldaşın şahadetlerini hatırlaya-

(4) FHKC Genel Sekreteri Abu Ali Mustafa'nın öldürülmesine cevaben FHKC militanları, 17 Ekim 2001'de 1948'te, 1967'de ve neredeyse tüm İsrail katliamlarında imzası olan ırkçı Turizm Bakanı Rechavam Ze'evi'yi Kudüs'ün ortasında öldürdü. (ç.n.)

cağına inanıyorum. Aynı şey, '80'lerde ve '90'ların başında yürütülen kampanya için de söylenebilir. FHKC'nin askeri ve siyasi üyeleri tutuklanmış, onlarcası anavatanlarından sınır dışı edilmişti. Pek çok askeri ya da siyasi kadromuzun hapishanelerde, orada ya da burada gerçekleşen çatışmalarda şehit edilmesini ise saymıyorum. Ayrıca, düşmanın kendini '80'lerin sonunda Hebron Dağları'nda Şehit Ebu Mansur liderliğinde yürütülen gerilla savaşını sona erdirmeye adadığı dönemi de hatırlıyoruz.

Ancak bu sürekli eylemler, Halk Cephesi'nin Filistin içinde politik, örgütsel, kitlesel ve askeri varlığını hiçbir biçimde sınırlayamadı. Cephe katliamlara, tutuklamalara, takiplere, sınır dışı etme eylem ve kampanyalarına maruz kaldığı her durumda mücadelesini yeni ve değişik araç ve yöntemlerle sürdürdü, geliştirdi, yükseltti. Ne kadar kitlesel ve acımasız olursa olsun mevcut saldırılara karşı da Cephe'nin yürüyüşünün durdurulamayacağını biliyorum. Genel Sekreter Abu Ali Mustafa yoldaşın katledilmesiyle Siyonist düşmanın büyük bir kayıp verdirmesine karşın, partinin yönetici örgütleri, yeniden örgütlenmeyi ve yeni genel sekreter olarak yoldaş Ahmet Sa'adat ve vekili olarak da Abd El-Rahim Malluh'u seçmeyi başardı. Cephe, ayrıca genel sekreterinin şahadetinin intikamını, 40 gün içerisinde İsrail Bakanı Rehebam Ze'evi'yi Kudüs'ün ortasında vurarak almayı da başardı. Bu, Siyonist düşmanın tüm askeri ve polisiye önlemlerine karşın gerçekleştirildi. Bu, İsrail polisi, askeri ve politik liderleri tarafından bile, İsrail'in daha önce denemediği ciddi bir tehlikeye işaret eden niteliksel bir sıçrama olarak değerlendirildi.

Ze'evi suikastının başarısının bu yorumu, Siyonistlerin pek çok farklı araç ve yöntemi içeren saldırılarını yönlendiren temel nokta oldu. İlk olarak, İsrail ordusu Filistin Yönetimi, kurumları, İslami ve Yurtsever Filistin silahlı örgütleri aleyhine kitlesel askeri bir kampanya başlattı. İkinci olarak, Filistin Yönetimi üzerinde Ze'evi'nin ortadan kaldırılması eylemini yöneten Ahmet Sa'adat ile dört yoldaşımızı tutuklaması için Filistin Yöneti-

mi üzerinde oluşturulan yoğun baskılar geldi. Bu baskı, İsrail'in yoldaşlarımızı kendi araçlarını kullanarak tutsak edememesinin ardından gerçekleştirildi. Üçüncü olarak, İsrail Amerika'yı, Avrupa'yı ve bazı Arap ülkeleri Arafat'ı, Halk Cephesi'ni "terörist örgüt" olarak ilan etmesi için zorlaması amacıyla politik, diplomatik bir kamuoyu kampanyası başlattı. Bu baskılar ne yazık ki, Filistin Yönetimi'nin Ahmet Sa'adat ile dört kahraman yoldaşımızı tutuklaması ile sonuçlandı. Yanı sıra, İsrail ordusu ve güvenlik güçleri Cephe'nin yüzlerce üyesini ve kadrosunu tutukladı. Sonunda, Genel Sekreter Vekilimiz Abd El-Rahim Malluh'u da tutukladılar.

Doğal olarak, bu kampanya Halk Cephesi'nin işgal edilmiş topraklardaki eylem kapasitesini olumsuz etkiledi. Ancak eminim ki Cephe, geleneği olan militan duruşunu sürdürecektir. Gücünü yeniden toparlayacaktır. İntifada ve son aylarda Cephe'nin gerçekleştirdiği askeri eylemler; Cephe'nin saldırılar karşısında güçlenerek yenilenme becerisi gösterdiğini ispatlamaktadır.

Sorunuzun ikinci kısmına geçersek, anavatana dönebilecek tüm yoldaşların dönmesi gerektiğini düşündüğümü bir kez daha söylememe izin verin. Yoldaş Abu Ali'nin şahadeti ve yoldaş Malluh'un tutuklanması ile yaşadığımız kayıplara karşın, hâlâ Cephe'nin doğru bir karar verdiğini düşünüyorum. Ancak, tarihsel bakımdan, kararın doğruluğu ya da yanlışlığı hakkında kesin bir şey söylemek için erkendir. Her durumda, Halk Cephesi, ulusal mücadelenin her anında ve durumunda kararlarını gözden geçirme, dersler çıkarma ve gelecek dönem için çalışma planları oluşturma geleneğine sahiptir. Yönetici örgütler, sadece bu sorunun Cephe'nin ve Filistin ulusal durumunun kapsamlı bir değerlendirmesini yapacaktır.

Uluslararası baskı altında Filistin Yönetimi, reform adı altında bir program ilan etti. Yönetim, İsrail tankları Filistin topraklarını çiğnerken, Filistin halkını öldürüp, tutuklamalar gerçekleştirirken bakanlarının isimlerini açıkladı. Yönetim'in

gerçeklerden koptuğunu ve Filistin halkının sorunlarından giderek uzaklaştığını düşünüyor musunuz?

İlk olarak, politik reformun kapsamlı bir Filistin ulusal talebi olduğunu belirteyim. Reform, politik ya da entelektüel kökenleri ne olursa olsun tüm Filistin ulusal güçleri ve Filistin halk örgütleri tarafından desteklenir. FKÖ'nün ve Filistin Yönetimi'nin içinde ve Filistin karar alma mekanizmaları üzerinden uygulanan hegemonya, bireysel rol ve otoriterliğin gölgesi altında bile bu talep hâlâ hayatidir. Son otuz yıldır, Filistin ulusal haklarını koruyabilmek ve halkının bağımsızlık ve özgürlük taleplerini karşılayabilmek için FKÖ içerisinde de FKÖ'nün kendi kurumlarını reforme edebilmek ve demokratik kuruluşunu inşa edebilmek amacıyla ciddi ve gerçek mücadeleler verildi. '70'ler ve '80'lerde, FKÖ kurumlarının politik, örgütsel, sendikal düzeylerde reforme edilmesi konusunda başarılar elde edilmesine karşın nihai değerlendirmede reformlar sınırlı ve geçici oldu. Kolektif liderlik ya da müşterek davayla hiçbir bağlantısı olmayan otoriterlik ve sorumluluktan yoksun karar alma mekanizmaları, FKÖ'nün alışkanlıklar ve geleneklerle karakterize olmuş haline geri dönmesi için, bu reformlar, önce yok sayıldılar ardından da yok edildiler. Ve üstüne üstlük tüm bunlar; yürütücü liderlik FKÖ'yü teorik olarak geniş bir ulusal koalisyon olarak tanımlarken ve onun Filistin halkının tüm meşru temsilcilerinin bir araya geldiği tek bir şemsiye olduğunu savunurken gerçekleşti.

Mevcut duruma dair soruya geri dönersek, Filistin Yönetimi tarafından önerilen demokratik ve politik reformlar ne yazık ki, İsrail-Amerikan güvenlik sorunlarını gerekçe gösteren Amerika-Avrupa-İsrail ile resmi Arap baskısı altında getirildi. Bu önerilerin özü ve temel amacı ABD'nin ve İsrail'in planlarına, çıkarlarına ve eğilimlerine hizmet edecek politik ve güvenlik gereksinimlerini sağlayacak bir Filistin politik rejiminin kurulmasıdır. Görevlerden ilki; Filistin yurtsever muhalif güçlerin baskı altına alınması, intifadanın ve yurtsever, demokratik, İslami militan ör-

gütlerin İsrail işgalcileri ile karşı karşıya geldiği silahlı Filistin ulusal direnişinin durdurulması idi.

Arap ya da Filistinli hiç kimsenin, Amerika'nın, Avrupalıların ve İsraillilerin, Filistin'de demokrasinin var olmaması, mahkeme kararlarının ve en temel Filistin kurallarının önemsenmemesi, güvenlik birimlerindeki otoriter yaklaşım ya da Yönetim'in kurumları ve örgütlerinde çürüme ve bürokratikleştirme nedeni ile gözyaşı döktüklerini düşünmediğine eminim. Tüm bunlar hakkında yakınmalar dürüst değildir. Gerçekte, tarih üç ülkenin de üçüncü dünyada pek çok ülke ve rejimi en temel demokratik ve insani hakları dahi yok sayarak daha derin baskı, terör, ezilme ve çürüme süreçlerine ittiğini göstermektedir. Onlar bunu, yalnızca kendi çıkarlarını korumak amacıyla yaptılar/yapıyorlar. Tüm bu politikaların örneklerini ya da taktıkları tüm maskeleri tek tek saymak zor. Amerikan ve Avrupa menşeli örgütlerin pek çok diktatör rejimi nasıl desteklediği ve güçlendirdiği üzerine Batılı yazarlar tarafından yazılan pek çok kitap var.

Mamafih, Filistin Yönetimi; İsrail, Amerika ve bazı Arap ve Avrupa ülkelerinin baskısı altında ve onların yukarıda açıkladığım çıkarlarına hizmet etmek amacıyla, reformlar yapma yolunda ilerlese de, biz bunun dürüst, özgür ve demokratik bir temelde gerçekleştirilen doğru ve radikal bir reform olması için tüm enerjimiz ve kapasitemizle mücadele etmekte bir saniye bile tereddüt etmemeliyiz. Bu reform, sendikaları, halk örgütlerini ve meslek örgütlerini kapsadığı kadar Filistin Yönetimi'nin kurumlarını, FKÖ'nün kurumlarını da kapsayan, belediyeleri, köy konseylerini de kapsayan bir reform olmalıdır. Şimdi, uzun yıllardır uğruna mücadele ettiğimiz bir reform eyleminin gerçek bir olanağı ile karşı karşıyayız. Hegemonyanın, otoriterliğin, sorumsuz bireysel iktidarların sınırlandırılması ve oransal temsiliyet üzerine kurulu şeffaf kurumların oluşturulması için bir şanstır bu.

Doğal olarak bu tür reform ve seçimlerin, Oslo Anlaşması'nın şartları ve işgalin doğrudan ve dolaylı etkilerinden uzakta,

demokratik kurumlara yardım eden bir çerçevede oluşması gerekir. Ayrıca bunlar, kusursuz bir düzenlemenin ve hazırlığın yapılması temelinde yeni ve çağdaş bir seçim sistemi çerçevesinde oluşturulmalıdır.

Bunun yanı sıra, tüm yurtsever, demokratik ve İslami savaşçı güçlerin, tüm Filistin demokratik güçlerinin, örgütlerinin ve kurumlarının demokratik seçimlerin gerçek bir reforma yönelmesi olanağını garantilemek ve Filistin kitlelerinin ve onun hayati güçlerinin işgale karşı mücadelelerini devam ettirmeleri ve halkımızın bağımsızlık ve özgürlük hedeflerine ulaşması, acılarının sona ermesi ve en önemlileri geri dönüş, kendi kaderini tayin ve başkenti Kudüs olmak üzere bağımsız bir Filistin devletinin kurulması olan haklarını yeniden kazanabilmesi için çabalarının birleştirilmesinin önemini de belirtmeliyim.

Filistinli mülteciler, yıllar süren mücadelede Siyonist projeye karşı savaşta büyük bir rol oynadılar. Mültecilerin sorunun merkez noktası olması doğal. Mülteci kamplarının nasıl sistematik olarak hedef seçildiğini gördük, Şabra Şatilla'daki korkunç katliamları hatırlıyoruz. Şimdiki El-Aksa İntifada'sında tüm mülteci kampları hedef seçildi ve sonrasında Cenin Kampı'nda gerçekleşen kasaplık vardı. Neden çatışmanın her derecesinde mülteci kampları hedef seçiliyor? Sizce, halkımızın mülteci olması ve kamplarda yaşıyor olması yetmez mi?

Evet, Filistinli mülteciler tüm yıllar boyunca Siyonist projeye karşı Filistin ulusal mücadelesinde önemli bir rol oynadılar. Sizin sorunuzda işaret edildiği gibi, bu gayet doğal, çünkü Filistin mültecilerinin kendi anavatanlarına dönüşü, Siyonist-Batı sömürgeciliği ile çatışmanın merkezi noktasıydı ve halen de öyle. Filistin mültecilerinden konuştuğumuzda, işgal altındaki topraklarda ve parçalanmış coğrafyalarda yaşayan 5 milyon Filistinliden bahsediyoruz demektir. Bu insanların yaşamları, barınma, sağlık, eğitim bakımından ilkel ve insani olmayan koşullarda de-

vam ediyor. Yaşamları belirsizlikle çevrili. Filistinli mülteciler sürüldüklerinde evlerinin anahtarlarını yanlarına aldılar ve bu anahtarlarla birlikte şehirlerine, köylerine, mülklerine ve evlerine geri dönme umutlarını her zaman yanlarında taşıdılar. Bekleyiş uzayınca, yaşama koşulları; insani, ekonomik ve sosyal acılar yoğunlaşınca, mülteciler geri dönüş hakkı için örgütlenerek mücadele etmeye başladılar. Bu mücadele, 1965'te çağdaş Filistin devrimi patlak verene kadar burada sayamayacağımız pek çok biçim altında yürütüldü. Filistin devriminin, savaşçılarını ve kahramanlarını hep bu kamplarda yetiştirdiğini söylersek abartmış olmayız.

Devrim olgunlaştığında, kamplar onun en büyük dayanağı ve kaynağı idi. Filistin kampları, silahlı yurtsever direnişi bağrına bastı ve on yıllar boyunca inanılmaz bedeller ödedi. Bu çok nesnel bir gerçekliktir, tartışılacak, üzerinden atlanabilecek ya da yok sayılabilecek bir durum değildir. Bu gerçeğe dayanarak, tüm bu on yıllar boyunca Filistin mülteci kampları Siyonist varlığın sürekli hedefi oldu, pek çok Arap rejimi ile Amerika ve Avrupa ülkeleri politik dalaverelerle onların anavatanlarına dönüş haklarını reddetmek için bu kampları başka yerlere taşımak hedefini güttü.

Politik düzeyde, Siyonist, Amerikan ve Avrupalı çevreler Filistinli mültecileri başka yerlerde konumlandırmak için düzinelerce plan önerdiler. Ancak tüm bu planlar, bütün göz boyama çabalarına karşın Filistinlileri kendi evlerine ve mülklerine dönme hakkından feragat etmeleri için kandıramadı. Tam tersine, Filistinliler, günlük yaşamda karşılaştıkları tüm zorluklara karşın anavatanlarına geri dönüş haklarına sıkıca sarıldılar. Filistin devrimi patlak vermeden önce, Filistin mülteci kampları pek çok baskıcı, terörist eyleme tanıklık etti. Arap polisinin ve güvenlik örgütlerinin gerçekleştirdiği pek çok tutuklama furyası yaşandı. Bu baskının amacı Filistinlilerin politik aktivitesini sınırlandırmaktı. Devrimin patlak vermesinin ardından, Sabra ve Şatil-

la'da, Cenin'de ve Tell el-Zaatar'da[5] olduğu gibi kamplar direk olarak hedef seçildi, acımasız askeri operasyonlar düzenlendi, kuşatma ve çevreleme operasyonları gerçekleştirildi. Filistin kamplarının maruz kaldığı mezalim üzerine anılarımızdan ciltlerce kitap yazılabilir.

Yine de, tüm acımıza karşın, Filistin kampları Filistin devrimine savaşçı akışı ve Siyonist düşmana karşı mücadelenin sürdürülmesi için temel kaynak olarak kaldılar. Bana göre, kampların Siyonist düşman, Arap ve yabancı güvenlik güçleri tarafından temel hedef olarak seçilmesinin nedeni burada yatar.

Ek olarak, Filistin mülteci kampları çağımızın en büyük ve en açık trajedisini temsil eder. Filistin halkının elli yılı aşkın süredir yaşadığı trajediyi... Siyonistler ve Batılı sömürgeciler için bu örnekten kurtulmaya çalışmaları, İsrail'in kendi varlığına saldırı olarak değerlendirdiği ve kategorik olarak reddettiği geri dönüş hakkı için mücadelenin en önemli nedeninden kurtulmaya çalışmaları hiç de şaşırtıcı değildir.

Burada, Filistinli mültecilerin zorla sökülüp atıldıkları evlerine, köylerine geri dönme hakkını reddetmek konusunda bir İsrail konsensüsünün olduğunu belirtmek oldukça önemlidir. Ayrıca, BM'nin 194 Sayılı kararının[6] uygulanmaması konusunda da bir konsensüs vardır. Bu konsensüs pek çok politik parti ve harekette, sağcı, solcu ve merkezi kanattaki pek çok politik eğilimdeki sivil ve kamu kuruluşunu ve hatta barış hareketlerinde bile vardır.

Mülteci kampları, geri dönüş hakkı olanların pratik ve aşikar bir gerçek olarak Filistin ulusal sebatkarlığının ve şehit sa-

---

(5) Lübnan iç savaşı döneminde (1975) Falanjistlerin Filistin mücadelesini tasfiye etmek için başlattıkları saldırılar, Tell el-Zaatar'da korkunç bir katliama dönüştü. 17 ay boyunca kuşatma altında kalan kentte, 1300 Filistinli şehit düştü. Katliamların, bombalamaların yanı sıra açlık ve susuzlukla da mücadele etmek zorunda olan kent, Ağustos 1976'da teslim olmak zorunda kaldı. (ç.n.)

(6) BM'nin 194 sayılı kararı, İsrail'in göçe zorladığı bütün Filistinlilerin geri dönüş hakkını savunur, geri dönmeyi istemeyenlere de tazminat ödenmesini öngörür. (ç.n.)

vaşçılarının, devrimin tüm güçlerinin sürekli biçimde üretildiği kaleler olduğu için bu kamplar mücadelenin her aşamasında düşmanın hedefi oldu. Filistinlileri Filistin dışına atmak için oluşturulan tüm politik, toplumsal projenin ve Filistin ulusal haklarının meşruluğunu reddetmek isteyenlerin hedefi oldu.

Filistinlilerin geri dönüş hakkı, özellikle Madrid Konferansı'nın ve Oslo Antlaşması'nın ardından yeni bir düzeye geldi. Anlaşmaların pratik karşılıkları ve düşmanın çok yönlü eylem ve değişikliklerin sonucunda, Filistinliler arasında onların geri dönüş hakkının yok sayıldığı ve bu hak yerine onları başka yerlerde konumlandırmak için politik çözümler önerildi, anavatanlarına geri dönüşlerinin sağlanması yerine tazminat ödenmesi gibi tartışmalar yapıldı. Oysa uluslararası anlaşmalarla, insan hakları sözleşmesi gibi pek çok belge ve uluslararası konvansiyon ile tanınan bu hak başkasına devredilemez kolektif ve bireysel bir haktır.

Siyonist, Amerikan ve Avrupalı çevrelerin, "Filistin topraksız bir halk için halksız bir topraktır" Siyonist yalanını somutlayabilmek amacıyla BM'nin 194 Sayılı kararı ve zorla sürülen, etnik temizliğe maruz bırakılan, evlerinden, topraklarında, kentlerinden ve köylerinden sökülüp alınan Filistinlilerin haklarını tanıyan herhangi bir çözümü reddetme şevklerinin arttığı görülüyor. Siyonistler ve onların Batılı destekçileri mültecileri başka alanlara yerleştirebilmek, yani onları bir kez daha sürmek için sürekli yeni projeler üretiyor. Bu dış elementler, 194 sayılı kararın parçalı ve yanlış kavranışını (geri dönüş ve tazminat noktalarını) genelleştirmek istiyorlar.

Bu Amerikan, Avrupa ve İsrail planlarını güçlendirmeye çalışan sesler duyuyoruz. Bu sesler, parçalı çözümler öneren ve özünde geri dönüş hakkında feragat etmek isteyen Filistinli görevlilerden çıkıyor üstelik. Bu seslerin azınlıkta kalmasına ve kitlelerden izole olmasına karşılık Filistin karar mekanizmalarının biçareliğini ortaya koyuyor.

Kesin olarak, bu hareketlerle mücadele ve uluslararası görüşü etkileme, ulusal mücadelenin güçlendirilmesi, 1948 ya da 1967'de işgal edilen topraklarda yaşayan ya da tamamen yurtdışına yayılmış bulunan Filistinli mültecilerin örgütlenmesi çabalarının yerine ikame edilemez. Geri dönüş hakkını yok saymaya çalışan tüm çabaların manevra alanını daraltmak için buralarda geri dönüş hakkını savunan kitle hareketlerini geliştirmek gerekmektedir. Her nerede yaşarlarsa yaşasınlar, Filistinliler geri dönüş hakkının yasal, kutsal ve mümkün olduğunu dile getiren komiteler, örgütler, topluluklar kurmalıdırlar. Burada, geri dönüş hakkı için önemli bir mücadele yürüten Filistin Geri Dönüş Merkezi'ni coşkuyla karşıladığımı belirtmeme izin verin.[7]

Tüm bu halk örgütlerinin ve komitelerinin çalışmalarında bir bütünlük yakalayabilmeleri için Filistin politik partilerinin ve örgütlerinin çalışmalarını desteklemelerinin gerektiğini de ifade etmek gerekiyor.

Örgütlerin, partilerin, komitelerin ve kurumların politik, enformasyonel, kitlesel ve militan eylemleri yükseltme ve kendi saflarını örgütleyebilme yetenekleri geliştirdikleri ölçüde Filistinlileri Filistin dışına yerleştirme projeleri ya da moda deyimiyle onları yerleşim bölgelerinde karantina altına alma projeleri çerçevesinde geri dönüş hakkını yok saymaya çalışanların çabalarını boşa çıkarabiliriz.

Bu konuda, geri dönüş hakkını savunanların birliğinin önemini vurgulamak istiyorum. Halkımızın bulunduğu tüm alanlarda geri dönüş hakkını savunmak için tek bir hareketin çatısı altında birleşmeliler, böylece bu hareketin her bir bileşeni diğeri ile harmonik olarak çalışan bir orkestra gibi işleyebilir.

---

(7) Oslo Antlaşması, El-Fetih'in uluslararası düzeyde geri dönüş hakkı üzerinden taviz verme politikasını gütmesi karşısında, bu meşru hakkın korunması ve elde edilmesi için FHKC'nin çağrısı ile Filistinli mülteciler, El-Awda (Geri Dönüş) Komiteleri ve onlara bağlı örgütlerde mücadele etmeye başladılar. (ç.n.)

Bu örgütlenme çalışmasının, spesifik örgütsel biçimlerinin nihai görüntüsü üzerine söz söylemek için erken olmasına rağmen, halkımızın bu temel ve haklı sorununa hizmet edecek en iyi ve en etkili araçları yaratacağına eminim.

Özet olarak; komitelerin, eylemlerin Filistin ulusal mücadelesinde geri dönüş hakkı bakımından çok önemli bir dönüm noktası olduğunu ifade etmeme izin verin. Kişisel olarak bu çabalara çok değer biçiyorum. Tüm bu çabaların içinde gerçek bir uyanışın nüvelerini görüyorum. Bu örgütlenme çabalarının sürekliliği için daha büyük bir azimle çalışılmalı ki, Filistin halkının kesinlikle ret edeceği hileler kullanarak geri dönüş hakkını gasp etmeye çalışan düşmanca çabaları yenilgiye uğratabilelim.

Çok zor ve üzüntü dolu koşullardan geçiyoruz. Ancak Filistin halkı, önderleri, kadroları, aydınları, akademisyenleri ve tüm halk örgütleri ile bu koşulların üstesinden gelebilecek, mücadelesine devam ederek kutsal haklarını kazanabilecek bir kapasiteye sahiptir. Öyleyse, zafere doğru ilerleyelim!

ULUSAL ARAP İSLAMİ DİRENİŞ CEPHESİ

Milli Arap Hareketi'nin ve FHKC'nin kurucusu Dr. George Habaş'ın, FHKC'nin 38., Birinci İntifada'nın 18. yılında yayımladığı mesajdır.

Filistin'in mücadeleci halkına,
Şanlı Arap kitlelerine,
Erkek ve kadın yoldaşlara,

Bu mesaja ilk olarak, Filistin Direniş Yurtseverleri ve İntifada için Ulusal Eylem Komiteleri'ne saygılarımı belirterek başlamak istiyorum. Ardından Gazze Şeridi'ndeki, Kudüs'teki, Beytüllahim'deki, Ramallah'taki, Cenin'deki, Nablus'taki, Hebron'daki ve Batı Şeria'daki tüm kentlerde, kamplarda yaşayan halkımıza saygılarımı ve selamlarımı göndermek istiyorum. Ayrımcılık duvarını inşa etmek için topraklarımıza el koyan Siyonist işgale karşı her gün yalnızca çıplak bedenleri ile karşı koyanlara en içten selam ve saygılarımı gönderiyorum. İntifada ve direniş şehitlerine en içten selamlarımı gönderiyorum. Şehitleri-

mizin ailelerine ve çocuklarına en derin saygılarımı gönderiyorum. İsrail işgalcilerinin hapishanelerinde tutsak edilen tüm kardeşlerime, sebatkar lider FHKC Genel Sekreteri yoldaş Ahmet Sa'adat'a, FHKC Genel Sekreter vekili lider Abdul Rahim Malluh'a, yoldaşlarına, kardeşim Marwan el-Barghoutti'ye[1] ve Hasan Yusuf'a[2], mücadeleci Samir Kintar'a[3] ve yoldaşlarına, Siyonist hapishanelerdeki tüm Arap tutsaklara selamlarımı gönderiyorum. Yeniden, Irak'ta, Lübnan'da, Suriye'de, Mısır'da ve tüm Arap ülkelerinde direnenlere, mücadele edenlere selam ve saygılarımı gönderiyorum.

FHKC'nin bu onurlu yıl dönümünde, Cephe'nin genel sekreteri Ahmet Sa'adat'ın, vekili yoldaş Abdul Rahim Malluh ve pek çok FHKC kadrosunun ulusal sorun karşısındaki baş eğmez tutumları nedeniyle halen tutuklu bulunmasına ek olarak, Arap topraklarında ve Filistin sorununda zorlu koşullara tanıklık ediyoruz.

Bu vesile ile söylemeliyim; ne mutlu ki, FHKC, direnişine büyük bir kararlılıkla devam ederek, İsrail hapishanelerinde tutsak bulunan yoldaşları ile çarpıcı bir dayanışma örneği gösteriyor. Ne mutlu ki, Filistin topraklarındaki yoldaşlar, Şehit Abu Ali Mustafa Tugayları[4] Gazze Şeridi'nde ve Batı Şeria'nın kentlerinde, köylerinde ve kamplarında mücadelelerini sürdürüyor.

Bu onurlu yıl dönümünde, geçen yıl dönümünden bu yana çizgimizi değerlendirmeliyiz. Bu yıl içinde aziz vatanımız ve tüm Arap topraklarında pek çok politik gelişme yaşanmış olsa

---

(1) El-Fetih milletvekilleri Mervan Barguti ve Hüsam Kader de, FHKC milletvekili Ahmad Sa'adat gibi İsrail'in elinde tutsak. (ç.n.)

(2) Şeyh Hasan Yusuf, İsrail'in tutsak aldığı Hamas milletvekillerinden ve liderlerinden biridir. (ç.n.)

(3) Samir Kintar, İsrail hapishanelerinde en uzun sürekalan Lübnanlı tutsaktır. 30'u yılı aşkındır tutsak bulunuyor. Hizbullah'ın 2006'da esir aldığı iki İsrail askerleri karşısında serbest bırakılmasını istediği tutsaklardan biridir. (ç.n.)

(4) FHKC'nin silahlı kanadı. Tugay, ismini, İsrail tarafından katledilen FHKC Genel Sekreteri Ebu Ali Mustafa'dan almaktadır. (ç.n.)

da, Filistin'in iç durumunu tartışacak olursak, şunu sormalıyız: Ne başarıldı?

Siyonist işgalin Gazze'den geri çekilmesi[5] ve yerleşimcilerinin yerinin değiştirilmesi ile direniş ve intifadanın getirisi olan önemli bir başarı elde edildi. Direniş ve onun eylemleri olmasaydı, geri çekilme evet olacaktı, ama böylesi bir ulusal başarı Gazze'yi büyük bir hapishaneye çevirecek olan İsrail baskı araçları ile gölgelenmiş olacaktı. Bu tavır, sınırlar, geçişler, hava geçişleri ve deniz ulaşımı üzerinde Siyonist kontrolü korumayı hedefleyen Şaron Planı'nın amaçlarından biridir. Bu durum, direnişi, özgürlük ve bağımsızlık için tek yol olarak gerekli kılmaktadır.

Bu suretle, Filistin topraklarının duvarlarla kantonlara bölünmesi ve Gazze'yi ihtilaf dışı bırakmak kadar Batı Şeria'yı Gazze Şeridi'den ayırma üzerine oturan İsrail Stratejisi iyice anlaşıldı. Bu politika, Filistin topraklarını iyice çiğneyerek daha fazla parçasını işgal etmeyi, Ayrımcılık Duvarı'nın inşasına devam ederek, bu duvarla Filistin Devleti'nin başkenti Kudüs'ü Batı Şeria'nın diğer kısmından tecrit etmeyi, Filistin Ulusal Bağımsız Devleti'nin kuruluşunu önlemeyi ve Filistin Bağımsız Devleti'nin temellerinin inşa edilmesinin önüne geçmeyi amaçlamaktadır.

Böylece, diyebiliriz ki, ortada Amerikan yönetimi tarafından desteklenen bir İsrail stratejisi vardır. Ve yeniden sorabiliriz: Mücadelemizi onun temellerine oturtabileceğimiz bir Filistin Stratejisi var mıdır? Bilinen "Filistin değişmezler/vazgeçilmez-

---

(5) İsrail, İntifada yüzünden 2005'de Gazze'den geri çekilmek zorunda kaldı. Ancak çekilirken, Gazze'yi bir açık hapishaneye dönüştürdü. Filistin intifadası, bu kez de "geri çekilme" oyunuyla tasfiye edilmek istendi. "Geri çekilme" adı altında sahneye konulan oyunun esası, İsrail ordusu ve Yahudi yerleşimcilerin, 38 yıllık işgalinin ardından, Gazze'nin tamamından ve Batı Şeria'daki dört yerleşim biriminden geri çekilmesine dayanıyor. Emperyalist-Siyonist ittifakın böyle bir oyun sergilemeye ihtiyaç duyması bile, Filistin ulusal kurtuluş mücadelesi bakımından bir kazanıma işaret eder. Gazze'den geri çekilme, Filistin halkının ödediği bedellerle kıyaslandığında devede kulak kalsa da, Siyonizm'in ideolojik dokusunu ve politik iç dengelerini bozucu bir rol oynamaktadır Zira, Siyonizm'in görüş açısından bakıldığında, Filistin toprakları "Samioğulları"na "vaat edilmiş"tir ve "kutsal topraklar"ın her karışından verilmiş taviz, dolaysız biçimde ihanettir. Bu nedenle 'Beyrut Kasabı' Şaron'un bile daha "sağ"ında kalan Siyonistler, onu hain ilan etmekte gecikmedi." (ç.n.)

ler"imizi -sürgün edilen Filistinli mültecilerin topraklarına dönme hakları, Filistin Devleti'nin başkenti olarak Kudüs, Gazze ve Batı Şeria'daki yerleşimcilerin tahliyesi ve yer değiştirmesi- içermesi gereken bir Filistin stratejisinden söz edebilir miyiz?

Ayrımcılık Duvarı'nın inşası gasp etme ve yerleşme planının devamı anlamına gelmektedir. Tüm dünya tarafından kınanan Duvar, Filistin Devleti'nin temellerini ve bileşenlerini parçalamak ve intifada ile ortaya çıkan gerçek bağımsızlık, anlamlı özgürlük sloganının içini boşaltmak amaçlıdır.

Bu nedenle, İsrail içindeki partilerin kendi aralarındaki çelişkilere rağmen, Siyonist düşman, daha fazla toprağı yutmaya ve halkımızı baskı altında tutmaya devam ediyor. Sonuç olarak, bu partiler, özlerinde "Siyonist değişmezler/vazgeçilmezler"e sonuna kadar bağlıdır. Bu tarz çelişkiler üzerinden oynamaya çalışmak ve İsrail politik hükümlerinde bir değişiklik olmasını beklemek çok büyük bir yanlıştır.

Arap sorununa ilişkin düşündüğümüzde... Arap topraklarını ve Arap zenginliklerini kontrol etmek ve hegemonyası altına almak için düzenlemelere girişen Amerikan stratejisinin varlığı ile, tehlikeler öncekinden çok daha büyük bir hızla yayılıyor. Bu strateji, Irak'taki Amerikan işgalinin ardından giderek hızlandı. Bu stratejinin halkalarının Lübnan üzerindeki Amerika etkisi ve Lübnan'a uluslararası bir manda empoze etme çabaları ile nasıl bağlantı içerisinde olduğuna dikkat etmeliyiz. Amerika ve diğer uluslararası güçler, 1559 No'lu karara[6] ilişkin ikinci çatırdamanın meydana gelmesi için çabalamaktadır. Filistin kamplarının silahsızlandırılmaları söylentileri ve Lübnan'ın İslami direnişine saldırılması ile Amerikan-Siyonist kamp, Filistinlileri yok etmeyi ve Arap akciğerlerini parçalamayı hedefliyor.

Diğer taraftan, Amerikan stratejisi, Suriye üzerine daha fazla baskı uygulayarak, ekonomik yaptırımlar getirerek, Suriye'nin

(6) BM'nin 1559 sayılı kararı, Lübnan'da Lübnan hükümeti dışında hiçbir askeri gücün bulunmamasını öngörüyor. (ç.n.)

ulusal duruşunu bozmayı amaçlıyor. Suriye, Arap Dünyası'nda katı ulusal duruşu temsil eder. Tüm bu gelişmeler, resmi Arap (rejimlerinin) çözülmesi ve Siyonist varlıkla ilişkilerin 'normalizasyonu'na doğru Arap yürüyüşü ile yan yana oluyor. Amerikan yönetiminin planları ve Arap Dünyası için oluşturduğu strateji başarılı olacak mı?

Bu sorunun yanıtı, Mısır'da ve diğer tüm Arap ülkelerinde halk hareketlerinin baş göstermesi kadar Irak, Filistin, Lübnan ve Suriye'deki direnişin geleceğinde gizlidir. Irak direnişi hepimize büyük bir umut verdi. Kendi topraklarında büyük başarılar elde etti. Ayrıca, Vietnam'dan sonra Amerika bakımından yeni bir yenilgi olarak tarihe geçti. Irak direnişinin Amerikan işgal güçleri üzerindeki etkisine bakın! Amerikan ve dünya kamuoyunun Amerikan yönetiminin savaş planına ve Irak işgaline muhalefet eden güçlü seslerine bakın.

Lübnan'da Hizbullah tarafından önderliği yapılan İslami direnişe bakalım: Bu direniş, Lübnan'a düzenlenecek bütün komplolara karşı durmaya hazırdır. Böylesi bir direniş, Lübnan'ın işgal altındaki diğer parçalarını (Şaba Çiftlikleri) da kurtarma yetisini gösterebilir.

Filistin'de ise halkımız, özgürlüğüne ve bağımsızlığına kavuşana, başkenti Kudüs olan Bağımsız Filistin Devleti'ni kurana kadar cesur direnişine gönülden bağlıdır. Amerikan Siyonist strateji, Filistin'de direnişi yok etmek için çabalarken; Suriye, Amerikan baskılarına ve yaptırımlarına karşın Golan Tepeleri'ni[7] Siyonist işgalden kurtarmak konusunda katı ulusal duruşunu terk etmiyor.

Bu gerçeklerle yüzleştiğimizde, kendimizi Amerikan Siyonist planla mücadelenin ikinci raundunda buluyoruz.

---

(7) Golan Tepeleri, Suriye'nin güneybatı ucundaki tepelik bölgedir. Golan Platosu olarak da bilinen bölgeİsrail, Lübnan, Ürdün sınırındadır. Golan Tepeleri, 1967'de, Altı Gün Savaşı sırasında İsrail'in askeri işgali altına girmiştir. 1981'de İsrail, Golan'ın işgal ettiği bölümlerini tek yanlı olarak ilhak etmiştir. (ç.n.)

FHKC'nin 38. Kuruluş yıl dönümünde, aşağıdakileri teyit ederiz:

a) Siyonist işgal ile mücadele eden direniş seçeneğinin meşru kabul edilmesi.

b) FKÖ kurumlarını aktive ederek Demokratik Diyalog ilkelerini onaylamanın; Demokrasi ve Reform Programı temellerine dayanan özgür ve tarafsız seçimlerin gerçekleştirilmesi için çalışma ve yozlaşma ile mücadele. Özgürlük ve bağımsızlık kavramlarında derinleşmenin sağlanması.

c) İntifadanın halkçı karakterine dönmek ve topraklarımızın daha çok parçasını ele geçirmeyi ve Batı Şeria ile Kudüs'ü ayırmayı hedefleyen Ayrımcılık Duvarı'nın inşasını engellemek için ulusal ve kitlesel eylemlerin yaygınlaşmasını sağlamak.

d) Duvar'ın yıkılması için dünya çapında çabaların geliştirilmesini sağlamak, özellikle Lahey Uluslararası Mahkemesi Karar ve Konvansiyonu'nda alınan duvarın yasadışı olduğu ve yıkılması gerektiğine dair karar üzerinden dünya kamuoyunu, küreselleşme karşıtı hareketleri, Filistin mücadelesini destekleyen ve her türlü apartheid ile ırkçı ayrımcılık kadar Ayrımcılık Duvarı'nın da inşasına karşı çıkan dayanışma güçlerini harekete geçirmek.

e) 1948'te işgal edilen topraklarda bulunan ve Siyonist ırkçılıkla her an yüz yüze gelen halkımızı ve mücadelelerini desteklemek, onların Gazze ve Batı Şeria'daki kardeşleri ile dayanışmasını örnek almak. Bu dayanışma, dünyanın dört bir yanındaki Filistinlilerin nasıl birlik içerisinde davrandığına ve bölünemeyeceklerine dair önemli bir veri olacaktır.

f) Bölgenin bu çetin şartları altında, kriz koşullarında Arap ulusal söylemini yenileyerek sorunlara çözümler oluşturmak, dönemsel hedefler belirlemek ve İslami Aydınlanma Hareketi ile koordinasyon içerisinde Ulusal Arap İslami Direniş Cephesi'nin oluşturulması üzerine düşünmek, Arap Kurtuluş Hareketi'nin krizi koşullarında ayakta kalmak ve sağlam durabilmek için ge-

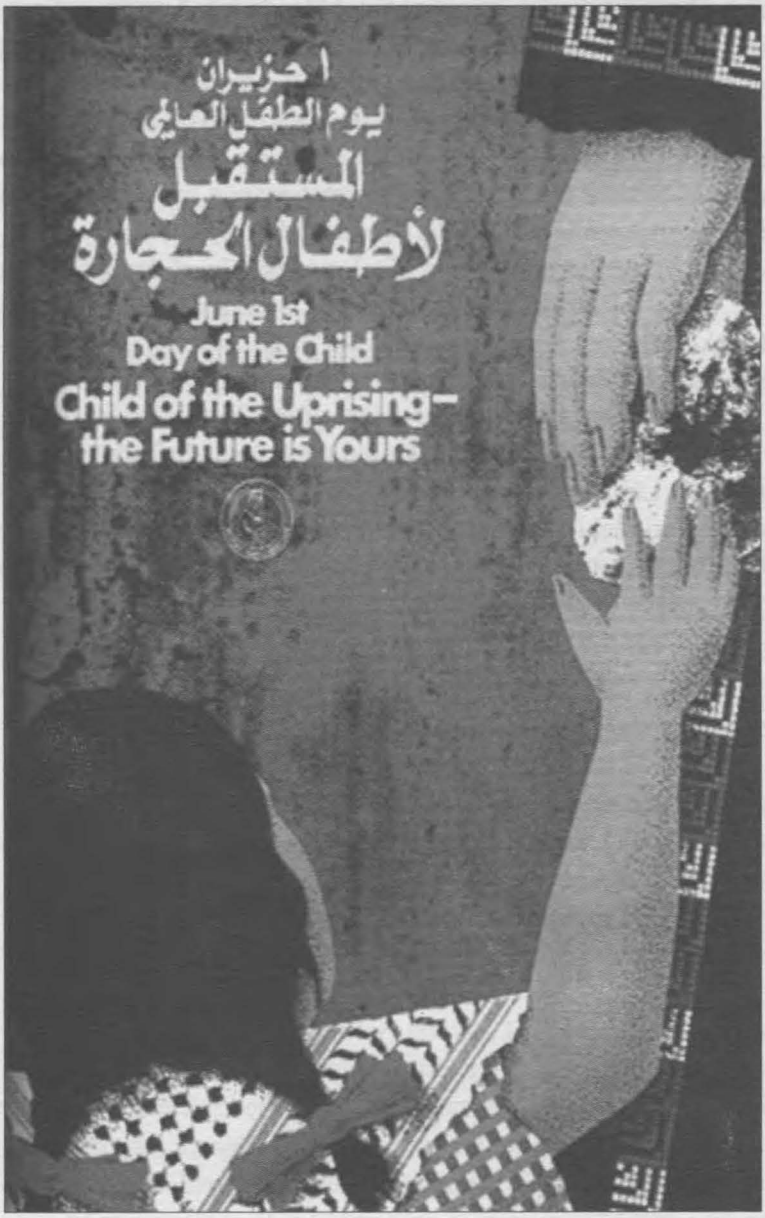
rekli olan adımlardır. Tüm bunlar, bölgede bir Amerikan Siyonist planının hegemonyasının kurulması çabalarına karşı direniş cephesini kristalize edecektir. Ayrıca, Filistin halkını ve intifadayı destekleyen Arap parti güçleri ile koordinasyon içerisinde olmalıyız. Bu partileri, Arap ulusal hedefleri ve demokrasi için mücadele; İsrail ile ilişkilerin 'normalizasyon'una karşı çıkma mekanizmalarını geliştirmeleri konusunda zorlamalıyız.

Bu yıl dönümünde, Arap ülkelerindeki ulusal deniz fenerlerine, barış güçlerine, özellikle Latin Amerika'da mücadelemizi destekleyenlere, Avrupa ve Amerika'da Filistin halkının mücadelesiyle dayanışma gösterenlere selamlarımı gönderiyorum.

Son olarak, 1948'ten beri işgal altındaki topraklarda yaşayan halkımıza, işgal altındaki Golan'da yaşayan halkımıza ve Filistin'de, Lübnan'da, Irak'ta direnişin kahramanlarına, İsrail hapishanelerindeki -özellikle Eriha'daki- tutsaklara ve Ebu Garip ile tüm Irak Amerikan hapishanelerindeki Iraklı tutsaklara selam ve saygılarımı gönderiyorum.

Şan olsun şehitlerimize!

Zafere kadar direniş!

١ حزيران
يوم الطفل العالمي
المستقبل
لأطفال الحجارة
June 1st
Day of the Child
Child of the Uprising–
the Future is Yours

EN GENİŞ ARAP HALKLARI CEPHESİNİ OLUŞTURALIM

Dr. George Habaş, 20 Temmuz 2006'da Lübnan ve Filistin direnişine destek sağlamak için en geniş Arap cephesi oluşturulması çağrısı yaptı.

Onurlu Arap ulusu kitleleri,

Lübnan'ın kardeş topraklarında cesaretle direnen savaşçılar,

Filistin halkının azimli kitleleri ve direniş kahramanları,

Bugün, çağdaş Arap ulusu tarihimizin büyük dönüm noktalarını hatırlatan tarihi bir kavşaktayız.

Arap ulusunun Batılı emperyalistler ve sömürgeci çevreler tarafından desteklenen Siyonist düşmanla mücadelesi Arap rejimlerinin tarihi hataları, suç ortaklıkları ve iktidarsızlıkları nedeniyle hiç de hak etmediği yenilgiler, acılar ve kederlerle dolu oldu. Ancak bugün, belki de ilk kez, durumun kesin olarak değişebileceği bir noktadayız. Resmi Arap rejimlerinin iktidarsızlığı ve suç ortaklığı sona erdiği için değil -ki bu suç ortaklığı ve iktidarsızlık halen aynı seviyede ve hatta daha da ölümcül bir se-

viyede- ya da uluslararası kamuoyu kendi mantık çerçevelerini bile altüst eden çifte standardından vazgeçtiği için değil; tam olarak Hizbullah'ın ve onun büyük Genel Sekreteri Hasan Nasrallah'ın liderliğindeki Lübnan direnişinin(*). Gazze ile diğer Filistin kentlerindeki kahramanların yazdıkları destanlar nedeniyle bu noktadayız. Bu kez, onlar konuyu kendi ellerine aldılar ve yanılsamalardan kurtularak Arap ulusunu zafere taşıyacak öncü kuvvetler oldular.

Filistin ve Lübnan'da halkımızın azmi, çocukların, yaşlıların, kadınların ve gençlerin hiç durmadan akan kanı, ya bir kez daha ulusumuzun yolunu aydınlatacak ve onu ayağa kaldıracaktır, ya da ulusumuz sonu gelmeyen bir karanlığın içine gömülecektir.

Zaferin ufukta göründüğünü ve onurumuzun/gururumuzun yeniden kazanıldığını düşündükçe duygulanıyoruz. Lübnan ve Filistin halkı, ilk kez söylem ile eylem arasındaki uçurumu kapattı. Uluslararası kamuoyunu ve düşmanı şaşkınlığa düşüren bir gerçeklikle karşı karşıyayız. Söylemler, direniş cephesinin mücadelesi ve eylemleri ile gerçekleştirildi. Sloganlar kahramanca eylemlerle tarihe kazındı. Ve Siyonist düşman, sivilleri katletmek, tüm şehirlerin alt yapılarını yıkmak yönündeki iradesini dayatmaya çalışırken, şimdi uykularından oluyor.

Bu saldırılar, direnişin kararlılığını, Lübnan ve Filistin halkının azmini kıramaz.

Konu, Siyonist esirlerden çok daha ötelere sıçradı. Oysa esirler konusu; Siyonist düşmanın Amerikan yönetimi ve uluslararası güçler tarafından Lübnan direnişinin kollarını parçalamak ve böylece Lübnan'ı yenilmiş ve işbirlikçileştirilmiş resmi Arap

---

(*) "İkinci Lübnan Savaşı" olarak bilenen 2006'daki Lübnan direnişi, 34 gün gibi kısa bir sürede işgalci İsrail askerlerini Lübnan'ın güneyinden kovdu. Lübnan direnişi, İsrail'in yenilmezlik mitine büyük bir darbe indirdi. Savaşta, 1000'den fazla sivil Lübnanlı ve az ama belirlenemeyen sayıda Hizbullah savaşçısı, 119 İsrail askeri ve 43 İsrailli sivil öldü. İsrail Siyonizmi ve ABD emperyalizmi, Hizbullah'ın bombalanarak teslim alınamayacağını anlayınca, Birleşmiş Milletler aracılığıyla yeni bir karar aldı. 1701 Sayılı BM kararı ile Kuzey Lübnan'da Hizbullah'ı kontrol altında tutmak ve birkaç bin savaşçısını silahsız bırakmak için UNIFIL adlı geniş bir uluslararası işgal gücü oluşturdular. (ç.n.)

rejimlerinin safına sürükleme, Suriye'nin direnme kapasitesini yok etme ve kabul edilemez yerleşim planlarını Filistin halkına dayatma stratejik planlarının uygulanmasını kolaylaştırma hedefleri için bir bahaneden başka bir şey değildi.

Onurlu Arap kitleleri,

Bugün hepimiz, tarihi bir ayaklanma ve direnme fırsatı ile karşı karşıyayız. Arap ulusumuzun hayati derecede önemli güçlerini desteklemek için en geniş Arap ulusal cephesini oluşturalım. Politik partiler, sendikalar, federasyonlar, demokratik kitle örgütleri, kültürel topluluklar, yurtsever bireyleri kapsayacak cepheyi, bugün Lübnan ve Filistin direnişi tarafından temsil edilen öncü kuvvetleri desteklemek için kuralım.

Arap ulusunun gizli kalmış/bastırılmış tüm enerjisinin ve yaratıcılığının patlamasına izin verelim, onurumuzu korumak için Siyonist-Amerikan tiranlığı yenmek için mümkün olan her yerde en geniş halk cephesi hareketlerini yaratalım.

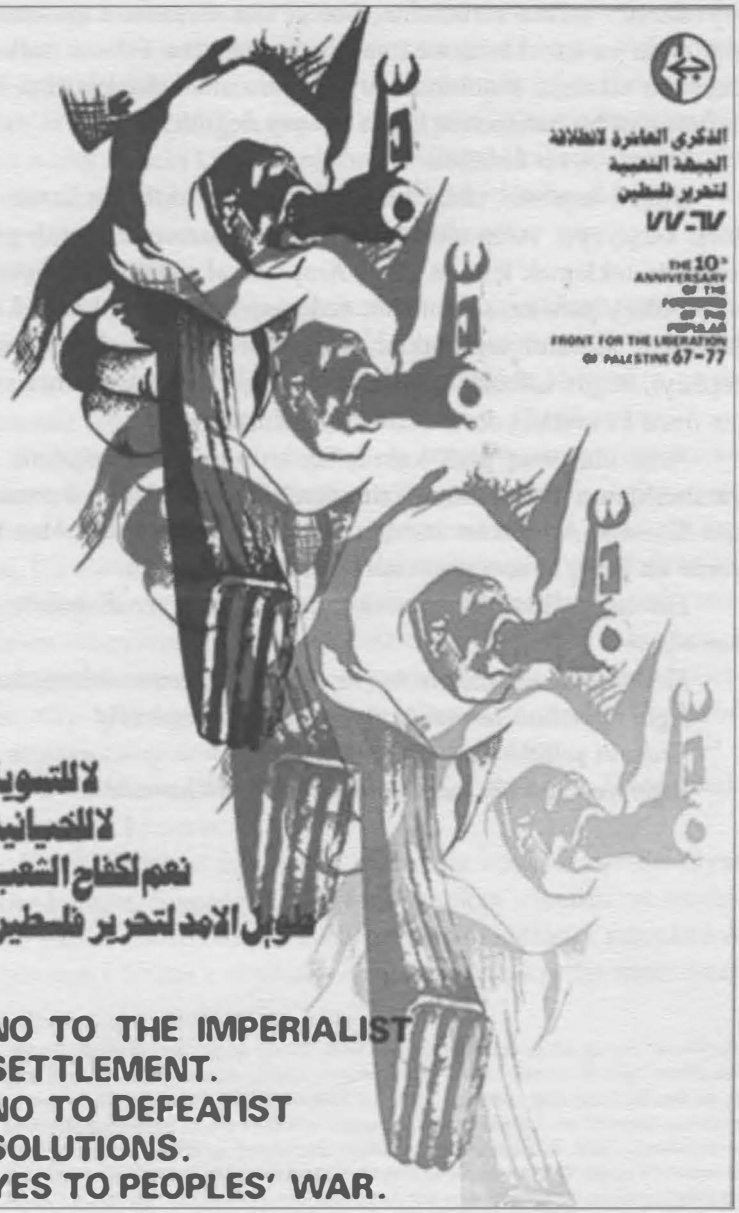
Lübnan halkına ve onların kahraman yurtsever direnişine selam olsun!

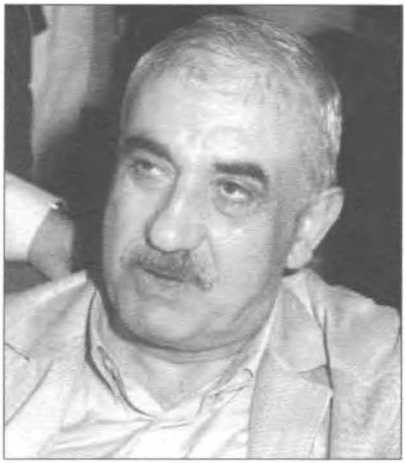
Filistin halkına, azimlerine ve adanmışlıklarına selam olsun!

İşgal hapishanelerindeki tüm tutsaklara özgürlük!

Erdemli şehitlerimize şan olsun!

Zafer ve özgürlük, onun için direnen halklarındır!

الذكرى العاشرة لانطلاقة
الجبهة الشعبية
لتحرير فلسطين
٦٧-٧٧
THE 10th
ANNIVERSARY
OF THE
POPULAR
FRONT FOR THE LIBERATION
OF PALESTINE 67-77
لا للتسوية
لا للخيانية
نعم لكفاح الشعب
طويل الامد لتحرير فلسطين
NO TO THE IMPERIALIST
SETTLEMENT.
NO TO DEFEATIST
SOLUTIONS.
YES TO PEOPLES' WAR.

ARDINDAN

FHKC: ŞAN OLSUN EL HAKİM'E

FHKC'nin, kurucu lideri, ulusal ve enternasyonal lider El-Hakim için yas çağrısı.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Merkez Komitesi, tüm Filistin halkına, Arap halklarına ve dünyanın tüm özgür halklarına FHKC'nin ve Milli Arap Hareketi'nin kurucusu ve yürüyüşünün önderi, El-Hakim, Dr. George Habaş için yasta olduğunu açıklar.

Kurucumuzun şahadeti ile, Filistin halkı ve Arap ulusu yetmiş yıl boyunca Arap ve Filistin halklarının düşmanlarına karşı mücadelede, baskı, sömürü ve haksızlık odaklarına karşı savaşta dimdik ayakta duran bir ikonunu, direnişin bir sembolünü yitirdi.

Büyük bir önderi yitirdik ancak onun fikirleri, ilkeleri ve görüş açısı yitip gitmeyecek. O, bu ilkelere, emperyalizm ve bozgunculara karşı mücadeleye cesur ve dürüst bir kararlılıkla bağlı kaldı. Tüm koşullara, tüm saldırılara karşın El-Hakim, Filistin'in kurtuluşuna, nehirden denize kadar tüm Filistin'e bağlı kaldı. Filistin bugün en asil ve en fedakar insanlarından birini yitirdi. Şan olsun El-Hakim'e!

Halkımıza, büyük liderimize ve mücadelemizin sembolüne söz veriyoruz ki; yürüyüşümüz ve mücadelemiz onun yolunda, onun yöntemleri ile, cesaretle tüm Filistin toprakları özgürleşene kadar devam edecek.

Yaşasın devrim!

Şan olsun El-Hakim'e ve tüm şehitlerimize!

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi
Merkez Komitesi

FİLİSTİN HALKI, 'BİLGE'SİNİ SONSUZLUĞA UĞURLADI

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, kurucu önderi George Habaş'ı, 28 Ocak'ta Ürdün'de sonsuzluğa uğurladı. Cenazede tek yürek, tek yumruk olan binlerce Filistinli, "Bir savaşçı gibi yaşadı ve halkı için öldü" "Barışçıl çözüme hayır, silahlı mücadeleye evet" diye haykırdı.

Binler Hakim'i bağrına bastı

Filistin halkının tarihi ve manevi önderlerinden Dr. George Habaş, Ürdün'ün başkenti Amman'da toprağa verildi. Marksist lider için düzenlenen cenaze töreni, Ürdün Hastanesi'nde başladı, Rum Ortodoks Kilisesi'nde sürdü. Sahab mezarlığında son bulan cenaze töreninde, "Bir savaşçı gibi yaşadı ve halkı için bir savaşçı gibi öldü", "Barışçıl çözüme hayır, silahlı mücadeleye evet" sloganları atıldı.

El-Hakim'ın (Bilge) cenazesine, Dr. Habaş'ın eşi Hilda Maysa, Filistin Ulusal İnisiyatifi Genel Sekreteri ve Enformasyon Bakanı Mustafa Marghouthi, FDKC lideri Naif Hawatme ve

El-Fetih yöneticileri katıldı. Cenazede omuz omuza veren yüzlerce kişi, Filistin ve FHKC bayrakları açtı, Habaş'ın fotoğraflarını taşıdı.

El Hakim bir devrim okuludur

FHKC Politik Büro üyesi ve Ürdün sorumlusu Dr. Maher al-Taher, cenaze töreninde yaptığı konuşmada, El Hakim'in bir devrim okulu ve altı onyıldan uzun bir süre Arap direnişinin sembolü olduğunu ifade etti. Dr. Maher al-Taher, konuşmasında, El Hakim'le yaptığı son konuşmayı da aktardı. El Hakim'in, "Son günlerde Gazze'de yaşananlara -Araplar arasındaki sınırın açılması- dikkat çekerek, bunun tüm Arap anavatanında tekrarlanması gerektiği"ni vurguladığını belirtti.

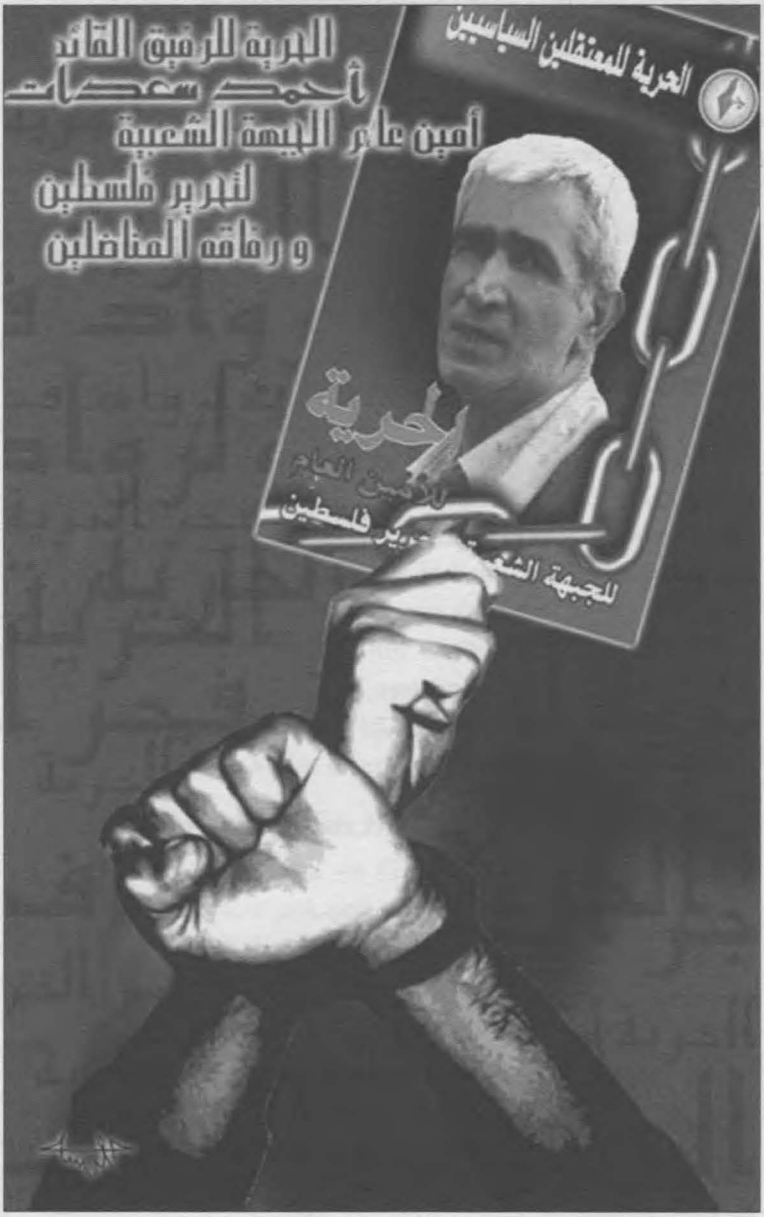
Dr. Habaş'ın eşi ve yoldaşı Hilda Maysa ise, El Hakim'in kurduğu Halk Cephesi'nin Filistin halkı ile birlikte zaferi kazanacağını belirtti. Maysa, Habaş'ın kendisini adadığı amaçlarının yoldaşları ve halkı tarafından sonuca vardırılacağını, onun her zaman inandığı gibi Arap halkının özgür olacağını ve hayalini kurduğu gibi aralarındaki tüm sınırların zamanla kalkacağını vurguladı. Meysa, Habaş'ın en büyük isteğinin, Filistin halkının birliği ve özgürlüğüne kadar direnişin sürmesi olduğunu aktardı.

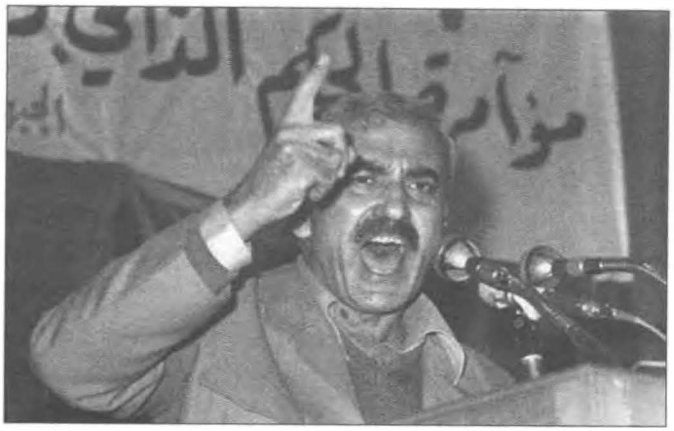
Filistin sokakları Habaş'larla doldu

Öte yandan, Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde ve doğduğu Lidda'da da, Habaş için pek çok sembolik cenaze töreni düzenlendi. Binlerce Filistinli, cenaze töreninde Habaş posterleri ile sokakları doldurdu, taziye evlerine akın etti. Batı Şeria'da düzenlenen sembolik cenaze töreninde konuşan Cenin Belediye Başkanı Kadrora Musa, Habaş'ın ölümü ile Filistin ulusal birliğinin temel direklerinden birini kaybettiğini söyledi. Filistin Ulusal ve İslami Güçler adına konuşan Amir As-Sa'adi ise, Filistinli güçlerin, Filistin'in ulusal hedeflerine ulaşması için Habaş'ın yolunu izleyeceği sözünü verdi. Lübnan, Suriye ve Ür-

dün'de de sembolik cenaze törenleri düzenlendi.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, dünyanın değişik yerlerinden ilerici, yurtsever, devrimci, sosyalist yüzlerce örgüt ve partiden başsağlığı mesajları aldı. FHKC'ye ayrıca, yüzlerce demokratik kitle örgütünden de başsağlığı mesajları ulaştı.

الحرية للرفيق القائد
أحمد سعدات
أمين عام الجبهة الشعبية
لتحرير فلسطين
و رفاقه المناضلين
الحرية للمعتقلين السياسيين
الحرية
للأمين العام
للجبهة الشعبية
فلسطين

YOLU YOLUMUZDUR

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin tutsak Genel Sekreteri Ahmet Sa'adat'ın, El-Hakim'in vefatının 40. günü dolayısıyla Ramallah Ortaokulu'nda FHKC El-Hakim'i Anma Ulusal Komitesi tarafından düzenlenen anmaya gönderdiği mesajın kısaltılmış halidir.

El-Hakim, her koşulda yaşayacak ve gelişecek devrimci bir okul inşa etti. El-Hakim, düşünceyi politikanın bir yöntemi olarak kullandı, örgütü de kendi başına bir amaç olarak değil, hedeflerine ulaşmak için bir araç olarak gördü. O, liderliği, çıkar sağlamak için korunacak bir koltuk olarak değil, kitlelere bağlılığın bedelinin ödeneceği, adanmışlığın ve sürekli kişisel yarar gözetmeksizin halkına yardımcı olmaya çalışmanın bir yeri olarak gördü. El-Hakim kendisi de dahil olmak üzere liderliğinin kanının sürekli yenilenmesi için mücadele etti ve halkımıza, ulu-

sumuza son nefesine kadar gerçek bir liderin nasıl olması gerektiğinin örneklerini verdi. Gerçek bir lider her zaman adanmış ve bedel ödemeye hazır olmalıdır.

El-Hakim, her daim çevresindekilerin liderlik etme düzeyini, demokrasi bilinçlerini ve devrimci eylem düzeylerini yükseltmek için çalıştı. El-Hakim, parti içerisindeki çelişki ve tartışmalar üzerine her zaman düşündü. Devrimi, doğal bir fenomen ve ilerlemenin temel kaynağı olarak gördü. "Devrim, kendi ana yolunda, insanlar tarafından belirlenecek bir süreçtir. Ve düşman ile temel çelişki, devrim yolunda tüm diğer çelişkilere baskın gelir."

El-Hakim, Filistin felaketinin ortasında yaşayan bir liderdi. Ve ayrıca geri bırakılmış Arap kitlelerinin arasında yaşıyordu. O kitlelere hep bağlı kaldı. El-Hakim, hem Filistin, hem de Arap halkları için devrimin bilinci oldu. El-Hakim, her zaman demirden bir azimle halkımızın kurtuluş, birlik, toplumsal gelişim ve demokrasi taleplerini yükseltti. Ve bu talepleri yükseltirken vefat etti. Zafere inancını hiçbir zaman yitirmedi. Devrimci değişimin kazanımlarına ve onun kısa/uzun dönemli hedeflerine ulaşılmasının eli kulağında olduğuna inanarak, kitelere öretmenlik yaparken, onlardan öğrenmeyi de bildi.

El-Hakim, sağlam ilkelerle silahlanmıştı. Düşmanın lehine gerçekleşen uluslararası değişikler onu yenilgiye uğratamadı. Sağlam bir duruşun gerekliliğine inanırdı ve sorumsuz her türlü eğilime karı direnidi.

Onun yolundan devam etmek; onun devrimci okulunun prensipleri ile silahlanmak ve onu geliştirmek için elimizden gelenin en iyisini yapmalıyız. Böylece Cephe, her zaman geri bırakılmış Filistin halkının hedeflerinin azimli ve sağlam bir savunucusu olacaktır. Filistin demokratik devleti kurulana kadar, yolu, yolumuzdur.

KENDİ HİKAYEMİZİ KENDİMİZ ANLATMALIYIZ

FHKC yöneticileri Halil Maqdesi ve Rayya Amin'in, ABD ve İsrail medyasının El-Hakim'in ölümü üzerinden yaptıkları değerlendirmelerin bir eleştirisidir.

"Bir Filistinli olarak El-Hakim, benim için devrimin bilincini temsil etmektedir." (Filistinli bir işçi).

Milli Arap Hareketi ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi kurucusu El-Hakim yoldaşın, Dr. George Habaş'ın ölümünün, ABD işbirlikçi medyasında, New York Times, Washington Post ve diğer ABD ana akım gazetelerinin manşetlerine "terörizmin mima-

n"nın ölümü biçiminde taşınması, hiç de şaşırtıcı değildi. Aynı zamanda CNN, Fox ya da MSNBC gibi televizyon haber ağlarının da Siyonist bakış açısıyla El-Hakim'in yaşamını ve kendisini de tehlike, düşman ve tam bir "terörist" olarak anlatan yorumcuları ekranlara taşımaları da şaşırtıcı değildir.

ABD işbirlikçi medyasının bir geleneğidir bu. Nesnel ve tarafsız bir perspektifi temsil etmekten ve ABD'de yaşayan halkın çoğunluğunu temsil etmekten çok uzak olan ana akım ABD medyası, ABD imparatorluğunun yönetici sınıflarının en üst kesimlerini temsil eden büyük çokuluslu şirketlerin sözcüsüdür. ABD medyası, pek çok biçimde Siyonist medyasının koruyucusu olarak hizmet vermektedir. İsrail, kendi başına medya konusunda başarılı değildir. Tüm bunlar, tek başına İsrail menşeli Siyonist medyanın gücü değildir, medyada Siyonist anlatıyı kullanan ve temel bir ABD projesi olarak İsrail'e hizmet eden daha çok Hollywood'un, haber ağlarının, haber ajanslarının gücü ve iktidarıdır.

Televizyon ve radyolarda kısa haberler biçimde, basında ise görece küçük makalelerde yer alan El-Hakim'in ölümü Filistin hikayesinin, Filistin modern tarihinin, Filistin halkının ve ulusal hareketinin nasıl da "terörizme karşı savaş" bağlamında "terörizm" kavramı içerisinde sunulduğuna ve yeniden kurulduğuna/yazıldığına dair paradigmatik bir örnek oluşturuyordu. Tüm haberler, uçak kaçırmaları başlıklara taşıyarak, FHKC'nin bu uçak kaçırmalardaki rolünü vurgulayarak ve tüm bu eylemleri sanki işgalden, mülteci kamplarından, katliamlardan, mülksüzleştirmelerden ve bir ulusal kurtuluş mücadelesi bağlamından kopuk ve bağımsızmış gibi göstererek sürrealleştirdiler. El-Hakim hakkındaki neredeyse tüm hikayeler, başlıklar ve cümleler uçak kaçırmalar, bunların "terörizmin gelişmesindeki" etki ve önemleri üzerineydi. New York Times, El-Hakim'i, "Modern terörist taktiklerin İsrail ile savaşta kullanılması yollarını geliştiren Filistinli lider" olarak tanıttı. Bu hikayelerden hiçbiri, uçak kaçırmaların -

ki bu eylemlerin hiçbirinde Filistinli savaşçılar tarafından hiçbir yolcu ya da mürettebat öldürülmedi- Filistin halkının mülksüzleştirilmesi, Filistin topraklarında süre giden işgal, ne zaman başlayacağına, ne zaman duracağına ve kendi kendini ilerletmek için nasıl kullanacağına dair belirleyenleri olan bir ulusal kurtuluş hareketi karşısında tüm dünyanın duyarsızlığına ve işgali onaylayan tavırlarına karşı gerçekleştirildiğini belirtmedi.

Sömürgecilerin gözünde, El-Hakim bir terör taktisyeni olarak yaftalandı. Ancak, Filistin halkının ve sömürülen, ezilen dünya halklarının gözünde El-Hakim, pek çok başka tanımlamanın yanı sıra, Siyonizm ve sömürgecilik tarafından dayatılan teröre karşı yükseltilen kurtuluş mücadelesinin en önemli taktisyenlerinden biridir.

Gerçekte, 1960'ların sonunda ve 1970'lerin başındaki eylemlerde, yolculardan, otel misafirlerinden pek çoğu Filistin sorununa dair duyarlılıklarını ifade ettiler, Amman'da İntercontinental Otel'de bulunan bir otel müşterisi, El-Hakim'in İngilizce konuşmasının etkisine dikkat çekti. Ancak tüm bunlar, tüm bu anlatımlar, "terörizme karşı savaş" anlatıları ile değiştirilerek, Hollywood medya makinesinin televizyon ve sinema ekranlarında seri bir propaganda biçimine dönüştürüldü. Hollywood'un Siyonist hikayenin anlatımındaki önemini anlamalıyız. İsrail'in katliamlarını ve varlığını nasıl meşrulaştırmaya çalıştığını, İsrail'i nasıl kabul edilebilir kıldığını, hatta kabul edilebilir kılmanın ötesinde İsrail'in varlığının ne kadar gerekli ve yararlı olduğunu anlatmaya çalıştığını görmeliyiz.

ABD medyası, Birleşik Devletler hükümetinin politikalarını, örneğin Irak savaşı politikalarını gayet rahat eleştirebilirken, her zaman İsrail konusunda ciddi eleştiriler yapmaktan uzak durmuştur. Medya ve gazetecilik asla tarafsız olamaz; safını belirlemeyi gerektirir. Ve ABD medyası da, çok açık biçimde ABD ile İsrail arasındaki ilişkilerin kopmaz bağlarının, Siyonizm'in ve sömürgeciliğin tarafındadır.

El-Hakim'in ölümünün tartışıldığı atmosfer budur. Burada mesele Dr. Habaş değildir, ABD medyasının Filistin mücadelesini nasıl tasvir ettiğidir. Kullandıkları başlıklar; -'Bir Köktencinin Ölümü', 'Radikal Filistin Liderinin Ölümü', 'Bir Terör Taktisyeninin Ölümü'- ABD medyasının Filistin politikaları konusunda "radikal" ile "ılımlı" ayrımının kriterlerini hemen ortaya koyuyor. ABD medyası, Siyonist anlatının kabulünü ve Filistin haklarının yok edilmesini öngören Filistin "ılımlılığı"nın resmini sunmak için her türlü aracı kullanıyor.

El-Hakim'in "köktenci" olarak tanımlanması, gerçekliğin reddidir, gerçekliğin göz ardı edilmesi ve yok sayılmasıdır. El-Hakim, radikal bir Arap hareketi yaratıcısı Arap olarak tanımlanıyor, hem de kime karşı -İngiliz ve Siyonist sömürgeciliği- mücadele ettikleri hiç belirtilmeden. Ailesi ile Lidda'dan Lübnan'a taşındığı söyleniyor, El-Nakba ve 750 bin Filistinlinin sürgünü hiç tartışılmadan. Filistin halkının çoğunluğunun görüşü göz ardı edilerek, onun "barış süreci"ne karşı duran tam bir reddiyeci olduğu söyleniyor.

El-Hakim'in ölümünü ve hayatını anlatmanın ötesinde ABD medyası, Filistin mücadelesinin imajını zedelemek istiyor. Tüm bunlar elbette, halkımıza karşı yürütülen savaşın ortasında gerçekleşiyor. El-Hakim, Gazze'nin karanlığa gömüldüğü günlerde hayatını kaybetti. Bu yüzden, El-Hakim üzerinden anlatılanlar, yalnızca savaşın bir propagandası değil, aynı zamanda savaşın başka araçlarla; medya yolu ile yürütülmesi idi. Tüm bu hikayeler, Siyonist güçler cephede halkımıza karşı dolaysız savaşı sürdürürken, "teröre karşı savaş" stratejisinin ve halkımıza karşı işlenen suçların medya kanalıyla sürdürülmesidir. Dahası, ABD medyasının uluslararası alana her geçen gün daha da hakim hale gelmesi ile bu propaganda savaşı yalnızca ABD halkını değil, dünyanın tüm halklarının görüşünü de etkilemeyi amaçlamaktadır.

El-Hakim yaşamının anlatımları, Arap medyasında ABD medyası ile tam karşıt bir biçimde yer aldı. Hatta Avrupa ve İn-

giliz medyaları bile, daha net bir görüşle, Filistin kaynaklarına, tanımlamalarına ve perspektifine yer vererek anlattılar, El-Hakim'i. Ancak ABD imparatorluğunun yayılmacılığı ile ABD medyasının ve medya şirketlerinin dünya çapında yükselişi eşgüdümlü ilerlemektedir, bu nedenle ABD ordusunun yürüyüşü ve ABD medyasının propagandası da kol kola gitmektedir. El-Hakim'in yaşamının ve Filistin halkının mücadelesinin bir bütün "teröre karşı savaş" başlığı altında sunulması, halkların korkutulması ve Filistin mücadelesinin, tümüyle "terör" kabul edilmesini amaçlamaktadır.

ABD'de elbette bu işbirlikçi medyanın yanı sıra Arap ve Filistin topluluklarının medya kanallarını da içermek üzere savaş karşıtı, halkçı, bağımsız, ilerici medya kanalları da vardır. İnternet üzerinden yayın yapan pek çok site, El-Hakim'in yaşamını işbirlikçi medyanın sunduğunun tam tersi biçimde, halk hareketlerinin, ezilen toplulukların gözünden, El-Hakim'i halkların hakları ve onuru için mücadele eden bir savaşçı olarak anlatmışlardır. Dahası, ABD ve Siyonizm'in saldırganlığını destekleyen işbirlikçi medyaya karşı bu bağımsız medya kanalları, Filistin halkının kurtuluş mücadelesinin yanında olduklarını belirtmişler, FHKC'ye başsağlığı ve dayanışma mesajları göndermişlerdir.

İşbirlikçi medyanın haberleri "teröre karşı savaş" konseptinin üç ana konusu üzerine odaklanmıştır; İsrail'in tanınması, sözde "barış süreci" ve silahlı mücadele. Bu yüzden tekrar tekrar Filistin mücadelesinin sembollerinden biri olarak El-Hakim'i ve bir bütün Filistin sorununu, ılımlılığın reddi ve silahlı mücadelenin başlatılması ("terörizm" biçiminde adlandırarak) başlıklarda değerlendirilmiştir. ABD, Filistinlilerin, Siyonist anlatının ve topraklarımızın Siyonistlerce işgal edilmesi hakkını tanımasını, yani İsrail'in "var olma hakkı"nı tanımasını talep ettiği için, Filistin haklarından daha fazla parça koparabilmek, Filistin halkının kendini silahlı biçimde savunma hakkını ellerinden alabilmek için bir başlangıç noktası olarak kabul ettiği sözde "barış

süreci"nin devam ettirilmesini istemektedir. ABD medyası da, El-Hakim'in ABD ve İsrail'in emirlerini reddeden bir "köktenci" ve "terörist" olduğunu belirterek, aynı dayatmalar için mücadele etmektedir. El-Hakim anlatılırken, asla hangi partiden ya da fraksiyondan olduğu; FHKC'li mi, Hamas'lı mı olduğu, Filistin halkının hangi dini grubundan olduğu; Müslüman mı, Hristiyan mı olduğu söylenmiyor. Filistin halkının haklarına ya da Filistin ulusal mücadelesine dair hiçbir vurgu yapılmıyor.

Filistin tarihi de elbette çarpıtılıyor, yok sayılıyor ve mantık dışı bir düzlemde ele alınıyor. Dr. Habaş'ın doğduğu kasaba Lidda, Washington Post'ta kısaca "şimdi İsrail olan" diye tasvir ediliyor. Dr. Habaş'ın El-Nakba süresindeki deneyimleri, New York Times'ta, "Araplarla Yahudiler arasında yaşanan şiddet olayları" olarak aktarılıyor. 1948'te Siyonist hareketin, Filistin'in yüzde 78'ini işgali, El-Hakim'in ailesinin sürgüne yollanması ve Lidda'dan ölüm yürüyüşü, Filistin topraklarının geriye kalan yüzde 22'sinin 1967'de işgal edilmesinden hiç bahsedilmiyor. 1967'de FHKC'nin kuruluşu anlatılırken; "Yaser Arafat ile rekabetin sonucu" diyor USA Today gazetesi; 1967 Savaşının yenilgisine ve Batı Şeria ile Gazze Şeridi'nin işgaline bir yanıt olarak, FHKC'nin kurulmasından hiç bahsetmiyor.

Böylesi yaklaşımlar, İsrail basınında çok daha yüksek seviyede yürütülmektedir. Özellikle de MOSSAD'ın, İsrail gizli servisinin El-Hakim'e düzenlediği suikastların başarıya ulaşamamış olması ve El-Hakim'in geç bir yaşta ölmesine ağlamaktadırlar. İsrail'in, Filistin politik liderlerini suikastlarla katletmesi tartışılmaz bir haktır ne de olsa! Burada tek sorun, MOSSAD'ın pek çok denemeye karşın El-Hakim'i katletmeyi başaramamış olmasıdır. O kadar ki; kimi makaleler, 1948'te işgal edilen topraklarda yaşayan Filistinlilerden El-Hakim için anma ve cenaze düzenleyenleri, Filistinlilerin kendi topraklarından söküp atan ve toprakların işgali ile oluşan devlete "hainlik" etmekle suçluyorlar.

Bu hakim Siyonist anlatı, ABD'deki Yahudilerin etkisi ile

değildir; Siyonist projenin ve Arap dünyasının kontrolü için oluşturulan ABD stratejisinin merkeziliğinin kontrolünde gerçekleşmektedir. Irak savaşında olduğu gibi yeni taktiklerin, yerel güçlere dayanmak yerine doğrudan askeri işgale dayanmak gibi taktiklerin hayata geçirildiği bugünlerde, Siyonist projenin ABD için sömürgeci üs ve ileri karakol olarak vazgeçilmez bir rolü vardır. ABD medyası, bazı bireylerin görüşlerinin ötesinde, büyük askeri şirketler de dahil olmak üzere büyük şirketlerin ve ABD yönetiminin perspektifini yansıtmaktadır.

ABD'nin iktidar kanallarında yürütülecek lobi çalışmalarına duyulan ihtiyacı göstermenin ötesinde bu durum, işbirlikçi medyanın, hükümetin yüksek çıkarlarına kopmaz şekilde bağlı olduğu ve asla bu çıkarlara karşı duracak halk hareketlerine, yalnızca Filistin halk hareketine değil, Asya, Afrika, Latin Amerika ve ABD'nin kendi sınırları içindeki halk hareketlerine de açılmayacağını göstermektedir. Lobi çalışmalarına açık olmak yerine, böylesi güçler "ılımlı" Arapları bir araya getirmek, "teröre karşı savaş" kavramını onlara satmak, Filistin ve Arap topluluklarını korkutmak ve Siyonist anlatı ile temel Filistin haklarının gasp edilmesini kabul ettirmek için uğraşıyorlar.

ABD medyasının El-Hakim'in yaşamını ve ölümünü aktarış biçimi, ne daha iyi ne daha kötüdür, tam da beklendiği gibidir. Ve bu, "teröre karşı savaş" konseptinin yalanlarını ve propaganda silahlarını daha da keskin biçimde ortaya çıkararak hepimize, kendi hikayemizi, taleplerimizi daha yüksek sesle anlatmamız, El-Hakim'in kim olduğunu yalnızca Filistin halkına değil dünyanın tüm ezilen halklarına bir kez daha hatırlatmamızın gerekliliğini ortaya koyuyor. Onun bir kurtuluş savaşçısı ve adalet için mücadelenin bir parçası olduğunu anlatarak, tarihimizin onlar tarafından "ılımlı" bir biçimde yeniden yazılmasını kabul etmeyerek, biz kendi hikayemizi anlatmalıyız. Topraklarımızda askeri işgale karşı yürütülen mücadelenin sürdüğünü, El-Hakim ruhu ile sürdürüleceğini, tüm propaganda savaşlarına karşı direnişimi-

zin süreceğini anlatmalıyız.

Filistin halkına karşı yürütülen propaganda savaşlarına benzer savaşlar, ABD *içinde ve dışında ana akım medya tarafından* diğer ulusal kurtuluş savaşlarına karşı da yürütüldü/yürütülüyor. Yerli halklar bugüne kadar 'vahşi'ler olarak adlandırıldı. Örneğin El-Hakim gibi, Martin Luther King, Malcolm X, Nelson Mandela, Gandi ve pek çok diğer lider de kendi hareketleri ABD medyasını kendi terminolojisini ve dilini değiştirmeye zorlayana kadar "köktenci", "terörist" olarak yaftalandı. Onlar da halklarının kurtuluş mücadelesindeki konumları nedeniyle barışçı ya da silahlı mücadele savunucusu olarak etiketlendi. ABD medyasının tavrının değişmesi meselesi bir mücadele meselesidir, Filistin'de ve ABD'de yürütülecek bir mücadele meselesidir. ABD medyasının kendi perspektifini değiştirmesi, medyayı üreten tüm sistemin değişmesi demektir. Ve Filistin halkının her zaferi, ABD içerisinde geliştirilecek hareketler ve kurtuluş hareketinin gücü, böylesi bir propaganda savaşının yürütülemeyeceği zamanları garantileyecektir.

GEORGE HABAŞ'IN FİLİSTİN MÜCADELESİNE KATKILARI

As'ad AbuKhalil

Californiya Devlet Üniversitesi politik bilimler profesörü ve Kızgın Arap Haber Ajansı (Angry Arab News Service) kurucusu As'ad AbuKhalil'in, 30 Ocak 2008'de Electronic Intifada'da yayımlanan yazısıdır.

Hayatımın yarısından çoğunu ABD'de geçirdim, ancak geçen hafta yitirdiğimiz Filistin devrimcisi George Habaş üzerine New York Times'in ilk sayfadan geçtiği ölüm haberindeki "terörizm taktisyeni" biçimindeki yaftalamayı okuduğum andaki yabancılaşmayı hiçbir zaman hissetmedim. Başka türlü tanıdığınız ve büyük saygı duyduğunuz dünyanın en kibar ve alçakgönüllü insanlarından birinin terörist olarak adlandırılması karşısında siz ne hissederdiniz? Onların tanımlamalarını göz ardı mı ederdiniz? Ya da geri dönüp öldürdüğü sivil sayısı Usama Bin

Ladin'den, Pinochet'den hiç de az olmayan eski Siyonist milis lideri ve sonrasında İsrail Başbakanı İzak Rabin'in ölümünde yayımlanan övgü dolu haberlere mi bakardınız?

Ancak onlar gerçekleri değiştiremezler, Filistin tarihini çürütemezler. Benim kuşağımdan çoğu kimse George Habaş'ı tanır ve ona büyük saygı duyar. Biz onu Tanrı ilan etmedik ya da hatasız biri olarak görmedik. Onun yozlaştırılamayan kişiliğine saygı duyduk. Karşımızda, Ürdün'den alabileceği aylık 300 dolarlık emekli maaşını reddeden bir adam var. Bir keresinde, bir grup zengin Filistinli; Filistin ve Arap devriminin sembolünün yoksulluk içinde ölmesini istemedikleri için para teklif etmişti ona. Ancak o, hatıralarını yazmasına yardımcı olacak asistanının maaşının bile fonlardan ödenmesine izin vermeyecekti.

George Habaş, Yaser Arafat'ın antitezi idi: Habaş dürüsttü, Arafat yalancı. Habaş tutarlı idi, Arafat tutarsız. Arafat kurnazdı, Habaş ilkeli. Habaş şeffaftı, Arafat sahtekar. Habaş içtendi, samimi idi; Arafat yapmacık, soytarı idi. Habaş vakur, mütevazı idi, Arafat kibirli. Habaş hoşgörülü, Arafat otoriterdi. Vesaire vesaire...

George Habaş, Nakba'dan, Filistinlilerin kendi anavatanlarından kitlesel olarak sürüldüğü 1948'de başlayan ve 1976'da solun çöküşü ve Sedatizm'in başladığı Lübnan iç savaşının ilk evresinin sonuna kadar devam eden bir çağı şekillendiren adamdı. O zamana kadar, Arap dünyasında derin bir ideolojik dönüşüm başladığında, Habaş, Arap politik sahnesinin en önemli aktörlerindendi. Arap rejimleri ondan korktu, mülteci kampları ise ona büyük saygı ve sevgi besledi. Mülteci kamplarında insanların başka hiçbir kimseyi böyle karşıladığına tanık olmadım. Onların sevgisi gerçek ve samimi idi, çünkü Habaş'ın gerçek ve samimi olduğunu hissediyorlardı.

Eğer 20. Yüzyılın ikinci yarısı için devrimci bir sembol arıyorsak, o kesinlikle Habaş'tır. 2008'de çok tanınmıyor olabilir, ancak bugün İran'da İslam Devrimi'nin yükselişine, Arap solu-

nun İslam'ın gölgesinde kaldığına dair haberlerle ilgilenen herhangi biri onu tanıyacaktır. Habaş, çağdaş Arap tarihinin kurucularından ve Filistin politik mücadelesinin yönünü değiştiren en yetenekli isimlerden biriydi.

Sıklıkla, Habaş'ın "Hristiyan" olmasının -sanki dinci biriymiş gibi- Arafat yerine Filistin ulusal hareketinin lideri olmamasının tek nedeni olduğu söylenir. Bu görüşe asla katılmadım. Arafat'ın "yetenekleri" onu, on yıllarca iktidarda tutarken; Habaş'm samimiyeti, dürüstlüğü ve kapsayıcılığı onun neden FKÖ'ye lider olmadığını açıklar. Habaş ile tanışma şansına erişenler, onun samimiyeti ve dürüstlüğü kadar doğal tevazusu ve kendini açık biçimde ortaya koyuşundan da etkilenmiştir. Shafiq al-Hout[1], As-Safir'de[2] Habaş'ın özel bir devrimci olduğunu söyledikten sonra ekler; "Habaş, aslında bir devrimci nasıl olmalıysa tam da öyledir."

George Habaş, Nakba ile şekillendi. Habaş, Filistin, Lidda'da doğdu ve orta sınıf ailesi, binlerce başka aile gibi İzak Rabin tarafından yönetilen Siyonist milisler tarafından zorla evlerinden sürüldü.

O sırada, Habaş, Beyrut Amerikan Üniversitesi'nde (AUB) bir öğrenciydi. Ve al-'Urwah al-Wuthqah[3] öğrenci topluluğunda Arap ulusalcı fikirlerinden zaten etkilenmiş durumdaydı. İsrail'in kuruluşunun (aslında bunun yerine "Filistin'in yıkımı" demeliyiz; Siyonist propagandanın Batı'da Filistin ulusal emellerini bir "yıkım" eylemi olarak tanımladığı gibi) ardından yükselen intikam duyguları ile örgütlenmek için fazla beklemedi, ki

(1) Shafiq al-Hut, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün kuruculanndandır. (ç.n.)

(2) As-Safir, tirajı on binleri bulan günlük bir Lübnan gazetesidir. (ç.n.)

(3) Al-'Urwah al-Wuthqah, Beyrut Amerikan Üniversite'nde Jamal al-Din al-Afghani ve Muhammad Abduh'un fikirlerini esas alan bir öğrenci topluluğudur. Iraklı Jamal al-din al-Afghani (1839-1897) ve öğrencisi Mısırlı Muhammed Abduh'un, Çağdaş İslâm Düşüncesi'nin oluşumunda katkıları büyüktür. Afgani ve Abduh, Müslümanların fikri yapılarını taklit bağından kurtarması ve dönemin aydınlanma dünyasının bir ürünü olan rasyonalizmden de nasibini alması gerektiğini belirtmişlerdir. (ç.n.)

bu duygu onun sonraki yıllarında da temel itkisi olacaktı. Mısırlı bir eylemci ile Lübnan ve Suriye'de küçük çaplı bombalama eylemlerine katıldı. Bazı eylemler gerçekten teröristti: Bir sinagogun bombalanmasında olduğu gibi. Habaş, Yahudi karşıtı idi, ancak bu zaman içerisinde değişecekti. Kata'ib al-Fida' al-'Arabi isimli bu küçük grubun tasfiyesi, otoriteler bakımından kolay bir işti.

Habaş, bunların ardından kitle hareketinin ve kolektif eylemin gerekliliğini kavradı. AUB'deki arkadaşları ile birlikte parlak taktisyen Wadi'Haddad'ın grubuna katıldı. Haddad, eylem isteyen ve gereksiz teorik ve ideolojik tartışmalarla geçen toplantıların karşısında sabırsız biriydi. (Haddad'ın 'her yerde, düşmanı takip edin' sloganı, FHKC'den 1971'de ayrıştığında temel sloganı olacaktı).

Habaş ve Haddad, AUB tarih profesörü Konstantin Zurayk'ın görüş ve fikirlerinden etkilenen diğer öğrencilerle birlikte, Milli Arap Hareketi'ni kurmak üzere bir araya geldi. Bu hareket, 1948 Filistin işgalinin örgütsel ve politik yansımalarından biriydi ve Arap çağdaş politikasında tüm Arap dünyasının politik örgütlerini etkileyip tetikleyecek bir rol oynayacaktı.

AUB'dan mezun olduktan sonra Habaş ve Haddad, Ürdün'de yoksul mülteciler için bir klinik kurdular. Burada, 1956'da Kral Hüseyin'in İngiliz komutanı Glub Paşa'yı defetmesini zorlayan Arap ulusalcı hareketlere katkı sağladılar.

Habaş ve yoldaşları, Baas ile de birlik sağlamaya çalıştılar, ancak Filistin'in kurtuluşu ve "silahlı mücadele" Baas ve kurucusu Michel'Aflaq için bir öncelik olmadığından ayrıştılar.

Habaş'in yaşamı değerlendirilirken, yanlışlar, hatalar ya da deneyim eksiklikleri de ortaya konmalı, ki bazılarının önemi ancak sonradan anlaşılabildi. Milli Arap Hareketi, Filistinlilerin Siyonist işgale karşı silahlı yanıt isteğini çok geç kavradı. Bu nokta, "kurtuluş"un politik formülasyonunda da açık değildi. "İntikam" hareketin temel sloganlarından biri olmasına karşın, poli-

tik programa neredeyse hiç yansıtılmamıştı.

Hareket ayrıca, Mısır rejiminin bir kolu olarak gelişmesi bakımından da eleştirilmeli. Nitekim Habaş, Arap ulusalcılığının sembolü ve Mısır Başkanı Cemal Abdül Nasır ile 1964'te bir araya geldi. İki adam, doğaçlama bir sohbet gerçekleştirdi. Son yıllarında Habaş, Nasır'ın ismi ne zaman anılsa, hüzünlenecekti. Habaş, Arap onuruna çok önem veriyordu ve Nasır'ın Sedat ve diğer Arap yöneticilerinin aksine bu duygularını Batı ile ilişkilerde temsil ettiğini düşünüyordu. İnsan, Habaş'ın, Arap liderlerinin Başkan Bush ile dansını[4] gördüğünde ne düşündüğünü merak ediyor.

Politik yanılsamalara ve mülteciler arasındaki öfkeye karşın, 1967 yenilgisinin ardından bile Habaş, Nasır ile ilişkileri koparmadı. Habaş'ın Nasır ile tek ciddi anlaşmazlığı, Nasır Arap-İsrail çelişkini sona erdirmek için hazırlanmış ABD politik çerçevesi 1969 Roger Planı'nı[5] kabul ettiğinde yaşandı.

Habaş, savaşın ardından FHKC'yi kurdu. FHKC, hızla Filistin örgütleri arasında El-Fetih'in ardından ikinci örgüt oldu ve bu konumunu Hamas'ın yükselişine, Filistin'in ve Arap politikalarının 1980'lerdeki İslamizasyonuna kadar korudu. Milli Arap Hareketi, Marksist-Leninist örgütlere dönüşümünü başarı ile sağladı ve Siyonizm'e karşı, Filistin'in kurtuluşunun gerilla savaşı ile mümkün olacağı fikrini benimsedi. FHKC, El-Fetih'ten farklı olarak politik fikirlerini ve doktrinlerini ortaya koydu ve dikkatle asker toplamaya başladı. Farklı ülkelerden genç Araplar mücadeleye katıldı, Ürdün'de ve ardından Lübnan'da kamplarda eğitim

---

(4) ABD Başkanı George W. Bush, 2008'deki Ortadoğu gezisinde işbirlikçi Arap rejimlerinin yöneticileri ile kılıç dansı yaptı. Bush, Pers Körfezi'nde çok sıcak biçimde karşılanırken, İsrail en az yansı sivil olmak üzere 40 Gazzeli'yi katlediyordu. (ç.n.)

(5) Birleşmiş Milletler, İsrail'in 1967'de işgal ettiği toprakları terk etmesi için karar aldı. İsrail bu karara uymayınca Filistinli gerillalar uçak kaçırma, sabotaj ve suikastlar düzenlediler. Böylece dünya kamuoyunun dikkatini çektiler. ABD emperyalizmi, 23 Temmuz 1970'te bölge devletlerine üç aylık bir ateşkesi ön gören "Roger Planı"nı sundu. Bu planı, Ürdün, Sudan ve Lübnan kabul etti. Irak, Süriye, Cezayir ve Filistin Kurtuluş Örgütü bu planı reddetti. (ç.n.)

aldı. Bu, Arap gençlerinin özleminin nesnesi olarak Dubai'nin[6] ortaya çıkmasından önce idi. O zamanlar, hedef Filistin'di.

FHKC, çok hızlı biçimde bölünmelerden ve sözleşme ihlallerinden payına düşeni aldı. İlki, Ahmet Cibril idi. Suriye istihbaratının bir askeri olan Cibril, Habaş 1968'de Suriye'de cezaevinde iken, kendi ayrılıkçı grubu FHKC-Genel Komutanlık'ı kurdu. Sonraki yıl, Filistinli politikacı, Habaş'ın özellikle bir kitle önderi olarak karizmasından etkilenen Naif Hawatme[7] örgütten ayrıldı ve Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi'ni kurdu. Diğer küçük bölünmeler ve FDKC, bölünmeleri kendi kontrolü altında tutmak için destekleyen, kaynak sağlayan ve silahlandıran Arafat'ın desteği ve fonları olmasa idi pek uzun ömürlü olmazdı.

FHKC, Filistin'in kurtuluşunun Arap ülkelerinin, Batı'nın ve İsrail'in etkisinden sıyrılmadıkça mümkün olmayacağını söylüyordu. Vietnam örneğini değerlendiren Habaş, Arapları "Hanois"ler (Vietnam'ın başkenti) olarak adlandırıyor ve Filistin'in kurtuluşunun her Arap sermayesinden geçtiğini belirtiyordu. "Silahlı mücadele", kurtuluşa giden ana yoldu.

Bu erken safhada, FHKC, SSCB'ye bağımlı kalmadan, hatta Maoizm ile flört etmeden bağımsız bir solcu yol çizdi. Ancak, 1973 (Arap-İsrail Savaşı-ç.n) ile birlikte FHKC de Sovyet Birliği ile ittifak halindeki Arap komünist örgütlerine katıldı.

FHKC, Ürdün'de aktifti, Kara Eylül'de (ABD ve İsrail'in desteği ile Ürdün rejiminin 1970'de Filistinlilere ve Filistinli savaşçılara karşı gerçekleştirdiği katliamlar serisi) sırasında etkin bir rolü vardı. FHKC de, diğer örgütler gibi Kara Eylül sırasında

---

(6) Birleşik Arap Emirlikleri'nin ikinci büyük şehri, ama ülkeyi oluşturan 7 emirlik arasında ilk onun adı akla geliyor. Bütün dünya buraya, çölün ortasına sadece bir tek amaç için geliyor. Vergisiz alışveriş yapmanın keyfini yaşamak için!

(7) FHKC; Ahmet Cibril'in yönettiği 'Filistin Kurtuluş Cephesi' ve George Habaş'ın yönettiği 'Filistin'in Kurtuluşu İçin Demokratik Halk Cephesi'nin birleşmesiyle oluşmuştur. Bir yıl sonra Ahmet Cibril, FHKC'den ayrılır ve 'FHKC Genel Komutanlık' adlı bir örgüt kurar. Daha sonra FHKC'den ayrılan 'El Hurriye'nin (Özgürlük) önderi Naif Hawatme de, 1969'da Filistin Halk Demokratik Cephesi'ni kurar. (ç.n.)

Lübnan'da konumlanmaya ve Lübnan'ın politik durumu üzerinde etkin olmaya başladı.

1970'in ilk günlerinde, Habaş ve FHKC, tüm dünyada Ürdün uçaklarını kaçırarak ünlü oldu. Bu eylemlerde tüm yolcular ve mürettebat serbest bırakıldı, uçaklar ise havaya uçuruldu. Bir keresinde bir Alman uçuş görevlisi, Habaş'in Amman'da İntercontinental Otel'de rehinelere yaptığı İngilizce konuşmanın ardından -ki kendisi de rehinelerden biri idi- Filistin sorununun bir destekçisi olduğunu anlatmıştı. İlerleyen yıllarda Habaş, uçak kaçırmalar konusunda bir parça savunmacı olacaktı. Bin Ladin'in ya da Abu Nidal'in[8] terörizmi ile karşılaştırılmaktan nefret ediyordu. Bu eylemin spesifik bir nedenle kısıtlı bir süre için gerçekleştirildiğini anlatacaktı (İsrail başbakanı Golda Meir'in Filistin halkının var olmadığı iddiaları karşısında tüm dünyaya Filistinlilerin durumunu anlatmak). Ancak hiçbir adil değerlendirme, lehte ya da aleyhte, bu eylemlerin deneyimini yok sayamaz ya da üzerini örtemez.

Habaş, ayrıca silahlı eylemlerin Filistin'le sınırlı kalması konusundaki emirlere karşın "uluslararası eylem"lere devam etmekte ısrar eden Wadi'Haddad'la da uğraşmak zorunda kaldı. Kendi varlığını tehlikeye atmak olarak değerlendirilen bu eylemler serisinin ardından Haddad'ın FHKC üyeliği "dondurulduu."

Haddad'ın İsrail ve ittifaklarına karşı eylem standartları Habaş'ınkilerden farklı idi. Habaş, politik ve askeri eylemlerde azami etik-politik standartlar uygulanması gerektiğine inanıyordu. Bu, örgütünün etik-politik standartları yok sayan eylemler gerçekleştirmediği anlamına gelmiyordu, ancak Habaş, her zaman başarılı olamasa da dostlarının ve yoldaşlarının maceracı eğilim-

(8) Abu Nidal Örgütü, 22 Kasım 1974 tarihinde Fransa, İtalya, İspanya, Avusturya'da yaşayan 200 Filistinli tarafından kurulan bir örgüttür. Örgütün lideri Abu Nidal'dır. Örgüt, 1974 yılında El-Fetih'ten ayrılarak kurulmuştur. Abu Nidal, Yaser Arafat'a suikast dahil, 90 kadar eylem gerçekleştirmiştir. İngiliz İndependent Gazetesi Ortadoğu muhabiri Robert Fisk, Abu Nidal'in, bölgedeki hemen bütün istihbarat servisleri adına çalıştığını, hizmet verdiği servislerden birinin de MOSSAD olduğunu belirtiyor. (ç.n.)

lere kapılmasını engellemeye çalıştı. Uzun yıllar boyunca Haddad, sonunda örgütten sürülene kadar "FHKC'nin uluslararası eylemleri" adı altında örgütün onayı olmadan eylemler düzenledi.

George Habaş, 1972'de yazar yoldaşı Ghassan Kanafani'nin de öldürüldüğü MOSSAD suikastında ağır yaralandı. Habaş, pek çok İsrail suikastından kurtuldu. Bir seferinde İsrail, Habaş'ı taşıdığını düşündüğü bir uçağı kaçırdı (Habaş, kalkıştan yalnızca dakikalar önce uçak değiştirmişti).

1974'te Habaş, Arafat'ın iki devletli çözüm için çalıştığını kavrayınca, FHKC'nin FKÖ üyeliğini dondurdu. Habaş, halk konuşmalarında kullandığı deyimle, "Filistin'in her bir milimetre karesi"nin kurtuluşu üzerinden pazarlık yapmaya karşı Red Cephesi'nin oluşturulmasında etkin oldu. Ancak bu noktada Habaş temel bir hata yapıyordu: Cephe, Arap hükümetlerine bağlı pek çok örgütün içinde yer almıştı. Bu, Irak, Suriye ve Libya rejimlerine FHKC'yi de kapsayacak biçimde örgütleri etkileme olanağını vermişti.

Finansal sıkıntılar, örgütleri zora sokuyor ve devrimin yozlaşmasına yol açıyordu. Bu durum, El-Fetih'i çok daha önceleri, Körfez ve Suudi fonları ile vurmuştu. FHKC de bu durumdan etkilenerek zaman zaman politik bağımsızlığı konusunda uzlaşmacı oldu. Lübnan'daki eylemler de, özellikle 1975 iç savaşının ardından yaşanan patlamalı süreçle birlikte, devrimde uzlaşmalara yol açtı. Bu tabana oturmak çok kolay oldu. FHKC de, diğer Filistinli ve Lübnanlı örgütler gibi savaş alanında iktidarın radikal bir değişimini istemedi. (Ancak burada temel sorumluluk, İsrail ile karşı karşıya gelmeyi zorunlu kılacak radikal bir politik düzen istemeyen Suriye rejiminin ve Arafat'ındı). FHKC, en azından Lübnan Ulusal Hareketi'ni destekleyen bir politika izledi, Arafat ve destekçileri ise bu konuda ayak sürüyorlardı.

Suriye ve Irak, Enver Sedat'ın Kudüs ziyaretini onaylayınca, FKÖ içerisindeki Ret Cephesi 1977'de yasaklandı. Bu süreç, solun geri çekilişi ve İslami devrimin yükselişi dönemi olarak ta-

rihe geçti. Habaş'ın politika sahnesinden dereceli olarak geri çekilişi başladı. Habaş, yıllarca sekreterlikten ayrılmaya çalıştı, ancak yoldaşları buna izin vermedi. Yoldaşları onun sembolik varlığının FHKC için önemini biliyordu ve onsuz çöküş yaşanacağından korkuyorlardı. Elbette haklıydılar. 2000'lere kadar, Habaş liderlikten gönüllü olarak istifa edene kadar hiç kimse onsuz bir FHKC'den bahsedemezdi.

Habaş'ı son kez birkaç yıl önce Şam'da gördüm. Onu ilk kez 1997'de, ben henüz bir lise öğrencisi iken görmüştüm. Bu ilk resim ile son resmi karşılaştırmak benim için çok üzücüydü. Onun devrimci saikleri ve tutkularında en ufak bir azalma yoktu, ancak boş büro bize her şeyi anlatıyordu. FHKC, neredeyse yok oluyordu ve Habaş, politik olarak ilgisizdi. Ona, FHKC'nin uzun deneyimine dair kimi eleştirilerimi ilettim. O, her zamanki gibi açık fikirli ve demokrattı. İslamcıların (Hamas ve Hizbullah'ın) yükselişi karşısında istifa etmiş gibi göründüğünü söyledim. Bana göre her iki örgütün de desteklenmesi konusunda yeterli derecede eleştiri yöneltmemişti. O ise, "Biz denedik, şimdi de onların denemesine izin verelim" dedi. "Şimdi onların sırası." Solun geri dönüşüne dair cümleler duymak isterdim, ama olmadı.

George Habaş, ömrünü Filistin'e adadı, her bir dakikasını Filistin için yaşadı. O devrimci mücadelenin bir sembolü oldu, FHKC ya da FHKC'nin uzun politik ve askeri deneyimi hakkında ne düşünülürse düşünülsün, Habaş; adanmışlığı ve asketizmi (dünya nimetlerinden elini çekmişliği-ç.n.) ile devrimci bir örnekti. FHKC öyle ya da böyle politik ve askeri olarak yenildiği için FHKC'ye karşı çetin eleştiriler yapılabilir. Ve Filistin politik şiddetine yönelik değerlendirmeler, Filistin toplumunu ve direnişini yok etmeyi hedefleyen Siyonist kitle şiddeti bağlamında yapılmalı. Ancak bu eleştirilerin hiçbiri bir kuşağın politikalarını ve dünya görüşünü şekillendiren FHKC kurucusunun derin etkilerinin takdir edilmesini engellemez. Bugünkü politik arena bu karakterdeki bir liderden artık ne yazık ki yoksundur.

فلسطين
PALESTINE

UĞURLAR OLSUN, GEORGE HABAŞ

Yousef Abudayyeh

PalestineChronicle.com'dan çevrilmiştir.

Dr. George Habaş'ın ölümü ile Arap halkı ve bir bütün olarak dünya halkları, sömürgeciliğe karşı efsanevi kalelerinden birini yitirdi.

Halk tarafından doktorluğuna ve Filistin hareketinin bilinci oluşuna atfen El-Hakim olarak adlandırılan Dr. Habaş, Arap tarihinde eşsiz bir figürdü.

Dr. Habaş, Filistin demokratik ulusalcılığının, pan-Arabizmin, ilerici enternasyonalizmin, eşitlikçiliğin mükemmel bir birleşimi idi.

Aslında, böylesi anıtsal tanımlama çabaları El-Hakim'in mirasının çok az bir kısmını oluşturuyor. Onun eşi görülmedik karakteri, insanlığı, yoldaşlarına ve halkına duyduğu sevgi, onu

devrimci bir liderin **arketipi** (ilk örnek, prototip-ç.n.) haline getiren lekesizliği.

1948 yılında bir mülteci olduğu günden başlayarak, Milli Arap Hareketi'ni ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'ni kurduğu günlere kadar, yetmişli yıllarda Filistin Arap devrimcileri arasında en çok sevilen kişi olarak ortaya çıkışından Amman'daki son yolculuğuna kadar o, Filistin'in ta kendisiydi.

Filistin mücadelesinin var oluşunun temel ilkeleri kırıntılarla takas edilirken, George Habaş bu ilkelerin hiçbirinden vazgeçmedi, bir gramından bile vazgeçmedi. "Lider" kabul edilenler korku silahları ile elde ettikleri saraylarında yaşarken, Dr. Habaş yaşadığı gibi, dürüst, insanca ve onurluca öldü. O, popülerliğinin doruğunda, en yüksekteki koltuğunu gönüllü olarak bırakan bir liderdi.

El-Hakim, tüm örgütleri, politik partileri, ulus devletleri ve sınırları aştı. Ezilenler için konuştu, muhtaçlar için savaştı ve yoksulların yaralarını sardı. Yürekten bir Filistinli, kandan bir Arap'tı ve her bakımdan ilkesel bir eşitlikçiydi. Filistin mücadelesini, tüm devletlerin sınırlarını aşan antiemperyalist mücadele içerisinde konumlandırarak hepimize enternasyonalist bir miras bıraktı.

El-Hakim, her vakit şovenizmden kaçınarak birliğe ve kendine özgü sosyalizme değer veren demokratik ulusalcıları kucakladı. Politik teorinin kör mekanik tarzda devşirilmesini reddetti ve teorinin Arap koşullarına uygun özel biçimlere evrilmesi gerektiğini tartıştı. Siyonizm'in, emperyal hegemonyanın bir ajanı olduğunu ve aynı zamanda, Arap saflarında da hizmetkarları olduğunu kavradı. Ulusal kurtuluş ile sosyalizmin birbirinden ayrılmaz ikili varlığının yılmaz savunucusu oldu.

Diğerlerinden farklı olarak, El-Hakim, Siyonizm'i asla selamlamadı, İsrail bayrağı altında asla "müzakere" etmedi, bir kralın önünde asla diz çökmedi, halkların katillerini asla öpmedi, bir hırsızla asla tokalaşmadı. İnançlarına hep bağlı kaldı, po-

litik iktidar için asla bir taraftan diğerine savrulmadı. Dini farklılıklar arasında asla ayrımcılık yapmadı. Körfez'den Okyanus'a kadar Arap tarihinin birikiminin tümünü sahiplendi. Halkımız kamplarda yoksulluğa mahkum edilirken, Gazze Şeridi'nde bir dilim ekmek, bir damla temiz su bulunamazken, saraylara kurulmadı ya da ihanetin zenginliklerine yüz vermedi.

İronik olarak, bu mükemmel birleştirici pan-Arap efsanesi yaşama gözlerini yumarken, Gazze'de halkımız Mısırlı Arap halkları ile ellerini birleştirmek için sömürgeci bölünmeler uyarınca konulmuş sınır duvarlarını yıkıyordu.

Gerçek liderler bu kadar az bulunurken ve despotlar bu kadar çokken, George Habaş'ı kaybetmek ne kadar da acı. Halkımız imparatorluğun yerel ajanları tarafından yönetilirken, böylesi bir düşü kaybetmek ne kadar elem verici. Arap onuru, her gün özellikle de kendi yöneticileri tarafından ayaklar altına alınırken, böylesi bir birlik ve onur ikonunu kaybetmek ne kadar yıkıcı. Bugünün koşullarında sağcı hakimiyete karşı demokratik pan-Arap ulusalcı alternatifin gerekliliği bu kadar varlıksal bir sorun iken, El-Hakim'in kaybı ne kadar da zamansız.

Lidda kasabasından sürülen bu mültecinin kaybı ile ne kadar acıya sürüklendiğimizi söylesek az, ancak hâlâ onun yaşam dersleri ve mirasına sahibiz.

Gösteriş çağında bir devrimci olmak ve imkansız zamanlarda bir devrimci olarak yaşayıp ölmek ne kadar zor. Sadece çok az insanın gerçekleştirebildiği bu onurlu yaşamı, El-Hakim şüphe götürmez biçimde, eşsiz bir biçimde sürdürdü.

Güle Güle Abu Maysa!

Mücadele sürecek...

أصل التاريخ كان الحبر
الحبر
و
تاريخنا
سبعة
حبر

HABAŞ: DÜŞ DOĞURAN

Lamis Andoni

Yazar, El-Cezire'nin Ortadoğu analistlerindendir.

60 yıllık tereddütsüz mücadelesinin ardından Pazartesi günü Amman'da ebediyete uğurlanan Filistin lideri George Habaş'ın iki hayali vardı: Halkının yurtsuzluğunun sona ermesi ve Arap birliğinin gerçekleştirilmesi.

İki rüyasının da gerçekleştiğini göremeden hayata gözlerini yumdu. Son yıllarında Habaş, İsrail'in yayılmasını, Filistin hareketinin parçalara ayrılmasını, Irak'ın ABD işgali altına girmesini ve Arap dünyasında yaygınlaşan bölünmeyi, vakur dış görünüşünün altında büyük bir kederle izledi.

Ancak o, düşlerini, umutlarını ve halkına olan inancını kaybetmeden yaşadı ve öldü.

Onu ölümünden bir gün önce gören yardımcılarından biri

Issam Al Taher, "Onun Filistinlilere mesajı birliklerini inşa etmeleridir" dedi. Al Taher, "Birlik, birlik, birlik- onun tek mesajı buydu" diye konuştu.

Milyonlarca Filistinli için bu cümleler yalnızca politik bir liderin sözcükleri değildi, aynı zamanda "Filistin devriminin aklı ve bilinci" olarak tanımlanan bir adamın duygu dolu haykırışıydı.

Batılı gazetelerde yer alan ölüm ilanlarında Habaş, "terörist taktiklere başvuran radikal bir Filistinli" olarak anlatılırken, halkının yüreğinde Habaş, onların düşlerinin ebesi idi.

Esası kavrayamamak

Tüm dünya onu basitçe "terörist" olarak tanımladı ve orkestra halinde 1970'lerin başında kaçırılan Batı uçaklarını anlatırken çok önemli bir noktayı gözden kaçırdı: Habaş, Nakba (Büyük Felaket) kuşağının bir ürünüydü.

Vatanının elinden alınması ile yaşamı paramparça edilen Habaş, savaşmaya yazgılıydı.

Sömürgecilik karşıtı mücadeleden etkilenen Habaş, halkının unutulmaması gerektiğine inanıyordu. Bu bakış açısıyla ve kendi kuşağındaki pek çok insanın bakış açısıyla, dünya; onurundan, güvenliğinden ve geleceğinden yoksun bırakılan ezilen bir halkın kaderi ile ilgilenmiyordu.

Tekrartekrar söylediği gibi, dünya, Filistin'in yaşadığı felaketler karşısında uyanmalıydı. Bu uyku bölünmeliydi. Filistinliler bugün onun taktiklerine katılır ya da katılmaz, ama onun ku-

---

(1) Afrika halklarının dostu, doktoru Frantz Fanon, 1925'te Martinik'teki Fort-de-France'da dünyaya gelir. Frantz Fanon, 1956'ta psikiyatri doktoru görevinden istifa eder, sömürge genel valisi Robert Lacoste'a yazdığı açık mektupta, insanları zihinsel rahatsızlıklardan kurtarmanın kendisi için imkansız olduğunu, "Hukuksuzluğun, eşitsizliğin ve inayetin yasama ilkesi haline getirildiği, kendi ülkesinde sürekli akıl hastası olan yerlinin mutlak bir kişiliksizleştirme içinde yaşadığı bir ülkede bu insanları iyileştirmenin" elinden gelemeyeceğini belirtir. Sonra Tunus'a geçer, Cezayir ulusal kurtuluş mücadelesine dahil olur. Ölene değin ezilen halkların sesi soluğu olur. Frantz Fanon, "Yeryüzünün Lanetlileri" kitabında sömürge dünyasını şöyle anlatır: "Sömürge dünyası, ikiye bölünmüş bir dünyadır. Ayrım çizgisi, hudut, kışla ve karakollarla temsil edilir. Sömürge insanı için yaşam, ancak sömürgecinin çürümüş cesedinden yeniden can bulabilir." (ç.n.)

şağı çok iyi hatırlar ki, direniş, 1960'larda kendini hissettirene kadar Filistin. dünyanın radarlarının tamamen dışındaydı.

Habaş; Franz Fannon[1], Mao Zedung, General Vo Nguyen Giap'tan[2] ve sonrasında da Che Guevara'dan etkilenen bir kuşaktan geliyordu. Onların bakış açısına göre, sömürgecilik halklara boyun eğdirmek için onlar üzerinde sistematik, kurumsal bir şiddet uyguluyordu.

Onun yaşamından yansıyanlar, sömürgeci kontrolü birlik, adalet ve bağımsızlık için etki ve baskı olmadan Arap dünyasından söküp atmaya çalışan Filistinliler ve Araplar'ın yaşam öykülerinin birbirine ne kadar bağlı olduğuna ayna tutuyor.

Habaş, Beyrut Amerikan Üniversitesi'nden bir tıp doktoru olarak mezun olduktan sonra, 1953'te bağımsızlığın garantörü olarak Pan-Arabizm'in sesi olabilmek için Milli Arap Hareketi'ni kurdu.

Marksizmi kabul

1960'ların başında Habaş, Amman'da henüz bir çocuk doktoru iken, yoksulları bedava tedavi etmesi ile tanınıyordu. Bu dönemde, Marksizmi kabul eden Habaş, ulusal mücadelenin toplumsal adaletten ayrı düşünülemeyeceğini savunuyordu.

Silahlı mücadeleyi savunan bir direniş hareketi olarak Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'ni kurduğunda, sevilen doktor, İsrail'in ve Arap hükümetlerinin korkulan bir düşmanı haline geldi.

Filistin'in kurtuluşu ve emperyalizmin uşakları olarak görü-

---

(2) Vietnam'ın bağımsızlık mücadelesine Ho Chi Minh'ten sonra ikinci lider olarak adını yazdıran Giap, 14 yaşındayken katıldığı Büyük Vietnam Devrimci Partisi saflarında, Fransız sömürgecilere karşı savaşır. Giap, 1946'da ise hem savunma bakanı, hem de kendi kurduğu Vietnam Halk Ordusu'nun başkomutanlığını yapar. Japon işgalinden kurtulduktan sonra, sıra Fransa'ya gelir. Aralık 1946'da başlayan savaş, Giap'ın askeri dehasını gösterdiği 1954 Dien Bien Phu saldırısıyla noktalanır. Aynı yıl Cenevre Konferansı'yla ülke ikiye bölünür ve güneyde Vietnam Cumhuriyeti kurulur. Giap, 1960'ta, Amerikan uydusu haline gelen yanda saldırıya geçer. 500 bin ABD askerine karşı yürütülen zorlu mücadele, Giap komutasında zaferle sonuçlanır. 1976'da, iki Vietnam birleşir ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti kurulur. Giap, gerilla taktiklerini anlattığı iki kitap yazar. (ç.n.)

len Arap hükümetlerini alaşağı etmek konusunda beyan ettikleri tam da bölgedeki hem pan-Arabist hareketin, hem de solcu partilerin yüreklerinden geçen şeydi.

FHKC, kendini küresel mücadelenin bir parçası olarak gördüğü için dünyadaki solcu hareketlerle hem politik hem de askeri bakımdan güçlü bağlar kurabildi.

Ancak Habaş ve yoldaşlarının politik eylemlerden silahlı mücadeleye geçişi, Arapların 1967'de İsrail'e büyük yenilgisinin ardından gerçekleşti.

FHKC'nin eylemleri, özellikle uçakların kaçırılması, Ürdün hükümetini kendi kafasında onlara bir fiyat biçmek noktasında teşvik etti. Bir zamanların şefkatli doktoru, kendini, pek çok Arap ve Batı hükümetinin arananlar listesinde buldu.

FHKC, taktiklerini derece derece değiştirdi, sonuçta Batı ülkelerine ve hedeflerine yönelik eylemlerini durdurdu, ancak İsrail'e karşı silahlı mücadeleyi reddetmedi. FHKC, 1970'de FKÖ Lübnan'dan çıkmaya zorlanınca daha çok güç ve popülarite kazandı.

İlkesel karşı duruş

1970'lerden 1980'lere doğru Habaş, FKÖ lideri Yaser Arafat'ın ana politik muhalifi olarak belirdi. Oysa, iki adam bağları asla kopmayan dostluk ile rekabetin karmaşık ilişkisini sonuna kadar yaşadılar. Bu yıllar, Habaş'ın pek çok Arap tarafından ilkesel karşı koyuşun sembolü olarak görülmeye başlandığı yıllardı.

Habaş, Arafat ve FKÖ içindeki diğer grupların savunduğu, bir yanda Filistin'in diğer yanda İsrail'in olduğu iki devletli çözümü reddetti.

Habaş'ın konumu saf "idealizm" olarak tanımlandı. Ancak, halkların haklarının reddedilmesini kabul etmemek fikri, Filistin ve Arap hayallerini süslemeye devam etti.

Habaş konuştuğunda insanlar dinledi. Sadece yürekten konuştuğu için değil, aynı zamanda FKÖ içerisinde El-Fetih'in he-

gemonyasına karşı FHKC'nin ağırlığı hissedildiği için de.

Uzun ve yakışıklı Habaş, muhalifleri onun katılığını eleştirseler de direnişçiliğini takdir etmeleri sayesinde mutlak bir karizma kazandı. Bedeninin yarısını felç eden bir kriz, görünüşünü değiştirse de, bu, davasına bağlılığını ve ateşliliğini değiştiremedi.

Habaş'la buluşma

Habaş'la 1983'te Tunus'ta tanıştım.

FKÖ Beyrut'tan sürülmüş ve pek çok lideri Tunus'a gelmişti. Habaş, Tunus yerine Şam'a geçmişti.

O gün, FKÖ bir toplantı düzenliyordu. Pek çok lider zaten gelmişti, sonra bir hareketlenme ve sessizlik oldu. Habaş, koltuk değnekleri ile yavaşça içeri girdi.

En büyük savaşçıların doldurduğu salon, Arafat, Habaş'ı kucaklarken ve onun koltuğuna oturmasına yardım ederken ayakta bekledi. Habaş'ın konuşma sırası geldiğinde, yumuşak sesi ile Lübnan'daki askeri yenilginin politik bir yenilgiye dönüşmemesi konusunda sert uyarılar yapacaktı.

FKÖ, Lübnan'daki sığınakları yitirmiş olduğu için kendini izole edilmiş hissediyor, İsrail ile Arapların görüşmesinin önlenemez olduğunu düşünerek, bu noktada vazgeçilmez bir parti olmanın yolları üzerine kafa yoruyordu

Arafat'ın temel argümanı, Filistinlilerin kendilerini gelecek tartışmalar/görüşmelerde bir parti olarak ifade etmediği koşullarda iki süper gücün, ABD ve Sovyetler Birliği'nin, onların varlığı ve temsiliyeti olmadan tarihi bir pazarlık yapacakları idi.

Arafat'ın gerçekçiliği olarak görülen bu noktayı pek çoğu kabul etti. Habaş, Arafat'ın bağlılığından şüphe duymuyordu, ancak konu(mu) hakkında kuşkuluydu. Konuşması, tereddütlü olsa da bu mesajı vermek noktasında kuvvetliydi.

Dahil olmanın bedeli

Habaş, Filistin halkının düşmanları tarafından kabul görmek için yalvarmaması gerektiğini söylüyor, Filistinlilerin içerilmek

için haddinden fazla istekli olmasının ulusal hakları üzerinden dereceli biçimde ödün verme gibi ağır bedellerinin olacağını vurguluyordu.

Cümleleri salonda ve dışında çınladı. İnsanlar ayağa kalktı. Habaş onların hayallerini dile getirmişti, ancak o gün çoğunluk başka bir strateji gerektiren yeni "pragmatizm çağı" olarak gördükleri şeye oy verdiler.

FKÖ liderleri, diplomasinin İsrail'e karşı silahlı mücadeleyi engellemeyeceğine dair yeminler ettiler.

Habaş, acımasız olmadı. Eleştirel bir mesafede kaldı ve felaketleri haber veren iç ses oldu. Nihayet, 1993'te FKÖ ile İsrail arasında yürütülen Oslo müzakerelerine karşı çıktı.

1988'te Filistin Ulusal Konseyi, sürgündeki Filistin parlamentosu, İsrail'in yanında Filistin devletinin kuruluşunu ilan ettiğinde Habaş kutlamalara katılmadı.

Bunun bağımsızlığa giden tarihi bir adım olduğuna inanarak sevinçten coşan bir FKÖ lideri, daha sonra bana, Habaş'ın gözlerinde gördüğü acının kendi yüreğinde ağır ağır ilerleyen bir hastalık olduğunu söyledi. Bu lider, Oslo müzakerelerinin ateşli bir savunucusu olmuştu. Ki, kendisi de Habaş gibi 1948'te topraklarından sürülmüştü.

Habaş'ı gördüğüm, onunla konuştuğum yıllar boyunca; Cezayir'de, Suriye'de, Ürdün'de, tekrar tekrar, hiçbir Filistinli liderin gelecek kuşakların rüyalarını gerçekleştirme umudunu katletmeye hakkı olmadığını söylüyordu.

Oslo Anlaşması ve onu izleyen olaylar, Habaş'ın Filistinlilerin boyun eğmeye zorlandığına dair inancını güçlendiriyordu. Ancak o, "haklılığını kanıtlamak"la mutlu olacak bir adam değildi. İsrail ile bir barış illüzyonunu gören halkını, büyüyen bir kederle seyrediyordu.

Sıkkın

Filistin ve son olarak Irak'taki gelişmeleri tartışırken o ka-

dar sıkkın oluyordu ki, eşi ve en yakın arkadaşı Hilda, tartışmaları kesmek zorunda kalıyordu.

İsrail, 2002'de Arafat'ı Ramallah'taki karargahında kuşatma altına aldığında Habaş, rakibinin arkasında durdu. Arafat öldüğünde, Filistinliler İsrail'in bu işin içinde olduğundan şüpheleniyordu. Habaş, Arafat için büyük yas tuttu.

Son üç yılda onu çok az görebilsem de, Filistinlilerin günlük yaşamlarına dair her türlü detayı izlediğini ve öğrendiğini biliyorum. Fiziksel yetersizlikleri onun içselleştirdiği duygusal acısını daha da derinleştiriyordu.

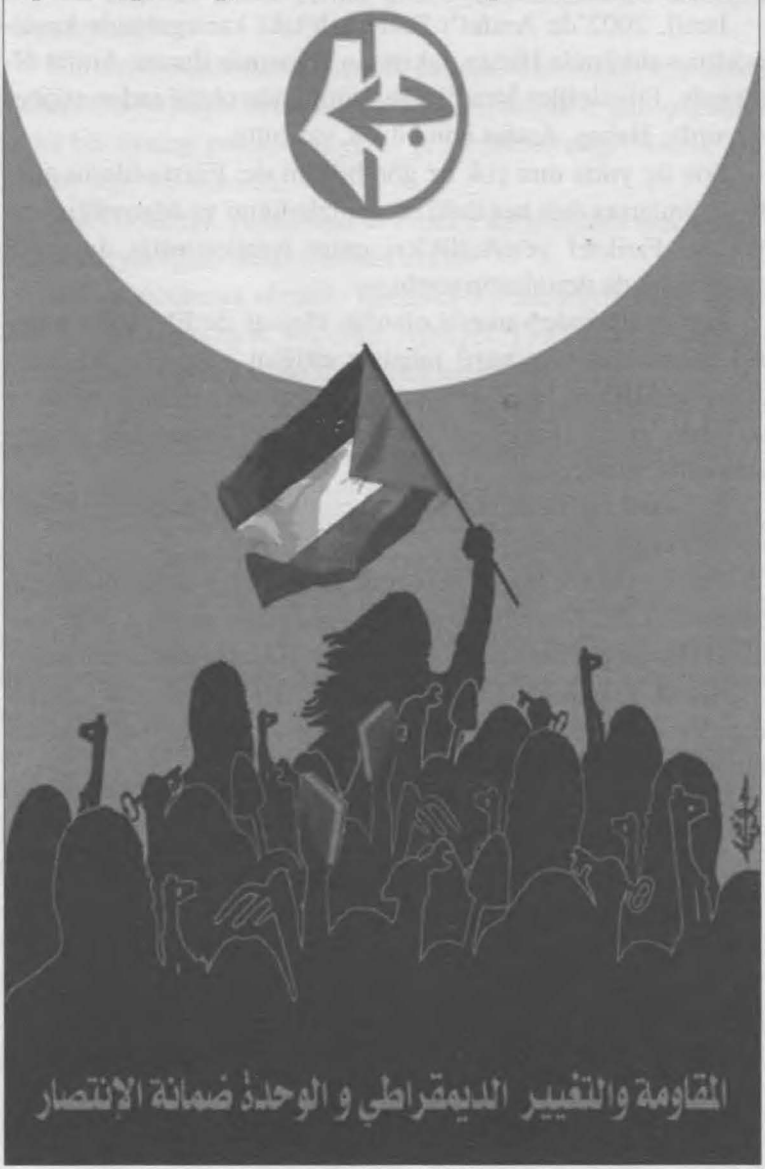
Son günlerinde yanında olanlar, Hamas ile El-Fetih arasındaki çatışmanın onu nasıl rahatsız ettiğini anlatıyor. Mahmut Abbas'ın ABD ve İsrail'in talepleri ile uzlaşma stratejisine karşı çıkıyordu, ancak Hamas'ın Gazze'nin askeri kontrolünü almasını da kabul etmiyordu.

En temel endişesi, tarihteki en ciddi iç çatışmanın Filistinlilere getireceği zarardı.

Habaş, politik bir lider olarak, tarihçilerin araştırmalarının konusu olabilir. Onun başarıları ve yanılgıları geçmişi değerlendiren Filistinliler tarafından şefkatle ve şiddetle yargılanacaktır.

Ancak Filistinliler, Habaş'ı yine El-Hakim diyerek uğurladılar. Ve o her zaman, Filistinlilerin ve Arapların düşlerini somutlaştıran adam olarak hatırlanacak.

الذكرى الثامنة و الثلاثين لانطلاقة الجبهة الشعبية لتحرير فلسطين

EKLER

ZAFERE KADAR DİRENİŞ

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin (FHKC), 11 Aralık 1967 tarihli kuruluş bildirisidir.

Arap halkları,
Filistin halkı,

50 yıl önce, insanlarımızın çoğu, Siyonizm'in ve emperyalizmin, ulusumuzun özgürlük ve yaşama hakkına yönelik birçok saldırısıyla yüz yüze kaldı. 50 yıl sonra Siyonizm'in ve emperyalizmin küresel güçleri, büyük ideali -İsrail devletinin kurulması- gerçekleştirmek için planlar, saldırılar ve savaşlar tezgâhlıyorlar. Bu tarihi anın her günü halk yığınları tüm bu dalaverelere karşı direniyor. Yıllardır Filistin halkının yaşamında görülen bu direnişin, ayaklanmalar ve isyanlar biçimindeki sürekliliği, son zamanlarda teslim olma, uzlaşma ve çekilme gibi politik tavırları tamamıyla reddeden ileri kollarda yürütülen komando çalışmasıyla kristalize olmaktadır. Filistin halkının bu ilerlemesi, tüm Arap halklarının da sorumluluğu olan tam bağımsızlığa giden yolda inisiyatifi alma kararlılığını göstermiştir.

Direnen halkımız,

Arap ordularının yenilgisi, (Altı Gün Savaşları-ç.n.) yeni bir dönemin başlangıcıdır. Emperyalizmin ve Siyonizm'in güçlerine

ve silahlarına karşı mücadelede devrimci kitleler önderliği almalıdır. Bunun, emperyalist saldırıları parçalamada ve halk yığınlarına kendi isteklerine göre geleceklerini kurma inisiyatifi vermede en etkili silah olduğu tarihçe doğrulanmıştır. Siyonist şiddeti göğüslemede, tarihi ve ilerlemeyi yeniden kurmada, bu uzun koşuda düşmanları, potansiyel düşmanları tam anlamıyla yenmede kitlelere kalan tek silah, devrimci şiddettir. Koşulsuz teslim olmayı dayatan vahşi bir düşmanla yüz yüze kalan Arap ulusunun önünde başka bir alternatif yoktur. Arap halkının beklentileri ve umutları, 5 Haziran'dan beri yeni bir seviyeye ulaştı; onlar, bu aşamanın doğası ve nesnel koşullarının, silahlanmış halk sloganını yükseltmek ve ancak halkın mücadelesiyle kazanılacak uzun erimli bir savaşta zafere ulaşılana kadar sürdürülecek silahlı mücadelenin dışında bir şanslarının olmadığını biliyorlar.

Filistin halkımızın bütün kesimleri, 1948 yıkımından sonra ilk kez tamamen işgal edilmiş bir Filistin toprağında yaşıyorlar. Zorba düşmanla yüz yüze çarpışıyorlar. Şimdi ya bu zor görevi sonuna kadar götürmeliyiz ya da düşmanın açgözlülüğüne, insanlarımızın aşağılanmasına ve hayatlarımızın sömürülmesine teslim olmalıyız. Son yirmi yıldaki dağılma ve yer değiştirme, Siyonist işgalcilere karşı koymamızı gerektiren bir durum yarattı. insanlarımızın, var oluş amacımızın ve Filistin'deki her insanın kaderi işgalcilere karşı onurumuzu, topraklarımızı ve haklarımızı korumak için savaşma kararlılığına bağlıdır.

Mülteci ve izolasyon kamplarında dolaştırılan Filistin halkı,
Ateşlenmiş toprağımızın filizleri,
Köylerimizde ve şehirlerimizde, sefalet kamplarında tutulan yoksullarımız,

Düşmana karşı direniş ve yiğitliğinizde bir slogan dillerden düşürülmüyor ve her gün tekrarlanıyor; sadece silahlı direniş ve işgal edilmiş toprağımızda, amaçlarımıza ve günlük muharebelerimize hizmet eden silahlı halk mücadelesi olmadıkça, bizim için bir yaşam söz konusu değildir. Silahlı direniş, Siyonist düşman

ve onun tüm amaçları ve varlığıyla konuşurken halk kitlelerince kullanılması gereken tek etkili araçtır. Sonunda zafere ulaşılacak yol; kitlelerin otorite, rehber ve direnişin lideri olduğu yoldur. Halk kitlelerini düzenlemek ve onları aktif katılımcılar ve liderler olarak harekete geçirmek zorunludur. Savaşın ve durumların tüm yönlerini kapsayan yükseltilmiş bir bilinç yaratmak, silahlı örgüt için sürekli insan gücü sağlamak, tüm zorluklara ve engellere karşı devam etmek ve daha fazla direnebilmek için devrimci önderliği inşa etmek, sadece kitlelerin silahlı direniş güçlerini işaret eden sistematik örgütlenmelerle gerçekleştirilecek bir şeydir. Bu yüzden, işgal topraklarında Filistin halkının tüm enerjisini ve gücünü birleştirmek için aşağıdaki örgütlerle bir toplantı gerçekleştirdik: Geri Dönüş'ün Kahramanları, Filistin Özgürlük Cephesi Müfrezeleri (Şehit Abdul Latif Shrour'un örgütü- Şehit Kassam'ın Örgütü- Şehit Abdül Kadir el Hüseyni'nin örgütü), Filistin'in Özgürlüğü İçin Ulusal Cephe (Gençlik İntikam Örgütü) ve ülkedeki bir dizi diğer örgüt. Bu örgütler, hayati bir birliği gerçekleştirerek, savaşın doğasının, tüm yönlerinin ve düşman güçlerinin bizi tüm çabaları ve devrimci sınıfları düşmanımıza karşı uzun ve keskin bir direniş için bir araya getirilmesi ihtiyacını fark ederek kendilerini Filistin Halk Kurtuluş Cephesi adı altında birleştirmeye karar verdi.

Çekirdek devrimci gruplarla başlatılan ve yönlendirilen Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, silahlı mücadeleyle ilgilenen gruplar arasında ulusal birliği gerçekleştirmek; geniş ulusal, devrimci bir cephede buluşmak için tüm güçlere ve Filistin gruplarına açıktır. Tüm özgürlük savaşçılarının birliği; savaş uzun ve vahşi, halkın tüm kesimleri arasındaki bölünme dayanılmaz olduğundan halkımızın gerçekten istediği bir şeydi. Dolayısıyla; Halk Cephesi tamamen bu ihtiyaca adanmıştır, çünkü o bu düşünceyle oluşturulmuştur. Bugün kitlelerimiz silahlı direnişin kapısında yürüyor ve inanıyoruz ki; silahlı direnişte kitlelerin önderliği, bu direnişin birliği, tüm yönleri ve içeriğiyle Filistin

devrimine yükselmesi için kendini tek garanti olarak doğrulayacaktır.

Savaşan halkımız,

Düşmanın anladığı tek dil, devrimci şiddetin dilidir. Silahlı mücadele, işgale ve Arap topraklarımızın bazı kesimlerinde tekrar işgali dayatan yeni yerleşimlerle direnişimizin tasfiyesine karşı sürdürdüğümüz uzun çatışmanın ana eksenidir. Düşmanla ayağının bastığı her yerde savaşıyoruz. Bu, düşmana karşı daha geniş bir cephe açacağımız ve toprağımızı düşman için ateşli bir cehenneme çevirene kadar sürdüreceğimiz tarihi bir yaklaşımdır. Silahlı mücadelenin çapraz ateşinin sınırları yoktur. Silahlı direniş sadece militanlarla sınırlı kalmamalı, aynı zamanda düşmana karşı Filistin direnişinin değişik seviyelerde farklı kesimlerini de, düşmanın tüm ekonomik, sivil ve politik kurumlarının boykotunu ve tüm bağların reddedilmesini de kucaklamalıdır.

Yüreğimize kök salmış vatanımıza derin bağlılığın verdiği inançla kitlelerimizin sloganı, "Zafere kadar direniş" olmalıdır. Bugün Halk Cephesi, kitlelerimizi bu şiarla selamlıyor. Çağrımız budur. Bunu her gün tekrarlamalıyız, cepheyi yaran her mermide, her şehidimizin düşüşünde... Filistin toprağı tüm kitlelere aittir. Vatanımızın her yanı, onu gaspçılara karşı koruyanlara aittir. Her parçası, her taşı ve kayası... Halkımız, bir karışını bile vermeyecektir bu toprağın. Çünkü bu topraklar aç, fakir ve yerinden edilmiş insanlarımıza aittir.

Bu toprağı özgürleştirmek ve halkımızın birliği için, savaşçılarımız başı dik düşüyorlar. Kitlelerimiz -kahraman bir halkın evlatları- savaşçılarımızın hayat damarlarıdır ve uzun koşuda zaferi müjdeleyen şey, kitlelerin bu savaşta yerini almasıdır. Her seviyede militanlara gösterilecek halk desteği, düşmanı yok edene kadar gerçek, samimi ve yükselen mücadelede, birlik ve ilerlemede temeldir.

İşgal edilmiş toprağımız için yapılan bu savaşta işbirlikçilerin, ihanetçilerin ve halk düşmanlarının kaderi, düşmanınki gibi

tamamen yok olmaktır. Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, işgal topraklarındaki direnişte, ertelemeyi ve tereddütü tamamıyla reddetmeye kararlıdır. Ve sessizliği, utancı ve tasfiyeyi tamamen reddettiğini duyurur.

Tüm kitlelerimizin ve halkımızın önünde, direnişlerimiz ve silahlı hareketimizin başarı ve başarısızlıkları ile ilgili her durumda gerçeği söyleyeceğimize söz veriyoruz. Gerçek, kitlelerin bir parçası olmalıdır. Çünkü halkı kendi inançlarına bağlayan başka bir güç yoktur. Kitleler abartı ve aldatma olmaksızın silahlı hareketimizin başarıları ve problemlerinin farkında olmalıdırlar. Çünkü onlar, bu direnişin ve düşlerinin, kanlarına kadar her şeyi verecek emanetçileridirler. Aktif katılımcılar, Filistin toprağının savaşçıları, bugün politik harekette yeni bir yol izliyorlar ve kitlelere tüm açıklık ve gerçeklikle yöneliyorlar.

Arap ulusunun insanları,

Bu savaş uzun ve zorludur. Bugün silahlı direniş, Arap cephesinin birliğinde öncü bir koldur. Bugün her Arap, tüm seviyelerde silahlı mücadele birliklerinin yürüyüşü için elinden gelen desteği sunuyor. İşgal topraklarında savaşan Filistin kitleleri, emperyalizm ve onun yardakçılarına karşı Arap devrimci yürüyüşünün aktörleridir. Siyonist ittifakına ve sömürgeciliğe karşı mücadelede, Filistin halkının direnişi ve Arap halklarının direnişleri arasında organik bir ilişki kurmalıyız. Aynı risklerle ve aynı entrikalarla yüzleşmeliyiz. Filistinlilerin silahlı mücadelesi, Arap halkının pozisyonunu da belirlemektedir; kim direnişten yana, kim değil.

Filistin halkının direnişi, dünyadaki devrimci-ilerici güçlerin direnişleriyle bağlantılıdır. Karşı karşıya olduğumuz koalisyonun yapısı, dünyadaki tüm antiemperyalist güçleri kapsayan karşılıklı bir koalisyonu gerekli kılmaktadır.

Filistin vatanının her yanında direnen halkımız,.

Dost işçiler ve köylüler,

Yoksullaştırılmış insanlarımız ve mülteciler,

Öğrenci arkadaşlar,

Memurlar ve tüccarlar,

Bu; fedakarlığı, birliği ve mücadeleyi bayrak edinen bir halk hareketinin başlangıcıdır. Biz biliyor ve söz veriyoruz ki; silahlı direniş bir pembe rüya değildir, zulme ve haksızlığa karşı kendilerini koruyan halkın öncülüğünde daha fazla mücadeledir. Bugün mücadele yürüyüşümüzü adım adım sürdürüyoruz. Davanın haklı sahipleri olan sizlerin önderliği ve bağlılığıyla uzun, sert ve keskin bir savaşa hazırlanıyoruz. Bu savaş ne kolay ne de kısa! Ama bu, bir var olma savaşı. Bu, bir alınyazısı savaşı. Bu savaş, derin bağlılık, süreklilik ve azim gerektiriyor.

Şan olsun Arap halkımızın birliğine!

Şan olsun halkımızın mücadelesine!

Yaşasın Filistin toprağında savaşçılarımızın birliği!

Mutlaka kazanacağız!

FİLİSTİN'İN KURTULUŞU STRATEJİSİ

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin Şubat 1969'da toplanan 1. Kongresinin saptadığı strateji belgesidir.

GİRİŞ

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, kuruluşunun üzerinden kısa bir süre geçmiş olmasına karşın –ki politik yaşı şimdi bir buçuk yıldır- nesnel bir değerlendirmeye tabi tutulursa, Filistin halkının geniş kesimlerinin ilgisine nail olan, aynı zamanda Arap dünyasında ve küresel çerçevede de dikkat çeken politik-askeri bir hareket olmayı başardı.

Tarihsel devrimin düzeyine ulaşmaya çalışarak bir devrimin olanaklarını geliştirmeye çalışan bu hareket; şimdi varlığını tehdit eden ve gelişimini engellemeye çalışan nesnel ve öznel tehlikelerle karşı karşıya.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, mücadeleyi sürdürmekte ve eylemlerin sorunları ile yüzleşmekte bilimsel hassaslığın önemi,

kıvraklığı ve tarihsel sorumluluğun ışığında, ilk kongresini Şubat 1969'da gerçekleştirdi. Kongre, Filistin devriminin stratejisi üzerine yoğunlaştı. Ve omuzladığı kurtuluş mücadelesinin seviyesini yükseltme görevini başarabilmek için gerekli genel politik, örgütsel ve askeri adımları tanımladı.

BÖLÜM 1

I

POLİTİK TEORİNİN ÖNEMİ

Başarının temel şartlarından biri, nesnel koşulların net bir perspektifle değerlendirilmesidir. Düşmanın ve devrimci güçlerin net bir değerlendirilmesidir. Çünkü mücadele stratejisi belirlenmediği koşullarda, bu perspektiften yoksun kalındığı koşullarda, ulusal eylem, eninde sonunda hatalar yapacak aceleci bir kumara dönüşür. Bu nedenle, kavga ve adanmışlık dolu on yılların ardından, Filistin halkının bu kez silahlı mücadelenin başarı için gerekli koşulları sağladığına ikna olması zorunludur.

Halkımız, Siyonist düşmana ve sömürgeci planlara karşı uzun yıllardır mücadeleyi omuzladı. 1917 Balfour Deklarasyonu'ndan bu yana halkımız topraklarını korumak, özgürlüklerini kazanmak, ülkelerini sömürgecilerden temizlemek, kendi kaderlerini tayin hakkını elde etmek ve kendi ülkelerinin kaynaklarını kullanabilmek için mücadeleyi sürdürdü. Halkımız, Siyonizm'e ve sömürgeciliğe karşı savaşta her yöntemi ve tarzı denedi. Halkımız, 1936'da topraklarını, evlerini, özgürlüklerini, gelecekleri ni inşa etme haklarını korumak için silahlandı ve binlerce şehit vererek fedakarlığın her biçimini gösterdi.

Halkımızın silahlı mücadelesinin tüm bu süreci boyunca, bugün gerilla eylemleri ile yaratılandan daha az olmayan bir kitle bilinci yaratıldı. Ancak halkımız, tüm fedakarlıklara, bugün gerilla mücadelesindeki şehitlerimizin sayısını çok çok aşan şehitlere, silahlanmaya ve büyük heyecanına karşın bugüne kadar

zafere ulaşamadı. Halkımızın büyük bir çoğunluğu, şimdi kampların sefil koşullarında ve işgalin boyunduruğu altında yaşıyor.

Bu yüzden, mücadelenin başarısı için sadece silahlanmak yeterli değildir. Nitekim tarihte kimi silahlı mücadeleler başarılı oldu, kimileri ise yenildi. Gerçekle, açık yürekli, cesaretli ve devrimci bilimsellikle yüzleşmek zorunludur. Koşulların ve mücadele içerisindeki gerçek güçlerin net bir perspektifle değerlendirilmesi bizi ancak başarıya götürebilir. Kendiliğindencilik ve acelecilik ise başarısızlığa sürükler. Bu gerçek bize, devrimde rehberlik eden ve devrimin stratejik planlarını oluşturan bilimsel politik ideolojinin önemini çok açık biçimde göstermektedir.

Devrimci politik teori, gereksiz bir gösteriş için bir köşede yatan eğitimlilerin boşlukta asılı kalan zihinsel bir lüksü ya da entelektüel bir hobisi değildir. Bilimsel devrimci teori; kitlelerin düşmanlarını tanıdıkları, onun güçlü ve zayıf olduğu noktaları anladıkları, düşmanları ile mücadelede kendilerini destekleyen ve ittifak halinde olan güçlerin saptanmasına yardımcı olan bir teoridir. Keza, kitleler ancak bu bilimsel devrimci teori sayesinde, güçlerinin farkına vararak nasıl harekete geçeceklerini, düşmanın güçlü yanlarını bilerek zayıflıklarının avantajlarını kullanmak suretiyle onu nasıl yenebileceklerini, hangi örgütsel, eylemsel, politik ve askeri programla zafere ulaşabileceklerini kavrayabilir.

Halkımıza şimdiye kadar düşmanla karşı karşıya geldiğinde neden yenildiklerini açıklayacak olan, devrimci politik teoridir. 1936'da silahlı devrimin ve 1936 öncesi çabaların neden yenilgi ile sonuçlandığını, 1967 yenilgisini nelerin koşulladığını, halkımızın mücadelesine karşı oluşturulan düşman ittifakları hakkındaki gerçekleri ve hangi karşı ittifaklar ve yöntemlerle onlara karşı durulabileceğini söyleyecek olan, devrimci politik teoridir. Bu yüzden tüm bunlar, kitlelerin kavrayabileceği bir dille anlatılmalıdır. Bu kavrayışla, kitleler savaş ve savaşın boyutları üzerine, güçler ve silahlar üzerine net bir perspektife sahip olabilir.

Ancak böylece kitleler, savaşın tek bir perspektifi ve tek bir stratejisi etrafında örgütlenebilir.

Devrimci politik teori, öncelikle savaşla ilgili net bir bakış açısı gerektirir. Bu nedenle bu konunun önemi ve ciddiyeti üzerinde bu kadar duruyoruz. Politik teori olmadan mücadele etmek ne anlama gelir? Planlamadan yoksun bir biçimde mücadele etmek anlamına gelir. Hatalara düşmek ve bu hataların ne kadar ciddi olduğunu kavrayamama anlamına gelir. Hataların üstesinden nasıl gelinebileceğini bilememek anlamına gelir. Aynı zamanda politik teoriden yoksun olmak, net bir duruşa dayanmayan aceleci politik tavırlar takınmayı getirir. Politik tutumlar kendiliğinden olduğunda ise halkımızın devrimci güçleri; tek bir yolda tek bir sağlam güç olarak bütünleşmesi yerine pek çok ayrı yol ve yöntem arasında boşa harcanmış olur.

Bu konunun hafife alınması tehlikesi var. Sizi uyarmak istiyoruz: Tabanımızda ve savaşçılarımız arasında, devrimci politik teoriyi belli "politik liderler" ve "politik güçlerle" temsil edilen "politik sefahat"la karıştırma eğilimi var. Bu eğilim, devrimci politik teori ile Filistin ulusal hareketinin silahlı mücadele stratejisi öncesinde kullanılan eski politik yöntemleri birbirine karıştırıyor. Ayrıca, bu eğilim, politik teori ve belli entelektüellerin devrime ilişkin karmaşık düşüncelerini de birbirine karıştırıyor. Böylece, bu eğilim, politik düşünceyi küçümsüyor ve hafife alıyor. Bu yüzden, bu eğilimi düzeltmek için burada radikal bir eylem gerçekleştirmemiz gerekiyor.

"Politik sefahat"e son verecek olan, silahlı mücadelede kararlılığımızı bileyecek olan ve devrime hizmet yerine onun sorunlarını çıkmaza sürükleyen entelektüellerin maskelerini düşürecek olan, devrimci politik teoridir.

Bu devrimci rolü oynayabilmek için; politik teori bilimsel olmalı, kitlelere ulaşabilecek kadar net ve anlaşılır olmalı, genellemelerin ötesine geçmeli ve savaşçıların karşılaştıkları tüm sorunlarda onlara rehber olabilecek strateji ve taktiği derinliğine

açıklamalıdır. Devrimci teori, bu gereklilikleri yerine getirdiği zaman kitlelerin elindeki en etkili silaha dönüşür. Böylece, kitlelerin gücü pekiştirilmiş ve devrimin başından nihai sonucuna kadar eylemdeki tüm güçlerle savaşın ve ayrı ayrı güçlerin konumları üzerine net bir değerlendirme yapılmış olur.

II

DÜŞMANLARIMIZ KİM?

Mao Zedung, "Çin Toplumunda Sınıfların Değerlendirilmesi" (Mart 1926) başlıklı makalesinde şöyle der:

"Düşmanlarımız kimler? Dostlarımız kimler? Devrim için en önemli soru budur. Çin'de geçmişteki devrimlerin bu kadar az şey başarmasının temel nedeni, gerçek düşmanlara saldıracak gerçek dostların bir araya getirilememesi idi. Devrimci bir parti kitlelerin rehberidir. Hiçbir devrim, devrimci parti kitleleri yanlış yönlendirirse başarılı olamaz. Devrimizi zafere ulaştıracağımızdan ve kitleleri yanlış yönlendirmeyeceğimizden emin olmak için tüm gerçek dostlarımızı, tüm gerçek düşmanlarımıza karşı birleştirmeye azami gayret göstermeliyiz. Çin toplumundaki çeşitli sınıfların ekonomik konumlarını ve onların devrim karşısındaki tutumlarını değerlendirmeliyiz."

O vakit, düşmanlarımız kim?

Her devrimin ardındaki politik düşünce bunu sorarak ve yanıtlayarak işe başlar. Kabul etmek gerekir ki; Filistin halkı, bu soruyu şu ana kadar net, spesifik ve kesin bir biçimde yanıtlamadı. Oysa, düşmanın net bir tanımı olmadan savaşın net bir bakış açısına sahip olmak beklenemez.

Düşmanın kitleler tarafından tanımlanışı bugüne kadar duygusal bir süreç kapsamında ortaya çıktı. Kısmi zaferler kazandığımızda kitleler arasında düşmanı küçümseyen, savaşın hızlı ve kolay biçimde kazanılacağını düşünen bir algılayış yaygınlaştı. Diğer taraftan, düşman sert darbeler indirdiğinde öteki aşırı uca

savrulduk ve düşmanın yenilmez bir güç olduğunu düşünmeye başladık.

Böylesi değişken bir duygusal atmosfer içerisinde, bizim için savaşın bilimsel bir değerlendirmesini yapmanın ya da savaşı kazanmak için azim ve zeka ile plan yapmanın mümkün olmadığı açıktı.

Kitlelerin düşmanı tanıması, savaşın resminin netleşmesi için şarttır.

İsrail

Kurtuluş mücadelemizde ilk olarak, saldırgan, yayılmacı, ırkçı yapısını korumak ve topraklarımızı, özgürlüklerimizi ve haklarımızı yeniden kazanmamızı engellemek için iki buçuk milyonluk ulusunu askeri bakımdan mobilize etmeye çalışan politik, askeri ve ekonomik bir varlık olan İsrail ile karşı karşıyayız.

Bu düşman, askeri teçhizat standartları ve eğitiminin yanı sıra hareket kabiliyetinin üstünlüğünün de yansıması olan belirgin bir teknolojik üstünlüğe sahip. Ayrıca düşman, bir ölüm kalım mücadelesi yürütüyor olduğuna ve son nefesine kadar kendini savunmak dışında başka bir alternatifi olmadığına dair duyguları da kullanarak, tüm güçlerini (ç.n.) harekete geçirme yeteneğine sahip.

Bu harekete geçirme kabiliyeti ve teknolojik üstünlük, düşmanla karşı karşıya geldiğimiz her durumda akılda tutulması gereken iki noktadır. Düşmanla şimdiye kadar giriştiğimiz her savaşta yenilmemiz tesadüf değildir. Yenilgilerimize kısmi ya da rasgele açıklamalar getirmek büyük bir hata olacaktır. Çünkü düşmanın niteliğini iyi kavramak, zafer stratejimizi belirlemede ilk adımdır.

Ancak bu savaşta tek düşmanımız İsrail mi? Düşman tanımlamamızı İsrail ile sınırlı tutmak, kendini tek bir kişiyle savaşmaya hazırlamış bir adamın, karşısında on kişiyi bulması gibi bir

durumla karşı karşıya kalmasına neden olacaktır. Bu, çok büyük bir hata olur.

Dünya Siyonist hareketi

İsrail, dünya Siyonist hareketinin ayrılmaz bir parçasıdır; aslında bu hareketin bir dalıdır. Bu yüzden, İsrail ile savaşımızda, tek başına İsrail devleti ile değil, alt yapısı dünya Siyonist hareketinin gücü ile oluşturulan bir İsrail ile karşı karşıyayız. Siyonizm, ırkçı-dinci bir hareket olarak dünyanın dört bir yanında İsrail'i desteklemek ve saldırgan varlığını korumak, yaygınlaştırmak için 14 milyon Yahudi'yi örgütlemek ve yedeklemek istiyor. Ve bu destek, sadece moral desteğe indirgenemez. Bu destek, İsrail'e, dünyanın her köşesinde propaganda ve kamuoyu etkisi yaratmasının yanı sıra her gün daha fazla insan, daha fazla finans kaynağı, daha fazla silah, daha fazla teknik donanım, daha fazla ittifak sağlıyor. Bu nedenle, düşmanımız İsrail'in yanı sıra Siyonist harekettir derken, düşmanımızın tanımına yalnızca iki sözcük eklemiş olmuyoruz, savaş koşullarını hesaplarken göz önüne almamız gereken korkunç bir maddi güç de eklemiş oluyoruz.

Bu raporda, kendimizi İsrail ve dünya Siyonist hareketini genel bir değerlendirme ile sınırlandırıyoruz, ancak İsrail'in ve dünya Siyonist hareketinin detaylı ve dikkatli bir çalışmasının yapılması gerektiğini de belirtmeliyiz. Böylesi bir çalışma, değerlendirmelerimizi daha açık hale getirecek ve onaylayacaktır. Aynı zamanda bu detaylı değerlendirme, düşmanın yüzeysel görünümünden de kurtulmamızı sağlayacaktır.

Son dönemlerde dünya Siyonist hareketinin ve İsrail'in incelenmesi yönünde bazı çalışmalar yapıldı. Böylesi çalışmalar, bizden önce düşman ve düşmanın ekonomik, politik, askeri ve toplumsal yaklaşımları hakkında bazı gerçekleri ortaya çıkardı. Politik ve askeri kadrolarımız bu çalışmaları, yazarının politik eğilimi ne olursa olsun okumak zorunda. Çünkü tüm bu veri ve

gerçeklerden, detaylı bilgilerden, düşmanın somut ve gerçek tablosuna ulaşacağız.

Karşı karşıya olduğumuz, İsrail ile dünya Siyonist hareketi tarafından temsil edilen düşmanın, İsrail için de olduğu kadar diğer toplumlarda da, ayrıca İsrail ile dünya Siyonist hareketi arasında da pek çok iç çelişkiye sahip olduğu da görülmeli. Bu çelişkiler de, bizim için sabit bir araştırma ve çalışma konusu olmalı. Direniş hareketinin gelişmesi net bir biçimde bu çelişkileri keskinleştirecektir. Böylece biz de kurtuluş savaşının çıkarına onlardan yararlanabileceğiz.

Savaşın bugünkü koşullarında bu çelişkiler, İsrail'in ve dünya Siyonist hareketinin iç bütünlüğünü ve yoğunlaşmasını bozacak düzeyde değildir. Dolayısıyla, bizim için düşman; İsrail'de yaşayanları ve dünya Yahudi'lerini bu savaşta harekete geçirebilme konusunda teknik kabiliyetleri ve kusursuz örgütlenmeleri ile güçlü ve etkili biçimde yoğunlaşmış ve bütünleşmiş tek bir kamptır.

Şimdi, düşmanla ilgili perspektifimiz bu kadarla mı sınırlı? Karşı karşıya olduğumuz "tüm düşman" bu kadar mı?

Bilimsel hesaplamalar yapmazsak ve perspektifimizi bu noktalarla sınırlarsak, büyük bir hata yapmış oluruz.

Çünkü, Filistin'in kurtuluşu için mücadelemizde, üçüncü bir güçle, Amerika Birleşik Devletleri'nin öncülüğünü yaptığı dünya emperyalizmi ile de karşı karşıyayız.

Dünya emperyalizmi

Dünya emperyalizminin, korumak için son derece büyük mücadeleler verdiği çıkarları var. Az gelişmiş ülkelerin zenginliklerini/ham maddelerini en alt fiyattan satın alıp işleyerek en yüksek fiyattan onlara geri satmak suretiyle çıkar sağlıyorlar. Bu işlemle emperyalist birikim, halkların yoksulluğu ve sefaleti pahasına sermayesini genişletecek karları elde ediyor. Arap dünyası, başta petrol olmak üzere pek çok kaynağa/ham maddeye ve

işlenmiş mallar için büyük tüketim pazarına sahiptir. Emperyalizm, bu yüzden buradaki konumunu korumak istiyor, emperyalist servetin birikimi sürecine izin vermek ve bizim yoksulluğumuzun da süreklileşmesini sağlamak istiyor. Bu noktada, ülkemizi özgürleştirmek ve halkımızı sömürüden kurtarmak için devrimci bir harekete ihtiyaç olması kaçınılmazdır.

Arap dünyasının devrimci hareketi, doğal olarak İsrail'i yok etmek isteyecektir. Çünkü İsrail, bu Arap dünyasının bir parçasını gasp eden ve diğer parçaları için de büyük bir tehdit oluşturan bir güçtür. İsrail, Arap ya da Filistin devrimci hareketi ile sonuna kadar savaşmaktan başka bir şey yapamaz. Burada, emperyalizmin en iyi müttefiki İsrail'dir. Çünkü İsrail, onu topraklarından söküp atma amacını taşıyan Arap devrimci hareketi ile savaşabilme kapasitesine sahiptir. İsrail, emperyalizmin varlığını ve çıkarlarını topraklarımızda koruyan temel güç ve üstür. Bu durum, İsrail ile dünya Siyonist hareketi ve dünya emperyalizmi arasında organik bir birlik yaratıyor. Çünkü hepsinin de, Filistin ve Arap ulusal kurtuluş hareketi ile savaşmak çıkarlarınadır. Bu nedenle, İsrail'in korunması, desteklenmesi ve güçlendirilmesi ile varlığının süreklileştirilmesi, dünya emperyalizminin çıkarları bakımından temel bir konudur. Bu çözümleme bize; İsrail'i, dünya Siyonist hareketini ve dünya emperyalizmini kapsayan düşmanın bütünlüklü bir tablosunu sunuyor.

Tam bu noktada, düşman kampı tasvirine emperyalizmi eklemek, yalnızca soyut sözcükler eklenmesi olarak algılanmamalı, emperyalizmin somut tabloya dahil edilmesi ile savaş yürüttüğümüz bir düşmanımızın daha olduğunun bilinci ile hareket etmeliyiz. Emperyalizm, İsrail için daha çok silah, daha çok destek, daha çok finansal kaynak demektir. Emperyalizm, Fantom jetler, atom bombası, nükleer sırlar ve İsrail'e karşı örgütlemeye çalıştığımız ambargoya dayanabilme gücünde bir ekonomi demektir. Emperyalizm, İsrail'in somut gücüne dönüşen milyonlarca ve milyarlarca Batı Alman Markı ve Amerikan doları de-

mektir. Tüm bunları da savaş hesaplarımıza dahil etmeliyiz.

Bu durumda, düşmanımız yalnızca İsrail değildir. Düşmanımız; İsrail, Siyonizm ve dünya emperyalizmidir. Düşmanımıza dair net bir bilince sahip olmazsak onu asla ve asla yenemeyiz. Uluslararası düzeyde "Amerika'nın İsrail'in safında kalması yerine onu neden kendi safımıza çekmiyoruz?" gibi düşünceler, Filistin kurtuluş sorununu "nötralize" etmeye yönelik çabalardır. Hatalı ve tehlikelidir. Tutarlı olmaktan uzak, antibilimsel ve gerçek dışı görüşlerdir. Bu görüşler tehlikelidir, çünkü düşmana dair gerçekleri kamufle eder ve savaş sırasında büyük hatalar yapmamıza neden olur.

Düşman tanımımız bu noktada duruyor mu?

Filistin kurtuluş savaşında karşı karşıya olduğu tüm güçler bunlar *mı*?

Savaştığımız "tüm düşmanlar" bunlar mı?

Esasen düşman kampında duran ve net olarak tanımlamak zorunda olduğumuz bir dördüncü güç de var.

Feodalizm ve kapitalizmle temsil edilen Arap gericiliği

Çıkarları, Arap dünyasında gerici rejimler tarafından temsil edilen ve korunan Arap kapitalizmi, bağımsız bir kapitalist varlık göstermez. Dolayısıyla bağımsız bir politik tutum alması da mümkün değildir. Arap kapitalizmi, birbiriyle bağlantılı ve bütünleşmiş parçalardan oluşan dünya kapitalizminin zayıf bir parçasıdır. Arap dünyasının milyonerleri; tacirleri, bankerleri, feodal ağaları, büyük işletme sahipleri, krallar, emirler, şeyhler de dahil olmak üzere, milyonlarını dünya kapitalizmi ile etkileşim ve bağlantı içerisinde elde etmişlerdir. Bu serveti, yabancı sermayenin mallarının ticari aracıları olarak, yabancı banka kuruluşlarının ya da sigorta şirketlerinin ikincil kâr ortakları olarak elde etmişlerdir. Ya da bu milyonerler, devletin başında sömürgeci çıkarları koruyan ve destekleyen, ekonomimizi yabancı etkilerden azade kılmaya çalışan herhangi bir kitle hareketini bastıran şeyhler,

emirler ya da krallardır. Dolayısıyla, topraklarımız yabancı mallar ve yabancı yatırımlar için bir pazar olmaktan çıkarsa, milyonlarını koruyamazlar. Sömürgeciler, petrolümüzü ya da diğer kaynaklarımızı yağmalamadıkça milyonlar kazanamazlar.

Bu demek oluyor ki; topraklarımızdaki emperyalist sömürgeyi parçalamak için yürütülen gerçek kurtuluş savaşında, Arap gericiliği kendi çıkarlarının safında, sürekliliği emperyalizmin varlığına bağlı olan çıkarlarının safında yer almaktan başka bir şey yapamaz. Arap gericiliği asla kitlelerin safında yer almaz.

Arap gerici güçleri -özellikle de zeki olanları- İsrail ya da dünya emperyalizmi ile çelişkilerinde yüzeysel ulusal hareketleri kendi avantajlarına kullanmak için görünürde destekleyebilir. Ancak nihayetinde onlar, kaçınılmaz biçimde sömürgeciliği topraklarımızdan söküp atmaya çalışan ve bu gerici güçleri temsil eden bir avuç azınlığın ceplerine değil, kitlelerin menfaatlerine hizmet edecek bağımsız bir ekonomi inşa etmek isteyen ulusal kurtuluş hareketlerine düşmandırlar.

Devrimci kitle hareketinin gelişmesi, bu güçlerle bağlantılı biçimde tartışılırsa, bu gerici güçlerin iktidarını parçalayacak bir halk iktidarının geliştirilmesi anlamına gelmektedir. Bu nedenle, İsrail ve emperyalizmle çelişkileri ne dereceye ulaşırsa ulaşsın, Arap gerici güçleri her zaman temel çelişkinin onların çıkarlarını ve iktidarını tamamen parçalamak isteyen kitle hareketleri ile olduğunun bilinci ile hareket edeceklerdir.

Arap gericiliğinin, en çok dikkat edilmesi gereken düşmanlardan biri olarak sınıflandırılması, bir görüş açıklığı sağlamak bakımından önümüzdeki en önemli görevlerden biridir. Bu tanımlamayı yapamamak, Arap gericiliğini, pratikte savaşın gerçeklerini gizleyen, saptıran bir rol oynamaya müsait bırakmak anlamına gelecektir. Ve koşullar oluştuğunda devrimi dikkate almayacak ve bizi yenilgiye sürükleyebilecek içimizdeki düşman üslerini görmemize engel olacaktır.

Filistin'in kurtuluşu için savaştığımız düşman cephesi bu-

dur. Ve bu savaşı düşman kampta yer alan tüm taraflara dair net değerlendirmelerimiz olmadan kazanamayız. Bu tarafların ve onları birbirine bağlayan nedenlerin ayrıntılı tasviri ışığında diyebiliriz ki, en güçlü, en gerçek, en temel düşmanımız dünya emperyalizmidir. Arap gericiliği, dünya emperyalizminin bir uzantısıdır. İsrail'in gücü, dünya emperyalizminin üslerinden biri olması ile açıklanabilir. Dünya emperyalizmi, İsrail'e tüm iktidar kaynaklarını verir ve bu kaynakları, içinde bulunduğu koşulların yarattığı "olumsuz" etmenlere karşı durmasını sağlayacak askeri ve ekonomik bir güce dönüştürmesine yardım eder.

Kısaca, Filistin'in kurtuluş mücadelesi, dünyadaki diğer kurtuluş mücadeleleri gibi, az gelişmiş dünyanın zenginliklerini sömürmek ve malları için pazar sağlamak kaygısında olan dünya emperyalizmine karşı bir mücadeledir. Doğal olarak, İsrail - ve yanı sıra Siyonist hareket- kendi karakteristik özelliklerini gösterir, ancak bu özelliklerin İsrail'in emperyalizm ile olan organik ilişkisi temelinde değerlendirilmelidir.

Birinci Dünya Savaşı'nı izleyen süreçte, Filistin feodal güçleri ve burjuvazisi tek düşmanın Siyonist hareket ve Filistin'deki Yahudiler olduğunu düşündüler. Onlara göre; İngiliz sömürgeciliği tarafsızdı. Ancak kitleler, öncü ulusal güçlerin eylemleri sonucunda, gerçek düşmanın, ilerici kitlelerin taleplerine darbeler indirerek Siyonist hareketi güçlendirmek ve desteklemek isteyen İngiliz sömürgeciliği olduğunu kavradılar.

Bugün, halkımız yeni acı deneyimlere ve kendiliğinden eylemlere ihtiyaç duymamaktadır. Bugün, Filistin'in kurtuluşu için mücadelemizde, öncelikle dünya emperyalizmi ile karşı karşıya geliyoruz. Savaşımız, doğrudan dünya emperyalizmine, emperyalizmin bir üssü olarak konumlanan İsrail'e ve emperyalizmle ittifak halindeki Arap gericiliğine karşıdır.

Savaşı, düşman kampına ilişkin kesin ve net değerlendirmelerimiz olmadan kazanamayız. Tüm bileşenleri, ittifakları ve parçaları ile düşman kampının tanımlanmasında yapacağımız

herhangi bir hata ya da eksiklikte, düşmanla karşı karşıya gelecek ve cephede ona karşı üstünlük sağlayacak devrimci hareketin düzeyinin belirlenmesinde de eksiklikler göstereceğiz.

Tüm bunların ışığında, düşmanın şu özellikleri nettir:

1. Düşmanımız; İsrail, Siyonizm, dünya emperyalizmi ve Arap gericiliği'dir.

2. Bu düşman, teknik üstünlüğe ve üretim üstünlüğüne sahiptir. Ve bu, doğal olarak askeri üstünlük ve savaşan büyük bir güç demektir.

3. Tüm bunlara ek olarak, düşman, ekonomik ve politik kurtuluş mücadelelerindeki kitlelerle mücadele etme konusunda büyük bir deneyime sahiptir. Oysa kitleler, yeni sömürgeciler tarafından devrimci hareketleri yok etmek için kullanılan yöntemleri göğüsleyecek derecede yüksek bir politik bilince sahip olmadıkça yenilmiştir.

4. İsrail'in temel bir askeri üs olarak konumlandığını düşünürsek, bu savaş onlar bakımından bir ölüm kalım meselesidir. Bu nedenle İsrail'in politik ve askeri önderliği, son nefesine kadar kazanmaya kilitlenecektir.

Bu net bakış açısı, düşman kampının çözümlenmesi sorununu doğru perspektife yerleştirir ve savaşın yüzeysel değerlendirilmesini engeller. Bu net perspektif, savaşın yerini ve zamanını, aynı zamanda mücadelenin niteliğini de belirler. Diğer bir deyişle, bu net bakış açısı aşağıdakileri de belirler:

1. Düşmanla mücadeleyi göğüsleyebilecek, bu mücadelede sağlam durabilecek, düşmanın tüm baskılarına ve yok etme çabalarına karşın ayakta kalabilecek tüm devrimci güçlerin harekete geçmesini sağlayabilecek kapasitede bir devrimci teori ve devrimci politik düşünce tarzının önemi.

2. Düşmanın varlığını ve çıkarlarını son nefesine kadar koruma kararlılığından daha yüksek kararlılıkla donanmış devrim mücadelesindeki güçlerin öncülüğünü yapabilecek güçlü politik bir örgüt.

3. Tüm düşman kampı ile karşı karşıya gelindiğinde bir arada durulması gereken devrimci ittifakların niteliği ve kapsamı.

4. Silahlı mücadelenin ilkin gerilla savaşı biçimini alması ve uzun süreli halk savaşı doğrultusunda geliştirilmesi ile düşmanın teknik ve askeri üstünlüklerine karşın zaferin garanti altına alınması.

Sonuç olarak (ç.n.); mücadelenin niteliğini belirleyen, düşmanın niteliğidir. Dolayısıyla burada düşman kampına ve onun temel özelliklerinin değerlendirilmesinde yüzeysel ve antibilimsel bakış tehlikesine dikkat etmek gerekmektedir.

III

DEVRİMCİ GÜÇLER KİMLER?

Dostlarımız, devrimin güçleri kimler?

Filistin bağlamında devrimci güçler kimler?

Filistin düzeyinde devrimci güçleri sınıfsal bir bakış açısıyla tanımlamak önemlidir. Topraksız kaldıkları ve ülkelerinden ayrı yaşamak zorunda oldukları için Filistin halkının tüm sınıflarıyla birlikte İsrail'e karşı aynı devrimci konumda yer aldığını ve tüm sınıfların aynı devrimci kapasiteye sahip olduğunu söylemek, gerçek dışı ve antibilimseldir. Böylesi bir tanımlama, tüm Filistinliler aynı somut koşullarda yaşıyor olsalardı doğru olabilirdi. Ancak, Filistinliler bilimsel olarak göz ardı edemeyeceğimiz derecede farklı koşullarda yaşıyorlar. Bu nedenle bu farklı koşullar ve bu farklı koşulların neden olduğu farklı konumlar meselesinin üzerinde durmamız gerekmektedir.

Çok sayıda Filistinlinin, 1948'de topraklarından sürüldüğü ve hepsinin kendini neredeyse aynı 'topraksızlık' sorunu ile karşı karşıya bulduğu doğrudur. Filistin halkından Filistin topraklarında kalanların da, aynı akıbetin tehdidi ile yaşadıkları da doğrudur. Ancak, yirmi yıl boyunca, Filistin halkı keskin sınıfsal ayrımlarla bölündü; bu nedenle, tüm Filistin halkının topraksız ol-

duğunu ve hepsinin devrimci olduğunu söylemek yanlış olacaktır. Geçmiş yirmi yılın olayları sonucunda, keskin sınıfsal ayrımlar oluştu ve bu mücadelede konumların belirlenmesi için temel bir kriter haline geldi. Filistinli burjuva sınıflar, artık topraksız ve "çıkar"sız değildir. Onların kendi çıkarları var ve sınıfsal durumlarının süreklileştirilmesi ve sabitlenmesi gibi de bir meseleleri var.

Bu nedenle, Filistin düzeyinde devrim güçlerini tanımlarken, sınıf bakış açısını yitirmemeliyiz.

Filistin ve Arap dünyasında sağcı görüş, sınıfsal bakış açısını engellemeye ya da sulandırmaya çalışıyor. Bu çabaların kesin bir biçimde engellenmesi gerekmektedir.

Örneğin, Filistin'de sınıfsal tablonun az gelişmiş ülkelerdekine benzer biçimde, gelişmiş/ileri kapitalist ülkelerde olduğu gibi billurlaşmamış olduğu iddiaları var. Bu iddialar, böylesi topluluklarda gelişmiş/ileri kapitalist ülkelerdeki gibi bir sınıfsal sorundan bahsedilemeyeceğini söylüyorlar.

Başka bir görüş, ulusal kurtuluş aşamasında olduğumuz için yalnızca sosyalist devrim aşamasında gerekli olan bir sınıf mücadelesini göze alamayacağımızı söylüyor. Bu görüşe göre, ulusal kurtuluş aşamasında sınıf mücadelesi tüm halk ile yabancı sömürgeciler arasındaki çelişkiye üstün gelecektir. Sağcı teori, bu noktada İsrail'in Filistin'deki tüm sınıfların varlığını tehdit eden spesifik bir sömürgeci tarzı temsil ettiğini ekliyor. Bu noktada sorunun tek bir sınıfın değil, Arap-Filistin varlığı ile Siyonist varlığın mücadelesidir, böylece tüm Araplar ve Filistinliler, hangi sınıftan olurlarsa olsunlar kendilerini temel çelişkinin ortasında bulurlar diyerek devam ediyorlar.

Bu politik düşünce tarzıyla bilimsel olarak mücadele etmeden ve onu çürütmeden, rotasının izlemesine izin vermek büyük bir kayba neden olacak, devrimin can damarı olan gerçek devrimci sınıflara bakış açısının bozulmasına neden olacaktır. Aynı zamanda, devrimin rotasını saptırarak, sonuçlarına erişmesini engelleyecek,

savaşı kazanmayı sağlayacak devrimci programları oluşturamayacak bir önderliğin ortaya çıkmasına da neden olacaktır.

Az gelişmiş bir toplulukta sınıf yapısı, sanayileşmiş topluluklardan farklılık gösterir. Sanayileşmiş bir toplumda, kalabalık bir emekçi sınıfın karşısında güçlü bir kapitalist sınıf vardır. Ve temel mücadele, bu sınıflar arasındaki keskin çelişkiden kaynaklanır. Böyle bir tablo, az gelişmiş ülkeler için çizilemez. Buraya kadar bunlar doğru. Ancak az gelişmiş ülkeler de sınıflı toplumlardır. Ve bir tarafta burjuvazi, feodalizm ve sömürgecilik tarafından temsil edilen sömürücü sınıflar vardır. Diğer tarafta sömürülen emekçiler ve köylüler vardır.

Her sınıf tarihin rotası uyarınca ve devrim süreçlerinde kendi sınıfsal konumlarının gerektirdiği bir duruş sergilerler. Üst sınıflar muhafazakardır, değişimi reddederler ve tarihin ilerlemesine karşı çıkarlar. Alt sınıflar ise devrimcidir, değişiklik isterler ve tarihin diyalektik biçimde ilerlemesini sağlarlar.

Az gelişmiş toplumların özel durumlarının tartışılması, bu topluluklarda sınıfsal yapının özel durumları ve bunun gelişmiş toplumlardan farklılıkları ele alındığı ölçüde bilimseldir. Diğer yandan, bu tartışmalar sınıfsal sorunları göz ardı eder ya da bu sınıfların devrim karşısındaki konumlarının önemini minimize ederse, tartışmalar ön yargılı ve antibilimsel olur.

Evet, az gelişmiş ve endüstrileşmemiş bir ülkede yaşıyoruz. Ama bunun yanı sıra, halkımızın tümü aynı koşullarda yaşamıyor. Tek bir örnek vermek gerekirse; Amman'da, Jebel-Luwaibdeh'de, Jebel-Nazif'de (Ürdün burjuvazisinin yaşadığı kentler) yaşayanlar olduğu gibi kamplarda yaşayanlar da var. Tüm bu insanlar devrime karşı aynı yaklaşımda değildir.

Sosyalist devrim aşamasından değil, ulusal kurtuluş aşamasından geçtiğimiz değerlendirmelerine gelince, bu hangi sınıfların mücadeleye katılacağına ilişkin bir konudur. Devrimin hangi aşamalarında hangileri ile birlikte yürüyebiliriz ve hangilerine karşı mücadele etmemiz gerekir konusuna ilişkindir bu. Ancak

her olasılıkta sınıfsal sorun ya da sınıf mücadelesi sorunu göz ardı edilemez.

Ulusal kurtuluş savaşları aynı zamanda sınıf savaşlarıdır. Bu savaşlar, sömürgecilik ve çıkarları sömürgeciliğe bağlı feodal ve kapitalist sınıflar ile ulusun büyük bir parçasını temsil eden geri kalan kısmı arasındadır. Ulusal kurtuluş savaşlarının, ulusu oluşturan kesimlerin büyük çoğunluğu tarafından yürütülen bir savaş olduğunu söylüyorsak, bu doğrudur. Ancak bu savaşların sömürgeciler ile sömürülenler arasındaki mücadeleden farklılaştığını ima etmeye çalışıyorsak, yanlıştır.

"Siyonist İsrail tüm Filistin ve Arap varlığını tehdit eder ve mücadele tek bir Siyonist eksen ile tek bir Arap ekseni arasındadır" değerlendirmesi yapılırken de, soruna aynı açıdan yaklaşmalıyız. Eğer bu belirleme, Siyonist tehdidin Filistin ve Arap kitlelerinin çoğunluğuna yöneldiğini söylüyorsa, kesin ve doğrudur. Ancak belirleme, Arap gericileri (halk kitlelerine yönelik tüm aşağılık plan ve uygulamalarına karşın) ile İsrail'in çıkarlarının kesiştiği noktaları görmezden geliyorsa ya da kamplarda ve kırlarda yaşayan diğer sınıfların devrimci rollerini reddederken kentlerde yaşayan küçük burjuvazinin rolünü onlarla eş düzeyde görüyorsa, yanlıştır.

Özetlersek; Filistin devriminin güçlerine dair sınıfsal bakışımız, Siyonist tehdidin özel karakteri kadar, az gelişmiş ülkelerdeki sınıf yapısının özel niteliğini ve savaşımızın bir ulusal kurtuluş savaşı olduğu hesaba katılmalıdır. Bu demektir ki; biz, özel durumları da göz önüne alarak, devrimci sınıfların ve onların rollerinin bilimsel bir analizini yapmak durumundayız. Ve devrim güçlerinin tanımlanmasında sınıfsal bakış açısının yitirilmesine izin vermemeliyiz.

Sağcı görüş, burjuvazinin önderlik kademelerine sızması ve devrimi kendi çıkarları ile sınırlandırarak engellemesi için, devrimin devrimci güçlerin sınıfsal bakış açısıyla tanımlanmasını istemiyor.

Nesnel sınıfsal sorunları, muğlaklığa ve bulanıklığa sürüklemeye çalışan tüm müdahalelerle kıyasıya mücadele etmeliyiz. Bugün tüm sınıflar, savaşın gerçek cephelerinde temsil ediliyor mu ya da savaşçılarımızın çoğunluğu emekçi sınıflardan ya da köylülükten gelmiyor mu? Eğer savaşçıların çoğu, köylü ya da işçi ailelerinden geliyorsa, neden Filistin devriminin politik hattı bu nesnel gerçeklikler üzerine kurulmuyor?

İşçiler ve köylüler, devrimin, sınıfsal oluşumunun ve önderliğinin temel dayanağı/kaynağıdır.

Bilimsel sosyalizmin, dünya devrim deneyimlerinin ve Filistin cephesinde gerçekleşen olayların ışığında, mücadelenin tüm yükünü omuzlama kapasitesindeki devrimci sınıfları net bir biçimde tanımlayabiliriz:

Filistin cephesinde devrimci sınıflar, emekçiler ve köylülerdir. Çünkü, dünya emperyalizmi ve onun topraklarımızdaki ittifaklarının baskıcı sömürü süreçlerinin acısını günlük yaşamlarında yaşayanlar bu sınıflardır. Sefil kamplarda yaşamak zorunda kalan emekçiler ve köylülerdir. Kamplardan söz ettiğimizde, gerçekte, Filistin emekçilerinin, köylülerinin ve küçük burjuvazinin yoksul kesimlerinin sınıfsal konumlarından söz etmiş oluyoruz. Zira, Filistin burjuvazisi kamplarda yaşamıyor, küçük burjuvazinin büyük bir kısmı da kamplarda yaşamıyor. Kamplarda, emekçilerin ve köylülerin yaşamları, köylülerden ve emekçilerden hiç farklılık göstermeyen küçük burjuvazinin ezilen kesimleri yaşıyor.

Somut koşullara dair net bir bakışa sahip olmak ve bu bakış açısı ile örtüşen net bir politik düşünüş geliştirmek önemlidir. Ayrıca Filistin ulusal eyleminin yeni bir aşamasının başında olduğumuz bugünlerde, devrimin sınıflarını ve güçlerini tanımlamak ve hangi sınıfın devrimin öncüsü olacağını belirlemek de çok önemlidir. Bunu yaparken, tanımına uygun davranmak zorundayız, aksi halde son elli yıldır halkımızın sonuç almadan yürüttüğü kendiliğinden mücadeleyi tekrarlamış olmaktan başka

bir şey yapmayız.

Filistin devriminin mayası, dayanağı ve temel gücü emekçiler ve köylülerdir. Bu sınıflar, Filistin halkının çoğunluğunu oluşturur ve fiziksel olarak kampları, köyleri ve yoksul kent varoşlarını doldururlar. Devrimin güçleri, değişimin güçleri buralarda konumlanır. Uzun yıllara yayılacak mücadelenin gerçek kaynağını buralarda buluruz. Böylesi koşullarda yaşamak ve ölmek; çok da fark olmadığı için gündelik yaşam koşulları halkı mücadeleye yöneltir.

Bu nesnel değerlendirmelerden başladığımızda, halkımızın 50 yıldır sürdürdüğü başarısız mücadele ile bugün geldiğimiz yeni aşama arasına kalın bir çizgi çekerek netlikle muğlaklığı, zaferle sonuçlanacak devrimci bir yürüyüşle kararsız, düzensiz bir yürüyüşü birbirinden ayırmış oluruz.

Kampların, köylerin, yoksul kent varoşlarının sakinlerine işaret ettiğimizde, emekçileri ve köylüleri işaret ettiğimizde ve onları politik farkındalık, örgütlenme ve kavga araçları ile donattığımızda tarihsel kurtuluş devriminin en sağlam hamurunu karmış olacağız. Bu, öylesi sağlam bir devrimci yükseliş olacaktır ki; sınıfsal ittifaklar devrimi yenilgiye uğratmak, yolundan saptırmak yerine onun çıkarına gerçekleşecektir.

IV

FİLİSTİN KÜÇÜK BURJUVAZİSİ

Bu sınıf nedir? Hacmi ne kadardır? Devrim karşısındaki konumu nedir? Devrimin temel mayası olan emekçiler ve köylülerle bağlantısı ne düzeydedir?

Küçük burjuvazi; zanaatkarlar, öğretmenler, öğrenciler, hukukçular, mühendisler, sağlıkçılar, küçük esnaf, memurlar gibi eğitimli grupları kapsar.

Az gelişmiş ülkelerde küçük burjuvazi çok kalabalıktır ve nüfusun geniş bir kesimini oluşturur. Dolayısıyla, bu sınıfı tartı-

şırken halkın çok geniş bir kesiminden söz etmekte olduğumuzun bilinci ile bu kalabalık sınıfın net, kesin ve bilimsel bir tanımını/konumlandırmasını yapmalıyız. Çünkü, eğer ki bu sınıfa üstesinden gelebileceğinden daha büyük rol verirsek, devrim sürecinde büyük bir hata yapmış oluruz. Diğer yandan, bu sınıfın değerlendirmesinde yapılacak başka bir hata, devrim güçlerinden birini yitirmek anlamına da gelebilir.

Küçük burjuvaziyi tartışırken, bu sınıfa karşı konumumuzun kesin çizgileri olan, açıkça saflaşmış bir sınıfmış gibi olamayacağını hesaba katmalıyız. Bu sınıfın bazı kesimleri, rahat yaşama koşullarına alışmıştır, temel gereksinimlerini kısmi artı-değerle kazananlardan oluşurlar ve sınıf atlama kaygısı taşırlar. Ancak küçük burjuvazinin diğer kesimi ise, temel yaşam gereksinimlerini ucu ucuna kazanabilir ve sonuç olarak devrime daha yakındır, değişime daha isteklidir. Bu çözümleme, küçük burjuvazi arasındaki hakim koşulların iyi bir çalışmasını yapmanın ve devrimin her aşamasında küçük burjuvazinin ayrı ayrı kesimlerinin konumlarının belirlenmesinin gerekliliğini ortaya koyar.

Küçük burjuvazi, diğer emekçi sınıflardan farklı olarak, belirli sınıfsal koşullarda yaşamaz. Devrim sürecine ve devrim sürecinin farklı durumlarında değişken konumunun nedeni budur.

Ancak, bu sınıfın, en genelde ulusal demokratik kurtuluş aşamasında, temel hamuru emekçiler ve köylülerle yoğrulan bir devrim için, ittifak olduğu söylenebilir. Tabi bu sınıfla kurulan ittifaklarda küçük burjuvazinin önder pozisyona geçmesi, devrimi muğlaklığa, sapmaya ya da gevşekliğe yönelteceği için sürekli dikkatli olunması gerekir. Bu nedenle, bu sınıf üzerinden tartışıldığında devrimci pozisyon iki ana nokta ile tanımlanmalıdır:

1. Küçük burjuvazi, devrim için bir ittifaktır.

2. Bu ittifak, devrimin temeli değildir ve sonuç olarak küçük burjuvazinin, onun programının ve stratejisinin önderliği ele almasına izin verilemez.

Bunların ışığında küçük burjuvazi ile ilişkilerimiz, bir yan-

da düşman kampına karşı ittifak politikası iken, diğer yanda da küçük burjuvazinin kendi program ve stratejisi doğrultusunda devrimin önderliğini ele geçirme isteğine karşı mücadele etmek biçiminde olmalıdır.

Küçük burjuvazi ile ilişkilerde bu kuralın uygulanması büyük bir incelik, dikkat meselesidir. Çünkü bu sınıf, büyük niceliğinin yanı sıra sınıfsal koşullarının bir yansıması olarak bilgi birikimi ve bilinç unsurlarına da sahiptir. Dolayısıyla emekçiler ve köylülerce temsil edilen temel devrimci sınıflar yeterli bilinç, örgüt ve etkiye sahip olmadıkça, küçük burjuvazi, devrimin liderliğini elde etmek için bu ittifakı kullanacak bilgi birikimi ve bilince sahiptir.

Küçük burjuvazinin önderlik üzerindeki hesaplarının, yani devrimin stratejisi üzerindeki, devrim programı ve örgütsel çerçevesi üzerindeki hesaplarının üstesinden gelebilme mücadelesinde ve ayrıca bu mücadelenin düşmana karşı savaşı etkilememesini sağlayabilmek için, küçük burjuvazi ile ittifakı ne zaman ve nasıl kabul edeceğimizi, ne zaman ve nasıl ona karşı mücadele edeceğimizi iyi bilmeliyiz. Bunları bilmedikçe, mücadele iki ölümcül tehditle karşı karşıya kalır:

1. Temel mücadelemizi küçük burjuvazi ile mücadeleye feda etme olasılığı.

2. Küçük burjuvazinin, sahip olduğu somut gücün de yardımı ile liderlik mücadelesini kazanması.

Bu ilişkide, pozisyonumuzun sağlamlığının kriteri böylesi bir ittifakı kitlelerin ve devrimin çıkarlarına hizmet ettiğinde sürdürmek, yine aynı biçimde kitleler küçük burjuvaziye karşı mücadeleye duygusal ve bilgisel olarak hazır olduğunda bu sınıfa karşı mücadelenin yürütülmesidir. Her iki durumda da önemli olan bizim kitlelerin, kitlelerin de bizim safımızda olmasıdır. Gerilla eylemleri tehlikeye düştüğü zaman, düşman güçleri onları tasfiye etmeye çalıştığı zaman, ittifakın standartlarını yükseltmeli, ittifak için çalışmalı ve böylesi bir ittifak için kitlelerin en

önünde yer alarak çağrı yapmalıyız. Küçük burjuvazi ile mücadele durumunda, kitleler tarafından anlaşılan/hissedilen özel bir konumda, net bir pozisyonda durmalıyız.

Bizim küçük burjuvazinin sınıfsal konumu analizimiz, bu sınıfın sınıfsal yapısı gereği zaman zaman muğlak, uzlaşmacı ve değişken bir konumda yer aldığını belirler. Bu değerlendirmemize göre; küçük burjuvazi ile mücadele fırsatlarının, böylesi muğlak ve uzlaşmacı pozisyonlar alması durumunda yükseltilmesi gerekeceği anlamına gelir. Böylesi fırsatlarda kitleler nezdinde küçük burjuvaziye karşı mücadelenin meşrulaştığı görülür, hatta kitleler bu mücadeleyi kendileri dile getirirler ve bizimle birlikte saf tutarlar. Elimizde bir örnek olarak, Ürdün'de 4 Kasım 1968'te gerçekleşen olaylar var: Ülkedeki gerici iktidar, gerilla eylemlerini durdurmak için gerilla örgütlerinden birini vurmak hedefi ile istihbarat çalışmaları yaptı. Halk Cephesi, bu noktada kararlı bir duruş sergiledi ve savaşmayı sürdürdü, orta yolcu örgütler tarafından ortaya atılan oynak konumların maskesini düşürdü. Kitleler, devrimci planı bozmaya çalışanların karşısında duran Cephe'nin çevresinde toplandı. Önümüzde duran uzun devrim yürüyüşünde, Filistin cephesinde böylesi durumlarla zaman zaman karşılaşacağız ve yönetim araçlarını küçük burjuvazinin elinden alabileceğimiz fırsatlar önümüze çıkacak.

Filistin cephesinde sınıfsal önderliğin kimde olacağı sorunu kolay bir mesele değildir ve kısa vadede çözümlenemez. Aynı zamanda, önderlik için sürekli bir mücadele de söz konusu olamaz. Bu sorun gerçek dışı biçimde ele alınamaz. Emekçilerin, köylülerin, yoksul sınıfların çıkarına sınıf önderliğinin kimliğinin oluşturulması ve bu temel çelişki konusunda mücadelemizi ve eylemimizi engellememelidir. Bu mücadele, kitleler bu mücadelenin meşruiyetini kavradıkları ve nedenlerini anladıkları zaman gerçekleştirilmelidir. Bu sorun, kitlelerin meşru göremeyeceği tarzda, saf teorik düzlemde tartışıldığında, bu sınıfın devrimde ittifakımız olduğunu unutan ve temel çelişkimizin üzerini

örten bir tarzda ele alındığında savaşın rotası sapacak ve önderlik pozisyonumuzu yitirmemize neden olacaktır.

Filistin düzeyinde devrimci güçleri ele alırken temel düşüncemiz, emekçilerin ve köylülerin devrim için temel araç olduğu ve devrimin örgütlerinin niteliğinin, teorisinin, stratejisinin ve konumların bu emekçi sınıflara ait olması gerekliliğidir. Bu gerçeği net ve anlaşılır biçimde somutladığımız ve bu temeller üzerinden hareket ettiğimiz sürece, ulusal kurtuluş aşaması boyunca, küçük burjuvazi tarafından değil, emekçi sınıflar tarafından oluşturulan program çerçevesinde küçük burjuvaziyi gerçek bir ittifak olarak kazanabiliriz.

Uygun bir zamanda, bir program çerçevesinde gerçekleştirilen bir ittifak ile uygun bir zamanda çok net bir konum ya da sorun üzerinden ortaya çıkan bir çelişki üzerinden küçük burjuvazi ile yürütülen bir mücadele ile, Filistin cephesinde liderlik sorununu gerçekçi, diyalektik, idealist olmayan zaman ve yöntemlerle, kamplarda yaşayanların çıkarlarına uygun biçimde çözümlenebilir.

Bugün Filistin ulusal hareketinin başında küçük burjuvazinin yer alıyor oluşu nesnel bir gerçeklik olarak kavranmalıdır. Zira bu nesnel kavrayış olmadan emekçi sınıfların hareketin liderliğini ele almaları zor olacaktır. Filistin ulusal hareketinin başında küçük burjuvazinin bulunuyor olmasının nedeni, ulusal kurtuluş mücadelesinin aşamaları boyunca, sınıfsal koşullar, niceliksel olarak nispeten daha büyük ve kalabalık olmaları, iktidar ve bilgiye sahip olmaları ile birlikte bu sınıfın devrimci bir sınıf olmasıdır da. Dolayısıyla, emekçi sınıfların politik farkındalığının ve örgütsel gelişmişliğinin yeterli olmadığı bir durumda küçük burjuvazinin İsrail'e, emperyalizme ve Arap gericiliğine karşı sınıflar ittifakının başında yer alması doğaldır.

Bu noktada, Filistin küçük burjuvazisinin Arap ulusal rejimlerinin başında bulunan Arap küçük burjuvazisi ile farklarını da belirtmemiz gerekiyor tabi. Filistin küçük burjuvazisi, silahlı

mücadele bayrağını yükseltti ve bugün silahlı mücadele yürütüyor. Yani, onu kendi çıkarlarını korumak ve karşıt kampla uzun ve sonuç alıcı mücadelelerden kaçınarak iktidarda kalan Arap küçük burjuvazisinden daha devrimci yapan iktidar değil, mücadele içerisinde oluşudur.

Tüm bu noktaları dikkate alırsak, emekçi sınıfların programları ve stratejileri ile ittifakın başına ve önderliğine yükselmeleri emekçi sınıfların gelişmişliği, politik farkındalıkları, örgütsel düzeyleri ve ayrıca silahlı mücadelenin yaygınlaşması ile devrimci durumun gelişimi koşullarına bağlıdır. Filistin küçük burjuvazisi, bunlar olursa, artık kendi çıkarları pahasına sınıfsal koşullarıyla, dolayısıyla teorisi, programı ve stratejisi ile çelişerek lider rolünü oynayacak kapasitesini kaybeder.

Peki, özet olarak Filistin düzeyinde devrimci güçlerin tablosu nedir?

Yaşama koşulları ve devrimi sonuna kadar götürebilme kapasiteleri nedeni ile devrimin temel güçleri, işçiler ve köylülerdir. İşçilerin radikal ve kesin teori ile stratejileri, düşmanla karşı karşıya gelme kapasitesindedir. Ve emekçilerin etkin önderliği; bilimsel taktiklerle, küçük burjuvazi ile ittifak halinde, devrimin önderliğini küçük burjuvaziye vermeden, devrimci düşüncenin, stratejinin ve programın küçük burjuvazinin muğlak ve etkisiz düşünce programıyla güçten düşürülmesine göz yummadan, devrimi ilerletebilecek kapasitededir.

V

FİLİSTİN BURJUVAZİSİ

Filistin burjuvazisi; esas olarak çıkarları kendi aralarında bütünleşik ve emperyalizmin bankacılık ve ticari kanalları ile bağlantılı ticari ve banka burjuvazisidir. Bu sınıfın sermayesi, yabancı metaların hareketleri ile elde edilen komisyonlar, sigorta işlemleri ve bankacılıkla elde edilmiştir. Dolayısıyla, stratejik

bakımdan emperyalizmin varlığına ve onun anavatanımızdaki çıkarlarına son verme amacındaki ve dolayısıyla burjuvazinin sermaye kaynaklarının yıkımı demek olan devrime karşıdır. İsrail'e karşı savaşımız emperyalizme karşı savaş olduğu için bu sınıf, kendi çıkarları dolayısıyla emperyalizmin safında, yani devrime karşı konumlanır.

Doğal olarak bu stratejik analiz, mükemmel biçimde her birine uygulanamaz. Analizin bazı istisnalarla olduğu kadar taktik ve dönemselliklerle derinleştirilmesi de doğaldır. Ancak bu belirleme uzun vadeli stratejik bakış açısına sahip olmamıza ya da genel bir tablo oluşturmamıza engel teşkil etmez.

Hangi bilimsel temeller üzerinden, Filistin halkının tüm sınıflarının devrim mücadelesinin güçleri arasında olduğu söylenebilir? Bugün devrimimiz silahlı bir mücadeledir. Filistin halkının tüm sınıfları bu silahlı devrimin içinde midir?

5 Haziran 1967'nin ardından, kampların ve köylerin gençleri silahlandılar, dağlarda saklandılar ve kentlerde üsler oluşturdular. İsrail'e karşı silah doğrulttular ve İsrail kurşunları ile yaralandılar, öldüler. Neredeyse aynı zamanda, geleneksel burjuva liderler; Sassoon[1], Dayan[2] ve diğer İsrailli liderlerle müzakereler yürütüyordu. Ve İsrail'in Filistin sorununu tasfiye etmek ve askeri zaferin ardından politik zaferi de kazanmak amacıyla yürüttüğü Filistin yerleşim planı üzerine konuşuyorlardı. Bu çabalar, gerilla eylemleri yaygınlaşmamış olsaydı başarılı olacaktı. Kampların genç Filistinlileri, İsrailliileri öldürür ve öldürülürken, Batı Şeria'nın tacirleri düşman devletleri ile çıkar anlaşmaları yapmanın yeni yollarını arıyordu.

---

(1) Moşe Dayan, İsrailli askeri lider ve siyasetçi. İsrail Savunma Kuvvetleri'nin dördüncü genel kurmayıdır. Askeri yaşamı, 1937'de İngiliz subayı Yüzbaşı Orde Wingate'ten öğrendiği gerilla savaşı yöntemleriyle Siyonist özel gece bölüklerinde başlamıştır. Bu bölükler, Filistinlilere karşı savaşan birlikler olmuş ve Siyonist ordunun önemli bir parçasını oluşturmuştur. (ç.n.)

(2) Eliahu Sassoon, 1950'lerde İsrail'in Ankara'daki Büyükelçiliğini yaptı. (ç.n.)

Tüm bunların ardından, burjuvaziyi değerlendirmeden, eleştirmeden ve onların yayılmasını engellemeden "Hepimiz gerillayız", "Filistin halkı tüm sınıfları ile silahlı mücadelede yer alıyor", "Topraksız olduktan sonra zengin ve fakir yoktur" sloganlarını hoşgörü ile karşılamak mümkün müdür?

Devrim, bilimseldir ve bilimsel düşünce, elle tutulur gerçeklere dayanır. Belli sınıfsal güçlerin kendi çıkarlarının savunusu adına ortaya atılan ve gerçeklerle çelişen sloganlar ve aldatıcı şiarlarla baştan çıkmayacağız.

Açıkça İsrail ile işbirliği yapar konumda bulunmasa da, bugün Siyonist işgal altındaki Filistin'de yaşayan Filistin burjuvazisi devrimci güçler arasında yer almaz. Filistin burjuvazisi, düşmanın devrimi yenilgiye uğratmak için kullanacağı güçler arasında yer alır ve bizi yarı yolda bırakacaktır.

Filistin'in dışında yaşayan Filistin burjuvazisi, gerilla eylemleri spesifik politik, teorik ve mücadele ufkuyla şimdiki sınırları içerisinde kaldığı müddetçe, gerilla eylemleri ile çıkar çatışması içerisinde değildir. Dolayısıyla burjuvazi, gerilla eylemini, zaman zaman artı-değerden elde ettiği sermayenin bir kısmını vererek desteklemektedir. Ancak, Filistin ulusal hareketinin devrimci gelişimi açıkça emperyalizmi tehdit eder konuma geldiğinde, bu burjuvazinin kendi sınıfsal çıkarlarını korumak doğrultusunda hareket edeceğini de göz ardı etmemeliyiz.

Elbette, Filistin sorununun özel niteliğinden kaynaklı burjuvazinin bazı kesimlerinin istisna olabileceğini kabul ediyoruz. Bazı kesimler, devrim safında yer alabilir ve ona karşı olmaktan imtina edebilir. Ama böylesi istisnai durumlar, bu sınıfın devrimle karşı karşıya geldiğinde alacağı konumlara dair genel yasaların bakış açısını yitirmemize neden olmamalıdır.

Devrime geçici olarak yardım edebilecek bir güç ile ittifakın getireceği avantajları kullanma konusu, ilkesel olarak nettir. Bu ilkesel temel, çelişki karşısında en geniş cepheyi harekete geçirmeye çalışan nitelikli önderliğin varlığına bağlıdır. Ancak yine

de bu geçici ittifakların, politik duruşumuzu bozacak bir dezavantaja çevrilmesine izin veremeyiz. Net politik duruş, devrim güçlerini harekete geçirebilecek tek doğru yoldur. Eğer finansal desteklerin bedeli, nesnel koşulların doğru değerlendirilememesi olarak ödenecekse, devrimin başarısı tüm finansal desteklerden daha önemlidir.

Tüm bunların ışığında, Filistin cephesinde devrimin güçlerini bir bütün olarak görebiliriz:

Devrimin güçleri, Filistin küçük burjuvazisi ile ittifak halindeki işçiler ve köylülerdir. Kamplarda, köylerde ve yoksul kent varoşlarında yaşayanlardır. Böylesi bir ittifak, işçi sınıfının önderliğinin lehine kullanılması gereken entelektüel ve stratejik bir çelişki barındırmasına rağmen gereklidir. Ancak Filistin burjuvazisinin herhangi bir kesimi ile ittifak, devrim güçlerinin görüş açısını belirsizleştirmeyecek biçimde, devrim fikrinin netliğini engellemeyecek biçimde gerçekleştirilebilir.

Burjuvazi, nicelik olarak toplumun çok küçük bir kesimini oluşturur. Burjuvazinin toplumun yüzde bir ya da daha az oranda bir kesimini oluşturduğu bilinen bir gerçektir. Dahası, bu sınıf, ülkenin ve halkın özgürlüğünün korunması için silahlanmaya, kavgaya hazır olmayan bir sınıftır. Dolayısıyla, bu sınıfı devrimci güçler arasında saymaya yönelik herhangi bir çaba, devrimci güçleri iç çelişkiye sürükleyecek ve bilimsel olarak yanlış olacaktır. Bu analizin ışığında, devrim, etkili bir savaşçı gücünü kaybetmez. Tam tersine, görüş açıklığı ve güçlerin net bir tanımını elde etmiş olur. Ayrıca, yoksul sınıfları devrimin önderliğini elde etme mücadelesinde konumlandırır. Böylece İsrail'in, emperyalizmin ve gericiliğin dayattığı yoksulluk ve sefaleti her geçen gün yaşamlarında daha fazla hisseden halkımızın çoğunluğunun İsrail'e, emperyalizme ve gericiliğe karşı ulusal mücadelesinin yükselmesini sağlar.

VI

FİLİSTİN DEVRİMCİ GÜÇLERİNİN ÖRGÜTLENMESİ VE HAREKETE GEÇİRİLMESİ

Bu değerlendirmeler temelinde devrim güçlerinin örgütlenmesinin biçimi nedir? Filistin sorununun bugünkü koşullarında bu güçler arasındaki ilişkinin biçimi nedir? Tüm bunların ışığında bizim Filistin ulusal birliği kavramımız ne anlama gelir?

Bilimsel sosyalizm teorisi ile donatılmış politik örgüt, emekçi sınıfların en geniş ölçekte örgütlenmesi ve harekete geçirilmesinin en yüksek biçimidir. Bu gerçeklik, bu yüzyılın devrimci deneyimleri ile çok net biçimde ispatlanmıştır. Ekim Devrimi'nin deneyimleri kadar Çin, Vietnam ve Küba'nın deneyimleri de bu gerçeği doğrulamaktadır.

Bilimsel sosyalist teori; emekçi sınıfların sefaletini bilimsel olarak açıklayarak, emekçi sınıfların emperyalizm ve kapitalizm tarafından sömürülmesini ifşa ederek, ulusal ve uluslararası düzeyde toplumların yaşadığı temel çelişkileri ortaya çıkararak, tarihin eğilimi ve hareketini açıklayarak, işçi sınıfının rolünü ve bu rolün önemini bu sınıfın sahip olduğu silahlarla birlikte göstererek, bu sınıfın varlık, gelecek ve durum bilincini kazandırır. Böylece, işçi sınıfının en geniş ölçekte harekete geçmesini sağlar.

Bilimsel sosyalist ideoloji ve dünya devrim deneyimleri, devrimci teori -işçi sınıfının teorisi- ile donatılmış devrimci politik örgütün nasıl olması gerektiğini çok net biçimde göstermektedir. Devrimci teori, işçi sınıfının güçlerini yoğunlaştırarak, potansiyelini birleştirerek ve savaş stratejisini belirleyerek kendini örgütleme yoludur. Filistin ve Arap ulusal hareketinin şimdiye kadar dünya Siyonizmi, İsrail ve gerici güçlere karşı mücadelesinde başarıya ulaşamamasının nedeni, bu örgütsel teoriden yoksun olmasıdır. Filistin ve Arap dünyasında politik örgütlerin hatası en genelde bir politik birlik inşa etmemek değil, bu birliğin izleye-

ceği ideolojik, sınıfsal ve örgütsel çizgiyi saptamamaları olmuştur. Filistin ulusal hareketinin devrimci yükselişi, devrimci politik örgütün ilkesel biçimde kabulü noktasında duraklayamaz. İzlenecek yol, politik örgütün bilimsel sosyalist teorinin ve deneyimlerinin ışığında tanımlanan politik örgütün kurulmasıdır.

Bu örgütsel biçim, temel devrimci gücün, işçi sınıfının bir araya geldiği örgütsel çerçevedir. Dahası, ulusal kurtuluş aşamasını ilerletme kapasitesindeki bu örgütsel biçim, köylüleri de harekete geçirme, onları da en geniş ölçekte örgütleme yeteneğindedir.

Dolayısıyla, bu biçimin oluşturulması ile işçiler ve emekçilerle temsil edilen temel devrimci sınıfların örgütlenme ve harekete geçirilmesi için çerçeveyi yaratmış olacağız.

Peki, küçük burjuvazi ne olacak? Çözümlemelerimize göre, küçük burjuvazi de devrim güçlerinden biridir. Onları bu çerçevede harekete geçirebilir miyiz? Eğer geçiremezsek, tüm devrimci güçleri bir araya getirecek ve harekete geçirecek örgütsel çerçeve nedir?

Filistin küçük burjuvazisi, çoğunlukla bilimsel sosyalist teori ile donatılmış politik bir partinin örgütsel çerçevesi içerisine girmeyecektir. Çünkü; devrimin sosyalist kavranışı, bu sınıfın kavrayışı değildir. Katı, disiplinli, bağlayıcı bir parti, bu sınıfın kendini tatmin edebileceği bir örgütsel biçim değildir. Küçük burjuvazi genel kurtuluş sloganlarından öteye gitmeyen ve kapasitesinden daha fazlasını talep etmeyen bir politik örgüt çevresinde esnek biçimde örgütlenmeyi tercih eder. Bu nedenle, küçük burjuvazi kendini sosyalist çerçevede konumlandırmayacak, onun yerine net biçimde bilimsel sosyalist teoriyi ve devrimci politik parti fikrini kabul etmeyen diğer Filistin örgütlerinde yer alacaktır.

Bunların ışığında, bilimsel sosyalizm fikrini kabul eden politik partinin tüm devrimci güçleri kapsama hedefindeki bütünsel örgütsel biçim, işçi ve köylüleri en geniş ölçekte örgütleme ve

harekete geçirmedir. Bu parti, bu yüzden devrimi besleyen kaynaklar ve temel sınıflar olan işçi ve köylüleri örgütlerken, devrimin güçlerinden biri olan küçük burjuvazi ile ittifakı oluşturulacak bir ulusal cephe çağrısı yapar.

Bu, bizim Filistin düzeyinde devrimci güçler tablomuzu ve onları harekete geçirmek üzere oluşturulacak örgütsel tablomuzu tamamlar.

Bize göre, bu örgütsel biçim, bilimsel ve nesnel değerlendirme kriterlerine tümüyle uyar ve devrimin çıkarları ile örtüşür. Bu örgütsel biçim, bir yandan savaş karşısında net bir görüş açısı sağlarken, diğer yandan da temel devrimci kuvvetlerin en geniş ölçekte harekete geçirilmesini ve aynı zamanda düşman kampının karşısında kararlılıkla durabilecek en geniş cephenin oluşturulmasını mümkün kılar.

Geniş ulusal cephe, bu tablonun verileri doğrultusunda Filistin ulusal birliğinin devrimci biçimde somutlanmasıdır. Eğer Filistin ulusal birliği tüm devrimci güçlerin bir araya gelmesi anlamına geliyorsa, demokratik ulusal kurtuluş aşamasında, İsrail, emperyalizm ve gericilikle mücadelenin temel çelişki olduğu koşullarda, devrimi sonuna kadar taşıyacak olan bu şey örgütsel biçimdir. Cephe içerisinde bir arada bulunan üç sınıf, her bakımdan, nitelik ve nicelik olarak Filistin halkının çoğunluğunu temsil eder. Bazıları tarafından savunulan ve geleneksel liderliği - burjuvaziyi ve gerici güçleri- devrim saflarının arasına sızdırmayı hedefleyen öneriler, bu yüzden devrimci politik parti örgütü fikrini ortadan kaldırmayı ve devrimin politik bilincindeki netliği engellemeyi hedeflemektedir. Bu görüşler, devrimin çıkarlarına açıkça karşıdır.

Aşağıdaki açıklamalar, Filistinli güçlerle ilişkiler konusundaki tavrımızı temel çizgileri ile net bir biçimde göstermektedir. Tavrımızın bu çizgileri, tüm sorunlarda konumumuzu saptamamıza, Filistin alanının bugünkü tablosunda hareket alanımızı belirlememize ve Filistin devriminin güçleri ve örgütleri ile kura-

cağımız nesnel ilişkileri hangi yönde geliştirmemiz gerektiğini bize göstermede yardımcı olacaktır.

1. Filistin ulusal birliğini düşmanla karşı karşıya gelmeye hazır tüm devrim güçlerini harekete geçirebilecek temel araç olarak görüyoruz. Bu birliğin sağlanması için etkili bir konumda yer almalıyız.

2. Ulusal birliğin biçimi, devrimin tüm sınıflarının temsil edildiği -işçiler, köylüler ve küçük burjuvazi- bir cephedir.

3. İşçi ve köylüleri bilimsel sosyalist teori ile donatılmış tek bir devrimci politik örgüt altında birleştirmek ve harekete geçirmek için eyleme geçmeliyiz. Bu temelde, Filistinli tüm sol örgütlerle bağlantıya geçerek onları bu çözümlemelerimiz konusunda ikna etmeli ve örgütleri birleştirmeliyiz.

4. Küçük burjuvazi, bilimsel sosyalizme bağlılık ve güçlü bir politik örgütlenme gerektiren bu örgüte katılmayacaktır, ancak genel kurtuluş sloganlarını içeren, net bir bilinç ve sınıfsal bakış açısı gerektirmeyen, küçük burjuvazinin kapasitesinin üstünde talepleri olmayan Filistinli örgütlerde konumlanacaktır. Diğer bir deyişle, küçük burjuvazi, öncelikle El-Fetih ve Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) saflarını dolduracaktır.

5. Bu temelde ve temel çelişki ile devrimin aşamaları çözümlemelerimiz doğrultusunda, İsrail'e karşı savaşta yer alacak tüm devrimci güçleri bir araya getirecek ulusal birliği gerçekleştirmenin gerekliliğinin yanı sıra, El-Fetih ve FKÖ ile ulusal bir cephenin kurulması için de çalışmalıyız. Bu cephe, bir yandan savaşın gerektirdiği sınıfsal ittifakı sağlarken, diğer yandan da her iki tarafın savaşı kendi sınıf ufukları çerçevesinde değerlendirme ve planlama hakkını koruyacaktır.

Bu, bizim Filistin devrim güçleri ve onların bir araya gelme, harekete geçme biçimleri konusundaki bakış açımızdır.

Temel Filistin güçleri arasındaki ilişkiler için önerdiğimiz bu biçim, süreci yönlendirecek/yönetecek genel stratejik çizgiyi ortaya çıkarır. Açıktır ki, ilerleyen süreçte bu çizgiyi izlerken

pek çok zorluk ve engelle karşılaşılacaktır. Böylesi durumlarda, her süreci kendi içerisinde, sürecin niteliğini, çeşitli Filistinli güçlerin koşullarının niteliğini olabildiğince ayrıntıları ile resmederek, taktik olarak değerlendirmek gerekir. Ancak, her koşulda bizi yönetecek olan genel çözümlememizdir.

Peki, Filistin kurtuluş mücadelesine ilişkin stratejik planımız, Filistin halkı ve Filistin alanı ile mi sınırlıdır?

Eğer düşman kampını hatırlar ve onun niteliğ ve niceliğini yeniden gözden geçirirsek, Filistin ulusal mücadelesinin, Arap ve dünya düzeyindeki tüm devrimci güçleri harekete geçirmesi gerektiğini hemen kavrarız. Çünkü ancak böylesi bir hareketlenme ve bir araya gelme; İsrail, Siyonizm, dünya emperyalizmi ve Arap gericiliğine kafa tutma kapasitesinde olabilir. Filistin devrimi, Arap devrimine bağlı olduğu ve dünya devrimi ile ittifak halinde olduğu koşullarda zafere ulaşabilir. Karşı karşıya olduğumuz düşman ittifakını düşündüğümüz vakit, Filistin devrimini Filistin halkı ile sınırlamak bir hata olacaktır.

VII

ARAP DÜNYASINDA DEVRİMCİ GÜÇLER

Arap dünyasında devrimci güçler kimlerdir?

Onları nasıl harekete geçirebiliriz? Arap güçleri ile Filistin ulusal kurtuluş hareketinin ilişkisinin biçimi nedir?

Filistin cephesinde devrimci güçler, bilimsel sosyalizme bağlı ve onu rehber edinen bir örgüt çatısı altında harekete geçirilmiş olsa ve en geniş ölçekte harekete geçirilen sömürülen sınıflar küçük burjuvazi ile birleşik bir cephede buluşmuş olsa bile, bu tek başına İsrail'i, Siyonist hareketi, emperyalizmi ve Arap gericiliğini kapsayan düşman kampının karşısında üstünlük elde edebilecek kapasitede devrimci bir kamp oluşturamaz.

Filistin kurtuluş mücadelesi, en genelde tüm Arap ülkelerinde ve özelde İsrail'i çevreleyen ülkelerde tüm devrimci güçlerin

eyleme geçmesini ve birliğini gerektirmektedir. Bu nedenle Halk Cephesi, Arap sorunu ile Filistin sorunu arasındaki bağın/bağlantının ve Filistin kurtuluş hareketi ile Arap kurtuluş hareketinin birbirinden beslenme gerekliliğinin üzerinde bu kadar durmaktadır. Filistin devrimi ile Arap devriminin birbirinden beslenmesi ile birlikte, düşman kampının karşısında durabilmek, onun karşısında üstünlük elde edebilmek için de Filistin ve Arap ulusal kurtuluş hareketlerini bir araya getirecek somut bir örgüt kurulması gerekmektedir. Bir devrimci ilke olarak "Arap Hanoi" (Arap Vietnam'ı-ç.n.) şiarının, stratejik önemi buradadır.

Arap dünyasındaki devrimci güçlerin harekete geçirilmesi, Filistin devriminin en öncelikli görevidir demesek de, Filistin devriminin ve silahlı mücadelenin -gerilla eyleminin- kaderi Filistin halkının Ürdün'de, Lübnan'da, Suriye'de, Mısır'da ve geriye kalan tüm Arap ülkelerinde devrimci güçleri harekete geçirme stratejisine bağlıdır. Filistin direnişinin içine girdiği kriz yalnızca ideolojik, stratejik ve örgütsel koşulları oluşturamamasından -çağımızda zafer kazanan her ulusal hareketin yerine getirmek zorunda olduğu koşullardır bunlar- kaynaklanmamaktadır. Bu kriz, aynı zamanda -ki Filistin direnişinin aşil topuğu olmaya devam edecektir- Arap sahasında direnişin onu güçlendirecek devrimci desteği sağlamak ya da hareket alanını genişleterek ek güç olmak yerine direnişi durdurmaya ve Filistin sorununu BM Güvenlik Konseyi Kararı'nın uygulanması ile (22 Kasım 1967) tasfiye etmeye yönelik çabalarından kaynaklanmaktadır.

Bu doğrultuda Filistin kurtuluş mücadelesi, İsrail'e, Siyonizm'e ve Arap gericiliğine karşı yürütülen bir savaş olarak devrimci Arap stratejisi ile karşılıklı dayanışan/birbirini besleyen devrimci bir Filistin stratejisine ihtiyaç duymaktadır.

İsrail ve topraklarımızdaki tüm emperyalist çıkarlara karşı silahlı mücadele, Arap anavatanında Arap gericiliğine ve tüm emperyalist çıkarlara ve üslerine karşı silahlı mücadele cephesinin yaygınlaştırılması, İsrail'in halk kurtuluş savaşı stratejisi ile

dört bir taraftan -Suriye'den, Mısır'dan, Lübnan'dan, Ürdün'den ve 5 Haziran 1967 öncesi ve sonrası işgal edilen topraklardan- kuşatılması, bizi zafere götürecek tek yoldur. Filistin halkının gerilla eylemleri ile bir kahramanlık destanı yazıyor olması önemli değildir; önemli olan, kurtuluş ve zaferdir. Düşman kampı çözümlememiz ışığında, kurtuluşa giden yol, Filistin ve Arap devrimci birliğidir. Ki bu birlik, gerilla eylemine gelişmişlik, koruma ve destek sağlayacak, silahlı mücadelenin yaygınlaşmasını getirecektir. Böylece, İsrail ve İsrail'e destek ve koruma sağlayan düşman güçler dört bir yandan kuşatılmış olacaktır.

Arap devrimci eylem stratejisi ile Filistin devrimci eylem stratejisi en geniş çerçevede örtüşmektedirler. Bu örtüşme/kesişme, Arap ülkelerinin içinden geçtikleri süreç itibariyle tümünde neredeyse aynı biçimde yaşanmaktadır. İsrail'in Sina Yarımadası ve Golan Tepeleri'ni işgalini değerlendirirsek, emperyalizmin Arap kurtuluşuna yönelik tüm eylemlere saldırmaya hazır olduğunu söyleyebiliriz. Bu somut tablonun ışığında, Mısır, Suriye, Cezayir ve Irak'ta sosyalist dönüşüm doğrultusunda yaşanan sınıfsal ve ekonomik değişikliklere rağmen, tüm Arap halkının içerisinden geçmekte olduğu süreç; ulusal kurtuluş aşaması, demokratik ulusal devrim aşamasıdır.

Demokratik ulusal devrim stratejisi, çağımızda Vietnam deneyimi ve onun da öncesinde Çin ve Küba deneyimleri ile net bir biçimde ortaya konmuştur.

Bu stratejinin ana çizgileri; yoksul işçiler ve köylülerin en geniş ölçekte harekete geçirilerek örgütlenmesi, devrimin liderliğinin bilimsel sosyalizmi kabul ve rehber edinen bir politik parti aracılığıyla bu sınıflarda olması, çıkarları demokratik ulusal devrim ile çelişmeyen küçük burjuvazi ile ittifak, düşmanın teknik üstünlüğünün üstesinden gelebilmek için gerilla savaşı ile başlayıp halkın kazanmaya odaklandığı halk kurtuluş savaşına evrilen uzun süreli halk savaşı stratejisi ve silahlı mücadeleye dayanmaktır.

Arap ülkelerindeki ulusal kurtuluş mücadelesi henüz bu çizgiler üzerinden saflaşmamıştır.

Ama, İsrail ile onu çevreleyen Arap ülkeleri arasındaki çatışma, işçi ve köylülerin önderliği altındaki bu strateji ile yürütülecek ulusal kurtuluş hareketinin doğmasının ve gelişmesinin nesnel koşullarını yaratacaktır. Arap ulusal kurtuluş hareketi ile Filistin kurtuluş hareketinin işbirliği ve sonrasında birbirinden beslenerek gelişmesi, karşı karşıya olduğumuz düşmanın niteliğinden kaynaklanan uzun ve zorlu savaşı kazanabilecek yetenekte bir Filistin-Arap gücü ve Filistin-Arap stratejisinin oluşturulmasını sağlayacaktır.

Şimdi, Filistin ulusal kurtuluş hareketine, Arap dünyasını kontrol eden koşulların ışığında Arap dünyası ile ilişkilerini tanımlamak düşmektedir.

Arap kapitalizmi ve feodalizmi, bazı Arap ülkelerinde halen iktidardadır. Bu sınıfların iktidarı Ürdün'de, Lübnan'da ve bazı diğer Arap ülkelerinde gerici rejimler tarafından temsil edilmektedir. İsrail ile kısmi ve bazen açık biçimde yüzeysel çelişkilere rağmen -ki bu kısmi çelişkiler dünya kapitalizmi ile ilişkilerin gölgesi altındadır- bu rejimler, Birleşik Devletler'in önderliğindeki dünya emperyalizmine bağlıdır. Bu nedenle silahlı mücadele ile ilişki; her iki tarafa da geçici değerlendirmeler üzerine şekillenen taktik pozisyonlara rağmen, -bugün Filistin için ve gelecekte de Arap dünyası için- bu rejimlerle stratejik düzeyde yaşanan, yaşanacak olan bir çelişkidir. Bu ulusal kurtuluş hareketleri ile kapitalist ve gerici rejimlerin arasındaki ilişkilerden kaynaklıdır. Ancak Filistin silahlı mücadelesinin ve Filistin kurtuluş hareketinin bugün yüz yüze bulunduğu hassas konum, Arap dünyasındaki ulusalcı rejimler ile ilişkiler üzerinden açıklanmalıdır. Özellikle de İsrail'i çevreleyen ve savaş alanına komşu olan ulusalcı rejimlerle; Mısır'la, Suriye'yle, Irak'la ilişkilerin bir sonucudur.

Bu rejimlerin cesur devrimci değerlendirmesinin, yenilgiyi getiren strateji, program ve sonuçları ile Haziran yenilgisine

odaklanması gerekmektedir. Bu yenilginin anlamını ve onlardan çıkartılacak dersleri bulandırmaya yönelik herhangi bir çaba, öznel ve negatif bir çıkarın ya da bilimsellikten, nesnellikten ve kesinlikten uzak bir bakış açısının idealist ve duygusal görüşünün sonucu olabilir.

Haziran yenilgisi, Golan Tepeleri ve Sina Yarımadası ile birlikte, tüm Filistin'in işgali, yüz binlerce insanın vatanlarından zorla sürülmesi ve tüm bir ulusun aşağılanması ile sonuçlandı. Dolayısıyla, üzerinde pazarlık edilmeyecek, sulandırılmayacak ya da ertelenmeyecek devrimci duruş, Haziran yenilgisini çözümlemek ve anlamak için geliştirilecek ve sonuç olarak savaşımızda kararlılığı ve zaferi garantileyecek olan askeri ve taktik stratejiyi görmemizi sağlayacak net bir bakış açısıdır.

Arap ulusalcı parti ve örgütleri kadar Filistin ve Arap kitleleri de bu rejimleri, Filistin'in kurtuluşu mücadelesine önderlik edebilecek, amaçları somutlaştırabilecek ve kitlelerin taleplerini karşılayabilecek kapasitede devrimci, ilerici rejimler olarak değerlendirdi. Haziran savaşının başlamak üzere olduğunun sinyalleri geldiğinde, bu tarzda bir yenilgiyi ne kitleler ne de örgütler bekliyordu. Yenilgi, bizim çözümlemelerimizdeki temel yanlışlığı ortaya çıkardı. Düşmana dair bilgimizde ve tanımlamalarımızda, düşmanın planlarının, bileşenlerinin kararlılığının ve potansiyellerinin çözümlenmesinde hatalar vardı. Mücadelenin aşamalarının çözümlenmesinde hata vardı. Ulusalcı rejimlerin tüm örgüt ve Arap ulusalcı kurumlarının kontrolündeki tüm devrimci hareketin çözümlenmesinde büyük hata vardı.

Bu rejimlerin nesnel bilimsel değerlendirmesi nedir?

Birinci Dünya Savaşı'nı izleyen süreçte Irak, Suriye, Lübnan ve Ürdün'ün Fransa ve İngiltere tarafından işgali ve bu sömürgeci güçlerin Mısır'da ve diğer Arap topraklarında kök salması; feodaller, aristokratlar ve burjuvazinin üyelerinin önderliğinde sömürgecilik karşıtı ulusal kurtuluş hareketlerini yarattı. Bu feodal, aristokrat, burjuva liderlerden bazıları, Filistin'de

Arap Partisi ve Hacı Emin El-Hüseyni ile Suriye'de Ulusalcı Parti ve Şükrü El-Kuwatli[3] idi. Diğer Arap ülkelerinde de benzer tipte liderlikler vardı. Halk kitlelerinin işgal güçlerine karşı yürüttüğü silahlı devrim mücadeleleri bile burjuvazinin politik liderliği altındaydı. Bu deneyimlerin sonucunda kitleler, burjuva sınıfların sömürgecilik ile mücadelede, kendilerinin hiyerarşi piramidinin en tepesinde yer alacakları sözde bir bağımsızlık dışında bir şey beklemediklerini gördü. Bu durumda, bu sınıflar, kitlelerin uğruna canlarını verdiği birlik ve kurtuluş sloganlarını hiç de umursamadan, kitlelerin emeklerinin sömürülmesinde sömürgecilerin ortağı oldu ve kapitalist kardan pay kaptılar. Kitleler bu durumu fark ettiklerinde, feodal, aristokratik ve burjuva liderlerle çelişki başladı. Bu liderlerin partileri bir yanda duruyordu, kitle hareketi diğer yanda. Bu yeni aşamada, kitleler genel olarak küçük burjuvaziden olan ve ona göre davranan eğitimli gençlerin, profesyonellerin ve bağımsız ordu subaylarının önderliğinde hareket etmeye başladı. Küçük burjuvazi genişleyen bir sınıftı. Ve sömürgeci kapitalizmle doğrudan ya da dolaylı biçimde ilişki içerisinde olan burjuva ve feodal sınıflara karşı mücadelede kitleleri yöneten bu sınıftı. Otuzların sonunda ve kırkların başında bu çabalar, pan-Arap düzeyde ve yerel düzeyde politik ve askeri örgüt ve parti biçimlerini aldı. 1948'te İsrail kuruldu ve Nakba gerçekleşti. Bu, kitlelerin gözünde, burjuvazi tarafından kurulan kukla bağımsız devletlerin gerçeğini, İsrail ile mücadelede iktidarsızlıklarını/basiretsizliklerini ve kitlelerin taleplerine karşı radikal muhalefetlerini ortaya çıkardı. Böylece 1948 felaketi, bu rejimlerden bazılarının yıkılmasına ve iktidarın küçük burjuvaziye bağlı ulusalcı bileşenler tarafından yönetilen askeri ve politik örgütlere geçmesine yol açtı. Bu örgütler, genelde küçük burjuvazinin üyelerinden oluşuyordu ve sömürgecilik, feodalizm ve kapitalizmle ittifak halindeki gerici rejimlere karşı

(3) Şükrü el-Kuwatli, 1943 seçimlerinde Suriye'nin ilk Cumhurbaşkanı seçildi. (ç.n.)

duran küçük burjuvazinin etrafında konumlanan işçi ve köylüler arasında örgütlenme çalışmaları yapıyorlardı.

Sovyet zaferi ile sonuçlanan İkinci Dünya Savaşı ve Avrupa'da sosyalist iktidarların sayısındaki artışla oluşan uluslararası koşullar da, şüphesiz ki bu yeni Arap rejimlerinin kurulmasında ve hayatını korumasında temel önemde bir faktördü.

Bu nedenle, temel çelişki aşağıdaki biçimde kristalleşti:

İşçiler, köylüler ve küçük burjuvazinin; sömürgecilik, Arap gericiliği ve İsrail'e karşı ittifakı.

Bu tablonun temelleri üzerinden, Arap dünyasında ortaya çıkan ilk ulusal rejim Mısır'da Nasır rejimiydi ve ardından tablo Suriye, Irak, Cezayir ve Güney Yemen'i kapsadı. Nasır rejimi, bu tablonun en net ve en kristalleşmiş örneğiydi/örneğidir.

Bu rejimlerin tarihsel değerlendirmesinde ve onların Arap dünyasında 1950'ler boyunca ve Haziran 1967'ye kadar neyi temsil ettiklerinin değerlendirilmesinde, bu rejimler tarafından elde edilen büyük devrimci başarıları göz ardı edemeyiz, özellikle de Nasır rejiminin başarılarını göz ardı edemeyiz. Bu rejim, Süveyş Kanalı bölgesinde konumlanan İngiliz işgalini kovmayı başardı. Sovyet tehdidine karşı korunma paktları adı altında bölgeye sömürgeciliği yerleştirmeye çalışan tüm sömürgeci askeri paktlara karşı savaşı yükseltti. Mısır'ın ve Mısır halkının kaderini kontrol eden sömürgeci-gerici ittifaktan kurtardı. Dahası, sömürgecilik tarafından bölgeye uygulanan ambargoyu kırarak, sosyalist kamp ile askeri, politik ve ekonomik ilişkiler geliştirdi. Mısır ulusal hareketini, Arap ulusalcılığının ufkuna ve çerçevesine yerleştirerek, modern Arap tarihinde ilk kez birliği başardı. Nasır rejimi ayrıca, politik kurtuluş ile toplumsal konular arasında bir bağlantı kurdu ve toprak mülkiyetini ve çiftçiler ile toprak sahipleri arasındaki ilişkiyi kapsayan bir toprak reformu gerçekleştirdi, tüm büyük işletmeleri ve ticari kuruluşları ulusallaştırdı, kamu mülkiyetine dayanan bir gelişme projesi başlattı. Mısır'ı sosyalist dönüşüm yoluna soktu ve bu dönüşümleri, devrimci te-

orinin alanındakilerle benzer biçimde yürüttü. Böylece, Nasır rejimi devrimci teoriyi, genel kurtuluşçu, sendikalist sloganlar düzeyinden, devrimci kuvvetlerin sınıfsal bakış açısının ve sürecin hareketini değerlendiren genel sosyalist söylemin ilk nüveleri düzeyine yükseltti.

Tüm bunlar, Nasır rejimi tarafından elde edilen, başarılanların genel başlıklarıdır. Nasır rejiminin temel ilkeleri çerçevesinde Suriye ve Irak'taki diğer Arap ulusalcı rejimleri; bu yürüyüşü ulusalcı rejimleri zorla alaşağı etmek biçimlerini de kapsayacak yöntemlerle durdurmaya çalışan ABD önderliğindeki kampa karşı alarm durumuna geçti. Bu alarm durumu, ulusalcı rejimler tarafından, kitleleri harekete geçirerek zaferi, kararlılığı ve azmi garantileyecek yeni bir politik, askeri ve ekonomik devrime yol açacak bir biçimde kullanılabilirdi. Ancak bu rejimler, kendi sınıfsal nitelikleri tarafından dayatılan program ve planlar çerçevesinde hareket etmeye devam ettiler. Bu noktada, bu rejimlerin yapısal sorunları ve onların planlarındaki sorunlar görünür olmaya başladı. '60'ların ortalarında Nasır rejimi bu sorunlarla karşı karşıya kaldı. Ve rejimin yapısı ile net bir biçimde bağlantılı olan sorunları ve rejimin, bu sınıfsal nitelikle emperyalist-gerici-Siyonist-İsrail kampına karşı zafer kazanamayacağını gözler önüne seren Haziran yenilgisine kadar sorunlarının üstesinden gelmeyi başaramadı.

Ulusal rejimlerin niteliği, onların kurmuş oldukları örgütlerin, dünyaya bakışlarının ve aynı zamanda sosyalist dönüşüm ve ürettikleri yeni sınıfsal koşulların bir sonucu idi. Bu rejimler, feodalizmin ve kapitalizmin çıkarlarını, onların, kitlelerin emeklerini sömürmesini engelledi ancak küçük burjuvaziyi ve onun endüstriyel, tarımsal ve ticari alanlarda çıkarlarını korudular. Aynı zamanda, çıkarları küçük burjuvazinin çıkarları ile örtüşen ve küçük burjuvaziyi şekillendiren subaylardan, politikacılardan, idari personelden oluşan yeni bir üst sınıf oluşmasına neden oldular. Bu üst sınıfların menfaatleri, rejim deneyimlerinin, onla-

rın çıkarları, ideolojileri ve savaş anlayışları ile çelişmeyecek sınırlar içerisinde kalmasına neden oldu. Bu sınıf, sömürgecilik ve gericilikle uzlaşmaz çelişkilere sahipti, ancak kendi sınıfsal imtiyazlarını da korumak/sürdürmek istiyordu. Bu ilişkiler bütünü, ulusalcı rejimlerin politik, ekonomik, askeri ve ideolojik programının niteliğini belirledi.

Bu sınıfların, İsrail ve sömürgecilikle karşı karşıya gelecekleri askeri pozisyonları, formüle ettikleri temel budur. Bu sınıflar, halk kurtuluş savaşı liderliğinin, tüm imtiyazlarını feda etme ve gerillaların bugün yaşadığı gibi yaşamayı göze alması gerektiğini fark ettiler. Bu yüzden, kitleler için gevşek politik örgütler kurdular. Çünkü, kitlelerin politik parti örgütü ve silahlı mücadele ile bağlantı halindeki doğru devrimci hareketi, yeni önderliğin işçiler ve köylüler arasından çıkması demekti. Aynı zamanda bu, kitlelerin bu sınıfı kontrol etmesi ve hesap vermeye çağırması anlamına gelecekti. Buna bağlı olarak, bu sınıf, sosyalist dönüşümü kapsayan ekonomik programını mevcut sınırlar içerisinde kalmak üzere durdurdu. Nihayetinde de mücadelenin, içinden geçilen aşamanın, inatçı ve sürekli olma kapasitesindeki programın gerçek niteliğini sulandıran bir politik ideoloji üretti. Aynı zamanda halen sürmekte olan işçi ve köylülerin sömürüsü gerçekliğini de bulanıklaştırdı.

Bu nedenle, Haziran yenilgisi bizim için yalnızca bir askeri yenilgi değildir. Bu yenilgi, gerçekte bu rejimlerin, onların programlarının, emperyalizm ile onun ittifaklarının anavatanımızdaki planlarına karşı direnme ve zaferi elde etme kapasitelerinin ve politik, askeri, ekonomik ve ideolojik hareketi etkileme konusundaki yeteneksizliklerinin/yetersizliklerinin yenilgisidir.

Haziran yenilgisinin ardından bile bu rejimler, aynı askeri programlar çerçevesinde hareket etmeye devam ettiler. Sovyetler Birliği ile ittifakları doğrultusunda tüm baskı biçimlerinin ortadan kaldırılacağı taktik askeri bir savaşı omuzlayabileceklerini düşünüyorlar ve Güvenlik Konseyi'nin çözümünün uygulanmasının

savaş dışında başka bir yolla mümkün olmadığının farkında değillerdi. Oysa, bu çözüm, aynı zamanda İsrail'in güvenli sınırlar içerisinde var olma hakkının tanınması anlamına geliyordu. Ulusalcı rejimler, gerilla savaşını, yalnızca İsrail ve emperyalizme Güvenlik Konseyi'nin çözümünün uygulanması konusunda baskı uygulayacak devrimci bir taktik olarak destekliyorlar.

Ulusalcı rejimler hâlâ bu strateji ile hareket ederek, emperyalizm ve onun teknolojik, ekonomik ve askeri üstünlüğüne - bizden önce Vietnam kurtuluş hareketi tarafından ortaya konulan- yalnızca işçi ve köylülerin liderliğinde geniş kitleler tarafından yürütülecek uzun süreli halk kurtuluş savaşı başlatmayı hedefleyen radikal devrimci strateji ile savaşılabileceğini ispatlayan bakış açısına karşı duruyorlar.

ABD'ye ve Vietnam gericiliğine karşı muzaffer bir mücadeleyi omuzlayan Vietnam kurtuluş hareketinden, çağımızın başarılı kurtuluş hareketlerinin bir örneği olarak bahsederken, anavatanımızda İsrail tarafından temsil edilen emperyalist varlığın özel niteliğini ve kendi topraklarımızın özel niteliklerini göz ardı etmiyoruz. Her daim, Vietnam savaşının ana stratejik çizgilerini kastettik. Bu stratejik ana çizgiler; bilimsel sosyalizme bağlı güçlü bir politik örgüt, işçi sınıfının önderliğinde en geniş ölçekte harekete geçen kitlelerin gücü, ulusal cephe sloganı, gerilla savaşı, halk kurtuluş savaşı ve tüm bunların sonucunda; politik, ekonomik ve askeri eylem, uzun süreli halk savaşı, kazanmaya kilitlenmişlik -ki bu kararlılık ancak toplumun yoksul sınıfları tarafından ortaya konulabilir- ancak emperyalizm ve Vietnam gericiliğinin dayattığı insanlık dışı sömürü koşullarında yaşamaya devam edemeyecek sınıflar bu kararlılığı gösterebilir. Ayrıca Vietnam kurtuluş hareketi tarafından kurulan dünya devrimci ittifakının, tüm gücüyle, planları ve ağırlığı ile kurtuluş hareketinin, emperyalizmin karşısında durmasını sağladığını söylüyoruz.

Tüm bunların ışığında, Filistin ve Arap ulusal kurtuluş hareketleri içerisinde Arap rejimlerin ve onların rollerinin bilimsel

bir değerlendirmesini yapabiliriz. Ve nihayetinde, bu rejimler arasındaki ve bu rejimlerle Filistin ulusal kurtuluş hareketi arasındaki ilişkinin biçimleri üzerine bilimsel bazı çıkarsamalarda bulunabiliriz:

1. Bu rejimler; emperyalizm, Siyonizm ve İsrail ile feodalizm ve kapitalizmle temsil edilen Arap gericiliği ile uzlaşmaz, antagonist çelişki içerisindedir.

2. Bu rejimler; -Mısır örneğinde olduğu gibi- ekonomik yapının sosyalist yönde değişimi ile de örtüşen demokratik ulusal devrim konusunda pek çok devrimci başarı elde etmiştir.

3. Deneyimlerinden kaynaklanan sınıf yapıları nedeni ile bu rejimler artık devrim yolunda ilerleme ve emperyalizm, İsrail ve Arap gericiliğine karşı mücadeleyi yürütme kapasitesine sahip değildir.

4. Haziran savaşı ve sonrasındaki gelişmeler, her ne kadar küçük burjuvazinin ideolojik, politik, askeri ve ekonomik eylemleri yürütme ve düşmanı sarsarak zafere ulaşma konusundaki kapasitesizliğini ortaya çıkarmış olsa da, bu rejimlerin programları, iktidar piramidinin tepesini işgal eden ve bu rejimlerin önderliğini elinde bulunduran küçük burjuvazinin savaşı/krizi ile karşı karşıyadır. Bu rejimler, halen genel yapıda radikal bir değişiklik gerçekleştirmeden kendi deneylerindeki büyük boşlukları doldurmak için, geleneksel savaş stratejisini ve reform programlarını uygulamaktadır.

5. Bu rejimler; emperyalizm ve İsrail ile bir yanda uzlaşmaz çelişkilere sahipken, diğer yanda düşmanla mücadelede ılımlı programlar uygulamaya çalışmaktadırlar. Dolayısıyla bu rejimlerle ilişkiler, hem ittifak olanaklarını hem de çelişkileri barındırmaktadır. Emperyalizm ve İsrail'le uzlaşmaz çelişkileri olduğu için ittifak, mücadele stratejileri üzerinden ise çelişki.

6. İsrail işgaline karşı mücadele ile Filistin ve Arap ulusal kurtuluş savaşının sona ermesine karşı mücadele koşullarında iki strateji olacaktır: Barışçıl bir çözüm mümkün olmazsa, askeri

kurumların yeniden inşasını öngören pratikte geleneksel savaş stratejisi biçimde yürütülecek olan küçük burjuvazinin stratejisi. Ve işçi sınıfı teorisini uygulayan ve pratikte emperyalizme karşı gerilla savaşı ve işçi sınıfının önderliğinde geniş halk cephesinin kucakladığı en geniş kitlelerin halk kurtuluş savaşı ile kitleleri ideolojik, ekonomik ve politik olarak en üst düzeyde harekete geçirmeyi hedefleyen devrimci eylem programı çerçevesinde oluşturulan işçi sınıfının stratejisi.

7. Bu iki strateji ve onların temsil ettikleri güçler; işçi sınıfının stratejisi Filistin ve Arap dünyasında hakim olana kadar, ittifak ve çelişkilerle iç içe birlikte hareket edecektir. Sonrasında ise düşman, işçi sınıfının ideolojisi, programı ve önderliği altında bir araya gelmiş işçileri, köylüleri, küçük burjuvaziyi de kapsayacak geniş bir sınıfsal ittifak ve kazanmaya kilitlenmiş bir halk savaşı ile karşı karşıya gelecektir.

Tüm bunlar, tüm Arap güçleri ile Filistin ulusal devrimi arasındaki ilişkiyi tanımlar.

Filistin devrimi stratejik düzeyde Arap gerici güçleri ve onları temsil eden rejimlerle çatışır ve devrim, iktidar piramidinin tepesini küçük burjuvazinin işgal ettiği ulusal rejimlerle ilişkilerin çelişki ve ittifakları tarafından yönetilmektedir. Filistin devrimi; işçiler, köylüler ve onların politik kurumları tarafından temsil edilen Arap devrimci kuvvetleri ile karşılıklı dayanışma ve birbirinden beslenme ilişkileri geliştirecektir. Bu ilişkiler, genel olarak Arap dünyasında ve özel olarak İsrail'i çevreleyen Arap ülkelerinde mücadelenin niteliği dolayısıyla ve onun üreteceği devrimci strateji nedeniyle boy verecektir.

Bu tablo doğrultusunda, işçi sınıfı tarafından yönetilen ve tüm antiemperyalist güçleri de kapsayan gerilla savaşını ideolojik, politik, askeri ve ekonomik olarak en üst düzeyde uygulamaya çalışan Filistin Arap devrimi doğrultusunda, Filistin kurtuluş savaşının öncelikle Filistin düzeyinde, sonrasında ise Arap dünyası düzeyinde bütünlüklü bir stratejik görüşe sahibiz.

VIII

DÜNYA DÜZEYİNDE DEVRİMCİ GÜÇLER

Bugün -dünya emperyalizmi- geçmişteki halinden daha farklı koşullar ve gerçeklikler altında hüküm sürmektedir. Dünya emperyalizmi, bugün halkların sömürüsü süreçlerini geçmiştekinden farklı yöntemlerle sürdürmektedir. Diğer yandan, antiemperyalist güçler kampı, İkinci Dünya Savaşı sonrasında değişen güç, iktidar ilişkileri ile yeni bir konum ve düzeydedir. Dünya kurtuluş hareketleri, tarihin bu dönemini yöneten temel uluslararası gerçekleri kavramalıdır. Filistin ve Arap kurtuluş hareketleri, bir boşluk içerisinde hareket etmiyor. Kurtuluş hareketi, etkilendiği ve etkilediği özgün dünya koşullarının ortasında yürütülmektedir. Ve tüm bunlar, bizim kaderimizi belirleyecektir. Ulusal kurtuluş hareketlerinin üzerinde hareket ettiği uluslararası zemin, her zaman halkların kaderini belirleyen temel bir faktör olagelmiştir/olacaktır.

Birinci Dünya Savaşı, emperyalist kapitalist güçlerin kendi aralarındaki bir savaştı ve amacı dünya pazarlarının güçler arasında yeniden paylaştırılmasıydı. Bu savaş, halkların zenginliklerinin sömürüsü ve gaspı, ayrıca pazarların tekelleştirilmesi yarışında, dünya kapitalist blokları arasındaki çelişkilerin silahlı patlamasıydı. Birinci Dünya Savaşı, ilerici ülkelerde işçi sınıfı tarafından yürütülen ya da köleleştirilmiş halkların sömürücü kapitalistlere karşı yürüttüğü devrimci bir savaş değildi. Aynı değerlendirmeleri bir dereceye kadar İkinci Dünya Savaşı için de yapabiliriz.

Dolayısıyla, sömürgeci kapitalist güçler arasındaki çelişkiler dünya düzeyinde ortaya çıkmıştı. Gelişmiş ülkelerde işçi sınıfı tarafından ve köleleştirilmiş halklar tarafından temsil edilen devrimci güçler, bu savaşı ve temel çelişkiyi henüz sömürücüler ile sömürülenler arasındaki doğal konumuna çevirecek devrimci savaşlara dönüştürme kapasitesinde değildi. Oysa, İkinci Dünya

Savaşı'nın sonuçları, dünya koşullarını yeniden çizdi. Sömürgeci güçler bir kampta yoğunlaştı. ABD'nin liderliğindeki emperyalist kamp, bu mücadelede sosyalist güçlerin ve ezilen halkların konumlandığı diğer kutbun karşısında yer aldı.

Sovyetler Birliği, bu savaşta zafer kazandı. Ve sosyalist kamp, pek çok Batı Avrupa ülkesini kapsayarak genişledi. Köleleştirilmiş halklar da özgürlük ve ilerleme haklarının haklılığının kanıtlanması ile ayağa kalktı. Mao Ze Dung önderliğindeki büyük Çin Devrimi zafere ulaştı. Bu olaylar ve gelişmeler dizisi, tüm kapitalist ve emperyalist güçlerin İkinci Dünya Savaşı'nı izleyen yıllar içerisinde birlik oluşturmalarının somut nedenleridir. Geleneksel sömürgeci güçler olan İngiltere, Fransa, Hollanda ve Belçika savaş sonrasında ağır sorunlarla boğuşurken Almanya, İtalya ve Japonya da yenilginin ağır sorunlarını yaşıyorlardı. Bu durum, Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı sonrasında tanıklık ettiği yeniden inşa sürecinde, ABD sermayesinin tüm ülkelere girmesini ve oralarda yoğunlaşmasını getirdi.

Tüm bunlar, emperyalist tablonun netleşmesine ve temel karakterinin belirlenmesine neden oldu:

1. Tüm sömürgeci kapitalist güçler tek bir kampta, ABD liderliğindeki dünya emperyalizmi kampında toplandı.

2. ABD sermayesinin korkunç niceliği, geniş hareket alanı bulması ve Avrupa sermayesi ile ilişkileri, bu kampın birliğinin somut temeli oldu. Ve çıkarlar birliği, aynı zamanda ABD'nin bu kampın lideri olmasını getirdi.

3. Bu kampın bileşenleri arasında zaman zaman ortaya çıkan çelişkiler, özellikle İngiltere ve Fransa tarafından temsil edilen klasik sömürgecilik ve ABD tarafından temsil edilen yeni sömürgecilik arasındaki çelişkiler, bu sömürgeci güçlerin sosyalist kamp ve ulusal kurtuluş mücadeleleri ile ana çelişkileri karşısında kısmi çelişkiler olarak kaldı. Bir yanda ABD'nin diğer yanda ise İngiltere ile Fransa'nın durduğu bu kısmi çelişki -1956'daki Tripartite Saldırısı (Nasır'ın Süveyş Kanalı ve Süveyş petrolleri-

ni ulusallaştırma çabaları karşısında 29 Ekim 1956 tarihinde İngiltere, Fransa ve İsrail (Tripartite: üçlü-ç.n.)- bir savaş ve işgal başlattı. İsrail, Sina Yarımadası'nı işgal etti. Nasır, İngiltere ile tüm ilişkileri kopardı, Süveyş Kanalı'na İsrail bandrollü gemilerin girişini yasakladı. Bu süreç, 1967 Altı Gün Savaşları'na kadar bu biçimde sürdü. Cezayir devrimi ya da Afrika'nın belli kısımlarında yaşananlarda olduğu gibi, çok açık biçimde bilinmesine karşın uluslararası durumu yöneten en önemli ve en ciddi çelişki, emperyalizm ile devrimci güçler arasındaki çelişki oldu.

4. De Gaulle'in Fransa'sının, ABD'nin emperyalist halkasını kırma girişimleri henüz radikal bir değişiklik gerçekleştirmedi.

5. Üretim araçlarında ve savaş endüstrisinde gerçekleşen teknik gelişmeler ve korkunç büyüme, bu kampın gerek dünya pazarının kontrolü konusunda, gerekse de kendi varlık ve çıkarlarını koruma konusunda güç ve kapasitesini artırdı. ABD'nin bugün kendi içerisinde yaşadığı krizlerin sonucu yükselen memnuniyetsizlikler dolayısıyla ortaya çıkan temel çelişki ve sorunların farkındayız. Vietnam örneğinde olduğu gibi halk hareketleri ile mücadeledeki başarısızlıklarının ya da ABD ve ittifakları arasında daha da kötüye giden ilişkilerin bilincinde ve farkındayız. Ancak, tablonun bu kısmı teknik üstünlük ve üretimdeki gelişmeler ile bütünlüklü düşünülmelidir. Tablo, bütünden bakılmadan kavranamaz.

6. ABD, bugün devrimci kamp karşısındaki çıkarlarını klasik sömürgecilik tarafından kullanılanlardan farklı tekniklerle korumaya ve baki kılmaya çalışıyor: Bu; yeni teknik, yeni sömürgeciliktir.

ABD; sosyalist kampla mücadele etmek, onu kuşatmak, sınırlarını daraltmak ve ayrıca ulusal kurtuluş hareketlerini nötralize etmek için pek çok pakt kurdu ve savunma anlaşması imzaladı. Ancak, bu paktlar politikasına ek olarak ABD, yerel toplumsal kuvvetlere halkın emeğinin sömürüsü sonucunda elde edilen kardan paylar vererek, onların yeni sömürgecilikten ka-

zanç elde etmesini sağlayarak, ABD'nin çıkar ve etkisini korumasını sağlayacak gardiyanlar yaratmayı hesaplayan ekonomik bir politika da izlemektedir. Dahası, ABD, yeni sömürgecilik tekniği ile ulusal kurtuluş hareketlerini içermeye çalışmakta, kendi temel çıkarları garanti altına alınmak ve korunmak koşulu ile bu hareketlerle birlikte var olmaya çabalamakta, bu hareketlerin ulusal gururlarını okşayan ve onlara belli miktar kazanç getiren imtiyazlar sağlamaktadır. Tüm bunlara ek olarak ABD, nükleer savaş tehdidi ile sömürgecilik karşıtı mücadelede halklardan desteğini ve yardımını çekmesi için Sovyetler Birliği'ni zorlamakta ve böylece halkları yerel/bölgesel savaşlarla yenmeyi planlamaktadır. Yeni sömürgecilik, varlığını, etkisini ve çıkarlarını baki kılabilmek için tüm aklını ve sömürgecilik deneyimini kullanmaktadır.

7. Vietnam, Küba ve Dominik Cumhuriyeti deneyimleri göstermiştir ki; halkların sömürgeleştirilmesinde bu modern teknikler başarılı olamadığında ABD, çıkarlarını, pazarlarını ve etkisini korumak için silahlı güçleri ve işgali devreye sokacaktır.

Topraklarını ve özgürlüğünü geri kazanmak için başlattığı kurtuluş yürüyüşünde Filistin halkı; bugün tüm teknik üstünlüğü, devrimlerle savaşma ve onları nötralize etme yeteneği, diğer güçleri devreye sokma kabiliyeti ve bu güçlerin halk hareketlerini durdurma şansı kalmadığında dolaysız biçimde halk hareketleri ile karşı karşıya gelişi, ulusal kurtuluş hareketlerini dünya devrimci kampından izole etme çabaları ve Sovyetler Birliği'ni nükleer savaş tehdidi ile tarafsızlaştırma çabalarını sürdüren bu birleşik emperyalist kamp ile karşı karşıyadır.

Haziran savaşı, öncesi ve sonrasında yaşananlar, tüm bunların çok net bir yansımasıdır. ABD, Arap kurtuluş hareketini içermeye çalıştı, onunla pazarlık etti ve onun dünya devrimci kampı ile organik ilişkiler geliştirmesini engellemeye çalıştı. Sonrasında, bu hareketi İsrail ve onun askeri gücü ile parçalamayı ve yok etmeyi denedi. Bu denemenin ardından güçsüzleşen hareketi

tekrar kendi safına çekmeye ve içermeye çalıştı. Bugün İsrail'e, tüm iktidar gerekliliklerini sağlayarak, onun aracılığıyla Arap kurtuluş hareketini ya bütünüyle yok etmek ya da içermek için çaba sarf etmektedir.

Bu durumla başa çıkabilmek için, Filistin ve Arap kurtuluş hareketi;

1. Net bir perspektife sahip olmalı.
2. Tüm güçlerini harekete geçirmeli.
3. Böylesi bir hareketi garantileyebilmek için politik, askeri ve ekonomik programlar üretmeli.
4. Düşmanının teknik üstünlüğüne karşı durabilmek için halk kurtuluş savaşı şiarını uygulamalı.
5. Dünya çapında tüm devrimci güçlerle ittifak halinde olmalıdır.

Biz, tüm köleleştirilmiş halklar ve antiemperyalist güçler, emperyalizmin tüm üstünlükleri ve avantajlarına rağmen onu yenme gücünü, böylesi etkili bir ittifakta bulacağız.

Bizim ilk dostumuz, emperyalizm ve emperyalist sömürü dolayısıyla acı çeken ya da ABD tarafından ayaklanan halklara dayatılan aynı tehlikelerle karşı karşıya kalan köleleştirilmiş halklardır. Afrika, Asya ve Latin Amerika halkları, her gün sömürgeciliğin ve emperyalizmin sonucu katmerlenmiş yoksulluğu, yok sayılmayı, az gelişmişliği yaşamaktadırlar. Bugünün dünyasının temel çelişkisi, sömürücü dünya emperyalizmi ile bu halklar-sosyalist kamp arasındadır. Filistin ve Arap kurtuluş hareketinin Vietnam kurtuluş hareketi ile ittifakı; Çin, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ve Küba'daki devrimci durum ile ittifakı; Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki ulusal kurtuluş hareketleri ile ittifakı; emperyalist kampı yenilgiye uğratma kapasitesinde bir kamp oluşturmanın tek yoludur.

ABD'nin liderliğindeki dünya emperyalizmi ile mücadelede, tüm az gelişmiş ve yoksul ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketleri ile Filistin ve Arap kurtuluş hareketinin ittifakı, bu nokta-

da gücünü destekleyecek ve direnişinin etkisini artıracak bir destekçiye daha sahiptir. Bu destekçi, onu kuşatmaya, tecrit etmeye ve gelişimini durdurmaya çalışan ABD tehdidi ile mücadele eden Çin Halk Cumhuriyeti'dir.

Emperyalizm ve sömürgeciliğin neden olduğu az gelişmişliğin etkilerini halen yaşayan ve aynı tehdit ve çelişkilerle halen karşı karşıya olan Büyük Çin Halk Cumhuriyeti, uluslararası çelişkilerin bu aşamada tarihin ilerleyişini yöneten ve sonuç olarak aynı sömürgecilikle mücadele eden halkların uyguladıkları devrimci kurtuluş stratejisini hâlâ hayata geçirmektedir. Bu stratejik denklik, devrimci ittifak için somut bir zemin yaratmaktadır. Ve bu ittifak, düşmanla mücadele etmek ve zaferi elde etmek için bizi daha iyi bir pozisyona taşıyacaktır. Çin Halk Cumhuriyet'i, Filistin Arap bakış açısını kabul ederek, İsrail'i yok edilmesi gereken emperyalist bir üs olarak görmektedir.

Kurtuluş mücadelemizi beslemek ve dayanışmak için çabalarını engellemeye yönelik tüm ABD eylemlerine karşın Sovyetler Birliği'nin ve Batı Avrupa iktidarlarının, İsrail'in topraklarını genişletmesi ve saldırganlığını artırmasını sınırlamak istemeleri dolayısıyla, topraklarımızdaki Siyonist ve emperyalist varlıkla çelişkileri mevcuttur. Bu çelişki, sosyalist iktidarlar ve bizim aramızda bir ittifakı mümkün kılar. Bizim görevimiz, bu zeminin Filistin ve Arap kurtuluş hareketinin genişletilmesi ve nihai sonuca kadar sosyalist iktidarların bizim safımızda yer almasına neden olacak biçimde somutlaştırılmasıdır.

Emperyalizm ve gerici güçler, bugün Filistin ve Arap ulusal kurtuluş hareketleri ile Sovyetler Birliği ve sosyalist kamp bileşenleri arasındaki ilişkilerde bir kırılma yaratmaya çalışıyorlar. Bizim görevimiz ise, itina ile emperyalizmin bu amacına ulaşmasını engellemektir. Çünkü geçen süreç boyunca Sovyetler Birliği, Arap kitlelerinin emperyalizme, emperyalizmin anavatanımızdaki planlarına karşı mücadelesinde en temel destekçisi oldu.

Tüm bu ittifaklar vasıtasıyla, savaşımızda bizim safımızda yer alacak ve düşman kamp ile mücadele etmemizi sağlayacak kampı yaratmış olacağız.

Tüm bu temel devrimci ittifakların yanı sıra kavgamız, politik çabalarımız ve ulusal kurtuluş savaşlarından biri olarak mücadelemizin keskin niteliği vasıtası ile Avrupa, Amerika ve dünyanın dört bir yanında tüm kurtuluş hareketlerini kendi safımıza çekmeliyiz. Uluslararası arenada böylesi bir stratejiyi uygulayarak İsrail, Siyonizm ve emperyalizmi kuşatabilir, dünya çapında tüm devrimci güçleri bizim mücadelemizi desteklemek konusunda harekete geçirebiliriz.

Bu tablo, Filistin ve Arap kurtuluş hareketinin mevcut koşullarından bakıldığında hayal ürünü gibi görünebilir, ancak kararlı ve inatçı devrimci eylem ve kurtuluş hareketinin gerçek, azimli ve uzun süreli bir seviyeye yükseltilmesi, saflaşmayı ve somutlaşmayı garantileyecektir. Tüm bu ittifakların gerçekleşmesi yalnızca hareketimize yönelik daha çok sempati değil, aynı zamanda gerçek, etkili bir dayanışma olanağı da sağlayacaktır.

Tüm bunlar; Filistin, Arap ve dünya çapındaki dostlarımızın ve düşmanlarımızın tablosunu tamamlar. Bu tablonun net bir değerlendirmesi, savaşın yüzeysel algılanmasını engelleyecek ve boyutlarını, güçlerini ve genel çerçevesini ayrıca insanlık tarihini yöneten tarihsel materyalizm uyarınca konumunu belirleyecektir.

IX

EMPERYALİZMİN TEKNİK ÜSTÜNLÜĞÜ İLE MÜCADELE

Güçsüz halklar, emperyalizmin teknik üstünlüğü ile nasıl mücadele edebilir?

İsrail, Siyonizm, emperyalizm ve Arap gericiliği tarafından temsil edilen düşman kampı ile mücadelemiz, Filistin, Arap ve dünya çapındaki Filistin devrim güçlerinin saflaşmasını sağlaya-

cak bir strateji uyarınca sürecektir ki, böylece nitelik ve nicelik olarak üstün olan bu düşmanla mücadele edebilecek bir devrimci kamp oluşsun. Ancak bu da zafer için tek başına yeterli değildir. Düşmanın gücünün temel kaynaklarından biri, onun bilimsel ve teknolojik üstünlüğüdür. Bu üstünlüğü, devrimci savaşımızda karşı karşıya geleceğimiz askeri yeteneklerini belirlemektedir. Bu üstünlüğü nasıl ekarte edebiliriz?

Düşmanın bilimsel, teknik ve kültürel üstünlüğü hafife alınacak bir konu olmadığı gibi, ikincil bir mesele de değildir. Askeri düzeyde, bu üstünlük düşmana hızla harekete/eyleme geçebilme, eylem hacmi, standart bir askeri eğitim, yüksek askeri önderlik, savaş sırasında silah ve planların hızla geliştirilmesi ve değiştirilmesi, askeri teçhizat ve modern savaş sanatları bakımından genel üstünlük ile bu teknikleri kontrol etme ve kullanma yeteneğini sağlamaktadır.

1948 (Nakba: İsrail'in kuruluşu-ç.n.), 1956 (Tripartite saldırısı-ç.n.) ve 1967 (Altı Gün Savaşları-ç.n.) savaşlarının bilimsel değerlendirmeleri yapılacak olursa, çok net biçimde, düşmanın teknolojik ve kültürel üstünlüğünün ve tüm bunların savaş alanına yansımalarının düşmanın zaferinde ve bizim yenilgimizde büyük bir payı olduğu görülecektir. Bu üç büyük çarpışmadaki askeri yenilgilerimizi keyfi ve yüzeysel değerlendirmelerle açıklamaya çalışmak, belli tesadüfler ya da belli hatalar olmasaydı kazanabileceğimize inanmamızı getirecektir. Ki bu, aptallıktır. Geçen 50 yıl boyunca Siyonizm ve İsrail ile mücadelemizde yaptığımız hatalar; bilimsel, teknik ve kültürel olarak bizden çok üstün olan bir hareketin karşısında zayıf ve yetersiz politik, ekonomik, sosyal ve askeri yapımız ile savaşa karşı hatalı bakış açımız ve şimdiye kadarki eylem stratejilerimiz değerlendirilmeden açıklanamaz.

İsrail ile mücadelemiz, düşman ordusu ve güçleri ile düzenli birliklerimizin çarpıştığı klasik askeri savaş biçiminde olursa, zafere ulaşamaz. Böylesi bir savaşı askeri alandaki nitelik üstünlükleri, modern savaş teknikleri, teçhizatlarını hızla yenileme ye-

tenekleri, esneklikleri ve böylesi bir savaşı yürütebilecek ekonomik güçleri nedeni ile İsrail ve emperyalizm kazanacaktır. Üç deneyim de, bizim için yeterli bir derstir.

Konvansiyonel savaş, düşmanın teknolojik üstünlüğünü ortaya koyabileceği, aynı zamanda az gelişmiş toplumların tüm zayıflıklarının ortaya çıkacağı bir biçim almıştır. Sovyetler Birliği'ne dayanıyor olmamız, aradaki teknolojik, teknik ve kültürel uçurumu kapatmamıza yetmez. Sorun, "modern silahlar ve onun tedarik edilmesi" sorunu değildir. Temel ihtiyaç, güç kontrolünü sağlayabilen ve modern savaş makinesini en etkili biçimde kullanabilen insan sorunudur. Böylesi silahları taşıyan insanların bilimsel ve teknolojik düzeyi sorunudur. Bu faktör, mevcut durumda bizim lehimize değildir. Şu an için İsrail ile (ve eğer koşullar bizim lehimize dönerse, İsrail'e tüm gücü ile destek olacak, savaşa girecek ABD ile) konvansiyonel askeri savaşta karşı karşıya gelebilecek konumda değiliz.

Bu çağda, emperyalizme karşı mücadele eden ve kazanan güçsüz halkların mücadele deneyimleri bilinmektedir. Emperyalizmin teknolojik ve askeri üstünlüğü, zayıf halkların gerilla savaşı ve halk kurtuluş savaşları ile ekarte edilmiştir. Gerilla savaşı aracılığıyla biz, düşmanla doğrudan teması engelleyerek onun tüm teknolojik üstünlüğünü kullanmasını önlemiş ve onlarla hızlı çarpışmalara mahal vermemiş oluyoruz. Düşmanı zayıf noktalarından vurmayı hedefleyen gerilla savaşı, hızlı geri çekilme taktiği ve doğrudan çatışmaların engellenmesi ile düşman saflarında her gün gerçekleşen ve biriken küçük kayıplara neden olmasının yanı sıra düşmanın korkunç hareketli ve öldürücü savaş makinesi ile güçlerimizin yok edilmesini de engellemiş olur. Bu yolla, düşman temel avantajını yitirmeye başladığını ve güçler dengesinin silahlı devrimci güçlerden yana değiştiğini hisseder. Düşmana karşı silahlı gerilla savaşı sürerken, güçlerimiz çoğalır, deneyim, güç ve savaş sanatında yetenek kazanır. Böylece, düşman güç birliklerine karşı savaşı yürütme kapasitesi artar.

Döngü, gerilla savaşı ile halk kurtuluş savaşının başlangıç aşamasının kombinasyonu biçimde başlar. Devrimin yaygınlaşması ve hızlanması ile birlikte, düşmana verilen zararın artması aynı zamanda düşmanın güçlerini her şehre, her köye ve sınır boyunca tüm cephelere bölmek zorunda kalması ile savaş geniş çaplı ve etkili bir biçim almaya başlar.

Gerilla savaşı aracılığıyla düşmanın tüm güçlerini ekarte edemeyiz ya da tam kurtuluşu elde edemeyiz, ancak gerilla savaşı, uzun süreli bir savaşın ilk aşamasıdır. Devrimci ordu, düşmanın üstünlüğü karşısında aşağıdaki koşulları izleyerek başarıya ulaşacaktır:

-Politik olarak dikkatli olmak,

-Onu destekleyen ve orduya insan ve materyal sağlayan örgütlü kitlelerle yek vücut olmak,

-Dünya çapında onu yenileyecek ve güçlendirecek ittifakları kurmak,

-Mücadelesinde deneyim ve etkinlik kazanmak ve tüm düzeylerde tüm devrimci güçlerle organik bir bağ ve net bir görüş açısı sağlayacak devrimci partiyi oluşturmak. Topraklarımızda İsrail ve emperyalizm tarafından uygulanan baskı, aşağılanma, sömürü ve kuşatmalardan doğan kahramanca kararlılık ile devrimci ordu; düşmanın üstünlüğünü ekarte ederek zafere ulaşacaktır.

Bu noktada, uzun ve korkunç komplike bir savaşın askeri planını oluşturmuyoruz. İsrail, Siyonizm ve dünya emperyalizminin tüm yeteneklerine, teknik ve bilimsel üstünlüğüne karşı mücadele eden az gelişmiş bir ülkenin halkı olmamız gerçekliği ile genel bir sorun üzerine savaşın genel bir biçimini oturtmaya çalışıyoruz. 1948, 1956 ve 1967'de uyguladığımız ve her üç raundda da bizi yenilgiye sürükleyen konvansiyonel savaş formülü yerine, halk kurtuluş savaşı formülünü öneriyoruz.

General Giap, "Halk Savaşı, Halk Ordusu" kitabında der ki:

"Güçler dengesi, düşmanın gücü karşısında zayıflığımızı

gösterdi. Vietnam halkının kurtuluş savaşı zaferi için gerekli koşulları oluşturmak amacıyla yürütülen uzun süreli ve zorlu bir savaş oldu, olacak. Tahammülsüzlük ve hızlı zafer talep eden tüm eylemler bizim için temel hatalar olacaktır. Uzun süreli direniş stratejisine dört elle sarılma ve gücümüzü dereceli olarak artırma, bu gücü sürdürmek için kendini koruma iradesini göstermeliyiz. Aynı zamanda, düşmandan parçalar koparark ve iradesini eriterek hareket etmeliyiz. Binlerce küçük zaferi biriktirerek, bu zaferleri gerçek ve büyük bir başarıya dönüştürmek gerekmektedir. Böylece, sonuç olarak, güçler dengesi kademe kademe değişecek, zayıflığımız gücümüze ve nihai zafere dönüşecektir."

Aynı kitabın başka paragraflarında General Giap şöyle der:

* "Eylemleri, stratejimizi ve taktiğimizi yöneten temel bakış açısı Halk Savaşı ve uzun süreli direniş olmalıdır."

* "Vietnam Halk Kurtuluş savaşı, tüm yetersiz donanımına karşın haklı bir dava için uygun strateji ve taktiklerle savaşan bir halk ordusunun saldırgan emperyalizmin modern ordusunu yenilgiye uğratacak gerekli koşulları bir araya getirebileceğini ispatladı."

* "Vietnam halkının kurtuluş savaşı, zalim olduğu kadar güçlü de olan düşman orduları ile savaşta tüm halkın birliği, işçiler ve köylülerin ittifakına dayanan sağlam ve geniş bir ulusal birliğin bağrında tüm halkın ortak mücadelesi ile zaferin mümkün olduğunu ispatladı." (s.33)

Mao Ze Dung, "Halkın Demokratik Diktatörlüğü" başlıklı bir makalesinde der ki:

"Marksizm-Leninizm teorisi ile silahlanmış, özeleştiri metodunu uygulayan ve kitlelerle sıkı bağları olan disiplinli bir parti, böylesi bir partinin önderliğindeki ordu; böylesi bir partinin önderliğinde bir araya gelmiş tüm devrimci sınıf ve gruplar..."

Tüm bu alıntıları, emperyalizm ile mücadelede sağlam duran ya da durabilecek olan tüm demokratik ulusal kurtuluş dev-

rimlerinin politik düşüncesinin temel özelliklerini işaret ettikleri için yaptık.

"Devrimci teori", "sağlam örgütlenmiş bir parti", "işçi ve köylülerin önderliğinde devrim", "geniş, kararlı. birleşik ulusal cephe", "halk kurtuluş savaşı ve uzun süreli direniş", tüm bunlar, emperyalizmin bugünkü koşullarında ulusal kurtuluş hareketinin ve demokratik ulusal devrimin temel stratejik başlıklarıdır.

X

FİLİSTİN KURTULUŞ SAVAŞININ ANLAM VE ÖNEMİ

İsrail'in baştan beri halkımıza karşı zalimane ve saldırgan bir varlık sergilediği su götürmez bir gerçektir. İsrail'in kuruluşu halkımız için; evlerinden ve topraklarından sürülmek, halkımızın kendi emekleri ve çabaları ile inşa ettikleri her şeyin gasp edilmesi, tüm Arap dünyasına ve dünyanın çeşitli bölgelerine dağılma, halkımızın büyük kısmının ise yoksulluk ve sefalet içindeki Ürdün, Suriye ve Lübnan'da kamplarda umutsuz ve geleceksiz biçimde yoğunlaşması anlamına geliyordu.

İsrail'in, Arap dünyası ve onun gerçek sahipleri için yayılmacı sömürgeci bir varlık teşkil ettiği de su götürmez bir gerçektir. Bu, bizim için tüm sahte iddialardan öte çok net bir deneyimdir. Yahudilerin Filistin'deki "Ulusal Ev"leri, BM tarafından 1947'de oluşturulan Taksim Planı çerçevesinde "İsrail Devleti" oldu. Daha sonrasında, 1947 BM çözümü ile kurulanların daha da ötesine geçecek biçimde İsrail oluşturuldu. Ve sonuç olarak, tüm Filistin'in yanı sıra Sina Yarımadası ve Golan Tepeleri'ni de işgal ederek yayılmacılığını sürdürdü.

İsrail'in, topraklarımızda devrimin yükselişlerini engellemek, boyun eğmenin süreklileştirilmesi, sömürü düzeninin devamı için kurulan emperyalist ve sömürgeci bir üs olduğu; tartışmaya gerek olmayan bir gerçektir. B,u bizim için yalnızca teorik

bir çıkarım değil, aynı zamanda 1956 Tripartite Saldırısı, 1967 Savaşı ve İsrail'in topraklarımızdaki varlığı ile somut bir deneyimdir.

Ancak, kurtuluş savaşımız hakkındaki gerçek, pek çok faktörle eğilip büküldü. Bunlardan ilki, Siyonist hareketin yükselişi ile Avrupa'da Yahudilerin uğradığı zulüm arasındaki bağlantıdır. İkinci Dünya Savaşı döneminde, Nazilerin Yahudilere uyguladığı zulüm ile İsrail'in kuruluşu arasında bir bağlantı vardı. Tüm bunlara ek olarak, dünya kamuoyunu yaygın biçimde etkileyen hakim bir emperyalist ve Siyonist dalga vardı. İsrail'in varlığı ilerici ve sosyalist olarak nitelendirilmekte, Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeler de İsrail'in kuruluşunu desteklemekteydi. Filistin ve Arap liderliğinin mücadelelerini kamuoyuna sunma biçimlerinde ortaya çıkan temel hatalarla tüm bunlar üst üste geldiğinde, İsrail, kurtuluş savaşımız hakkındaki gerçekleri kararttı. Bu savaşın gerçek niteliği konusunda pek çok kişinin görüşünü etkiledi. Ve bu etkilenme bugün de sürmektedir.

Filistin kurtuluş hareketi, Yahudilere dair saldırgan niyetler taşıyan ırkçı bir hareket değildir. Filistin kurtuluş hareketi, Yahudilere karşı yürütülen bir hareket değildir. Hareketin amacı; saldırganlığa, sömürüye, yayılmacılığa ve topraklarımızda emperyalist çıkarlarla organik bağlantısı ile askeri, politik ve ekonomik bir varlık olarak İsrail devletini yok etmektir. Filistin kurtuluş hareketi, emperyalizmle sıkı bağlar içerisinde, bu kaynaklar bakımından zengin ve Asya ile Afrika'ya açılan coğrafyada kendi çıkarları ve emperyalizmin menfaatleri uğruna Yahudilerin acılarını sömüren ırkçı bir hareket olarak Siyonizm'e karşıdır. Filistin kurtuluş hareketinin amacı; Filistin'de, Arap ve Yahudilerin eşit haklar ve kurallarla yaşayacağı ve Arap ulusal varlığının, dünyanın tüm ilerici güçleri ile barış içerisinde yaşaması için temel bir parça oluşturacak demokratik ulusal bir devlet kurmaktır.

İsrail, savaşımızı tüm Yahudi vatandaşlarını katletmek ve

denize dökmek amacında ırkçı bir savaş olarak göstermeye çalışıyor. Bunun arkasındaki amaç, tüm Yahudilerde bir ölüm-kalım savaşında oldukları hissini yaratmaktır.

Bu nedenle, savaşımızda izleyeceğimiz temel stratejik çizgilerden biri, bu yanlış anlaşılmayı düzeltmek ve sömürülen Yahudi kitlelerine, kitlelerin barış içerisinde bir arada yaşama özlemi ile Siyonist hareketin ve İsrail devletini yöneten güçlerin çıkarları arasındaki çelişkiyi göstermektir. Bu stratejik çizgi, İsrail içerisindeki faşist kliğin dünyanın tüm ilerici güçlerinden tecrit edilmesini sağlayacaktır. Ayrıca, kurtuluş için silahlı mücadelenin yaygınlaşması ve kimliğinin netleşmesi ile birlikte, İsrail ve Siyonist hareket ile milyonlarca ezilen Yahudi arasındaki çelişkinin nesnel olarak keskinleşmesi sağlanacaktır.

Filistin kurtuluş hareketi, emperyalist ve saldırgan güçlere karşı savaşan ilerici ulusal bir harekettir. Emperyalist çıkarların İsrail'in varlığını gerektirmesi, İsrail'e karşı mücadelemizi emperyalizme karşı bir mücadele haline getirmektedir. Filistin kurtuluş hareketi ile Arap kurtuluş hareketi arasındaki bağlantı, mücadelemizi yüz milyon Arap'ın İsrail'e karşı birleşik ulusal mücadelesi haline getirecektir. Bugün, Filistin için mücadele ve ona hizmet eden tüm koşullar, bu mücadeleyi Arap devriminin amaçlarının somutlaşması için bir başlangıç olacaktır. Arap devrimi, tarihin bu devrinde, yeni sömürgecilik ve emperyalizm tarafından yürütülen sömürü ve saldırganlığa karşı yüz milyon Arap'ın yürüttüğü büyük ve uçsuz bucaksız bir hareket olacaktır.

Son olarak, Filistin için mücadele, Filistin ve Arap kitleleri bakımdan, az gelişmişlikten modern yaşamın gerekliliklerini yerine getirecek kültür çağının ve dönüşümler zincirinin kapısını açacaktır. Mücadele aracılığıyla çağın politik gerçekliklerinin bilincine varacağız, yanılsamaları bir kenara atarak gerçeklerin değerlerini öğreneceğiz. Az gelişmişliğin alışkanlıkları olan boyun eğme, bağımlılık, bireycilik, aşiretçilik, anarşi ve kışkırtmaya müsait olma geleneklerinden kurtularak; zamanın, düzenin,

nesnel düşüncenin, planlamanın, kapsamlı eylemin ve eğitimin öneminin, insanın değerinin, toplumun yarısını oluşturan kadının özgürlüğünün, aşiret, bölge ve zümresel bağların yüzeyselliği ve tehdidine karşı ulusal bağların önemini kavrayacağız. Uzun dönemli ulusal kurtuluş mücadelemiz, ilerlemenin ve uygarlığın kapısını açacak yeni bir yaşam biçiminde birleşmemiz anlamına gelecektir.

XI

GENEL DEĞERLENDİRME

Bunlar, genel olarak bizim Filistin'in kurtuluşuna ilişkin stratejik bakış açımızdır. Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, bu stratejiyi eyleminin temel rehberi olarak alır. Ancak, herhangi bir teorik değerlendirmenin doğruluğunun, onun pratik uygulama sahasındaki başarısına bağlı olduğunun da altını çizer. Nitekim, herhangi bir teorik değerlendirmenin doğruluğu ya da yanlışlığı, yalnızca ve yalnızca devrimci deneyim ile belirlenebilir. Hiçbir teorik değerlendirme çabası en başından olayların tüm gelişimine ve kapsamlı gidişatına dair eksiksiz bir veri sağlayamaz. Devrimci eylem ile düşünce arasındaki ilişki, diyalektik bir ilişkidir. Düşünce, eylemi yönetir ve dönüşümlü olarak eylem de sonuçları, koşulları ve tepkileri etkileyerek teorik bakış açısını geliştirir. Bu temelde, eylemimiz için bu stratejik çizgileri belirlerken, aynı zamanda tüm bunları sabit statik biçimde algılamadığımızı da ortaya koyuyoruz. Deneyim, kendi içinde bakış açımızı derinleştirecek ve saflaştıracaktır, bakış açımızın kimi noktalarını zenginleştirecek ve tamamlayacaktır. Aynı zamanda, deneyimlerimiz teorik bakış açımızın bazı noktalarını geliştirerek değiştirecektir. Stratejinin böyle algılanması, bilimsel diyalektik bakış açısının doğal bir sonucudur. Bilimsel diyalektik bakış açısı ise, eylemsizliği, katılığı reddeder, eleştiri ve özeleştiriyi öngörür, deneyimlerden sonuçlar çıkarır ve düşünce ile devrimci eylem

arasında düşünceyi zenginleştirip derinleştirir. Böylece, daha uygun ve daha doğru eylemlere rehberlik eden organik ve etkin bir bağlantı oluşturur. İdealist ve katı bakış açıları hatalara yol açacaktır.

Bu açıdan bakıldığında, stratejimiz, genel bakış açımızı, savaşın temel eğilimlerini ortaya koyar. Savaşın her aşamasını doldurun, çizgisine eklemlenen detayları, bağlantıları tartışmaz. Örneğin, çelişkinin ana doğrultusu tanımımızda, sadece devrimci güçlerin ya da düşmanın saflarındaki çelişkinin nasıl var olacağı ya da nasıl etki göstereceği ile uğraşmadık. Bu nedenle, düşman güçlerinden biri olarak İsrail'in tasviri, bu gücün statik bir tablosu olarak sunulmadı. Biliyoruz ki; İsrail, kendi içinde çelişkilere hiç yer bırakmayan homojen bir birlik değildir. İsrail içerisinde tek bir sosyo-politik güçten daha fazla güç olacak ve bunlar arasında çelişkiler de olacaktır. Bu çelişkilerin yoğunluğu, savaşın gelişim aşamalarına, bunların yükseliş ya da düşüşlerine göre değişecektir. Bu çelişkiler, şu an için İsrail'de sözde 'şahinler' ve 'güvercin'ler biçiminde var olsa da, henüz savaşın gidişatını değiştirecek/etkileyecek düzeyde değildir. İsrail içerisinde şu an atıl konumda bulunan daha radikal çelişkiler baş gösterdiğinde, ilerleyen süreçte savaşın gidişatı etkilenebilir. Benzer olarak, İsrail ile emperyalizm arasında organik bir bağlantı bulunduğunu söylerken, aralarında su yüzüne çıkmayan çelişkiler olmadığını ifade etmiyoruz. Dahası, bugünlerde İsrail'le çelişkilerini direniş ile çelişkilerinden daha az önemli addeden gerici Ürdün rejimi arasındaki çelişkilere şahit oluyoruz.

Tablonun diğer kısmında başka çelişkiler grubu yer alacak. Filistin silahlı örgütleri arasındaki çelişkiler bugün netleşiyor. Bunun yanı sıra, Filistin kurtuluş hareketi ile bölgesel ve Arap devrimci hareketi arasında da pürüzsüz ve çelişkilerden azade bir ittifak olduğunu söyleyemeyiz. Dahası, düşmanla karşı karşıya gelmek için bizim halk kurtuluş savaşını devrimci bir formül olarak ortaya atmamıza rağmen, ulusalcı Arap rejimlerinin kon-

vansiyonel ordularının taktik saldırılarla kendilerini koruma yolunda uzun zaman askeri bir rol oynayacakları gerçeğini göz ardı etmemizi gerektirmiyor. Ulusal kurtuluş mücadelesi tamamlanana kadar, İsrail'e ve dünya emperyalizmine karşı uzun vadeli stratejik savaşta temel önder rolü devrimci mücadelenin alacağı bilinirken, zaman zaman konvansiyonel orduların da öncü rol oynayabileceği unutulmamalıdır.

Strateji tarafından belirlenen çelişkinin ana doğrultusu, iki ayrı düzlemde yer alan düz geometrik bir çizgi değildir. Çelişkinin ana doğrultusu, ittifaklarının gölgesi altında bir arada bulunan, işbirliği yapan grupların iki ayrı safı olan sarmal diyalektik bir çizgidir. Bu ittifaklar güçlendiği zaman ya da aralarındaki çelişki keskinleştiği zaman, tablo, çelişkinin ana doğrultusunun iki safında sürekli değişen karmaşık ve sık dokunmuş bir görünüşe bürünecektir. Bir sonraki taktik adımımızı bilimsel biçimde belirlememizi sağlayacak olan mücadelenin her aşamasının detaylı ve net bir tablosunu ortaya koymak ne kadar önemli ise, her aşamada atacağımız taktik adımların uzun dönemli stratejik bakış açımızın rehberliğinde gerçekleştirilmesi de bir o kadar önemli ve gereklidir. Olayları yönetmek ve yöneltmek yerine onların akışına kapılmamızı engelleyecek, mücadeleyi hatalara düşmeden ilerletmemizi sağlayacak olan stratejik bakış açımızdır.

Bu bakış açısıyla, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, bu sosyopolitik çözümlemelerini, hazırlıklarını yaptığı ve uğruna mücadele ettiği kurtuluş savaşı eylemleri için bir rehber olarak alır.

BÖLÜM 2

XII

ÖRGÜTSEL STRATEJİ

Emperyalizmin tüm teknik üstünlükleri, üretim kapasitesi, halkları sömürgeleştirme ve sömürme üzerine kapsamlı deneyimleri, halkların eylemlerini bastırma ve çağın koşullarına uygun yeni tekniklerle kendi safına çekme çabaları göz önüne alındığında, emperyalizme karşı halk kurtuluş savaşı otomatik ve kendiliğinden biçimde, bırakın zafere ulaşmayı, varlık bile gösteremez. Çağımızda böylesi bir savaşı yürütmek ve zafere ulaştırmak için devrimci parti, olmazsa olmaz bir koşuldur. Savaşın doğru değerlendirmelerini yapan ve savaşta yer alan güçler üzerine nesnel çözümlemeler yaparak bu güçlerin zayıf ve güçlü noktalarını ortaya koymak suretiyle savaşın stratejisi ve taktiğini belirleyen, devrimci partidir. Devrimci parti, önderliği ile kitlelerin tüm potansiyelini açığa çıkaran ve kitleleri savaşın kazanılması, hedeflere ulaşılmasına yönelten çerçeveyi çizer. Bunların ışığında parti, (onu oluşturan temelleri, sınıfsal yapısını, çalışma yöntemlerini belirleyen; kurumlarını, önderliğini, üslerini ve kitlelerle ilişkilerini yöneten prensipleri ile partiden söz edersek) artık ikincil önemde değildir. Örgütsel strateji, bu noktada savaşın ve sonrasının stratejisinin bütünleyici bir parçası haline gelir. Bir süredir, Latin Amerika'da Kastrocu partiler, pro-Sovyet ya da pro-Çin komünist partileri arasında yürütülen teorik tartışmalar, esas olarak devrime önderlik edecek devrimci partinin yapısı üzerinedir.

Arap dünyasında solcu ulusal partilerin ve komünist partilerin hatası, devrimin gerçekleşmesi için bir koşul olan partinin varlığı ilkesinin değil, bu parti ya da örgütlerin kendi değerlendirmelerinin, yapılarının ve stratejilerinin bir sonucudur. Çağımızda kitlelere ideolojik ve toplumsal bir sınıf tabanı sağlayan

devrimci partiden yoksun hiçbir hareketin zafere ulaşamadığı ve toplumun yapısında radikal değişiklikler gerçekleştirerek kitlelere yeni bir yaşam biçimi sunamadığı ispatlanmıştır.

XIII

DEVRİMCİ TEORİ OLMADAN DEVRİMCİ PARTİ OLMAZ

Devrimci partinin üzerinde yükseldiği temel, bağlı olduğu devrimci teoridir. Bu teori olmadan parti, kendiliğinden ve ampirik bir şekilde bir araya gelmiş bir grup olmanın ötesine geçemez. Olayları kontrol etme gücüne ulaşamaz. Devrimci teori, olayları ve durumları yönetebilmek için, bunları anlamaya yönelik net bir görüş açısı ve bilimsel yaklaşım demektir.

Çağımızda insanlığa ilişkin tüm sorunları, bilimsel ve devrimci bir biçimde açıklayan teori, Marksizmdir. Marksizm, bilgiye ulaşma çabasındaki insanlık tarihinde doğayı, yaşamı, toplumu ve tarihi açıklayan biricik teoridir. Marksizm, diyalektik materyalizm ile doğayı, onun hareketini, bu hareketi düzenleyen kanunları; yanılsamalara, öznel değerlendirmelere, boş inanlara, yalnızca söylemsel ya da mantıksal sonuçlara yer bırakmaksızın somut bilimsel materyalist bir bakış açısıyla çözümler. Marksizm, aynı somut bilimsel materyalist yaklaşımı, topluma, toplumun hareketlerine ve tarihin ilerleyişine (tarihsel materyalizm) de uygular, özellikle de modern kapitalist toplumun hareketi, çelişkileri, yapısı ve oluşumu (artı değer teorisi ve bilimsel sosyalizm) üzerinde durur. Marksizm, tüm bunlar aracılığıyla tarih, toplum ve politika üzerindeki çalışmaları bilimsel bir seviyeye yükselten diyalektik yaklaşım sunar. Doğa bilimlerinin, insanın doğa fenomenlerini kontrol etmesi ve onları kendi yararına kullanması gibi, Marksizm de, insanın toplumların ve tarihin gelişimini anlamasının ve tarih ile toplumu yöneterek etkilemesinin bilimidir. Lenin, sermayenin merkezileşmesi, tekelleşme ve sö-

mürü çağında kapitalizm çalışmalarında Marksist yöntemi uygulayarak, 20. Yüzyılın başında gerçekleşen politik olayları ve bunların tezahürlerini açıklamak suretiyle, Marks'ın bilimsel çabalarını tamamladı. Marksizm ve bilimsel sosyalist yaklaşım temellerinde, Lenin, başarıya ulaşarak tarihteki ilk sosyalist devrimi gerçekleştirdi. Bu devrimin stratejisini oluşturdu, sorunlarını belirledi ve devrimi zafere götüren devrimci örgütün özelliklerini tanımladı. Bu yolla Lenin, Marksizmin çağdaş devrimci uygulamasını gerçekleştirdi ve böylece Marksizm-Leninizm, insanlık tarihinin bu sürecinde devrimin standartlarını belirledi. Diğer tüm bilimsel teoriler gibi bu teori de, varlık ve pratiğin deneysel zemininde doğruluk testinden geçti ve sonuç olarak çağımız boyuncu bir bilim olmanın tüm gerekliliklerini yerine getirdi. Herhangi bir teori ya da kanunun nihai sınanması, bu testin teori ya da kanun ile uyumluluğudur. Ve Marksizm konusunda da gerçekleşen tam olarak budur. Ekim Devrimi, Çin Devrimi, Küba ve Vietnam devrimleri ve dünya çapındaki tüm devrimci deneyimler, bu teorinin gücü ile donatılmıştır. Bu tablo; Marksist teori, bakış açısı ve Marksizmin rehberliğine dayanmayan tüm devrimci çabaların sendelemesi, kafasının karışması ve çöküşü ile de tamamlanır. Ekim Devrimi'nin ve Çin, Küba, Kuzey Kore, Vietnam ve Avrupa sosyalist ülkelerindeki devrimlerin başarıya ulaşması ve az gelişmişliklerini aşarak emperyalizme karşı mücadelede kararlı bir duruş sergilerken; bilimsel sosyalist teoriyi kendi politikalarını ve programlarını tanımlarken göz önüne almayan üçüncü dünya ülkelerinin neredeyse felç olmuş olması ve çok zayıf nitelikler göstermesi kesinlikle tesadüfi değildir. Bu yüzyılın olaylarının ve devrimlerinin somut materyalist kazanımları, Marksizmin doğruluğunun kesin bir kanıtıdır.

Marksizm, devrimci teorik bir silah olarak, bir yanda Marksizmin kavranışına dayanırken, diğer yanda da onun özel koşul ve aşamalara doğru biçimde uygulanmasına dayanır. Marksizm, somut koşulların somut analizi ile, hareketin yönünün belirlen-

mesi yöntemidir. Sonuç olarak, Marksizmin devrimci algılanışı onun sabit, doktrinel, katı bir teori olarak değil, bir uygulama rehberi olarak algılanmasına bağlıdır. Lenin ve Mao Ze Dung ile birlikte Marks ve Engels, pek çok kez Marksizmin katı bir doktrin olarak değil bir uygulama rehberi olarak ele alınması gerektiğini belirtmiştir.

İnsan topluluklarına dair Marksist bakışın özü, sürekli hareket ve sürekli değişimdir. Dolayısıyla, Marksizme dayalı herhangi bir çözümleme, herhangi bir aşama ya da varlık düzlemini bir önceki durumun devamı olarak ele alır. Marksizmin değişmez unsuru, nesnel koşulları sürekli hareket ve değişim durumları içerisinde bilimsel diyalektik olarak çözümlemektir. Bu yöntem, Marksizmin özüdür. Bu yöntem, bize nesnel koşulları bilimsel olarak analiz ederek onların sürekli hareket, gelişme ve değişim süreçlerini açıklama koşullarını sağlayan devrimci teorik silahımızdır.

Çağdaş kapitalizm, geri kalmış ülkelerde sınıfsal yapılarda değişiklik ya da tahrif meydana getirmezken, sanayileşmiş toplumlarda sınıf yapısı Marks'ın dönemi ile aynı değildir. Avrupa burjuvazisinin çıkar elde etmek ve korumak için ortaya koyduğu ulusalcı tezahür ile geri kalmış ülkelerde ortaya çıkan ulusalcı tezahürler aynı değildir. Geri kalmış ülkelerde ulusalcılık; köleleştirilmiş halkların emperyalizme, kapitalizmin en yüksek aşamasına karşı harekete geçmesi çerçevesi içerisinde devrimci bir durum olarak ortaya çıkar.

Gerçek Marksist teori algılayışı, onu sınırlar içerisine hapsederek engellemek ve fosilleştirmek yerine, tüm bu farklılık ve değişimleri kavramak, çağımızın devrimleri ile oluşturulan devrimci teorinin kullanım alanlarını araştırmak ve Marksizmi zenginleştiren tüm teorik çabaları göz önüne almaktır. Buna karşı takınılan her tutum, Marksizmi katı bir doktrine dönüştürecektir.

Marksist teorinin bakış açısı devamlı olarak varlık ile pratiğin diyalektik ilişkisini gözetir. Pratik ile diyalektik ilişki; sabit

bir durumun değil; gelişme, ilerleme ve değişim durumlarının ele alınması demektir.

Marksizm ile ilişkilenişimizde en büyük tehlike, Marksizmin yeteneklerini yok eden ve gerçek durumu açıklamasına engel olan mekanik ve idealist bir düzlemde algılanmasıdır. Marks ve Lenin'in eserlerini yalnızca okuduğumuzda elde edeceğimiz faydaları, onların temsil ettikleri bilinç düzeylerinin içine hapsetmiş oluruz, ancak bu eserlerin derin ve anlamlı çözümlenmeleri ile toplumun, tarihin ve devrimci eylemin sorunlarını çözmek için bir yöntem olarak kullandığımızda çok daha büyük faydalar elde etmiş oluruz. Bir çözümleme aracı ve uygulama rehberi olarak Marksizm, teori ile elde etmeye çalıştığımız bir silahtır. Bu temelde, Marksizm ve Leninizme bağlılık, içinde bulunduğumuz nesnel koşulların doğru değerlendirilmesi kadar, Marksizm-Leninizmi anlamak ve onu gerçek durumları kavramak için kullanmak, aşamaların, savaşin niteliğini belirleyen çalışma stratejisi oluşturmak, çarpışan güçleri tanımlamak ve bu çelişkinin yönünü belirlemek için kullanmadıkça, Marksizm ve Leninizme bağlılığımız etkili bir silah olmayacaktır. Yalnızca bu yöntemle, Marksizm ve Leninizmin nesnel koşullara ve savaşa uygulanması ile, Marksist-Leninist teoriye bağlılığımız anlamlı ve sonuç alıcı olabilir.

Marksizm-Leninizme bağlılığımızı açıklamanın, bize zaferin yolunu açacak sihirli bir değnek olduğunu düşünmek, çok büyük bir hata olacaktır. Vietnam ve Çin gibi başarılı örnekler varsa, Marksizm-Leninizme bağlılığın hiçbir sonuca ulaşmadığı örnekler de vardır. Resmi ve söylemsel bağlamda Marksizm-Leninizme bağlı Arap komünist partileri, anavatanımızda bir devrim gerçekleştiremediler. Çünkü onların bağlılığı söylemseldi. Çünkü onlar, teoriyi katı ve fosilleşmiş bir yöntemle ele aldılar. Çünkü onlar, bu teorik silahı nesnel koşullara uygun biçimde savaşın net bir değerlendirmesini yaparak ve liderlik için sağlam bir strateji oluşturarak kullanamadılar.

Marksizm ve Leninizme bağlılığımız, özelde liderlik ve en genelde parti tabanımız tarafından geliştirilmedikçe, söylemde, yanılsamalı ve gerçeklerden uzak kalacaktır. Böylesi bir kavrayış ile uzun süreli bir mücadeleyi omuzlayacak çalışma kapasitesi ortaya çıkarılamaz. Diğer yandan, Marksist-Leninist teoriye bağlılığımızın değeri, ancak onu katı bir teori olarak değil de, bir çözümleme aracı, devrimci eylemin sorunları ile yüzleşmede bir uygulama rehberi olarak kullandığımızda anlamlıdır. Marksist-Leninist yaklaşımın kazanımı, bu çabaların ve çalışmaların sonuçlarında elde edilebilir. Dahası, Marksist-Leninist teoriye bağlılığımızın değeri, bu yaklaşımın mücadelenin koşullarına devrimci strateji ve taktiklerin formüle edilmesi amacı doğrultusunda uygulanması ile ortaya çıkar. Teoriye bağlılığımızı bu düzeye çıkarmadıkça, her şey devrimci partinin savaşın gerçek bir değerlendirmesini veren teoriye bağlılığı olarak değil; entelektüellerin tartışmalarına hizmet eden bir bağlılık düzeyinde kalacaktır. Sonuç olarak, bağlılığımızın kesin faydası, ancak bu stratejinin sağlıklı uygulanışı için gerekli büyük çabalara bağlıdır. Aksi takdirde, her şey günün gerekliliklerini yakalamayan bir plan olarak kalacaktır.

Anlamları ve sonuçları ile böylesi bir bağlılık, halk kitleleri arasında devrimci düşüncenin yaygınlaşmasını sağlayacak ve bu düşüncenin önüne çıkan engelleri aşmasını getirecektir. Halkımız, bilimsel sosyalizm karşısında kendi pozisyonunu saf teorik yargılar üzerinden belirlemeyecektir. Bu pozisyon, halkımızın düşmana ve sömürücülere karşı savaşında bilimsel sosyalist düşünce tarafından elde edilen somut kazanımlar ile belirlenecektir. Bilimsel sosyalist düşünce, Vietnam'da olduğu gibi Filistin ve Arap cephesini İsrail-Siyonist-emperyalist-gerici varlığı sarsacak bir halk kurtuluş savaşının patlama noktasına getirdiğinde, kitleler, bu teorinin düşmana karşı mücadelede en etkin silah olduğunu kavrayacaktır. Böylelikle, bugün teorinin karşısında gerçek ya da sanal olarak duran tüm engeller ortadan kalkacaktır.

Şu an, gericilik ve sömürgeciliğin üstünlüğü nedeni ile, kitleler arasında hakim olan ideoloji sağcı ideolojidir. Dahası, komünist partilerin birlik, ulusalcılık ve İsrail gibi konularda hataları ve kitlelere karşı yaklaşımları nedeniyle, kitlelerin bilincinde Marksizm ile bu komünist partilerin yaklaşımları arasında bir karışıklık yaratılmıştır. Elbette tüm bunlara gerici ve sömürgeci unsurların bu kafa karışıklığını yayma ve Marksizmi kitlelerin ulusal bilinç ve miraslarına düşman bir ideoloji olarak gösterme çabaları da eklenmelidir. Ve son olarak tabi ki Marksist ideoloji; kitlelere, onların algılayamayacakları tarzda konuşmalarla hitap eden, kitlelere en acil sorunları ile mücadele etme konusunda garip gelen yöntemleri tavsiye eden olgunlaşmamış, çocukluk hastalıklarından mustarip solcu hareketler tarafından da tahrip edilmiştir. Oysa Marksizm ve Leninizmin net bir biçimde algılanması ve uygulanması ile, anavatanımızda bu ideolojinin yaygınlaşması sağlanacak ve böylece bu temeller üzerinde yeni bir yaşam, yeni çağdaş değerler ve bilimsel algılayış inşa edilebilecektir.

Bu bağlamda, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, ideolojisini, savaş değerlendirmesini bütünleyecek ve kitlelerin çabalarını tek bir doğrultuda birleştirerek zafere ulaşılmasını sağlayacak nesnel teorik zeminde devrimci bir partinin inşası için temel strateji olarak Marksist-Leninist teoriyi uygular.

XIV

DEVRİMCİ PARTİNİN SINIFSAL YAPISI

Partinin devrimci teorik yapısını garantilemek yeterli değildir, bu aynı zamanda sınıfsal yapıyla da uyumlu olmalıdır. Filistin cephesinde devrimci parti, öncelikle işçi ve köylülerin, devrimci sınıfların partisidir. Parti yapısı bu sınıflara dayandığı vakit, azmimizi, kararlılığımızla birlikte devrimci kapasitemizi ve aynı zamanda partinin duruşunun sağlamlılığını da garantilemiş

oluruz. Ancak, partinin yapısı ve temel önderliği küçük burjuva ise, bilimsel sosyalizme ne ölçüde bağlı olunursa olunsun, parti bu sınıfın özelliklerini taşıyacak ve kararsız, muğlak, şüpheli bir konuma kayarak çelişkiler karşısında sağlam bir duruş gösteremeyecektir. Devrimci örgütün en temel güvencesi, ilk olarak bilimsel sosyalizme bağlılık ve bilimsel sosyalizmin derin kavranışı ise, ikincisi de partinin işçi ve köylülere dayanmasıdır.

Böylesi bir sınıfsal yapı kendiliğinden oluşturulamaz. Bu yapının oluşturulması için kesin bir kararlılık ve çaba gereklidir. Örgütte kendiliğindencilik, pratikte küçük burjuvazinin etkisi ve politik eyleme yönelik etkin ilgisinin yanı sıra işçi ve köylülerin zayıflığı, etkisizliği, sınıf bilinçlerinin ve politik düzeylerinin saflaşmamış olması nedeniyle küçük burjuvazinin hakimiyetini/çoğunluğunu getirir.

Halk Cephesi, politik bir örgüt olarak, şu anda tam olarak örgütün devrimci karakterini, kararlılığını ve devrimi sürdürme yeteneğini inşa edecek işçi sınıfı yapısında değildir. Cephe, genel anlamda, Milli Arap Hareketi'nin kendiliğinden bir uzantısıdır. Bu nedenle kendi içinde küçük burjuva yapı hakimdir. Planlı bir çalışma olmadan bu kendiliğinden gelişmenin sürmesi, örgütümüzün kırsal alanda ve kamplarda kimi uzantıları olmakla birlikte genel olarak Amman'a ve şehirlere bağlı kalmasını ve buralarla sınırlı olmasını getirecektir. Bu nedenle örgütsel programımız, en etkili liderlik unsurlarımızın kamplarda ve köylerde konumlanmasını hedeflemelidir. Kırsal alanlara ve kamplara dair kapsamlı bir araştırma yapılarak, bu alanlar üzerine yoğunlaşılmalıdır. Ayrıca, bu alanlarda genç unsurlar bir araya getirilerek teorik ve örgütsel olarak yetiştirilmelidirler. Böylece, devrimci sınıfsal bağlılıkları yüksek yönetici üyelere sahip olabiliriz.

Şehirlerde yüzlerce üyemiz ve yöneticimiz varken köylerle ya da kamplarla ya da fabrikalarla hiçbir bağlantımızın olmaması (fabrikalarla belli miktarda bağlantımız olmasına karşın), örgütsel gelişimimizin kendiliğinden olduğunu, nesnel koşulların

devrimci algılanışının net olmadığını ve devrimci algılayıştan kaynaklanan devrimci planların etkin biçimde hayata geçirilmediğini göstermektedir. Bu yüzlerce üyemiz ve yöneticimiz, örgütlü bir plan çerçevesinde doğru devrimci yoğunlaşmalarla, etkin biçimde dağıtılmalıdır ki, bir süre sonra kendimizi devrime kararlılıkla bağlı, bu devrimi sürdürme ve her türlü sorunla yüzleşme konusunda azimli yoksullara, ağır sanayi işçilerine ve ezilenlere dayanan politik bir örgüt olabilelim.

Ancak bu yolla, örgütümüzün devrimci karakterini garanti altına alabiliriz. Ve ancak bu yolla politik örgütümüz, savaşçı kadrolar için gerekli devrimci unsurları, gerçek korumayı ve onlarla tam bütünleşmeyi sağlayabilecek gerçek bir destek bulabilir. Kökleri köylerden, yoksul kent varoşlarından gelmeyen entelektüellere ve küçük burjuvaziye dayanan politik bir örgüt, savaşan kadroları için gerekli unsurları oluşturamaz ve savaşçılar için koruma desteğini sağlayamaz. Dahası, bu örgüt, silahlı mücadele ile bağlantısı noktasında, liderliği için ahlaki imtiyazlar, formaliteler ve ayrıcalıklı konumlar talep ederek, kimi zaman silahlı mücadelede, savaşın gerçek sorunları ile hiç de bağlantısı olmayan söylemsel çelişkiler ortaya atmak suretiyle, bireysel ve taktik çelişkiler tezahür etmesine yol açacak ve savaşçı kadrolar için bir yük haline gelecektir.

Doğal olarak, niyetimiz küçük burjuvaziye kapılarını tamamen kapatan bir örgüt olmak değil. Örgütün gücünü, azmini, disiplinini ve savaş ile savaşın sorunları konusunda, bilinçli eylemini garanti altına alacak biçimde temel dayanağı işçiler, emekçiler ve yoksullar olan bir örgüt olmaktır. Yalnızca böylesi bir örgüt, küçük burjuvazinin kararsızlığının, muğlaklığının ve eyleme geçememe sorunlarının kurbanı olmaksızın, saflarını küçük burjuvazinin devrimci kesimlerine açarak onları harekete geçirme ve yedekleme kapasitesine sahip olabilir.

Devrimci entelektüeller, partinin ve devrimin inşası için en temel ve gerekli unsurlardır. Az gelişmiş ülkelerde devrimci

güçler ve çağdaş sosyalist düşünce işçileri, köylüleri, askerleri ve devrimci entelektüelleri saflarına çağırır. Entelektüeller, devrime net bir bakış açısı sağlar ve onlar yönetme kapasitesi, koşulların örgütlenmesi ve eylemin tüm yönleri ile planlanmasının sağlanması kadar, işçi sınıfına politik bilinç de taşır. Yani, devrimci entelektüellerin, parti içerisindeki varlıkları ve onların parti ile bütünleşmesi temel bir meseledir. Partinin inşası ve devrime hizmet konusunda entelektüellerin rolü, onların kitlelerle, savaşçılarla, devrimci eylemle olan bütünleşmesi ile birlikte eyleme geçme kapasiteleri, pratiğin sorunlarına ilişkin eğilimleri ve sağlam duruşlarına da bağlıdır. Entelektüellerin kitlelerden, savaştan ve eylemden kopuk biçimde parti içerisinde konumlanması, eylemin gerçek problemleri ile çelişen laf kalabalığının tezahüründen başka bir şeye neden olmaz. Ezilen kitlelerle ve savaşçılarla birlikte yaşayan, onlarla aynı yaşam koşullarını paylaşan, kitlelere ve savaşçılara öğrettikleri kadar onlardan öğrenmesini bilen, entelektüel tevazu gösteren, savaşçılar ve yoksullarla yoldaşça ilişkiler geliştiren, yüzeysel ilişkilerin ve maddi-manevi imtiyazların gelişmesini engelleyen entelektüeller devrimin bir parçası olacaktır. Tüm bunlara riayet etmemek ve yerine getirmemek ise entelektüellerin devrimci eylemde potansiyellerini tüketecektir. Devrimci savaşçılar, herhangi biri ile imtiyazlı ilişki geliştirmeyi reddeder. Devrimin amaçları; eşit, onurlu, dayanışmacı ve yoldaşça ilişkilerin kurulmasıdır. Kendini devrimin liderliğine hazırlayan bir örgüt, bu tabloya uyum sağlamak zorundadır.

Devrimci partinin inşasında ikinci stratejik çizgimiz; partinin hamurunu işçiler, köylüler, ağır sanayi işçileri ve devrimci entelektüellerle karmaktır. Doğal olarak bu çizginin uygulanması, tablonun hemen tamamlanması anlamına gelmez. Bu yönde uzun ve zorlu mücadeleler gerekir. Örgütümüz tamamen işçilerin, yoksul köylülerin örgütü olduğu vakit; gerçek anlamıyla kampların, köylerin, yoksul kent varoşlarının örgütü olduğu va-

kit, devrimi ve onun gerekliliklerini sağlayacaktır. Ancak o zaman, devrimi koruyarak net bir duruş sergileyecek sağlam örgütü yaratmış olmanın rahatlığını hissedebiliriz.

XV

PARTİ VE KİTLELER

Parti, kitlelerin önderidir. Bu nedenle, partinin üyeleri ve yöneticileri eyleme şevkle bağlı, feda ruhuna sahip, örgütsel politikalar ve kurallar karşısında disiplinli unsurlardan oluşmalıdır. Parti, en genelde üyelerinin bilinç, eylem, feda ruhu ve disiplin bakımından bir örnek ve öncü olduğunu görmelidir. Eğer parti ve üyeleri nitelik kaybına uğrarsa, doğal olarak parti, devrimci bir örgüt olarak rolünü oynayamaz. Oysa parti; bilinç, eylem ve disiplin bakımından kendini korumak durumunda olduğu kadar, aynı zamanda kitlelerin ortasında yaşayan, onların hedefleri uğruna mücadele eden, kitlelere dayanan ve amaçlarını kitlelerle birlikte ve kitleler aracılığıyla gerçekleştiren de olmalıdır.

Mao Ze Dung der ki:

"Bir öncü grup ne kadar aktif olursa olsun, eğer kitlelerin eylemi ile bağlantılı değilse tüm çabaları yararsız olacaktır. Diğer yandan, eğer kitleler güçlü bir önder grup tarafından yönetilmiyorsa, kitlelerin eylemi de uzun süreli olamayacağı gibi, doğru yönde de ilerleyemez ve bir üst seviyeye çıkamaz."

Bu noktaları eylemimizde daima hatırlamamız çok faydalı olacaktır. Parti ile kitleler arasındaki bu diyalektik ilişkiyi kavramak suretiyle partinin ve kitlelerin rolünü algılayabiliriz.

Kitle çizgisi, Halk Cephesi'ni inşa ederken kullanacağımız stratejik çizgilerden üçüncüsüdür.

Kitlelerin örgütlenmesi için Halk Cephesi'nin kurulmasını başarmak, her devrimci politik eylemin amacı olarak örgüt üyelerinin bilinçlerine kazınmalıdır. Eylemimizin nihai amacı, kitlelerdir. Kitlelerin özgürlüğü, kitlelerin onuru, kitlelerin yaşamı,

kitlelerin ihtiyaçlarının karşılanması ve kitlelerin geleceğinin garanti altına alınması. Bu amacı sürekli akılda tutmak, tüm üyelerimizde bu bilinci yükseltmek ve bunun önemini sürekli hatırlatmak, bize eylemlerimizde doğru yolu izlememiz; çalışmalarımızı, örgütlenmemizi, liderliğimizi ve eylem alanlarımızı değerlendirme ölçütlerini elde etmemiz; inzivaya çekilmekten, tecrit edilmekten, bürokrasiden, imtiyazlardan, oportünizmden ve küçük iç sorunların işgali altına girmekten korunmamıza ve eylemlerimizin niteliği ile savaşımızın yönünü belirlememizde yardımcı olacaktır.

Kimi zamanlar, partimiz ve onun bazı örgütleri kendini tamamen iç aktivitelere adıyor: toplantılar, eğitimler, tartışmalar, eleştiriler vs. Oysa kitle sorununun göz ardı edildiği noktalarda, kitlelerden ve onların sorunlarından tecrit olmuşluğun getirdiği sonuçlarla, örgütlerin yaşamı kendi içine kapanacak, tecrit olacak ve ardından da bu sorun ve konularla meşgul olmaktan başka bir şey yapamaz hale gelinecektir. Sonuç olarak da devrimci eylem için tüm kapasite yitirilecektir.

Her zaman kitlelere bakmak, kitlelerin sorunları ile ilgilenmek, kitlelere, sorunlarını anlamak ve çözümlemek için yardımcı olmak, konumlarını belirlemelerini sağlamak, kendilerini örgütlemeleri için yol göstermek ve sorunlar ile yüzleşebilmeleri için eylemlerini yönetmek... Temel görevimiz budur. Varlık amacımız budur. Amaçlarımıza ulaşmamızı sağlayacak devrimci gücü bize getirecek olan tek yol budur. Bu bakış açısı, bu bilinç, bu yönelim olmadan tecrit edilmişliğin ve inzivanın fasit dairesi içerisinde kalırız. Böyle olursa, öncelikle örgütün kendi sorunlarını çözme hakimiyetini yitirir. İkinci olarak da karşıt güçler bizi kuşatır ve darbeler arka arkaya gelir.

Kitle çizgisi ve bu çizgiyi izlemekte göstereceğimiz başarı üyelerimizin, parti örgütlerinin ve bir bütün olarak politik örgütümüzün devrimci karakterinin ölçütüdür.

Kitlelerle en iyi ilişki çemberi oluşturan, kitlelere hizmet

edebileceği her noktayı araştıran ve kitleler için uyanış ve rehber unsuru olan bir üye, devrimci bir üyedir. Kitlelere zarar veren ya da kendini onlardan izole eden bir üye için devrimci nitelik tartışması yapılmasının hiçbir zemini yoktur. Politik forumlar düzenleyen, kitlelerin yüz yüze olduğu sorun ve konulara tepki gösteren, kitleler için yapabileceklerinin en iyisini yapmaya çalışan, cehalet ile mücadele için okullar açan, ürünlerin hasatında halka yardımcı olan, bir kooperatifin kurulmasında ön ayak olan, elektrik ve su kaynağı ya da yol talepleri için eylemleri yönetmek gibi çalışmalar yapan bir örgüt; kitle çizgisini somut ve başarılı olarak uygulayan bir örgüttür. Bunun tersine, kendi içine kapanmış, tüm zamanını iç örgütsel yaşamını düzenlemeye harcayan, kitleleri hissetmeyen ve kitlelerin onun varlığını hissetmediği bir örgüt, başarılı ya da devrimci bir örgüt olarak tanımlanamaz.

Her erkeği-kadını, her köylüyü-öğrenciyi ve genci devrim için harekete geçiren, onları savaşa-devrime doğru yönelten, yönlendiren, pek çok politik kitle eyleminde onları yöneten, temel örgütü öğrenci, işçi ve köylü örgütleri ile birlikte, kadın, gençlik ve çocuk örgütleri çevresinde bir araya getiren bir parti, kitleler için devrimci politik bir örgüttür. Kitlelerden uzakta inzivaya çekilen bir örgütün devrimci niteliğini tartışacak hiçbir nesnel zemin yoktur.

Doğal olarak, böylesi bir tablo kısa süre içerisinde meydana gelmez. Kitlelerin eyleme geçmesi, kendiliğinden ve düzensiz biçimde değil, partinin bilinçli ve disiplinli eylemleri sonucudur. Bu yönelimde sürekli aklımızda tutacağımız, sıkı sıkıya sarılacağımız, sürekli ve emin adımlarla izleyeceğimiz nokta, temel ve nihai hedefin kitleler olduğudur. Kitleler bizimle oldukça, bizi birbirimize bağlayan köprülerin sağlamlığı kadar haklıyız. Bizim dışımızda gerçekleşen, tecrit olduğumuz herhangi bir kitle eylemi, konumumuzun ve uygulamalarımızın eleştirilmesi gerektiğini ortaya çıkartan bir alarm ya da işarettir.

Partinin kitlelere önderlik etmesi kolay bir süreç değildir. Niyetler yeterli değildir. Partinin, kitlelerin liderliğini elde etmek için kitle çizgisinin altını çizmesi de yeterli değildir. Partinin koşulları çözümleme yeteneği, öne sürdüğü şiarlar, yolunun kesiştiği kitle sorunlarının niteliği, bu sorunları çözme yöntemi, halkla kurduğu ilişkiler bütünü, eylem ve örgüt formülleri; tüm bunlar, partinin kitlelere önderlik edebilmek noktasında başarı ya da başarısızlığını getirecek faktörlerdir. Parti, kitlelerin içinde olmazsa ya da konuları kitlelerin algılamayacağı yollarla anlatırsa ya da bu konuları ortaya koymakta çekinirse kitlelere önderlik edemez.

Mao Ze Dung der ki:

"Kitlelerle bağ kurmak için kitlelerin ihtiyaçları ve istekleri doğrultusunda hareket edilmelidir. Kitleler için gerçekleştirilen tüm çalışmalar ne kadar iyi niyetli olursa olsun bir bireyin isteklerinden değil, kitlelerin ihtiyaçlarından kaynaklanmalıdır. Ama nesnel olarak kesin bir değişikliğe ihtiyaç duyulup öznel olarak kitleler bu ihtiyacın bilincinde olmadığı ya da değişikliği gerçekleştirmek için yeterince kararlı olmadıkları anlar da sıklıkla meydana gelir. Böylesi durumlarda sabırla beklemeyi bilmeliyiz. Kitlelerin çoğunluğu ihtiyaçlarının farkına varmadan ve değişimi gerçekleştirmek için yeterli kararlılığa ulaşmadan, değişimi tek başımıza yapmaya çalışmamalıyız. Kitleler bilinçli ve kararlı olmadıkça, onların katılımını gerektiren her türlü çaba yenilecektir. Bu noktada iki ilke vardır: İlki, bizim tasavvur ettiklerimizin ötesinde kitlelerin gerçek talepleri ve ikincisi, bizim onların adına karar vermemiz yerine kendi adlarına karar vermelerini sağlayacak isteklerdir."

Kitlelerin önderi olabilmek için aceleciliği ve sol oportünizmi engellemenin gerekliliği kadar, eylemsizlik ve sağ oportünizme karşı da mücadele etmeliyiz.

Bu noktada Mao Ze Dung şöyle devam eder:

"Kitleler henüz uyanmamışken saldırgan olmaya çalışırsak bu maceracılık olacaktır. Tüm isteklerine karşın kitlelere hiçbir

şey yapmamalarını söylersek, bu da kesinlikle yenilgi olacaktır. Eğer kitleler daha fazlasını isterken biz ilerleyemezsek, bunun adı sağ oportünizmdir."

Kitle çizgisine dair ve kitlelerin genel karakterine dair vurgularımız onlara önderlik etme ve kitlelerden beslenme amacı yerine, kitleler arasında duygusal mistik bir hava yaratan; nesnel koşulların somut değerlendirmelerini hasır altı eden ve kitlelerin arkasından sürüklenen kendiliğindenci bir tarza neden olan hatalı idealist bir düzlemde kesinlikle algılanmamalıdır.

Az gelişmiş ülkelerin kitleleri gibi bizim halkımız da çağ dışı olguların, aşirete ve soya dayanan komünal ilişkilerin anarşik geleneklerine sahiptir. Bu koşullar altında kitleler, tanımladığımız düşmana karşı zafer kazanacak güç olamaz. Kitleleri partinin çeperlerinde örgütleme çalışmaları devrimci politik bilinç ve örgütsel disiplin bilinci olmadan gerçekleştirilirse, örgütün hakim koşulların etkisi altına girerek dönüşmesi hatasına yol açacaktır. Devrimci parti kitlelerin alışkanlıklarını, geleneklerini değiştirip geliştirmeyi öğrenecekleri, çağdaş, devrimci ve yeni olanı benimseyecekleri bir okuldur.

Diğer yandan, ezilen kitlelerimiz, somut yaşam koşulları ve pratikte karşı-devrimci güçler tarafından uygulanan sömürü ve baskı biçimleri nedeniyle, stratejik bakımdan şüpheye yer bırakmaksızın devrimi koruyacak temel gücü oluştururlar. Ancak, bu taktik politik konumlar oluşturulurken ya da programlar çıkarılırken kitlelerin daima haklı oldukları anlamına gelmez. Kitleler bazen hesaplarının antibilimselliği nedeni ile duygusal ve atak tepkiler verebilirler ve koşulların değerlendirilmesi noktasında öznel davranabilirler. Bu nedenle, partinin kitleleri etkilemeden, eylemler gerçekleştirmeden onların arkasından gitmesi hatalıdır. Parti, her zaman politik eylemde "ataklık" tehlikesini hatırlamalıdır, partinin onların arkasından sürüklenmeden kitlelere önderlik etme rolü budur, aksi takdirde parti, devrimci politik bir örgüt olarak varlık hakkını yitirecektir.

Kitleler ile parti arasındaki ilişki, diyalektik bir ilişkidir. Parti, kitlelere öğretir ve kitlelerden öğrenir, onları etkiler ve onlardan etkilenir. Kitleler partiye gerçekleri verir ve parti de bu gerçeklerin değerlendirilmesi ve çözümlenmesi ile kitlelere somut durumun sağlam bir analizini ve çalışma programını verir.

XVI

SAVAŞÇI PARTİNİN İNŞASI

Silahlı mücadele stratejisi doğal olarak partinin yapısını etkiler ve böylece bu yapı, mücadelenin ihtiyaç ve çıkarları temelinde yükselir. Silahlı mücadele stratejisi, partinin yapısı, örgüt içi ilişkiler, yönetici kademeleri, eğitim sistemi ve iç düzeni bakımından etkiler.

Filistin ulusal hareketinin temel amacı, Filistin'in kurtuluşudur. Bu amaca silahlı mücadele ve uzun süreli halk kurtuluş savaşı olmadan ulaşılamaz. Eğer bu bakış açısını yitirirsek, parti içerisinde ve politik eylemlerimizde büyük bir sapma yaşanacaktır. Filistin ulusal hareketini yaratmak ve zafere ulaşmak için kitlelerin mücadele etmek, savaşmak ve savaşın yaygınlaşması için örgütlenme, eylem, politik aktivite talep edecek biçimde ayağa kalkmaları dışında bir yolları yoktur. Aynı zamanda, savaşın yaygınlaşması için kitlelerin mücadelenin gerekliliklerini yerine getirmeleri, mücadeleyi korumaları ve ona kararlılık, süreklilik ve yaygınlık getirecek kaynakları sağlamaları için harekete geçmeleri dışında da bir yol yoktur. Savaş ve politik eylem arasındaki bu diyalektik ilişki, çalışmaların doğru değerlendirilmesidir.

Filistin ulusal hareketinin birbiriyle bağlantılı ve bütünleşik iki parçadan -politik eylem ve savaş- oluştuğunu belirlemek, örgütsel düzeyde aşağıdaki noktaların teyit edilmesi demektir:

1. Savaşı yürüten askeri örgüt, olgun bir politik yapıya sahip olmalıdır. İlgimizi askeri yapıyı inşa etmekle sınırlamak, pek çok risk barındıran mekanik bir yaklaşımdır. Silah kaldıran sa-

vaşçı, neden, kime karşı ve kimin için silahlandığını bilmelidir. Kitleler ile ilişkinin somut politik perspektifi, savaşçıları devrim güçlerinden tecrit olma tehlikesinden koruyacak, kararlı duruşlarını destekleyecek, kısa dönem politikalarına yenik düşmelerini engelleyecek, düşman tarafından gerçekleştirilmesi mümkün politik sabotaj eylemlerinden koruyacak, silahlı herhangi bir güçle ilişkilerinin sınırlarını belirleyecek ve savaşta onlara yarar sağlayacak, konumlarını güçlendirecek politik kitle eylemlerinin gerçekleşmesini sağlayacaktır. Politik savaşçı, bugün halkımızın yürüttüğü gibi uzun ve zorlu savaşta tek başına kararlı durma yeteneğine sahip olan savaşçıdır. Nesnel koşulların devrimci politik bakış açısı ile değerlendirilmesi, savaşan kadrolarının başarıları, onları, Filisin ulusal hareketinin öncüsü konumuna getirir ve sağlamlılık, süreklilik ve doğru rota sağlar.

2. Politik örgüt, askeri bir yapıya sahip olmalıdır. Bu politik örgütün savaşan kadrolara yardımcı olacağı unutulmamalıdır. Politik örgüt, bize askeri kadrolara katılacak ve savaşa devam edecek güçleri sağlar. Ortaya çıkabilecek en büyük sapma, politik örgütün inşasının böylesi bir hedef net bir biçimde ortaya konmadan gelişigüzel biçimde gerçekleştirilmesidir. Bunun sonucunda kendimizi, silahlı mücadeleden moral ve politik avantaj sağlamaya çalışan, ancak savaşan kadroların bütünleyici bir parçası olamayan bir konumda buluruz. Böylesi bir sapma, savaşan kadrolar ile politik örgüt arasında büyük bir çelişki yaratacak ve devrimin ilerleyişi etkilenecek, politik örgüt devrimi desteklemek yerine sınırlandıran bir derekeye düşecektir. Amacı gerilla eyleminin, üniformanın ve rütbelerin kimliğini belirlemek olan politik örgüt, savaşa katılmaya hazır olmadığında devrimci gelişme yolunda bir engele dönüşecek ve partiyi savaşan kadrolar ile politik örgüt arasında süreklileşen çelişkiler koşulunda yaşamaya zorlayacaktır.

Politik örgüt, savaşa sürekli kadro kaynakları yaratmalı ve savaşın korunması için mücadele yolları (örneğin halk direnişi)

belirlemelidir. Politik örgüt, savaşan kadroları ile aynı koşullarda yaşamalı ve günlük mücadelesi tamamen savaşan kadroların ve mücadelenin hizmetinde olmalıdır. Bu yolla birleşik savaşçı bir parti inşa edebiliriz ve savaşçılar ile politik eylem arasında ciddi çelişkiler belirmesini engelleyebiliriz.

3. Partinin liderliği, en nihayetinde bir yandan politik bilince, diğer yandan da savaşa önderlik etme kapasitesine sahip olan politik-askeri bir önderlik olmalıdır. Zaman zaman, politik örgütün, savaşçıların tüm sorunları ve koşullarına hakim olmaları, askeri alanın işlevsel problemlerini kavramaları ve böylece kararların anlamlı olması için yönetici konumlar yeniden düzenlenebilir. Aynı zamanda, askeri örgüt de, politik alanın tüm işlevsel sorunlarına hakim olmalıdır.

4. Partinin iç eğitimi, politik ve askeri yapının bir arada inşasını hedeflemelidir. Askeri eğitim politik örgüt ile bağlantı içerisinde politik eğitim kadar temel olmalıdır. Benzer biçimde, politik eğitim de savaşan kadrolarla bağlantı içerisinde askeri eğitim kadar önemli olmalıdır. Lider kadroların eğitimi hem askeri hem de politik olmalıdır.

5. Önderliğin temel çabası, savaşın sorunlarını ortaya koymak, çözümler üretmek, savaşın yaygınlaşması, azimli olması ve sürekli gelişmesi için gerekenleri sağlamak yönünde olmalıdır. Tüm örgütsel, politik, istihbari ve finansal çabalar savaşın çıkarları doğrultusunda konumlanmalı, hiçbiri savaşın çıkarlarına rağmen gerçekleştirilmemelidir. Ve tüm bunların, liderliğin dağılımı, partinin tüm programları, bütçesi ve eylem planları için uygulanması gerekmektedir.

6. Partinin iç düzeni, politik ve savaşçı ruhun birliği ve kaynaşması ile örülmelidir. Partinin tüm yaşamı ve yönetici gruplarının yaşamı, savaşçıların varlığı ve savaşın sorunları üzerinden yükselmelidir.

İncelediğimiz örgütsel tablo, bazı üyeleri savaşta pratik olarak yer alan, diğerleri savaşa hazırlanan, bazıları da savaşı des-

tekleyerek koruyan halk direnişini oluşturmaya çalışan tek bir savaşçı partinin tablosudur. Dördüncü bir grup ise, kitleler arasında çalışarak savaşın meselelerini onlara açıklar ve kitlelerin savaşa hizmet etmesini sağlar. Beşinci bir grup da finansal, idari ve istihbari görevleri yerine getirir. Tüm bu grup ve örgütler, aynı önderlik tarafından yönetilen tek ve bir partinin kollarıdır. Önderlik, aynı zamanda birleşik ve bütünleşik bir sistem içerisinde savaştan, örgütlenmeden, politik eylemden sorumludur.

"Her savaşçı bir parti üyesidir, her parti üyesi de bir savaşçıdır" şiarı, Filistin ulusal hareketi ve kurtuluş mücadelesinde savaşçı partinin inşası için temel stratejik çizgilerden birini gösterir.

XVII

DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK: DEVRİMCİ PARTİ İÇERİSİNDE İLİŞKİLERİN TEMELİ

Devrimci bir teori, çalışma stratejisi etrafında bir araya gelen ve politik bir örgüt içerisinde bu prensipler doğrultusunda savaşmak hedefi ile birleşen devrimciler, çalışmalarını düzenleyecek biçimi tanımlamak durumundadır. Örneğin: Örgütün liderliği nasıl belirlenecek? Liderlikte bir değişiklik gerektiğinde bu nasıl yapılacak? Liderliğin çeşitli kolları arasında ilişkiler nasıl kurulacak? Örgütün üyeleri ile liderlik arasında ilişki biçimi nasıl olacak? Örgüt sorunları ve çelişkilerle nasıl mücadele edilecek? Bir sorun konusunda birden fazla görüş varsa politik konum nasıl belirlenecek? Örgüt disiplini ve partinin birliği nasıl sağlanacak? Tüm ailesel, bölgesel, kişisel ve diğer ilişkilerin ikinci planda kaldığı üyeler arasında temel bir parti ilişkisi nasıl sağlanacak? Örgüt saflarındaki nitelikli unsurlar nasıl ortaya çıkarılacak ve niteliklerine uygun sorumluluklar verilmesi nasıl başarılacak? Politikalarının uygulanması konusunda partinin başarısı için vazgeçilmez olan güçlü disiplini, üyelerinin haklarını, itibarlarını ve bireyselliklerini feda etmeden nasıl sağlanacak?

Tüm bu sorunlarla partinin nasıl yüzleşeceğine dair örgütsel yöntemin belirlenmesi, devrimci partinin inşası, işlerinin düzenlenmesi, birliğinin ve eylemlerinin korunması ve etkisinin artırılması için temel koşuldur. Bu yöntem netleştirilmeden, tanımlanmadan, anlaşılmadan ve tüm üyeler tarafından kabul edilmeden parti sorunlarla karşılaştığında, komplikasyonlar, çelişkiler, gelişigüzel davranışlar, bireysel tutumlar dizisi ile karşı karşıya kalacaktır. Ki bu durum, onu felç ederek, kuruluş amacı olan kitlelerin devrimci biçimde ayağa kaldırılması yükümlülüğünü yerine getirmesine engel olacaktır.

Çağımızın tüm devrimlerine önderlik eden partilerin üzerine kurulduğu temel ilke, demokratik merkeziyetçiliktir. Bu nedenle, demokratik merkeziyetçilik ilkesinin geçerliliği yalnızca teorik bakış açısına dayanmaz, ancak temel olarak geçerliliği, devrimci eylemin deneyimleri üzerine kurulmuş olmasından kaynaklanır.

Parti içi demokrasi, partinin her bir üyesinin parti stratejisini, politik duruşunu ve temel planlarını bilme hakkı ile tüm bu konular hakkında görüşü yanlış olsa da özgürce görüş bildirme ve tartışma yürütme hakkı demektir. Her üyenin bilebilecekleri parti güvenliği sınırları ile belirlenir, üyelerin parti stratejisi ve duruşunu tartışma hakları hiçbir kısıtlama olmadan yürütülür. Üyelerin eleştiri hakkı ve hatalar karşısında durma hakkı, korunması gereken meşru bir haktır. Bu, demokrasinin en önde gelen koşuludur.

Parti, üyelerini ve savaşçılarını dinlemek, ne dediklerini iyice düşünmek, çalışmaların bilimsel eleştirilerini dikkate almak, her somut görüşten faydalanmak ve hatalı görüşleri diyalog, tartışma ve ikna yöntemi ile düzeltmeye çalışmak sorumluluğundadır.

Devrim, tutkunun ve canlılığın her çeşidine ihtiyaç duyar. Devrim, her türlü nitelik birikimden faydalanmaya ihtiyaç duyar. Üyeler, devrimin onların devrimi olduğunu ve devrimi tüm sapmalara karşı koruma sorumluluğunda olduklarını hissetmezlerse,

bu başarılamaz. Bunun yolu, üyelerin tartışma, diyalog ve eleştiri özgürlüklerinin korunmasıdır.

Kolektif liderlik, örgüt içi demokrasinin başka bir yönüdür. Kolektif liderlik, bireysel iktidarları ya da sapmaları engellemenin, liderlik bileşenleri üzerinde otokontrol ve diyalog ölçütlerinin sağlanmasının, nesnel koşulların birden fazla açıdan tartışılması ve değerlendirilmesinin, böylece parti duruşunun olabildiğince net ve sağlam olmasının garantisidir. Kolektif liderlik içerisinde boşluklar olduğu vakit, bu boşlukları net stratejik çizgiler hakkında zorunlulukların ve sorumlulukların paylaşılması, kolektif liderlik ilkesinden sapılmadan gerçekleştirilmelidir. Karar alıcılar ve yürütücü komitelerle bel kemiği oluşturulan kolektif liderliğe dayanan parti, sağlam bir duruşa sahip, zorluklarla mücadele sanatında gelişkin, her açıdan gelebilecek sapmalara karşı uyanık ve en uygun politik duruşu ve planları sağlayabilecek bir parti demektir.

Devrimci parti içi demokrasinin üçüncü bileşeni, üyelerinin liderlik üzerine, liderliğin sorumlulukları üzerine görüşlerini açıklama hakları, liderliğe güvenlerini sağlama garantisi ve nihai olarak da kanıtlanmış hatalar, kapasitesizlik, sapma ve üyeleri ile ilişkilerine yansıyacak biçimde sorumlulukların hatalı kavranışı durumlarında partinin liderliğini değiştirme hakkına sahip olmasıdır. Üyelerinin kendine güveniyor olmasından hoşlanmayan bir önderlik, ne üyelerini harekete geçirebilir ne de güçlü bir disiplinli, tutkulu ve eylemli bir atmosfer yaratabilir. Önderliğin omuzladığı sorumlulukların gerekliliklerini yerine getirebileceği bir seviyeye yükselmesi için önderliğin her konumda, her eylemde sorumluluk duyguları ve niteliklerini artırma konusunda özenlerinin denetlenmesini getiren, üyelerin liderliği değiştirebilme hakkı nesnel bir kontrol mekanizmasıdır.

Ama, demokrasiyi yalnızca bu üç nokta üzerinden tanımlayarak sınırlamak, bu noktaların önemini vurgulamamak, demokrasinin özünü, değerini, anlamını ve karşılığını kavrayamamak

anlamına gelir. Bu aynı zamanda, demokrasinin örgütsel yapı içerisindeki pozitif etkilerinin ve bu etkilerin netleşmesinin ve geliştirilmesinin de önüne engel çıkarır.

Süreklileştirilmiş devrimci demokrasi eğitimi, demokrasinin özünün, karşılığının ve tüm pozitif etkilerinin somutlaştırılması için tek yoldur. Demokrasinin anlam ve öneminin liderlik tarafından tam olarak kavranmasının ve liderliğin demokrasinin somut biçimlerinin hayata geçirilmesini sağlaması, üyelerin bunları anlamalarından ve kavramalarından daha önemli olduğu belirtilmelidir. Burada demokrasi, parti içerisindeki ilişkiler bütünü ile ortaya çıkan değerlerin, kriterlerin, çalışma geleneklerinin bir koleksiyonu haline gelir. Burada demokrasi açık forumlar, kolektif toplantılar düzenleyerek, her düzeyde yoldaşça ilişkiler kurarak ve imtiyazlı ilişkileri engelleyerek üyelerin düşüncelerini bilme isteği, onlar arasında yaşamak ve onlardan tecrit olmamak, onların sorunlarına hakim olmak demektir. Demokrasi bürokratik ilişkilerden, maddi ya da manevi imtiyaza dönüşebilecek sorumluluklardan, üyelerin itibarları ile oynayacak durumlardan kaçınmak demektir. Aynı zamanda, içinde yetiştiğimiz sınıfsal yapıdan miras alınan tüm gelenek ve alışkanlıklardan kurtulmak durumundayız. Ve resmi bir kibarlık, yaltaklanma ya da bayağılık yerine yeni bir karşılıklı saygı, niteliklerin nesnel takdirini geçirmeliyiz. Sorumlu liderler, açık fikirli olmalı. Ancak böyle, eleştirilere tahammülsüzlük yerine eleştiriyi cesaretlendirerek ve üyelerin moral cesaretlerini artırarak onların devrimci davranış ve mertliklerini geliştirebileceklerdir.

Böylece demokrasi, iç kurallar ve yasaklar toplamı olmanın ötesine geçerek, devrimci hayat tarzı haline gelecektir.

Demokrasi, parti içi ilişkileri düzenleyen temel ilkenin, demokratik merkeziyetçiliğin bir yanıdır. Bu ilkeyi yalnızca bir açıdan kavramak büyük tehlikeler yaratır ve merkeziyetçilik olmadan demokrasinin tam bir anarşi, disiplin yoksunluğu ve krize neden olacağı çok net biçimde anlaşılmalıdır. Bu durum so-

nuç olarak partiyi felç eder ve planlarını uygulamak için eylem birliğini sağlayamaz hale getirir.

Parti, gelişmeler ışığında politik duruşunu uyarlamak durumundadır. Ve bu da izlenmesi gereken planların şekillendirilmesini, kuralların ortaya konmasını ve gidişatını kontrol etmek için düzenlemelerin yapılmasını gerektirir. Bu konuların tartışılmasında birden çok görüşün, bakış açısının ve değerlendirmenin olması doğaldır. Ancak, parti, herkes tatmin olana kadar tartışmaya devam edemez. Sorunlar, konumlar, programlar üzerine kolektif liderliğin çizdiği çerçeve dahilinde yürütülen tartışmalar, makul bir sürenin ardından karara bağlanmalı, programa geçirilmelidir. Bu, normalde, çoğunluk görüşüne, duruşuna ve kararma göredir.

Peki, çözüm nedir? Tartışmalar sürerken parti hiçbir duruş sergilemeden felç olmuş gibi mi kalacaktır? Her üye kendi görüşünü, kendi algılayışı kapsamında açıklamalı mıdır? Bu, anarşi ve felç demektir. Çözümü demokratik merkeziyetçilik sağlar. Çözüm, azınlığın çoğunluk kararına uymasıdır ve bu yolla örgüt birliğinin ve hareket kabiliyetinin korunmasıdır. Parti içerisinde her görüş, örgütsel kanallar aracılığı ile temsil edilme hakkına sahiptir. Ancak, tartışmalar yürütüldükten ve parti (çoğunluk) bir karara vardıktan sonra, parti kongreleri ve planlama komiteleri konuyu tartışmak için yeni bir örgütsel süreç başlatana kadar parti içerisindeki her bileşenin görevi, bu kararı uygulamak, savunmak ve bu karara bağlı kalmaktır.

Bu nokta merkeziyetçilik kavramının bir yönüdür.

İkinci yön, liderlik komitelerinin üst komitelere bağlılığının tanınması ve örgütün merkezi liderliğinin kendi altındaki tüm yönetici örgütler tarafından alınan kararları eleştirme yetkisinin tanınması ve tüm konularda nihai karar alıcı mekanizma olarak konumlandırılmasıdır. Partinin herhangi bir alan ya da cephedeki eylemleri bir bütün olarak partinin gidişatını etkileyebilir ve belirli bir önderliğin yapacağı herhangi bir hata partinin geleceğini ve kaderini etkileyebilir. Bu nedenle, partinin işlerini kon-

trol etme, birliği ve uyumu sağlama, parti saflarında ve örgütlerinde meydana gelebilecek büyük hataları, sapmaları engelleme yolu, merkezi önderliğin alt liderlik komitelerinin aldığı kararları eleştirme hakkından geçer. Doğal olarak bu, merkezi liderliğin parti tarafından alınan her karara müdahalesi demek değildir. Bu hak, işçi sınıfının çıkarlarının korunması söz konusu olduğunda kullanılabilecek bir haktır.

Merkeziyetçilik kavramının üçüncü yönü, uygulamalar sırasında mutlak iktidarın ve partinin demokratik olarak aldığı kararların uygulanması konusunda tüm sorumluluğun merkezi önderlikte olmasıdır. Uygulama başladığında demokrasi biter, tartışmalar sona erer; disiplin, bağlılık, uyum ve kurallara tam riayet başlar. Bunlar olmadan uzun ve zorlu kurtuluş savaşını yürütebilecek yüksek disiplinli devrimci partiyi inşa edemeyiz.

Demokratik merkeziyetçilik ilkesi, örgütün tüm ilişkilerini düzenler. Üyelerin hakları ve görevleri, özgürlük ve zorunlulukları arasındaki ilişkiyi belirleyen şey bu ilkedir.

Bu ilkenin tüm üyeler tarafından kavranması, tüm kapsamı ile değerlendirilmesi ve hem demokrasi hem de merkeziyetçilik bakımından sürekli kontrol edilmesi için liderliğin ve üyelerin dürüst ve sorumlu çabaları ile bu ilkenin bütünlüklü olarak uygulanması, silahlı bir devrimi ve uzun-zorlu kurtuluş savaşına önderlik edebilecek kapasitede bir devrimci partinin inşasının garantisidir.

Bu ilke, örgütsel yaşamı yöneten ilkeleri toparlar: Kolektif liderlik, üyelerin arasında yaşayan liderlik, liderlik ile saflar arasındaki etkileşim, azınlığın çoğunluğa tabi olması, devrimci parti içerisinde ideolojik çelişkilerin yer almaması, bireylerin örgüte, tüm parti örgütlerinin de merkezi komiteye tabi olması. Bu temel ilke ve ondan türeyen ilkeler, iç düzeni belirlemeye yarayan ve ilişkileri, güçleri, sorumlulukları, cezaları ve ödülleri tanımlayan temel kurallar bütünüdür. Tüm bunlar disiplinli, demokratik, devrimci bir örgüt olarak partinin iç yaşamının tablosunu tamamlar.

XVIII

ELEŞTİRELLİK VE ÖZELEŞTİRELLİK

Partinin liderliğinin, kadrolarının ve üyelerinin pratikte somut olarak özeleştiri konusunda eğitilmeleri, partinin hatalarını tespit etmesi, düzeltmesi ve sonuç olarak da bu hataları nedenleri ile çözümlemesi, gelişimini sürdürmesinin garantisidir. Hiçbir birey ya da örgüt hatalardan azade olmadığı için, özeleştiri pratiği hataları faydalara, olumsuz yaklaşımları olumlulara çevirir.

Çalışmalarımızı değerlendirmek; partiyi, politikalarını ve eylemlerini tartışma masasına yatırmak ve devrimci mücadelede parti politikalarının, programının ve duruşunun tüm negatif ve pozitif getirilerini değerlendirmek için zaman harcaması, pratik deneyimlerin ışığında partinin hatalarını düzeltmesi, çalışma programlarını geliştirmesi ve sonuç olarak başarıya giden yola girmesi için gerekli bilimsel devrimci mantalitedir.

Dolayısıyla, hataların üzerini örtmek yerine onları keşfedip, kabul ederek düzeltmeye karar vermek, partinin liderliğinin ve üyelerinin eleştirilere kulak verme ve onlardan yararlanma alışkanlığını edinmesi gerekmektedir.

Eleştiri karşısında duygusallık ve hassaslık geliştirmek, parti üyelerini kitlelerden izole edecek, hatalarda ısrar etmeyi getirecek ve üyeler ve sempatizanlar tarafından yapılan belirlemelerden yararlanma şansını yitirerek kitleler ile parti arasına bir duvar örecektir. Kendine ve dürüstlüğüne güvenen bir liderlik eleştiriden hoşlanır, üzerine düşünür ve faydalanır, hatalar olduğu zaman kabul eder ve bu hataları düzeltmeye çalışır, pratik deneyimin ışığında ortaya çıkacak her yeniliğe ve gelişmelere her daim açıktır. Devrimci parti söz konusu olduğunda, eleştiri pratiği partinin taze havayı soluduğu ve sağlıksız havayı dışarı üflediği bir yöntemdir. Böylece, parti sürekli olarak kapasitesini ve canlılığını korur.

Mao Ze Dung der ki:

"Özeleştirelliğin vicdani pratiği, bizi diğer tüm politik partilerden farklılaştıran temel bir noktadır. Söylediğimiz gibi, bir oda düzenli olarak havalandırılmaz, temizlenmezse toz her yerde birikecektir. Yoldaşlarımızın bilinci ve partinin çalışmaları da toz biriktirir, temizlenmeye ihtiyaç duyar. 'Akan su kir tutmaz' atasözü, sürekli hareketin anlam ve önemini ortaya koyar. Çalışmalarımızı sürekli olarak kontrol etmek, demokratik bir çalışma yöntemi edinmek, eleştiri ve özeleştiriden korkmamak ve 'Bildiğin her şeyi söyle ve içinde hiçbir şeyi saklama', 'Konuşanı suçlayacağına onun vurguladıklarına dikkat et', 'Eğer hata yaptıysan düzelt, yapmadıysan o hatalara karşı korun' Çin atasözlerini uygulamak gerekmektedir."

Eleştiri pratiğine ilişkin vurgularımız, eleştiriyi, partiyi zayıflatacak değil, güçlendirecek bir silah haline getirecek bir grup kriterle tamamlanmalıdır. Bunlar, hesaba katılması gereken üç temel kriterdir: "Eleştirinin nesnelliği", "eleştirinin yıkıcı değil, yapıcı olması" ve "partiyi küçük meselelerin ortasında boğulmaya sürüklememesi için temel meseleler üzerine olması."

Bu üç kriteri, büyük devrimleri yöneten devrimci örgütsel ideolojiden alıyoruz. Bu nedenle, bu kriterler, parti liderliğinin eleştirileri engellemek için krizler karşısında ortaya attığı kriterler değildir.

Eleştirinin nesnelliği konusunda Mao Ze Dung der ki:

"Parti içi eleştiride öznelliğe, keyfiliğe ve eleştirinin bayağılaşmasına karşı korunun: Belirlemeler gerçeklere dayanmalı ve eleştiri politikalara odaklanmalıdır."

Eleştirinin yıkıcı değil yapıcı olması konusunda ise Mao Ze Dung şöyle yorum yapar:

"...Ancak bizim amacımız hataları ortaya çıkarmak ve sonuçlarını eleştirmektir. Bir doktorun, hastalığı tedavi etmesi gibi. Doktor, hastayı kurtarmaya çalışır, onu öldürmeye değil. Apandisiti patlayan bir hasta, apandisit alınınca iyileşir. Hatalar yapan bir kişi hastalığını saklamaz ve hatalarında ısrar etmezse

tedavi mümkündür. Dürüst bir biçimde tedavi edilmek istiyorsa, onu hoşgörü ile karşılar ve tedavi ederiz. Böylece iyi bir yoldaş olur. Ancak eğer ki, kendimizi kontrol etmeden sert ve ani çıkışlar yaparsak, onu asla tedavi edemeyiz. İdeolojik ve politik hastalıkların tedavisinde 'Hastalığı tedavi ederek hastayı kurtarma' yaklaşımı sergilemeli, asla kaba ve katı olmamalıyız."

Eleştiride temel konuların ele alınmasına dair Mao şunları ekler:

"Parti içi eleştiride dikkate alınması gereken bir diğer nokta ise, bazı yoldaşların temel konuları es geçerek dikkatlerini ayrıntılara vermeleridir. Bu yoldaşlar, eleştirinin temel görevinin politik ve örgütsel hatalarımızı düzeltmek olduğunu anlamıyor. Kişisel eksiklikler noktasına gelince, bu eksiklikler politik ya da örgütsel hatalara ilişkin olmadıkça, fazla eleştirel olmanın ve yoldaşları utandırmanın hiç gereği yok. Dahası, böylesi bir eleştiri tarzı gelişirse, parti üyeleri küçük hatalara odaklanacak, herkes sıkılgan ve aşırı titiz olacak, sonuçta da partinin temel politik görevlerini unutacaktır."

Cephe'nin örgütsel stratejisi budur. Bu çizgiler aracılığıyla, bu çizgilerin değerlendirilmesi ile ve örgütü inşa ederken bu çizgilerin uygulanması ile Cephe'yi devrimci bir parti, kitleler ile sıkı bağları olan bir proletarya partisi, silahlı mücadele yürütme kapasitesinde, disiplinli, canlı, demokratik bir parti yapabiliriz.

Şüphe yoktur ki, bugün yaşadığımız pek çok sıkıntı, Cephe'nin bu stratejik bakış açısı ve rehberliği doğrultusunda inşa edilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Var olan örgütsel felaketleri çözümlerken, kısmi ve bireysel yorumlarla sınırlı kalırsak, çok büyük bir hata yapmış oluruz. Örgütsel stratejimizde tam açıklık ve tüm politik örgütlerde çeşitli derecelerde ve yaygın olan örgütsel problemleri aşmak için, şimdi gerilla eylemi çerçevesinde yaptığımız gibi uzun-acı çabalar gerekmektedir.

Bu devrimci partinin bir zaman sonra tamamen sorunsuz olacağı anlamına gelmez. Böylesi bir düşünce antibilimsel ve

gerçek dışıdır. Örgütsel yaşamda bugün karşılaştığımız sorunları çözme tutkumuz, devrimci mücadelenin daha büyük sorunları ile yüzleşebilmek içindir.

XIX

MİLLİ ARAP HAREKETİ (MAH) VE FHKC

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi, başlangıçta "Dönüş Kahramanları" ("abtal al-'awda"), "Filistin Kurtuluş Cephesi" ve Cephe içerisinde dördüncü bir grup biçimini alacak bağımsız unsurlar ile Milli Arap Hareketi'nin Filistin kolunun birliği olarak ortaya çıktı.

Bu temelde ve onun ortaya çıkma koşulları ışığında Cephe, ilk aşamada bilimsel sosyalist teoriyi ve kurtuluş savaşı için bütünlüklü solcu politik yaklaşımı temsil edebilecek biçimde formüle edilmedi. Ancak, hemen ortaya çıktı ki; Cephe, deneyimlerin daha da kristalize olmasını sağlayacak ilerici özellikleri yoğunlaştıracak bir genel kurtuluş ideolojisi ortaya koymalıydı. Bu, Cephe'nin politik düşüncesine ilişkindir.

Örgütsel ilişki hakkında ise Cephe, ilk aşamada yukarıda tartıştığımız devrimci örgütsel stratejik çizgilere dayanan birleşik bir parti olarak kurulmadı. Cephe'nin bir süre için her biri kendi bağımsız varlıklarını sürdüren örgütler toplamı olarak devam etmesi gerekti. Ancak, bu örgütler arasında koordinasyonun geliştirilmesi için planların yapılması, bu örgütlerin stratejik planlama içerisinde deneyim ve pratiğin ışığında birliğinin sağlanabilmesi için gerçekleştirilecek eğitim materyallerinin hazırlanması gerekiyordu.

Bu tablonun ışığında, MAH'ın Filistin kolu olmak ile Cephe içerisinde yer almak arasında nesnel bir ayrım vardı. Hareket, 1967 Temmuz'unda gerçekleştirdiği Merkez Komite toplantısında şekillenen kararların ışığında, Filistin kurtuluş mücadelesinin stratejisi olarak sosyalist devrimci bir yaklaşımı kabul ediyordu,

ancak Cephe, ilerici özellikleri olan kurtuluş fikrini de ortaya koyuyordu. Dahası, Hareket, kendini devrimci ulusal strateji uyarınca birleşik bir parti olarak yeniden inşa etmeye hazırlanırken, Cephe, örgütsel yapıları bakımından farklılaşan örgütler toplamını temsil ediyordu. Sonuç olarak, tablonun ve ilişkilerin niteliği Cephe'nin kuruluş aşamasında, birleşme eğiliminde olan bağımsız örgütlerin oluşturduğu ilerici kurtuluş fikrini öne süren bir cepheye, bilimsel devrimci yaklaşıma sahip bir örgütün diğer örgütlerle ilişki kurarak dahil oluyordu. Bu noktada, Hareket'in cephe içerisinde ayırt edici bir varlığının ve ayırt edici bir rolünün olması doğaldı

Halk Cephesi'nin kuruluş aşamasında tablonun esası böyleydi. Ancak Cephe içerisinde meydana gelen gelişmeler ve bölünmeler sonucunda bugün tamamen farklı ve yeni bir Hareket ve Halk Cephesi ilişkisi vardır.

"Filistin Kurtuluş Cephesi", Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nden bir grup bağımsız ile birlikte kopuştu. Cephe, MAH'ın Filistin kolu ve "Dönüş Kahramanları"nın birliği olarak varlığını devam ettirdi. Diğer yandan, yeni durum, MAH'ın Cephe'ye devrimci çözümlemeleri yerleştirmesi için bir imkan yarattı. Filistin sorunu ve kurtuluş mücadelesinin tümü üzerine devrimci çözümlemeleri yani bütün bir politik ideolojiyi yerleştirme imkanını sundu ki, bu yeni tablo sonucunda MAH ile Halk Cephesi arasında tam bir örtüşme sağlandı. Şimdi, Halk Cephesi'nin politik ideolojisi tamamıyla MAH'ın politik ideolojisidir. Ve Cephe'nin yapısı büyük ölçüde Hareket'in yapısıdır. MAH'ın örgütleri Halk Cephesi'nin örgütlerinin büyük bir kısmını oluşturur. Eğer, "Dönüş Kahramanları"nın kökeninin niteliğini ve örgütün yönetici kadrolarının eğilimini, genel entelektüel atmosferini ve MAH ile yoldaşça ilişkilerini hesaba katarsak, Halk Cephesi'nin büyük ölçüde MAH'a denk olduğunu söyleyebiliriz. Düşünme ve formülasyonda bir denklik var ise, MAH ile Halk Cephesi arasında spesifik stratejik bir ayrım artık yok de-

mektir. MAH'ın Filistin kolu olarak varlığını bağımsız biçimde sürdürme konusundaki herhangi bir ısrar ve ayrım, MAH'ın başka bir şey, Halk Cephesi'nin ise başka bir şey olduğunu düşünmek ve iyi tanımlanmış, nesnel ve elle tutulur bir ayrım olduğunu iddia etmek anlamına gelir. MAH'ın ayırt edici varlığını zorunlu kılan bu şey nedir? Politik perspektif mi? Halk Cephesi'nin politik perspektifi şimdi MAH ile aynıdır. Örgütsel bir ayrım mı? "Dönüş Kahramanları"nın Cephe içerisindeki varlığının özel bir örgütsel mesele oluşturduğu doğrudur. Ayrıca Halk Cephesi'nin kuruluş hızı bakımından kendi örgütlerini temel örgütsel karakteristikler uyarınca Hareket'ten daha az katı ve daha az disiplinli inşa ettiği de doğrudur. Ancak, Hareket'i Cephe içerisinde ve ondan bağımsız ayrı ve özel bir örgüt olarak konumlandırmak için bu yeterli bir neden midir? Şubat Kongresi'nde ortaya konan örgütsel stratejik çizgi ve MAH ile Cephe arasında gelecekteki ilişki biçimlerini belirleyen yön budur. Bu çizgi, MAH'ın Filistin kolu ile Cephe'nin kaynaştırılması için çalışma, aynı zamanda "Dönüş Kahramanları"nın Cephe içerisinde kaynaşması ve Cephe'nin örgütsel yaşamının bilinçli, disiplinli, devrimci ve adanmış bir partinin yaşam düzeyine yükseltilmesi çizgisidir. Bu temelde, FHKC'nin kuruluş aşamasındaki hali - ideolojik, örgütsel bakımdan ve ilişkiler düzleminde bir cephe formülasyonu- ile bugünkü hali ve yönelimi arasında fark vardır.

Bugünkü FHKC algılayışımıza göre ve onu inşa ettiğimiz yön uyarınca, FHKC bu raporda da zikredilen politik ve örgütsel stratejiye dayanan devrimci bir partidir.

Hareket ile Halk Cephesi'nin tam olarak kaynaşması/bütünleşmesi sürecinde bize rehberlik edecek şiar: "Cephe, Hareket'in hizmetine değil; Hareket, Cephe'nin hizmetine"dir.

Ceylan Yayınları: 184 / **Araştırma-İnceleme: 48**

Şafaktan önceki koyu karanlık

Diğer ulusların başarılarına baktığımızda, Arapların 20. yüzyıl sonundaki durumunun, kat ettikleri yenileşme ve modernizme rağmen 1948'dekinden kötü olduğuna kuşku kalmıyor. Ama bunun, şafaktan önceki koyu karanlık olduğu söylenebilir. Arap toplumsal güçlerinin, artan düşmanca saldırılara karşı direniş sergilemeyeceğini düşünmek imkânsızdır. Bu yüzden, geleceğin asıl sorusu, canlanma, direniş ve iktidar yolları üzerinde nasıl ustalaşılacağıdır. Canlanışlarıyla Araplar, tıpkı Lübnan'daki direniş hareketinin yapmış olduğu gibi, İsrail yayılmacılığını bitirmek için emperyalist merkezlere bütün basınçlarını uygulayacaklardır. İsrail'in gücü, her şeyden önce bizim zayıflığımızda yatıyor.

George Habaş

DEVKUP
ISBN 978-975-6304-68-6